

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 36.

KRIMINALSTATISTIKK
1923 OG 1924
MED
HOVEDOVERSIKT 1905—1924.

(*Statistique de la criminalité pour les années 1923 et 1924.
Aperçu général de la criminalité pendant les années 1905—1924.*)

Utgitt av
DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1927.

Pris kr. 1,00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1925:

- Nr. 151. Folkemengdens bevegelse 1916—1920. II. Sammendrag. (*Mouvement de la population pendant les années 1916 à 1920. II. Résumé.*)
- 152. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1921. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 153. Landbruksareal og husdyrhold 1924. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1924. Recensement représentatif.*)
- 154. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XII. Byggeskikker på den norske landsbygd. (*Recensement du 1er décembre 1920. XII. Types des petits bâtiments à la campagne en Norvège.*)
- 155. Lønninger 1924. (*Gages et salaires.*)
- 156. Sinnssykeasylenes virksomhet 1922. (*Hospices d'aliénés.*)
- 157. Sjømannsforsikringen 1922. Fiskerforsikringen 1922. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 158. Folkemengdens bevegelse 1922. (*Mouvement de la population.*)
- 159. Norges jernbaner 1923/24. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 160. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspleie 1921 og 1922. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 161. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XIII. Oversikt over livsstillingsstatistikken og tellingens utførelse. (*Recensement du 1er décembre 1920. XIII. Aperçu de la statistique des professions et l'organisation du recensement.*)
- 162. Sinnssykeasylenes virksomhet 1923. (*Hospices d'aliénés.*)
- 163. Norges kommunale finanser 1922/23. (*Finances des communes.*)
- 164. Norges industri 1923. (*Statistique industrielle.*)
- 165. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1924—25. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1924—1925.*)
- 166. Arbeidsforholdene ved hotell- og kafévirksomhet. (*Les conditions de travail dans les hôtels, restaurants et cafés.*)
- 167. Norges fiskerier 1922. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 168. Forsikringsselskaper 1923. (*Sociétés d'assurances.*)
- 169. Fattigvesenet 1920 og 1921. (*Assistance publique.*)
- 170. Ulykkesforsikringen 1921 og 1922. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 171. Norges postvesen 1924. (*Statistique postale.*)
- 172. Skolevesenets tilstand 1922. (*Instruction publique.*)
- 173. Fengselsstyrelsens årbok 1923. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1923.*)
- 174. Norges telegrafvesen 1923—1924. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 175. Norges fiskerier 1923. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 176. Stortingsvalget 1924. (*Élections en 1924 pour le „Storting“.*)
- 177. Megling og voldgift. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1924. (*Entremise publique et arbitrage. Conventions collectives et conflits du travail en 1924.*)
- 178. Norges bergverksdrift 1924. (*Mines et usines.*)
- 179. Sinnssykeasylenes virksomhet 1924. (*Hospices d'aliénés.*)
- 180. Sykeforsikringen 1924. (*Assurance-maladie.*)
- 181. Norges skibsfart 1924. (*Navigation.*)
- 182. Det civile veterinarvesen 1923. (*Service vétérinaire civil.*)
- 183. Landbruksareal og husdyrhold 1925. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1925. Recensement représentatif.*)
- 184. Norges sparebanker 1924. (*Caisse d'épargne.*)
- 185. Private aktiebanker 1924. (*Banques privées par actions.*)

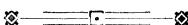
NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 36.

KRIMINALSTATISTIKK
1923 OG 1924
MED
HOVEDOVERSIKT 1905—1924.

(*Statistique de la criminalité pour les années 1923 et 1924.*
Aperçu général de la criminalité pendant les années 1905—1924.)

Utgitt av
DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.
I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1927.

Kriminalstatistikk.

For årene 1882—1894 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.

For årene 1895—1897, 1898 og 1899, 1900, 1901 og 1902 se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV nr. 14, 44, 79 og 126.

For årene 1903 og 1904, 1905 og 1906, 1907 og 1908, 1909 og 1910, 1911 og 1912, 1913 og 1914, 1915 og 1916, 1917 og 1918, 1919 og 1920 samt 1921 og 1922 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V nr. 41, 91, 142, 203, rekke VI nr. 59, 113 og 188, rekke VII nr. 64, 85, 160.

En oversikt over de viktigste resultater for årene 1846—1885 er meddelt i Norges Offisielle Statistikk, rekke III nr. 70. En lignende oversikt for årene 1886—1904 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V nr. 210.

Kriminell Rettspleie.

For årene 1892—1896 se Norges Offisielle Statistikk, rekke III.

” — 1897—1900 - — — — ” IV.

” — 1901—1904 - — — — ” V.

” de etterfølgende år, med undtagelse av årgangen 1913—1914, er den utgitt sammen med Kriminalstatistikken.

For årene 1913—1914 se Norges Offisielle Statistikk, rekke VI nr. 173, som også inneholder statistikken over Benåndninger 1913—1914; for tidligere år (1905—1912) er denne statistikk utkommet i forbindelse med Kriminalstatistikken.

Forord.

Fra 1923 utarbeides kriminalstatistikken etter en ny plan som i sitt anlegg er vesentlig forskjellig fra den tidligere plan av 1892.

I avsnitt C av den innledende tekst har man gjort rede for de viktigste forandringer som er foretatt. Der er også gitt en kort oversikt over det nye tabellsystem.

Ved utarbeidelsen av den nye plan har Byrået fått verdifull bistand av riksadvokat Kjerschow og direktør for Botsfengslet Hartvig Nissen. Riksadvokaten har likeledes bistått Byrået ved utarbeidelsen av nye skjemaer til oppgaver for statistikken, som etter overenskomst med Justisdepartementet er tatt i bruk fra 1923.

Med hensyn til stoffet omfatter kriminalstatistikken fremdeles foruten den egentlige kriminalstatistikk også statistikken over den kriminelle rettspleie. Man har funnet å kunne noe sig med det ene ord kriminalstatistikk som felles titel.

Som helt nytt ledd i kriminalstatistikken er tatt inn resultatene av en tilbakefallsstatistikk for løslatte fanger, som Fengselsstyrelsen har satt i gang fra 1923. Om dette henvises til avsnitt B i den innledende tekst: Tilbakefallsforholdene innenfor strafferreftspleien i Norge av direktør ved Botsfengslet Hartvig Nissen. Dette avsnitt foreligger også i særtrykk.

I forbindelse med denne tilbakefallsstatistikk for løslatte fanger fortsettes den tidligere statistikk over betinget dømtes tilbakefall.

Dernæst kan merkes at kriminalstatistikken fra 1923 bringer oppgaver over personer mot hvem påtale er undlatt etter straffeprosesslovens § 85, 2net og følgende ledd, samt etter loven om forsømte barn §§ 43 og 44. Disse oppgaver utarbeides av Fengselsstyrelsen. Opgavene omfatter også disse persons tilbakefall.

Heftet 1923—24 ledsages av en oversikt over kriminalstatistikkkens resultater i de tyve år som er forløpet siden den nye straffelov trådte i kraft (avsnitt A i den innledende tekst). Undersøkelsene er på enkelte punkter også ført en del lengre bakover i tiden. For å spare tid har man vært nødt til å innskrenke undersøkelsen til i hovedsaken å omfatte statistikken over forbrydelser. Etpar av de største og socialt sett viktigste forseelsesgrupper: drukkenskapsforseelser (forseelser mot løsgjengerlovens §§ 16, 17 og 19), overtredelser av rusdrikkloven og brennevinstilvirkningsloven o. lign. har vært gjenstand for utførlig behandling i alkoholstatistikken.

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo juni 1927.

Gunnar Jahn.

Eilif Gjermoe.

Innhold.

	Side
A. Oversikt over kriminalstatistikkens resultater 1905—1924	1
1. Forbrydertallets bevegelse gjennem lengre tid	1
a. De enkelte forbrydelser samlet	1
b. De enkelte forbrydelser hver for sig	18
2. Forbrydertallenes korttidsbevegelser	27
3. Forbrydelsenes geografiske fordeling	39
4. Endringer i straffeutmålingen	55
B. Tilbakefallsforholdene innenfor strafferettspleien i Norge. Av direktør Hartvig Nissen	74
C. Innledning til tabellene for 1923 og 1924. Tillegg: Tabeller som inneholder procentberegninger for årene 1923—24	102

Tabeller vedkommende den egentlige kriminalstatistikk for 1923 og 1924.

Tab. 1. Antall straffelte og antall personer mot hvem påtale er undlatt i henhold til straffeprosesslovens § 85, 2net og følgende ledd m. v. i de enkelte landsdeler. Straffelte fordelt på nybegynnere og tidligere straffelte og på hovedgrupper av forbrydelser: Straffelte under 21 år. 1923	118	
	1924	120
Tab. 2 Antall straffelte i 1923 og 1924 fordelt på de enkelte forbrydelser, 1923—24 under ett særskilt for bygdene, Oslo og de øvrige byer	122	
Tab. 3. Antall personer mot hvem påtale er undlatt: A. etter straffeprosesslovens § 85, 2net og følgende ledd, B. etter loven om forsømte barn §§ 43 eller 44, i 1923 og 1924, fordelt på de enkelte forbrydelser, 1923—24 under ett særskilt for bygdene, Oslo og de øvrige byer	126	
Tab. 4. Straffelte i Riket og de større landsdeler 1923 og 1924, fordelt etter straffens art og størrelse, særskilt for enkelte aldersgrupper samt for tidligere ikke straffelte og tidligere straffelte. Antall endelige dommer avsagt i Riket i 1923 og 1924 under henvisning til stl. §§ 39 og 65.	128	
Tab. 5. Straffelte for de forskjellige forbrydelser i Riket 1923—24, fordelt etter straffen, særskilt for tidligere ikke straffelte og tidligere straffelte og for enkelte aldersgrupper av straffelte.	132	
Tab. 6. Betinget straffelte i Riket i 1923 og 1924 fordelt etter alder og straff, særskilt for tvysforbrydelser og andre forbrydelser.	139	
Tab. 7. Straffelte fordelt etter alder og familiestand, særskilt for tidligere ikke straffelte og tidligere straffelte; personer mot hvem påtale er undlatt: a. etter stpl. § 85, 2net og ff. ledd, b. etter loven om forsømte barn §§ 43 eller 44, fordelt etter alder. Riket og de større landsdeler 1923—24.	140	

	Side
Tab. 8. Straffelte født i utlandet og straffelte født i Norge av lappisk, finsk eller blandet herkomst, fordelt etter forbrydelsens art. Riket 1923—24.	142
Tab. 9. Personer idømt tilleggsstraff. Ekteskap opløst ved straffedom. Riket 1923 og 1924	143
Tab. 10. Personer idømt stemmerettstap m. v. i henhold til straffelovens § 30 nr. 2, annet punktum, i 1923—24. Bygder og byer fylkesvis.	143
Tab. 11. Antall personer straffelt i 1923 og 1924 for forseelser i de enkelte fylker, bygder og byer serskilt.	144
Tab. 12. Straffelte for forseelser 1923 og 1924 fordelt på de enkelte forseelser, 1923—24 under ett, serskilt for bygder, Oslo og de øvrige byer	145
Tab. 13. Antall personer straffelt (ved dom, vedtatt forelegg etc.) for forbrydelser og forseelser, straffelte pr. 100 000 innbyggere, og procenten av kvinner i årene 1870 til 1924. Straffelte pr. 100 000 innbyggere serskilt for bygdene, Oslo og de øvrige byer	150

**Tabeller vedkommende tilbakefallsstatistikken for 1923 og 1924
(delvis 1920 og 1921).**

Tab. 14. Forbrydere løslatt etter fengselsstraff i Riket og de større landsdeler i 1923 og 1924 og deres tilbakefall innen ett år etter løslatelsen	152
Tab. 15. Forbrydere løslatt etter første fengselsstraff i Riket i 1923 og 1924 og falt tilbake innen ett år etter løslatelsen, fordelt etter første og annen forbrydelses art.	164
Tab. 16. Forbrydere idømt betinget fengsel i Riket og de større landsdeler i 1920 og 1921 og deres tilbakefall i prøvetiden, serskilt for enkelte aldersgrupper og grupper av forbrydelser. (Forbrydere, ved dom eller vedtatt forelegg, ilagt betinget bot, forbrydere som er betinget benådet) og forbrydere mot hvem påtale er undlatt i Riket i (1920 og) 1921 og deres tilbakefall innen 3 år. Samlet innspart straff.	165

Tabeller vedkommende den kriminelle rettspleie for 1923 og 1924.

Tab. 17. Påtalemyngheten saksbehandling: Utfallet for de mistenkte og siktede personer i sakene.	1923	166
	1924	168
Tab. 18. Påtalemyngheten saksbehandling: efterforskninger og rettslige forundersøkelser 1923 og 1924.		170
Tab. 19. Meddomsrettsaker. Antall pådømte saker og antall straffelte og frifunne personer i sakene 1923 og 1924.		171
Tab. 20. Lagmannsrettsaker i 1923 og 1924. Antall pådømte saker og antall straffelte og frifunne personer i sakene.		172
Tab. 21. Straffelte og frifunne personer fordelt etter rettsavgjørelsens art, i 1923 og 1924.		173
Tab. 22. Varigheten (regnet fra siktelsen) av meddomsretts- og lagmannsrettsaker, endelig pådømt i årene 1923—24.		174
Tab. 23. Høiesteretts kjæremålsutvalg: Begjæringer om fornyet behandling ved høiere rett (lagmannsrett) i 1923 og 1924		175
Tab. 24. Høiesteretts kjæremålsutvalg: Behandlede kjæremål i 1923 og 1924		175
Tab. 25. Høiesteretts kjæremålsutvalg: Behandlede ankesaker i 1923 og 1924		176
Tab. 26. Høiesterett: Behandlede ankesaker i 1923 og 1924.		176
Tab. 27. Lagmannstingenes antall og varighet i 1923 og 1924		177

Table des matières.

	Pages
A. Aperçu des résultats de la justice criminelle 1905—1924	1
1. Mouvement du nombre des criminels.	1
a. Aperçu sommaire des crimes et délits.	1
b. Spécification des crimes et délits.	18
2. Mouvement du nombre des criminels suivant la conjoncture, etc.	27
3. Répartition géographique des crimes et délits.	39
4. Amendements de l'étendue des peines	55
B. Aperçu de la statistique des récidivistes. (Directeur Hartvig Nissen)	74
C. Introduction aux tableaux 1923 et 1924. Supplément. Tableaux contenant calculation des pourcents pour 1923 et 1924.	102

Criminalité.

Tabl. 1. Personnes condamnées et personnes non prévenues conformément à la loi pénale § 85, 2ième partie, etc. dans les différents districts. Condamnés répartis par débutants et personnes antérieurement condamnées et par groupes principaux des crimes. Condamnés au-dessous de 21 ans.	118
Tabl. 2. Personnes condamnées en 1923 et 1924 réparties par crimes, 1923—1924 ensemble, pour les districts ruraux, Oslo et les autres villes.	122
Tabl. 3. Personnes non prévenues: A. conformément à la loi pénale § 85, 2ième partie, etc., B. conformément à la loi concernant le traitement des enfants moralement abandonnés § 43 ou 44, en 1923 et 1924, réparties par crimes, 1923—24 ensemble pour les districts ruraux, Oslo et les autres villes.	126
Tabl. 4. Condamnés dans le Royaume et les districts principaux en 1923 et 1924 suivant la nature et l'étendue de la peine, par groupes d'âge et par personnes antérieurement condamnées. Répartition des jugements prononcés dans le Royaume en 1923 et 1924 renvoyant à la loi pénale § 39 et 65.	128
Tabl. 5. Condamnés dans le Royaume 1923—24 répartis par peines infligées, par personnes antérieurement non condamnées et antérieurement condamnées.	132
Tabl. 6. Personnes condamnées conditionnellement dans le Royaume en 1923 et 1924 réparties par âge et la nature de la peine pour crimes de vol et autres crimes et délits.	139

	Pages
Tabl. 7. Condamnés suivant l'âge et l'état civil pour personnes antérieurement non condamnées et antérieurement condamnées. Personnes non prévenues: a. conf. à la loi pénale § 85, 2ième partie, b. conf. à la loi concernant le traitement des enfants moralement abandonnés § 43 ou 44, répartition par âge, Royaume et les districts principaux, 1923—24.	140
Tabl. 8. Condamnés nés à l'étranger, et condamnés d'origine laponne, finlandaise ou mixte suivant la nature de l'infraction. Royaume 1923—24.	142
Tabl. 9. Peines additionnelles infligées aux condamnés suivant la nature. Mariaages dissois par jugement. Royaume 1923—24.	143
Tabl. 10. Pertes de droit de vote conf. à la loi pénale § 30 no. 2, 2. p. 1923—24. Comm. rur. et villes par préfectures.	143
Tabl. 11. Répartition des condamnés en 1923 et 1924 par lieux de perpétration. Préfectures, comm. rur. et villes.	144
Tabl. 12. Répartition des condamnés en 1923 et 1924 par crimes et délits, 1923—24 ensemble. Comm. rur., Oslo et autres villes.	145
Tabl. 13. Crimes et délits. Condamnés pour 100 000 habitants et pourcent des femmes 1870—1924. Condamnés pour 100 000 habitants par comm.rur., Oslo et autres villes.	150

Récidivité.

Tabl. 14. Criminels libérés et leur récidive avant un an. Royaume et districts principaux 1923 et 1924.	152
Tabl. 15. Criminels libérés après le premier jugement et leur récidive avant un an, suivant la nature de la 1ère et 2ième crime. Royaume 1923 et 1924. .	164
Tabl. 16. Personnes condamnées conditionnellement et leur récidive dans le temps d'épreuve suivant l'âge et l'acte criminel. Royaume et districts principaux.	165

Justice criminelle.

Tabl. 17. Causes traitées par l'autorité d'accusation: Le résultat, 1923 et 1924. .	166
Tabl. 18. Causes traitées par l'autorité d'accusation: Enquêtes et instructions préparatoires. 1923 et 1924.	170
Tabl. 19. Affaires des tribunaux de première instance. Nombre des causes jugées et nombre des personnes condamnées et libérées 1923 et 1924.	171
Tabl. 20. Affaires des cours d'assises. Nombre des causes jugées et nombre des personnes condamnées et libérées.	172
Tabl. 21. Répartition des personnes condamnées et libérées par la nature du règlement judiciaire 1923 et 1924.	173
Tabl. 22. La durée des causes réglées 1923—24 par tribunaux de première instance et par cours d'assises. Date d'accusation étant point de départ. .	174
Tabl. 23—26. Aperçu des affaires de la cour suprême.	175
Tabl. 27. Nombre et durée des sessions d'affaires des cours d'assises.	177

A. Oversikt over kriminalstatistikkens resultater 1905—24.

1. Forbrydertallets bevegelse gjennem lengere tid.

a. De enkelte forbrydelser samlet.

Efter den nye plan for kriminalstatistikken som blev innført i 1892 har man tre forskjellige mål for forbrydertallet.

1. Antall forbrydelser som der er ilagt straff for¹. Hver forbrydelse er her tellet én gang uansett arten. Har en person fått dom for et ran og tre tyverier, er der altså regnet med 4 forbrydelser. Opgavene over antallet av forbrydelser har vært mindre nøyaktige. Siden 1916 er der gjennemført et system for tellingen som har bevirket noget høiere tall enn tidligere². Disse opgaver sløfes fra 1923. I stedet gir tab. 2 etter den nye plan opgaver over antall artsforskjellige forbrydelser som der er ilagt straff for. En person som er straffelt for et ran og tre tyverier vil i denne tabell finnes oppført én gang under ran og én gang under tyveri.

2. Antall personer som er ilagt straff (ved dom, vedtatt forelegg, vedtatt bot i retten), hver person regnet med alle ganger, han er blitt ilagt straff i året. Dette er den eneste av de tre slags opgaver som fortsettes etter den nye plan.

3. Antall domfelte, hver person kun regnet med én gang, selv om han hadde vært domfelt flere ganger i årets løp. Denne opgave er antagelig blitt innført for at man skulle få beskjed om hvor mange forbrydere der var i befolkningen. Hver forbryder måtte nemlig i så fall kun telles én gang, uansett hvor mange forbrydelser han hadde begått. For å kunne få en riktig forestilling om dette måtte man imidlertid ha slått sammen tallene for flere år, iallfall hvis man også ville undersøke forholdet i de mindre befolkningsgrupper,

¹ For personer som har vedtatt forelegg var antallet av forbrydelser ukjent. Man måtte regne med en forbrydelse pr. person.

² Jfr. direktør Hartvig Nissens bem. i art. „Skjerpet straff for sedelighetsforbrydelser?“ i Nordisk Tidsskr. f. Strafferett 1927.

som fremkommer ved spaltning etter kjønn, alder og familiestilling. Skulde man noe sig med opgaven for et enkelt år, vilde tallene her bli for små. Man måtte med andre ord ha en lengere iakttagelsesperiode enn det enkelte år, f. eks. en 4-årig periode. Hver person som var domfelt i disse 4 år måtte da kun telles én gang, uansett hvor mange ganger han var blitt domfelt innen perioden. Opgaven burde dessuten gjelde samtlige personer som var ilagt straff i dette tidsrum, ikke bare de domfelte. Ennu vilde man ikke nå lengere enn til en opgave over de aktuelle forøvere av forbrydelser. Også endel personer som hadde begått forbrydelse før fireårsperioden burde rettelig tas med, først og fremst alle straffavsonere som på grunn av fengselsoppholdet var avskåret fra å begå nogen forbrydelse i perioden.

Disse opgaver over antallet av personer, hver person kun regnet én gang, turde være det riktigste grunnlag for beregninger over begynnerhyppigheten, det relative antall forbrydere som ikke er ilagt straff for forbrydelse i tidligere år. For så vidt har man tapt noget ved å la disse opgaver falle. En beregning over begynnerhyppigheten på grunnlag av opgavene over antallet av personer, hver person regnet med alle ganger han er blitt ilagt straff i året, vilde gi samme resultat, forutsatt at hyppigheten av tilbakefall i løpet av året var den samme for nybegynnere som for personer som har vært ilagt straff i tidligere år. Selv om der er forskjell i denne henseende, vil den siste beregning likeså godt som den første vise utviklingen hvis forskjellen holder sig uforandret ned gjennem tiden. Dette er ikke sannsynlig. Særlig lar det sig tenke at nye behandlingsmåter kan komme til å virke gunstigst på nybegynnere i retning av å hindre tilbakefall.

Retrospektive opgaver (tilbake til året 1870¹) over antallet av straffelte (gjentatt straffelte i året regnet med) pr. 100 000 innbyggere av den tilstedeværende folkemengde² vil finnes i tab. 13. For årene 1917—1924

¹ For årene 1866—69 er de tall som benyttes i denne oversikt følgende:

	Riket.	Bygder.	Oslo.	Øvrige kjøpstæder.
	Ant. st.felte: Pr. 100 000			
	innbg.	innbg.	innbg.	innbg.
1866	2850	167	1593	109
67	2881	168	1485	101
68	3416	198	1699	116
69	3527	204	1724	117

² Som bekjent har der i den senere tid vært sterke forskyninger i befolkningens sammensetning. De aldersklasser som har den forholdsvis største kriminalitet, 18—30 år, er gått forholdsvis sterkt frem i antall. Også tidligere har der vært svingninger. Disse klasser var således litt sterkere representert i 1875 enn i 1865 og 1890 og likeledes litt sterkere representert i 1900 enn i 1890 og 1910. En beregning av forbryderhyppigheten på grunnlag av den hele befolkning er derfor alltid litt unøiaktig. For tiåret 1910—20 kan man danne sig en forestilling om nøiaktighetsgraden på følgende måte: Ved å sette antallet av straffelte 1910—11 (2967 pr. år) og 1920—21 (3325 pr. år ekskl. straffelte for forbrydelser utenfor straffeloven) i forhold til befolkningen over 15 år henholdsvis i 1910 og 1920 blir beregningen nøiaktigere. Forskyninger i det numeriske forhold mellom den straffemyndige og den ikke straffemyndige befolkning blir nemlig derved praktisk talt satt ut av spillet. Ennu nøiaktigere blir beregningen ved å legge en standardbefolkning til grunn. Går man f. eks. ut fra at den voksne manns forbrydelseshyppighet er 10 ganger så stor som den

er relativtallene beregnet ikke bare for samtlige straffelte, men også særskilt for straffelte for forbrydelser i straffeloven¹. Den sterke stigning i antallet av straffelte i disse år skyldes nemlig i vesentlig grad de særegne tidsforhold. Dyrtidslovgivningen (lov nr. 1 av 18 aug. 1914 m. tilleggsl., lov nr. 1 av 6 juli 1917, lov av 17 juli 1918 og lov av 6 aug. 1920) skapte en masse nye forbrydelser. Efter innførelsen av rusdrikkforbudet steg antallet av forbrydelser mot rusdrikklovgivningen sterkt. Av forbrydelser kom her i årene til og med 1922 i betrakning overtredelser av l. 15 aug. 1908 nr. 8 §§ 42, 43, 20 aug. 1915 nr. 8, 25 mai 1917 nr. 1, prov. anord. 19 okt. 1917, l. 12 juli 1918 nr. 3, 30 sept. 1921 nr. 6. For en vesentlig del i overensstemmelse med den opfatning som kom til uttrykk i l. av 16 sept. 1921 nr. 3 § 52 nr. 1 og l. av 14 juli 1922 nr. 8 § 2², er disse overtredelser fra 1923 av regnet som forseelser. I de første år etter ikrafttredelsen av den nye lov om tobakkstempelavgift av 29 april 1915 var der adskillige overtredelser av lovens §§ 19—22 som etter straffelovens § 2 blev å regne som forbrydelser.

Antallet av disse forbrydelser utenfor straffeloven steg sterkt til 1918, da det utgjorde ikke så langt fra halvparten av det samlede antall forbrydelser.

voksne kvinner, kan man danne sig en standard ved til antallet av menn over 15 år å legge $\frac{1}{10}$ av antallet kvinner over 15 år. Denne standard kan passelig kalles beregnede menn over 15 år. En annen finere målestokk fås ved å sette opp mannsbefolkingen i alderen 15—30 år som norm. De øvrige aldersklasser av straffemyndige menn og de forskjellige aldersklasser av straffemyndige kvinner reduseres da i samme forhold som deres kriminalitet forholder sig til gjennomsnittet for menn 15—30 år. Som uttrykk for kriminaliteten er tatt det gjennomsnittlige antall domfelte pr. 100 000 levende i årene 1910—11 og 1920—21. Herved fremkommer den standard som nedenfor er kalt beregnede menn 15—30 år.

	Tilstedeværende befolkning 1910	Befolknings dividert med bef. 1910	Reduksjonsfaktor for 1920	Straffelte pr. 100 000 1910	Straffelte pr. 100 000 1920	Pct. nedgang 1910—1920
I. Samlet befolkning	2 359 700	2 641 200	1.119	$\frac{1.119}{1.261} = 0,89$	126	126
II. Befolknings over 15 år	1 525 600	1 790 700	1.174	$\frac{1.174}{1.261} = 0,93$	194,5	186
III. Beregnede menn over 15 år	1 112 500	1 319 300	1.186	$\frac{1.186}{1.261} = 0,94$	267	252
IV. Beregnede menn 15—30 år	457 200	576 600	1.261	$\frac{1.261}{1.261} = 1.00$	649	577
						11,1

Mens den hele befolkning fra 1910 til 1920 bare er vokset med ca. 12 pct., er den straffemyndige befolkning vokset med ca. 17 pct., antall beregnede menn over 15 år med ca. 19 pct. og antall beregnede menn 15—30 år med hele 26 pct. Mens der etter den groveste beregning, I, blir samme kriminalitet i de to år 1910 og 1920, gir de andre beregningene uttrykk for en nedgang, en nedgang som etter den fineste beregning, IV, andrar til ca. 11 pct. For å få samme forhold mellom de to år etter de andre beregningene som etter nr. IV må de beregnede tall for 1920 først multipliseres med de oppførte reduksjonsfaktorer. Multipliseres f. eks. resultatet for 1920 etter beregning I, altså 126, med 0,89, fås 112, et tall som ligger ca. 11 pct. under tallet for 1910, 126. Multipliseres tallet 186 for 1920 med 0,93, fås 173, et tall som ligger ca. 11 pct. under tallet 194,5 for 1910.

- ¹ Dog undtatt forbrydelser mot lov nr. 3 av 10 april 1915 § 6, 2net ledd og § 7 4de ledd, 2net punkt, som tas med under falsk forklaring. Antallet av disse tilfelle er imidlertid ubetydelig.
- ² Efter disse bestemmelser skal vedkommende straffbare handlinger (ulovlig omsetning av brennevin og hetvin til medisinsk etc. bruk, ulovlig utførel av brennevin, tollsvik med hensyn til brennevin og vin etc.) anses som forseelser til tross for at straffemaksimum er 6 mdr. (jfr. straffelovens § 2).

Senere er det etter gått sterkt ned, fra 1923 av til dels som følge av at samtlige rusdrikkovertredelser nu regnes som forseelser.

Når man skal bestemme den utviklingslinje som antallet av forbrydelser har fulgt gjennem lengre tid, er det naturligvis riktigst å holde utenfor alle endringer i tallene som med sikkerhet kan tilskrives slike ekstraordinære tidsforhold. For årene 1917—1924 vil man derfor her bare regne med forbrydelser i straffeloven.

Holder man sig nu for øvrig til antallet av straffelte etter den til enhver tid gjeldende straffelovgivning, så er det påtagelig at dette tall er gått sterkt ned i det siste par menneskealdrer. I 60-årene svinger dette tall mellom 162 og 216 pr. 100 000 innbg. Omkring 1920 ligger tallene derimot mellom 114 og 165.

Antar man at nedgangen, bortsett fra de svingninger som skyldes kortvarige tidsforhold og tilfeldigheter, har vært ganske jevn fra år til år, hvad den naturligvis ikke behøver å ha vært¹, lar der sig for de 59 år 1866—1924 beregne² en konstant årlig nedgang på næsten nøyaktig 1 straffelt pr. 100 000 innbg. Dette er det samme som ca. 2/3 pct. av periodens gjennemsnitt, som er ca. 155 straffelte pr. 100 000 innbg. Normaltallet (ø: tallet for vedkommende år hvis året hadde vært et gjennemsnittsår) blir herefter for 1866 ca. 185 og for 1924 ca. 125.

Av dette tør man likefrem slutte at der har vært en så sterk tendens til nedgang i det forholdsvise antall personer som straffeltes for forbrydelse. Men dette er ikke ensbetydende med en tilsvarende bedring i kriminalitetsforholdene. Man må huske på at anskuelene om hvad der skal anses som forbrydelse har forandret seg. Dessuten har samfundet under sin utvikling særlig overfor de yngste forbrydere funnet frem til behandlingsmåter som anses for hensiktsmessigere enn den fra gammelt nedarvede straff.

Ennu sterkere blir nedgangen hvis man tar hensyn til byenes vekst. Der begås jo forholdsvis flere forbrydelser i byene enn på landsbygden og forholdsvis flere forbrydelser i store enn i små byer. Fullt ut kan man ikke få tatt hensyn til dette moment. Således ikke til den voksende bymessige bebyggelse på landsbygden. Heller ikke til den enkelte bys tilvekst så lenge den holder sig innenfor sin bestemte størrelsesgruppe. I vår statistikk er det en særegen mangel at en rekke av de mindre byer, nemlig alle ladestedene, regnes til bygdene.

Forat arbeidet skal bli overkommelig, må man nøie seg med tredelingen i tab. 13 mellom bygdene, Oslo og de øvrige kjøpstæder.

Beregner man nu for disse landsdeler på samme måte som for Riket den gjennemsnittlige årlige nedgang i antallet av straffelte pr. 100 000 innbg. i løpet av perioden 1866—1924, får man følgende resultater:

¹ Se note 1, side 5 og side 9—10.

² Minste kvadraters metode (også benyttet ved lignende beregninger i det flg.).

Bygdene. Nedgangen blir 0,75. Da gjennemsnittstallet for hele perioden er 82,7, utgjør den årlige nedgang ikke fullt 1 pet. av gjennemsnittet. Som normaltall for 1866 fås ca. 105, for 1924 ca. 61.

Oslo. Nedgangen blir 10,38 eller ca. 2 pet. av periodegjennemsnittet, som er 523,3. Normaltallet for 1866 blir 824, for 1924 222. Tallet er altså her i løpet av hele perioden gått ned til næsten bare fjerdeparten.

Øvrige kjøpstæder. Nedgangen er her 5,21 eller næsten 1,5 pet. av periodegjennemsnittet, 362,5. Normaltallet for 1866 er 514, for 1924 211. Der er her en nedgang til under det halve.

Det viser sig herav at nedgangen i det relative antall straffelte er størst hvor befolkningen har vokset sterkest.¹ Mens nemlig befolkningen i bygdene i løpet av perioden bare er vokset med ca. 30 pet., er Oslos folkemengde vokset til over det 4-dobbelte og de andre kjøpstæders folkemengde til det 3-dobbelte. Forskjellen mellom landsdelene innbyrdes er derfor i tidens løp blitt utjevnet². Oslo hadde således i 60-årene omkring 8 ganger så mange straffelte pr. 100 000 innbg. som landsbygden, mens byen nu har bare omkring 4 ganger så mange. Likeledes hadde de øvrige kjøpstader i 60-årene 5 ganger så mange straffelte pr. 100 000 innbg. som landsbygden, mens de nu har bare imellem 3 og 4 ganger så mange. Disse byer hadde i 60-årene omkring $\frac{2}{3}$ ganger så mange straffelte pr. 100 000 innbg. som Oslo, mens tallet nu bare ligger ca. 5 pet. lavere enn Oslos.

Denne utjevning av forskjellen mellom landsdelene skyldes visstnok ikke (se s. 40) at de før nevnte mildere behandlingsmåter av yngre forbrydere har fått størst anvendelse i byene. Den industrielle utvikling og fremskridende tettbebyggelse på landsbygden har sannsynligvis hatt mest å si. Men naturligvis kan også andre omstendigheter ha virket med. Politiets arbeide på landet kan være blitt forholdsvis effektivere eftersom kommunikasjonene er forbedret. Man tenke bare på den betydning telefon og cykkel har fått her.

Selv om nu forskjellen mellom landsdelene er blitt mindre, så er den fremdeles påtagelig i fall i forholdet mellom bygdene på den ene side og byene på den annen. Byenes vekst på landsbygdens bekostning må derfor virke til en forhøyelse av det relative antall straffelte.

Man kan eliminere denne kriminalitetsfaktor ved å beregne et veiet gjennemsnitt av relativtallene for de tre landsdeler etter konstante vekter, svarende

¹ Nedgangen synes å ha vært forholdsvis svakere i de 20 år etter den nye straffelov. Gjennemsnittet av det årlige antall straffelte pr. 100 000 innbg. for disse 20 år ligger lavere enn gjennemsnittet for de 13 siste år 1912—1924, som synes å representere den kjente del av den siste bølgebevegelse (Oslo har oppgang fra 1923 til 1924). Det sistnevnte gjennemsnitt ligger adskillig over det beregnede normaltall for denne periodens midterste år, 1918. Tallene er nemlig resp. Riket 133 og 131, Bygder 70 og 65, Oslo 342 og 285 og øvrige kjøpstader 263 og 243. Dette kan imidlertid skyldes den sterke stigning siden 1910 i befolkningsklassene 15—30 år, som har den største kriminalitet. Gjennemsnittene for 20-års perioden 1905—1924 avviker ikke synderlig fra de tilsvarende midtårs normaltall (Riket 130 og 135, Bygder 68 og 69, Oslo 331 og 331 og øvrige kjøpstader 263 og 266).

² Jfr. også side 16.

til forholdet mellom folkemengden i de tre landsdeler omkring 1866. På dette tidspunkt var forholdet mellom folketallene i Oslo, øvrige kjøpstæder og bygder omrent som 1:3:26 (for tiden 1:2:8).

Beregningen gir en årlig nedgang på 1½ straffelt pr. 100 000 innbyggere eller ca. 1¼ pet. av periodegjennomsnittet (ca. 128). Nedgangen blir således ½ gang til så sterk som den faktiske antall straffelte pr. 100 000 innbyggere i Riket viser.

Hvis man nu vil danne sig en mening om hvorvidt der er nogen virkelig bedring i kriminaliteten i disse år, må man forsøke å skille ut virkningen av de forandringer i straffelovgivningen og straffeprosesslovgivningen som kan tenkes å ha hatt en vesentlig innflydelse. Derimot lar det sig ikke gjøre å komme inn på spørsmålet om mulige virkninger av endringer i påtalemyndighetens effektivitet. Man må kunne gå ut fra at samfundets behov for beskyttelse mot løsgående forbrydere er så pass sterkt at der iallfall ikke har vært nogen vesentlige svingninger i påtalemyndighetens effektivitet.

Av de lovforandringer som man har tatt hensyn til nevnes først forandringer i straffebudene, som går ut på at handlinger som før har vært forbrydelser (behandlet som justissaker) nu skal være forseelser (behandles som politisaker), eventuelt helt straffri eller omvendt. Således blev etter den nye straffelov fra 1905 av mishandling av dyr redusert til forseelser og ulovlig samlevnet og leiermål straffri. For tidligere år har man derfor trukket fra antallet i disse grupper. Gruppen barnedrap, fosterfordrivelse og hensettelse i hjelpelös tilstand av barn født utenfor ekteskap undergikk så vidt sterke ensidige forandringer både i 1889 og 1905 at man har funnet det heldigst også å trekke den fra¹. Likeså den nu for tiden tallrike gruppe ærekrenkelser, som ikke går lengere tilbake enn til 1890 (lov nr. 1 av 29 juni 1889). Endel andre forbrydelser, som burde være holdt utenfor, f. eks. erhvervsmessig utukt, har det ikke vært mulig å skille ut.

Ved l. nr. 2 av 6 juni 1896 blev den kriminelle lavalder hevet fra 10 til 14 år (fra 1 sept. 1900). For årene til og med 1900 skal derfor straffelte i alderen 10—14 år trekkes fra. Dessverre har statistikken for disse år bare aldersklassene 10—13 år og 13—15 år. Man har da trukket fra hele klassen 10—13 år og halve klassen 13—15 år.²

Loven av 6 juni 1896 om forsømte barn har undratt ikke så få barn i alderen 14—16 år fra straffefølgning, idet den i stedet anviser vergerådsbehandling. Man har forsøkt å regne sig til hvor mange barn det skulle dreie seg om ad to forskjellige veier. For det første har man gått ut fra antallet

¹ Den oprinnelige tilsvarende gruppe i kriminalstatistikken var gruppen „Fostermord, barnefødsel i dølgsmål, fosterfordrivelse samt delaktighet deri.“

² For årene 1866—1881 er der ingen oppgaver, hvorfor tallet måtte beregnes etter forholdstallet for årene 1882—1891, da antallet av straffelte under 14 år holdt seg omkring 6,8 pet. av samtlige straffelte,

av straffelte 14—16 år før og etter lovforandringen.¹ Man har beregnet hvor mange pct. straffelte i denne aldersklasse der var før (1882—1900). Procenten var 7,7. For samtlige følgende år under ett er så regnet ut hvor meget 7,7 pct. blir. Forskjellen mellom denne sum og summen av virkelig straffelte er så fordelt på de enkelte år i samme forhold som det virkelige antall av straffelte i alderen 14—16 år.² For det annet har man gått ut fra antallet av saker som er avgjort ved påtaleundlatelse i årene 1901—1924. Efter en særskilt undersøkelse for Oslo 1926 har man funnet å kunne gå ut fra at når antallet av de saker som kommer fra påtalemyndigheten til vergerådene divideres med 4, skulde man få antallet av vergerådsbehandlede barn i straffemyndig alder som hadde begått forbrydelse. For de 15 år 1905—1919 fikk man ved denne beregning summen 2 855, et tall som praktisk talt falt sammen med det tall som den annen beregning hadde gitt, nemlig 2 847. For de enkelte år kunde naturligvis resultatene avvike sterkere. For hvert enkelt år har man til syvende og sist tatt gjennomsnittet av de to beregnede tall.

Vanskligst er det å beregne korrekjonen for den nedgang i antallet av straffelte som skyldes stigende bruk av påtaleundlatelse etter straffeprosesslovens § 85. Ubetinget påtaleundlatelse („når det antas at intet offentlig hensyn krever at forbrydelsen straffes, vanlig når særlig lang tid er hengått siden dens forøvelse eller særlig formildende omstendigheter foreligger“) har nok vært brukt også før straffeprosessloven, da påtalen lå under amtmennerne. Men legaliseringen av prinsippet har nok betinget en hyppigere anvendelse. I de første år etter at loven trådte i kraft utgjorde antallet av personer³ som instituttet blev anvendt på omkring 8 pet. av det samlede antall straffelte. Man kan sette at de analoge tilfelle før den tid har utgjort det halve eller 4 pct. av antallet straffelte. Straffeprosessloven vil da på denne post ha bevirket en nedgang i antallet av straffelte på ca. 4 pet. Om man regner med en litt større eller mindre prosent her, vil det for resten ikke få synderlig betydning, som senere skal ses. Fra 1905 har instituttet fått øket anvendelse derved at påtaleundlatelsen nu kan gjøres betinget. Fra dette år av må der således gjøres yderligere tillegg til antallet av straffelte. Man har da beregnet hvor mange personer som har fått påtaleundlatelse fra 1892⁴ til 1900 og satt dette tall i forhold til antallet av straffelte, tillagt tallet selv. Med det funne forholdstall, 6,9%, er så for hvert følgende år summen av antall straffelte og antall personer som påtale er undlatt mot multiplisert. Derved har man beregnet hvor mange personer som påtale skulde ha vært undlatt mot om praksis hadde holdt

¹ Man har bare kunnet regne med straffelte ved dom. Vedtatt forelegg spiller for øvrig ingen rolle i denne alder. For årene før 1905 måtte antallet beregnes, da statistikken bare har aldersklassene 13—15 (fra 1901—04 14—15) og 15—18 år ($\frac{1}{2} 13—15 + \frac{1}{3} 15—18$ år).

² For også å ta hensyn til virkninger av forandringene m. h. t. påtaleundlatelse i 1905 og 1919 er regningen i virkeligheten utført særskilt for 1) årene 1901—04, 2) årene 1905—1919 og 3) årene 1920—1924.

³ Man har beregnet antallet av personer ved å multiplisere antallet av saker, det kjente tall, med 1,2. Statistikken over den kriminelle rettspleie begynner med dette år,

sig uforandret. Forskjellen mellom det faktiske tall og dette beregnede tall skulde skyldes øket bruk av instituttet og legges til antallet av straffelte.

Da det på forhånd ikke var utenkelig at der kunde ha foregått forskyvninger i forholdet mellom antallet av straffelte og antallet av frifunne, f. eks. etter innførselen av jurydomstolen, har man også undersøkt dette. Resultatet var imidlertid negativt¹.

Utenfor disse lovforandringer er der naturligvis en god del andre. Disse er imidlertid av mindre betydning hver for seg, og da deres virkninger har gått i begge de to motsatte retninger, er det heller ikke sannsynlig at de tilsammantatt kan ha hatt nogen større virkning på bevegelsen.

Det billede man får frem skulde da så godt som overhodet mulig vise bevegelsen i det relative antall straffelte, således som den vilde ha artet sig om der ikke hadde vært nogen vesentlige forandringer i vedkommende lovgivning.

Disse tall forholder sig ganske anderledes enn de faktiske. I løpet av tidsrummet 1866—1924 blir der, når man regner på samme måte som tidligere, en årlig stigning på 0,26 straffelte på 100 000 innbg. eller en samlet oppgang i tidsrummet på ca. 15 straffelte pr. 100 000 innbg. Hvis man antar at straffeprosessloven ikke har medført nogen utvidet bruk av ubetinget påtaleundlatelse, blir stigningen redusert til det halve, 0,12 straffelte pr. 100 000 innbg.

Den beregnede stigning er så ubetydelig (0,18 pct. av periodegjennemsnittet) at man ikke er berettiget til på grunnlag av den å fastslå nogen forverrelse i kriminaliteten. Men i hvert fall viser beregningen at nedgangen i det relative antall straffelte for en vesentlig del, om ikke helt og holdent skyldes forandringene i lovgivningen. Sannsynligvis kommer man det riktige forhold nær når man sier at kriminaliteten stort sett har holdt sig uforandret ned gjennem disse siste 60 år.

¹ Da statistikken over frifunne utgår fra 1923, ialfall som ledd i den egentlige kriminalstatistikk, anføres her nogen tall. Det almindeligste uttrykk for frifinnelsesprosenten er antall endelig frifunne i pct. av antall tiltalte i de endelig avgjorte saker (medregnet vedtatte forelegg). Dette tall kan beregnes etter den tidligere tab. 1 i kriminalstatistikken. Sammen med frifunne har der her vært regnet tiltalte i innstilte, hevede og avviste saker. Den herefter beregnede procent har ikke vist nogen tendens til forandring. I årene 1866—1880 holdt den sig i almindelighet mellom 9 og 11 (begge tall inkl.), idet den bare i 2 år falt utenfor disse grenser. Derefter fulgte i 80-årene en sterk stigning til rundt om 15 pct. samtidig med den sterke nedgang i antallet av straffelte i disse år. Sidens 1890 har procenten etter gjerne ligget mellom 9 og 11 (i 21 av de 33 år). Et gjennomsnitt for perioden 1860—1889 viser 11,6 pct., gjennomsnittet for årene 1892—1922 er 10,3 pct., og gjennomsnittet for årene 1905—1922 er 9,9 pct. For årene 1890—91 er beregningen usikker for så vidt antallet av personer som har vedtatt forelegg i disse år ikke er oppgitt, men er fremkommet ved beregning. Ved hjelp av statistikken over den kriminelle rettspleie lar frifinnelsesprosenten sig beregne særskilt for meddomsrettssaker, samtlige saker i første instans utenfor lagmannsrett og for lagmannsrettssaker i første og annen instans. Frifinnelsesprosenten er som gjennomsnitt 1892—1922 15,8 for meddomsrettssaker, 17,7 for lagmannsrettssaker i første instans og 28,9 for lagmannsrettssaker til fornøy behandling. Her er ikke medregnet hevede, avviste etc. saker.

Som før nevnt blir billede gunstigere hvis man tar hensyn til byenes vekst. De nevnte fradrag og tilføielser må da fordeles på de tre landsdeler, bygdene, Oslo og øvrige kjøpstæder. Da tallene for de nevnte forbrydelser, ulovlig samlevnet, ærekrenkelser o. s. v. allerede er opgitt for disse landsdeler i kriminalstatistikkens tabeller, er der for så vidt ingen vanskelighet. Også fradrag for barn under 14 år kan beregnes med stor sikkerhet. Vanskligst er det å fordele tillegget for påtaleundlatelser. I statistikken over den kriminelle rettspleie er nok antallet av påtaleundlatelser etter straffeprosesslovens § 85 fordelt på landsdelene, og denne fordeling kan brukes som norm, men tallene er små, veksler sterkt fra år til år, og selv den anvendte 4-års utjevning kan neppe gi så sikre resultater som ønskelig. Da tillegget for de senere år utgjør $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{8}$ av det endelige tall, må resultatet bedømmes med en viss forsiktighet.

Der har dessverre ikke vært tid til å regne ut tallene for de enkelte landsdeler for hvert enkelt år i perioden 1866—1924. Man har vært nødt til å bruke en forkortet beregningsmåte.

Man har tatt ut nogen få år i begynnelsen, midten og slutningen av perioden. Disse år er tatt ut slik at gjennomsnittet for dem ligger omrent like langt fra den beregnede normallinje, gjennomsnittslinjen som tallene svinger om, og som altså viser en årlig stigning på 0,26 straffelte pr. 100 000 innbyggere. Man har valgt å ta de mest utpregede toppår. Gjennomsnittstallet for de fire år 1868—71 er ca. 162, for de fire år 1898—1901 168 og for de fire år 1916—1919 172. Normaltallene for henholdsvis 1869/70, 1899/1900 og 1917/18 er 141, 148 og 153. De faktiske tall ligger, som det ses, omrent like høit over de tilsvarende normaltall.

Resultatene blir:

Gj.snittlig	Bygder	Oslo	Øvrige kjøpstæder	Riket. Veitet gjennomsnitt
1868—1871	89	877	474	162
1898—1901	79	559	352	128
1916—1919	82	481	301	122

Det veide riksgjennomsnitt er fremkommet på den måte at tallene for landsdelene er multiplisert med forholdstallet mellom deres befolkning og Rikets befolkning ved utgangen av 1869 og disse produkter summert. Det viser således hvorledes utviklingen vilde vært om befolkningen i de tre landsdeler var vokset forholdsvis like sterkt og kriminaliteten i hver landsdel for sig hatt den utvikling tallene viser.

Nedgangen er overalt større i 30-års perioden 1870—1900 enn i den følgende periode etter hundredårsskiftet. I bygdene skulde utviklingen endog ha tatt en uheldig retning i de siste tyve år. I og for sig er dette resultat

ikke urimelig når man tenker på den voksende industrialisering og tettbebyggelse på landsbygden. Men beregningen er ikke så nøyaktig at en feil på 10 pet. skulle være utelukket. Det tør derfor ikke med sikkerhet hevdes at der har vært nogen forverring i forholdet i bygdene.

Beregner man en gjennemsnittlig årlig nedgang for Riket etter de veide gjennemsnitt 162 og 122, blir denne ca. 0.83 straffelte pr. 100 000 innbgr. (s: ca. 5 for hver 6 år).

I hvert fall tør man etter dette si at når det ikke er lykkes kulturarbeidet og særlig strafferettspleien å tvinge forbryderhyppigheten i Riket over ett sett nedover i disse 60 år, så skyldes dette den omstendighet at befolkningen samler sig i landsdeler hvor forholdene ligger mindre gunstig til rette for en kulturell påvirkning i denne retning.

Efter å ha undersøkt hvorledes forbrydelseshyppigheten har stillet sig ned gjennem tiden for den hele befolkning under ett sett, måtte det næste skritt bli å bringe på det rene om forholdet er nogenlunde ensartet i denne henseende innen de forskjellige viktigere befolkningsgrupper. Heller ikke her vil der være tid til at skaffe til veie fullstendige tabeller, omfattende samtlige år. Man må nøie seg med det nevnte utvalg av representative år, 4-års perioden 1868—71, 1898—1901 og 1916—19.

Hovedinteressen samler sig også her om de tall som er korrigert for forandringene i lovgivningen. For hvert av de to kjønn, menn og kvinner særskilt, kan disse tall regnes ut uten større vanskeligheter. Fordelingen av påtaleundlatelser blir imidlertid her kanskje ennu unoaktigere enn ved fordelingen på de tre hovedlandsdeler. Man har ikke nogen annen norm å bygge på enn fordelingen for de siste par år.

Blandt straffelte etter den til enhver tid gjeldende straffelovgivning er der som bekjent stadig forekommet forholdsvis færre kvinner. Gjennemsnittet for årene 1868—71 er 21,3 pet. kvinner, for årene 1898—1901 13,5 pet. og for årene 1916—19: forbrydelser i alt 11,1, forbrydelser i straffeloven 9,1.

Også disse tall gir et misvisende bilde. Fremfor alt har det betydning at kvinnene var forholdsvis tallrikt representert i de forbrydelser som ophørte som sådanne i 1905: ulovlig samlevnet og særlig leiermål.

Selv etter den nevnte korreksjon for lovforandringer viser det sig imidlertid at procenten av kvinner synker. Istedenfor tallene 21,3, 13,5 og 9,1 får man dog 17,1, 10,0 og 9,1. Her gjenfinnes man altså også det forhold at forandringene i de siste 20 år har vært forholdsvis mindre enn forandringene i de første 30 år.

Forbrydelseshyppigheten særskilt for menn og kvinner etter disse korrigerte tall blir (straffelte pr. 100 000 innbgr.):

	Riket				Bygder		Oslo		Øvrige kjøpstæder	
	a. Veiet lands- delsgjennemsnitt		b. Direkte be- regnede hyppighetstall		M.	K.	M.	K.	M.	K.
	M.	K.	M.	K.						
1868—1871 .	277	54	277	54	154	27	1 368	431	869	126
1898—1901 .	244	23	321	33	151	11	1 089	121	680	73
1916—1919	245	21	327	30	158	12	900	100	706	57

Forholdet stiller sig overalt gunstigst for den kvinnelige del av befolkningen. I de siste tyve år er der dog neppe nogen vesentlig forskjel mellom menn og kvinner, når man ser på utviklingen over det hele. I de mindre byer er der imidlertid inntrådt en markert forskjell, idet hyppigheten for menn synes å tilta, således som tilfellet er med hyppigheten for begge kjønn på landet, mens hyppigheten for kvinner er fortsatt synkende.

Både det direkte beregnede hyppighetstall for Riket og det veide landsdelsgjennemsnitt er falt fra periode til periode for kvinnenes vedkommende, i de siste 20 år dog rent uvesentlig. For mennene viser det direkte tall stigning i de siste 20 år, mens landsdelsgjennemsnittet har et uvesentlig fall. I løpet av de 30 år 1870—1900, da byene hadde sin forholdsvis sterkeste utvikling, har de to hyppighetstall for menn i Riket en avgjort motsatt bevegelse. Man må kunne si at kriminaliteten i denne periode er forverret for den mannlige del av befolkningen, men at dette skyldes den interne migrasjon, overflytningen fra land til by og fra småby til storby, idet utviklingen innen hver landsdel og særlig i byene er forløpet i gunstig retning.

Det spørsmål om ungdomskriminaliteten har undergått vesentlige forandringer i tidens løp er så viktig at man har ment å burde foreta beregninger også over forbrydelseshyppigheten i de forskjellige aldersklasser av menn og kvinner. Beregningene blir så usikre at de kun kan brukes til å karakterisere utviklingen i grove trekk.²

¹ Se foran side 9 angående fremgangsmåten ved beregningen av disse tall (Riket a.). Tallene skal vise hvorledes utviklingen vilde ha vært om forholdet mellom folkemengden i de tre hovedlandsdeler hadde holdt sig uforandret (som omkring 1870) og utviklingen innen hver landsdel var forløpet som de for landsdelene beregnede hyppighetstall viser.

Da der ikke foreligger oppgaver over den tilstedeværende folkemengde fordelt etter alder for årene mellom folketellingene (her tellingene 1865 og 1875, 1890 og 1900, 1910 og 1920), måtte aldersfordelingen regnes ut etter de foreliggende årsoppgaver for den hjemmehørende folkemengde, idet man gikk ut fra at bevegelsen hadde vært den samme, forholdsvis sett. For 1865 måtte den tilstedeværende folkemengde overhodet beregnes etter forholdet mellom hjemmehørende og tilstedeværende folkemengde i 1875. Fradraget for bybefolkningen og det tilsvarende tillegg til landbefolkningen for 1 a d e s t e d e n e måtte likeledes beregnes etter forholdet mellom kjøpstædenes og ladesidenes folkemengde (i de viktigste aldersgrupper) ved folketellingene. For 1875 måtte endelig den tilstedeværende folkemengde i enkelte aldersklasser beregnes etter forholdet for den hjemmehørende.

Ennu mere komplisert blev beregningen av de kriminalstatistiske data. Det som i hovedsaken skulle gjøres, var fordelingen på aldersklasser av følgende tilleggs- og fradagsposter: 1. Straf-

I kriminalstatistikken delte man oprinnelig ungdommen (de umyndige) i fire aldersgrupper, 10—15, 15—18, 18—20 og 20—25, altså to grupper for de helt umyndige og to for de mindreårige. Da den kriminelle lavalder i 1900 blev hevet til 14 år, var myndighetsalderen for lengst satt ned fra 25 til 21 år, nemlig ved lov av 27 mars 1869. Siden 1901 er derfor de første aldersgrupper i statistikken 14—16, 16—18, 18—21 og 21—25. Disse forskyninger gjør sammenligningen besværligere. Skal man danne sig et overblikk for samtlige klasser under ett, gjør man rettest i å holde aldersgruppen 10—15 år helt utenfor og for siste periode, 1916—19, foreta to beregninger, a) for samtlige aldersklasser og b) for klassene over 16 år. Et tall som ligger mel-

felte for ulovlig samlevnet, leirmål, barnedrap, fosterfordrivelse etc., ærekrenkelser, mishandling av dyr. 2. Straffelte for forbrydelser utenfor straffeloven i årene 1916—19. 3. 4 pct. tillegg for utvidet bruk av ubetinget påtaleundlatelse etter 1890. 4. Tillegg for utvidet bruk av påtaleundlatelse etter innførselen av betinget påtaleundlatelse i 1905. — For tiden etter ikrafttredelsen av loven om forsømte barn 1 sept. 1900 måtte dernest gjøres det før nevnte tillegg til aldersklassen 14—16 år.

For den sidste av de tre fireårsperioder, 1916—19, måtte samtlige disse beregninger utføres. Resultatene skulde for så vidt bli minst palitelige for denne periode. For mellemperioden 1898—1901 kom bare beregning nr. 1 og 3 og til dels 4 i betraktning.

For den første periode, 1868—1871, blev der bare tale om den første av de fem beregninger. Her støtte man imidlertid på den særskilte vanskelighet at kriminalstatistikken for disse år ikke har opgaver over straffelte fordelt etter alder. Derimot er der opgaver over tiltalte fordelt etter alder. Nu viser erfaringen fra ottiårene, da man har opgaver både over de straffeltes og de tiltalte aldersfordeling, at der er en del forskjell, idet der er forholdsvis flere domfelte enn tiltalte i de yngre aldersgrupper (se note 1, side 17). For de 5 første år man har dobbeltopgaver for, 1880—84, blir differensen mellom antall tiltalte og antall domfelte (fradraget fra antall tiltalte), uttrykt i pct. av antall tiltalte for de aldersklasser som der er opgaver for:

	Alder:					
	10—15	15—18	18—20	20—50	50—60	Over 60
Bygder	Menn	7,1	9,6	6,1	15,7	18,3
	Kvinner	6,0	8,6	—	8,9	23,1
Byer	Menn	8,3	9,2	8,7	13,6	17,5
	Kvinner	5,1	7,7	9,3	11,9	7,9

For Oslo er der ikke opgaver. Tendens fremgår tydelig av tallene, om enn bevegelsen er springende, særlig for kvinder, hvor tallene er så små. Da der ikke synes å være nogen utpreget forskjell mellom bygder og byer eller mellom de to kjønn, har man bestemt sig for følgende (utjevnede) fradragsprosentall: 10—20 8, 20—30 12½, 30—40 16¾, 40—50 18, 50—60 18, 60—70 20, over 70 25 pct.

Hvad for øvrig angår beregning nr. 1, så måtte den for de to siste perioder bygges på aldersfordelingen for de domfelte, da der ikke foreligger aldersopgaver for personer som har vedtatt forelegg. Da aldersfordelingen av domfelte for de nevnte forbrydelser for årene 1898—1901 bare er oppgitt fullstendig for Riket, måtte fordelingen for de tre landsdeler, bygdene, Oslo og de øvrige kjøpstader skje ved en forholdsberetning. For årene 1916—19 er der overhodet ikke aldersopgaver for de enkelte forbrydelsesgrupper, så at fradraget måtte beregnes rent forholdsmessig. Beregning nr. 1 og 2 for disse år blev derfor slått sammen, idet den kjente sum (samlet antall straffelte + antall straffelte for de under nr. 1 og 2 nevnte forbrydelser) blev fordelt på de forskjellige aldersklasser etter forholdet for samtlige domfelte. Den største fradragspost for disse år er nr. 2 straffelte for forbrydelser utenfor straffeloven. Da de fleste av disse har vedtatt forelegg, skulde fordelingen etter forholdet for domfelte ikke bli så unøiaktig.

Beregning nr. 3 kunde for perioden 1898—1901 bare utføres på den måte at der til det tall som fremkom som sluttresultat etter de andre beregninger ble lagt 4 pct. for hver aldersklasse. For siste periode, 1916—19, er beregning nr. 3 og 4 slått sammen, idet aldersfordelingen av det samlede tillegg er foretatt etter de aldersopgaver for påtaleundlatelser man har for 1923 og 1924.

Straffelte pr. år pr. 100 000 innbyggere i de enkelte aldersgrupper. Tallene korrigert for de viktigste forandringer i straffe- og straffeprosesslovgivningen.

Alder	Riket		Bygder		Oslo		Øvrige kjøpsteder	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I. 1868—71.								
10—15	180	14	69	4	1 866	54	568	70
15—18	434	76	236	32	2 726	583	990	181
18—20	679	147	379	54	3 717	1 339	1 433	341
20—25	649	141	345	67	2 395	878	1 693	262
25—30	601	104	350	56	1 969	628	1 578	150
30—40	452	86	247	49	1 819	565	1 250	147
40—50	369	79	224	43	1 569	568	936	162
50—60	280	41	182	28	1 181	260	784	63
60—70	129	25	98	18	357	83	403	60
Over 70	57	5	49	4	250	31	153	14
Over 10	390	72	215	36	1 983	546	1 078	149
Over 15	427	81	242	41	1 998	603	1 163	159
II. 1898—1901.								
10—15 ¹	(374)	(9)	(107)	(4)	(836)	(10)	(1 567)	(34)
15—18	774	63	343	16	3 190	238	1 544	151
18—20	1 095	106	569	35	3 442	298	1 714	213
20—25	1 017	97	543	29	2 520	292	1 707	165
25—30	660	70	338	18	1 636	205	1 131	143
30—40	457	55	218	27	1 234	161	878	88
40—50	261	32	129	15	826	99	539	61
50—60	154	14	92	7	446	57	330	25
60—70	70	5	51	3	155	25	176	11
Over 70	38	1	25	1	140	—	122	5
Over 10	494	44	227	16	1 612	167	1 057	98
Over 15	505	46	239	17	1 668	176	1 013	103
III. 1916—1919.								
14—16	527	27	208	9	1 359	74	1 502	78
14—18	746	52	338	20	1 769	118	1 950	142
16—18	979	78	480	31	2 161	155	2 412	207
18—21	1 095	116	567	49	2 377	318	2 371	192
21—25	878	78	447	25	2 027	234	1 683	133
25—30	670	56	314	24	1 646	166	1 295	81
30—40	438	40	198	18	1 177	115	840	65
40—50	260	31	141	17	571	78	534	47
50—60	140	18	91	9	278	50	274	37
60—70	63	4	47	3	150	6	100	7
Over 70	27	0,4	21	0,5	96	—	43	—
Over 14	485	43	236	18	1 234	126	1 061	79
Over 16	482	44	238	18	1 227	129	1 030	80

¹ For denne gruppen gjelder beregningene de to år 1898—1899.

lem¹ tallet etter a) og tallet etter b) vil da kunne sammenlignes med resultatene av beregningene for aldersgruppene over 15 år for de to første perioder, 1869—71 og 1898—1901. For siste periode er der likeledes foretatt en særskilt beregning for aldersgruppen 14—18, så at på samme måte et tall som ligger mellom tallet for denne gruppe og tallet for gruppen 16—18 kan sammenlignes med tallet for gruppen 15—18 år i de to tidligere perioder.

Den typiske alderskurve med stigning i hyppigheten til omkring 20-års alderen og senere fall gjenfinnes overalt.² Største hyppighet kan falle i noget forskjellige grupper, men dette er av de ting som man ikke bør feste sig for meget ved.

Forholdet mellom tallene for hele befolkningen over 10, 15 eller 16 år i denne tabell er, som det vil ses, noget anderledes enn forholdet mellom tallene i tab. s. 11.³ Dette skyldes dels at årsklassene 10—14 ikke var tatt med i tab. s. 11 og dels den omstendighet at den del av befolkningen som befant sig under 10 etc. år var av vekslende størrelse relativt sett på hvert av de tre tidspunkter. Den var således relativt større omkring 1900 enn omkring 1920. Tallene i tab. s. 13 for 2nen periode sett i forhold til 3dje periode kommer derfor til å ligge relativt høiere enn tallene i tabellen s. 11.

For mennene lar det sig nu fastslå at alderskurven i senere tid er langt mere utpreget enn den var omkring 1870. Overalt er der en sterk nedgang i kriminaliteten fra 1870 til 1900 i de eldre aldersklasser, særlig klassene fra 40 år og oppover. Derimot var der i løpet av dette tidsrum sterk opgang i kriminaliteten i de yngre aldersklasser i bygdene. I byene er der opgang i de aller yngste klasser i kjøpstädene utenfor Oslo og svak nedgang i Oslo.

Også for kvinnene gjelder det at alderskurven overalt er mere utpreget nu enn omkring 1870. Bevegelsen er imidlertid her nokså ensartet i de tre landsdeler.

For å få bedre oversikt over de eiendommeligste bevegelser i tallene har man også regnet ut hyppighetstall for tre større aldersklasser: 15—25 (for 1916/19: 14—25 og 16—25), 25—40 og over 40. Man har tatt ut disse tre grupper fordi de best viser den mest særpregede av bevegelsene, for menn

¹ Efter stigningen i forbrydelseshyppigheten fra 14 til 20 år å dømme kan det antas at tallet ligger nærmest tallet etter b).

² Kurven kan selvsagt ikke uten videre tolkes derhen at forbrydelseshyppigheten i virkeligheten skulle være størst omkring 20-års alderen. Der begås jo f. eks. forholdsvis mange småtyverier og naskerier av unge som ikke kommer til politiets kunnskap fordi fornærmede ser gjennem fingrene med dem.

³ Det direkte beregnede hyppighetstall for samtlige innbyggere for Riket var (se s. 9) 1868—71: 162, 1898—1901: 168, 1916—19: 172. De veide landsdelsgjennemsnitt resp. 162, 128, 122. Beregnet i forhold til befolkningen over 15 år blir de direkte tall resp. 249, 267, 262 og de veide landsdelsgjennemsnitt 249, 207, 210. For tredje periode er her tatt tall som ligger så meget under eller over det beregnede tall for befolkningen over 16 år som svarer til $\frac{1}{4}$ av forskjellen mellom tallet etter denne beregning og tallet etter beregningen for befolkningen over 14 år.

i bygdene. Aldersklassene 25—40 blandt menn i bygdene har nogenlunde stått på samme nivå hele tiden, mens kriminaliteten i de yngre klasser er steget og kriminaliteten i de eldre klasser sunket.

Straffelte pr. år pr. 100 000 innbyggere i tre større aldersklasser. Tallene korrigert for de viktigste forandringer i straffe- og straffeprosesslovgivningen.

Alder	Menn				Kvinner			
	Riket	Bygder	Oslo	Øvrige kjøpstæder	Riket	Bygder	Oslo	Øvrige kjøpstæder
15—25.								
1868—71 .	582	314	2757	1410	121	53	881	251
1898—1901 .	947	474	2888	1655	88	26	280	171
1916—19 ¹ .	882—978	432—497	2041—2626	1971—2091	79—91	29—35	223—248	154—170
25—40.								
1868—71 .	501	284	1880	1366	93	51	592	149
1898—1901 .	533	262	1396	976	61	24	178	109
1916—19 .	525	241	1357	1001	46	20	135	71
Over 40.								
1868—71 .	260	164	1266	758	47	28	352	99
1898—1901 .	156	84	570	367	16	8	66	34
1916—19 .	146	85	364	310	16	8	45	28

Setter man hyppighetstallene for aldersklassen over 40 år = 100 og omregner de andre i forhold hertil, får man et enkelt uttrykk for hvor sterk kriminaliteten stiger med synkende alder². Man noier sig her med å angi forholdstallene for den yngste aldersklasse.

Forbryderhyppigheten i aldersklassen 15—25 i pet. av forbryderhyppigheten i aldersklassen over 40 år.

	Menn				Kvinner			
	Riket	Bygder	Oslo	Øvrige kjøpstæder	Riket	Bygder	Oslo	Øvrige kjøpstæder
1868—1871	224	191	218	250	258	189	250	254
1898—1901	607	564	507	424	531	325	424	503
1916—1919	653	566	681	536	531	413	536	586

¹ Det første tall i hver kolonne gjelder alderskl. 14—25, det annet alderskl. 16—25.

² Som nevnt s. 14 kulminerer kriminaliteten omkring 20-års alderen. Lavere aldersgrupper har altså lavere kriminalitet.

Tallene må som før nevnt gis et nokså stort spillerum for tilfeldigheter og unøiaktighet i beregningsgrunnlaget. At bygdene har høiere tall enn Oslo for menn i 1898—1901, mens de i 1916—19 har lavere, beror således formodentlig bare på disse omstendigheter. Den overalt gjennemgående sterke bevegelse i tallene fra ca. 1870 til ca. 1900 må derimot tillegges reell betydning.

Bevegelsen i tallene har i det hele ført til stigende utjevning i forholdet mellom landsdelene. Dette skyldes imidlertid for en vesentlig del de gjennemgående sterkt synkende tall i Oslo.

Nu kan det tenkes at den forholdsvis lave kriminalitet i de yngre aldersgrupper i den første periode, 1868—71, kan skyldes spesielle tidsforhold. I så henseende er det fremfor alt å merke at disse år faller i avslutningen av en nedgangsperiode i det økonomiske liv, mens de to følgende tidsrum, 1898—1901 og 1916—1919, ligger nær avslutningen av oppgangsperioder. Det lar sig tenke at forbrydelseshyppigheten blandt de unge svinger forholdsvis sterkere med konjunkturene enn forbrydelseshyppigheten blandt de eldre.

En fullstendig undersøkelse over dette forhold er der ikke anledning til. Man har for det første tatt ut fireårsperioden 1874—77¹, som økonomisk sett kan sidestilles med de to tidsrum 1898—1901 og 1916—1919. Da tallene for de tre landsdeler ikke frembyr noget av interesse, anføres her bare tallene for Riket.

Straffelte pr. år pr. 100 000 innbg. i større aldersklasser i Riket 1874—77.

	15—25 år	25—40 år	Over 40 år	I alt	
				Over 10 år	Over 15 år
Menn	587	481	218	372	398
Kvinner	100	79	38	61	67

Uttrykkes hyppigheten i klassen 15—25 år som prosent av hyppigheten i den eldste klasse, fås for menn 269, for kvinner 263. For årene 1868—71 var de tilsvarende tall 224 og 258. Man får altså for årene 1874—77 en litt steilere kurve med forholdsvis litt høiere ungdomskriminalitet, dog vesentlig bare for menn.

Det lar sig imidlertid lett vise at denne lille forskjynning i hovedsaken faller sammen med den forskjynning man kan vente sig i løpet av et tidsrum på 6 år (1870—1876), når man dømmer ut fra den forskjynning som har foregått i løpet av de 30 år fra 1868—71 til 1898—1901. I løpet av disse

¹ Gjennomsnittsantallet av straffelte i disse år kan umiddelbart settes i forhold til resultatene av tellingen 1 januar 1876. De beregnede hyppighetstall skulde for så vidt bli nøiaktigere enn ved beregningen for årene 1868—71.

30 år er f. eks. hyppigheten i aldersklassen 15—25 år etter tab. s. 15 steget fra 582 til 947. Dette er en samlet stigning på 365. I løpet av 6 år skulde man herefter vente¹ en stigning på femteparten eller 73, og hyppighets-tallet i denne aldersgruppe skulde derfor for så vidt vært 655. Dertil kommer at tallene i det hele tatt er gått ned fra 1868—71 til 1874—77, for menn med 9,5 pet., for kvinner med 7,6 pet., når man regner med hyppighetstallene for samtlige over 10 år. For aldersklassen 15—25 år skulde man følgelig vente $\frac{90,5}{100} \cdot 655 = 593$. Regner man på denne måte ut de forventede tall for 1874—77, får man for menn: over 10 år 372, over 15 år 401, 15—25 år 593, 25—40 år 459, over 40 år 216, for kvinner resp. 61, 71, 99, 76, 36. For samtlige aldersgrupper er de faktiske og de forventede tall:

	10—15	15—18	18—20	20—25	25—30	30—40	40—50	50—60	60—70	Over 70	
Menn	faktisk . .	225	415	600	701	610	402	308	222	139	50
	forventet . .	198	454	690	654	555	410	314	231	106	50
Kvinner	faktisk . .	19	76	128	105	90	72	64	39	15	3
	forventet . .	12	67	128	122	90	74	65	33	19	4

Avvikelsene mellom de faktiske og de beregnede tall er i det hele så ubetydelige at man trygt kan hevde at aldersfordelingen er den samme i de to tidsrum 1868—71 og 1874—77.

Nu lar det sig tenke at selv om konjunkturene så langt tilbake som i 70-årene ikke hadde nogen innflydelse på forholdet mellom de unges og de eldres

¹ For å bringe på det rene at stigningen i det relative antall unge forbrydere i løpet av tidsrummet ca. 1870—ca. 1900 har vært jevn og ikke er foregått i sprang har man beregnet for hvert av årene 1870—1889 hvor mange pct. av de tiltalte der var i alderen 15—20 år, og for hvert av årene 1880—1899 hvor mange pct. av de straffelte der var i nevnte alder:

	Pct. tiltalte i alderen 15—20 år		Pct. tiltalte i alderen 15—20 år	Pct. straf-felte i alderen 15—20 år		Pct. straf-felte i alderen 15—20 år
1870	17,1	1880	17,8	18,6	1890	21,0
71	16,3	81	18,3	19,6	91	23,7
72	13,8	82	18,9	19,8	92	22,3
73	15,3	83	18,2	18,8	93	21,6
74	15,4	84	21,8	23,1	94	21,7
75	16,1	85	22,5	26,4	95	21,5
76	15,9	86	20,2	24,8	96	24,6
77	17,3	87	20,0	21,9	97	23,6
78	18,6	88	17,7	19,2	98	23,3
79	18,5	89	20,2	20,6	99	23,3

Der er en del korte bølgebevegelser i tallene, den sterkeste fra 1883—1888, men dessuten også en langsom, men tydelig gjennemgående stigning.

kriminalitet, så kan de ha fått det senere. Det kan med andre ord tenkes at aldersfordelingen i vore dager er den samme som omkring 1870 i dårlige tider, mens der i gode tider inntrer en forskyning, således at der blev forholdsvis flere unge blandt forbryderne.

For så vidt mulig å bringe på det rene om alderskurven i vore dager forandrer sig med tidene har man tatt ut årene 1908—11, da kriminaliteten var forholdsvis lav, og beregnet hyppighetstallene for de forskjellige aldersgrupper for menn i Riket under ett. Tallene sammenstilles her med de tilsvarende for 1916—19:

	I alt over 14 år	14—16 år	16—18 år	18—21 år	21—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	Over 70 år
1908—11 . . .	440	535	892	961	887	638	409	232	132	63	21
1916—19 . . .	485	527	979	1095	878	670	438	260	140	63	27

Ser man bort fra den høieste aldersgruppe, hvor tallene er for små til å gi sikre resultater, lar det sig muligens si at de yngste og de eldste er minst påvirket av forskjellen i tidene. Derimot er det på grunnlag av disse tall ikke mulig å si at de unge omkring 20 år skulde være mere påvirket enn f. eks. personer omkring 40-års alderen.

Den påviste store forskjell i aldersfordelingen omkring 1870 og nu synes etter dette ikke å ha sin grunn i at de utvalgte undersøkelsesperioder ikke har vært representative nok.

Eiendommelig er det at det nettop er tiden omkring hundredårsskiftet, alt-så omkring det tidspunkt da vergerådsbehandlingen av forsømte barn kom i gang, som synes å ha bragt en vending til det bedre med hensyn til kriminaliteten blandt unge menn.

A 1 b. De enkelte forbrydelser hver for seg.

Som vi har sett har den samlede sum av forbrydelser i Riket etter alt å dømme steget nogenlunde i samme forhold som folkemengden, mens der har vært nogen nedgang i de tre hovedlandsdeler, bygdene, Oslo og de øvrige kjøpstæder tatt hver for sig.

Det spørres nu om disse langtidsbevegelser er karakteristiske for kriminaliteten overhodet, alt-så om de kan gjenfinnes hos hver enkelt av de forskjellige forbrydelser, eller om bevegelsen arter sig forskjellig hos de enkelte forbrydelser.

Ved undersøkelsen av de enkelte forbrydelser må man nødvendigvis begrense sig. Arbeidet vilde bli uoverkommelig om man f. eks. skulle under-

søke ikke bare gruppen tyvsforbrydelser, men også undergruppen tyveri, naskeri og heleri. Dessuten gjelder det at mange forbrydelser må holdes utenfor fordi de har vært gjenstand for særskilte vesentlige lovforandringer eller omgrupperinger i statistikken.

De før nevnte almindelige lovforandringer, forhøien av den kriminelle lavalder, innførelsen av vergerådsbehandling for barn fra 14 til 16 år og den utvidede bruk av påtaleundlatelse, særlig som betinget påtaleundlatelse, legger naturligvis store hindringer i veien for studiet. Som grunnlag for beregningen av tilleggene fra 1890 (utvidet bruk av ubetinget påtaleundlatelse), 1900 (vergerådsbehandlete barn) og 1905 og flg. år (betinget påtaleundlatelse) har man bare fordelingen av vedkommende masser (påtaleundlatelser etter straffeprosesslovens § 85 og etter vergerådslovens §§ 43—44) for årene 1923—24. Dette grunnlag blir særlig usikkert hvor det gjelder forbrydelser som forekommer i ringe antall. Kun hvor man på forhånd kan gå ut fra at tilleggene ikke spiller nogen større rolle, lar det sig gjøre å slutte noget med sikkerhet om slike sjeldnere forbrydelsers bevegelse.

En helt tilfredsstillende undersøkelse av de enkelte forbrydelsers bevegelse krever egentlig særskilt undersøkelse for hver landsdel, bygder, Oslo og øvrige kjøpstæder og for hvert kjønn, menn og kvinner. En forskjellig tilvekst i de tilsvarende befolkningslag vil nemlig få forskjellig betydning for de forskjellige forbrydelser, eftersom disse fortrinsvis begås på landet eller i byene, av menn eller av kvinner. Særlig veksrende er forbrydermassens sammensetning med hensyn til kjønn. Der er forbrydelser som etter sitt begrepsinnhold vanskelig kan begås av menn (barndrap) og omvendt (voldtekts)¹. På den annen side er tilveksten i de to befolkningslag, menn og kvinner stort sett nogenlunde like sterk. Den ujevne fordeling på kjønnene får av denne grunn mindre å bety for bevegelsen. Større betydning må derimot den ujevne fordeling på landsdelene få. Bybefolkningen har vokset så meget sterkere enn landbefolkningen at man kan vente en sterkere stigning av forbrydelser som forekommer forholdsvis hyppig i byene enn av forbrydelser som er forholdsvis hyppigere på landsbygden.

Det er derfor nødvendig å danne sig en forestilling om befolkningens vekst i de forskjellige landsdeler.

	Procent stigning av den tilstede-værende befolkning i:				Rikets tilstedevarende befolkning procentvis fordelt på landsdelene:			
	Riket	Bygder	Oslo	Øvrige kjøpstæder		Bygder	Oslo	Øvrige kjøpstæder
Fra 1865/74 til 1905/14	36	15	267	112	1865—1874	85	4	11
- 1865/74 til 1915/24	50	26	293	150	1905—1914	72	10	18
					1915—1924	71	10	19

¹ For årene 1923 og 1924 vil opgaver finnes side 124 flg.

Av forbrydelsene utgjør vinningsforbrydelsene tyveri, heleri, naskeri, underslag, bedrageri o.s.v. i almindelighet hovedmassen.

Det ser ut som om langtidsbevegelsen i det store og hele har vært ensartet innen denne gruppe. Denne langtidsbevegelse har derfor vært vesentlig bestemmende for kriminalitetens bevegelse overhodet. Da imidlertid enkelte andre grupper, særlig legemsfornærmelsene, er steget forholdsvis sterkt i tall gjennem årene, har utviklingen i virkeligheten stillet sig litt gunstigere for vinningsforbrydelsene enn for samtlige forbrydelser, tatt under ett.

Tyvsforbrydelsene danner en undergruppe som har vært skarpt avgrenset ned gjennem tiden. Av lovforandringer som særskilt angår denne gruppen, og som kan ha virket i vesentlig grad på tallene, er der ikke så mange. Størst innflydelse synes lovforandringene i 1874 og 1884 å ha hatt¹. Antallet av tyverier gikk forholdsvis sterkt ned i 70- og 80-årene.

For de andre vinningsforbrydelser er det vanskeligere å få fastslått langtidsbevegelsen. Dette gjelder således de tallsterke undergrupper bedrageri og underslag. Den gamle straffelov hadde et felles kapitel for bedrageri, falsk og annen svik. I statistikken hadde man gruppen „bedrageri og annen svik“, som bl. a. omfattet underslag, bortsett fra underslag av hittegods, og enkelte forbrydelser i gjeldsforhold. Man kan derfor ikke komme saken nærmere enn ved å slå sammen de nuværende grupper underslag, bedrageri og forbrydelser i gjeldsforhold, hvorav de siste riktignok ikke kan regnes som vinningsforbrydelser.

For å fremstille utviklingen må det her være tilstrekkelig å summere tallene for tiårsperioden 1865—74 og til sammenligning ta summen for hvert av de to tiår 1905—14 og 1915—24. Valget av periode skal egentlig bero på korttidsbevegelsenes art og forløp. Hvis f. eks. en forbrydelse pleier å gå op i tall i dårlige tider og ned i gode tider, må man sørge for å få med like mange gode og dårlige år til utjevning av denne korttidsbevegelse. For de her nevnte forbrydelser synes imidlertid korttidsbevegelsene å være så sammensatte at man ikke med sikkerhet kan fastslå dem. Man har derfor måttet nøie seg med å gå rent empirisk frem, summere sammen så mange år at man kan gå ut fra at utjevningen er tilstrekkelig for de forskjellige forbrydelser.

For årene etter 1905 har man gjort to beregninger, den ene (tallene i parentes) med beregnet tillegg for påtaleundlatelser, den annen (tallene utenfor parentes) uten sådant tillegg.

Procentvis fordeling på de tre hovedlandsdeler:

	Bygder			Oslo			Øvrige kjøpsteder		
	1865—74	1905—14	1915—24	1865—74	1905—14	1915—24	1865—74	1905—14	1915—24
Tyvsforbrydelser . .	43	31 (26)	33 (32)	20	27 (32)	27 (30)	37	42 (42)	40 (38)
Underslag, bedrageri									
m. v.	55	37 (35)	38 (36)	13	28 (28)	28 (29)	32	35 (37)	34 (35)

¹ Se herom oversikten 1846—85 (N. Off. Stat. III nr. 70) side 5.

Procentvis opgang (+) eller nedgang (÷)¹.

	Riket		Bygder		Oslo		Øvrige kjøpstad	
	1865/74—	1865/74—	1865/74—	1865/74—	1865/74—	1865/74—	1865/74—	1865/74—
	1905/14	1915/24	1905/14	1915/24	1905/14	1915/24	1905/14	1915/24
Tyvsforbrydelser	+ 25	+ 47	÷ 8	+ 19	+ 41	+ 60	+ 55	+ 73
Underslag, bedrageri m. v.	+ 37	+ 52	÷ 6	+ 5	+ 186	+ 221	+ 50	+ 62

Sammenlignes tilvekstprosenten med procenten for befolkningen, ses det at gruppen underslag, bedrageri m. v. er steget i tall i samme grad som befolkningen, mens tyvsforbrydelsene er steget i mindre grad. Stigningen for underslag, bedrageri m. v. relativt til befolkningen skyldes dog byenes sterke vekst i forbindelse med disse forbrydelsers fordeling på land og by. Forholdet synes således å være nøyaktig det samme for denne gruppe som for samtlige forbrydelser, tatt under ett. Derimot viser tyvskriminaliteten en avgjort gunstigere utvikling enn kriminaliteten overhodet.

Av voldsforsbrydelsene er legemsfornærmedlene forholdsvis hyppige i bygdene. For de tre perioder falt der følgende prosent: på bygdene 63, 64 (64) og 63 (63), på Oslo 6, 8 (8) og 12 (12), på øvrige kjøpstaeder 31, 28 (28) og 25 (25). Til tross herfor er det nettopp legemsfornærmedlene som har tiltatt sterkest i tall. Den procentvise stigning var:

Riket		Bygder		Oslo		Øvrige kjøpstaeder	
Fra 1865/74 til 1905/14	Fra 1865/74 til 1915/24						
+ 214	+ 204	+ 222	+ 205	+ 297	+ 494	+ 180	+ 147

Disse tall angir dessuten i virkeligheten ikke stigningen i hele dens størrelse. En del tilfelle som før 1905 blev behandlet som justissaker påtales nemlig nu som forseelser, særlig etter stl. § 350 (muntlig medd. av riksadvokaten).

Den stadige stigning i antallet av legemsfornærmeder er allerede påvist i oversikten for årene 1886—1904 (N. O. S. V. 210) s. 25 flg. Det fremheves her at årsaken ikke ligger i lovforandringer. Derimot er det mulig at „en strengere opfatning med hensyn til disse forbrydelser kan ha ført til at fornærmede er mere tilbøelig til å forlange tiltale og den offentlige påtale-

¹ For perioden 1865—74 er tatt antallet av straffelte uten fradrag av straffelte under den nuværende kriminelle lavalder, 14 år, og på den annen side uten tillegg for påtaleundlatelser. Både tillegg og fradrag faller antagelig hovedsakelig på tyveri, og forskjellen mellom tillegg og fradrag er neppe vesentlig.

myndighet strengere i utøvelsen av påtalen". Legemsfornærmelsenes langtidsbevegelse skulde altså være et produkt av kulturutviklingen. De gjentatte utvidelser av strafferammen i formildende retning skulde da være uttrykk for en strengere bedømmelse av forgåelser som tidligere oftest gikk upåtalt.

Hvis stigningen i antallet av legemsfornærmelser skyldes en endret bedømmelse av disse forgåelser mere enn forandringer i tilbøyeligheten til å begå dem, skulde man kunne vente at stigningen fordelte sig jevnt på de forskjellige grupper av straffelte. Som det allerede fremgår av tabellen foran er stigningen almindelig geografisk sett, der er sterk opgang i tallene både i by og bygd. Dernæst kan det nevnes at stigningen fordeler sig ganske jevnt på menn og kvinner. For 41-års perioden 1864–1904 blir den gjennemsnittlige årlige opgang for menn 2,4 pet. av gjennemsnittet for disse 41 år (30 pr. 100 000 m. innbg.) og for kvinner 2,6 pet. av gjennemsnittet (1 pr. 100 000 kv. innbg.). Dette er så meget mere bemerkelsesverdig som den almindelige tendens har vært en nedgang i kvinnekriminaliteten.

For tidsrummet etter innførelsen av den nye straffelov kan det ikke avgjøres om stigningen fortsetter eller ikke. Dette vil bli nærmere omtalt i det følgende.

Også en annen gruppe voldsforbrydelser viser lignende utvikling. Det er hærverk¹. Stigningen har her vært endog sterkere enn for legemsfornærmelser, hvad der fremgår av følgende tall:

	Gjennemsnittlig antall straffelte:			
	1865–74		1895–1904	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Legemsfornærmelser	171	6	447	17
Skadetilføielser på eiendom .	13	0,3	114	5

Efter innførelsen av den nye straffelov i 1905 blev denne gruppe redusert i ennu sterkere grad enn legemsfornærmelsene derved at en hel rekke tilfelle blev overført til forseelsene.

Forbrydelser mot offentlig myndighet steg likeledes sterkt i tall i tiden før den nye straffelov. Antallet av straffelte pr. år var i perioden 1865–74 125 menn og 6 kvinner, i perioden 1895–1904 243 menn og 13 kvinner. Efter 1905 kommer så mange av disse tilfelle inn under forseelseskapitlet (stl. § 326 etc.) at sammenligning utelukkes.

Ærekrenkelser kom først med som justisforbrydelser i 1890. Senere har tallenes bevegelse vært omrent den samme som for legemsfornærmelsene.

¹ Påtalen blev etter 1. av 29 mai 1879 privat-publik, mens den tidligere var privat.

Den groveste av voldsforbrydelsene, nemlig drap (før 1905: mord og drap) har derimot ikke steget i tall. Allerede de absolute tall avtar, nemlig fra 11 som gjennomsnitt for tiåret 1865—74 til 10 for 1895—1904 og 8 for 1915—24.

For sedelighetsforbrydelsene¹ kan utviklingen vanskelig fastslås. Som følge av spesielle lovforandringer og grupperinger i statistikken kan nettopp de hyppigste sedelighetsforbrydelser som utukt med mindreårige, offentlig krenkelse av sedelighet og i tilfelle barnedrap og fosterfordrivelse ikke forfølges langt nok bakover i tiden. Også om de andre grupper, voldtekts, blodskam, hor, bigami (inngåelse av ugyldig eller omstøtelig ekteskap) og omgjengelse mot naturen gjelder det at de har vært gjenstand for lovforandringer.

Om voldtekts kan henvises til Innstill. fra straffelovkomiteen av 1922, I s. 6 flg. Det er der nevnt at forandringene i voldtektsbegrepet ikke kan ha hatt nogen betydning for det samlede antall forbrydelser. Det tillegges heller ikke nogen betydning at påtalen etter den gamle lov som regel var betinget av krenkedes begjæring, mens den etter loven av 1902 er ubetinget offentlig. „Påtalemyndigheten vil jo praktisk talt aldri kunne begynne en forfølgning uten at der er gjort anmeldelse fra krenkede“. Foruten de lovforandringer komiteen nevner bør vel også tas i betraktnsing at loven av 1902 utvider begrepet vold i denne forbindelse til å omfatte enhver art av trussel (stl. § 191). Efter tab. 2, s. 267 i innstillingen var der i de fire år 1919—22 1 domfellelse etter § 191 og 35 etter § 192. I motsatt retning virker den utvidede bruk av påtaleundlatelse etter 1905. I de to år 1923—24 var der 24 domfellelser og 1 påtaleundlatelse. Det tør derfor være at tallene før og etter 1905 kan sammenlignes. Mot komiteens tekniske fremgangsmåte har direktør Hartvig Nissen i Nordisk Tidsskr. f. Strafferett 1927 („Skjerpet straff for sedelighetsforbrydelser?“) bl. a. reist den innvending at der er brukt dels 5-års og dels 3-års perioder. I det hele tatt gjelder det at man vanskelig får det riktige billede frem hvor tallene er så små som her, hvis man ikke bruker beregningsmåter som tar i betraktnsing samtlige tall. Med benyttelse av en sådan metode² finner man at hyppigheten av domfellelser for voldtekts har holdt sig praktisk talt uforandret i 41-års perioden 1864—1904. Der er en årlig nedgang på 0,004 pr. million menn. Men da dette bare utgjør 0,08 pet. av periodens gjennomsnitt, som er 4,8 pr. million menn, kan man si at gjennomsnittet er typisk for perioden i dens helhet. At dette er så, vil man forstå når man hører at hvis tallet for siste år, 1904, hadde vært 6 domfellelser istedenfor 5 vilde man overhodet ikke ha funnet nogen nedgang. For tyveårs-perioden etter den nye straffelov, 1905—1924, får man derimot en årlig oppgang på 0,168 pr. million menn eller 2,5 pet. av gjennomsnittet, som er 6,6 pr. million menn. Her er det imidlertid å merke at tallene for de siste fem år,

¹ Gruppen begrenses som i den nye plan for krim.stat. (se tab. 2).

² Se note 2, side 4.

1920—24, er så høie at dette femår skiller sig ut fra de foregående. Gjennemsnittspromillen var nemlig: 1905—09 6,4, 1910—14 5,2, 1915—19 5,8, 1920—24 9,0. Stigningen kan derfor meget vel være forbıgående. I de fire femår 1867—71, 1872—76, 1877—81 og 1882—86 var f. eks. gjennemsnittspromillene 4,2, 4,2, 3,4 og 7,6, i det siste av disse femår ikke i noget år lavere enn 5. Tilsvarende beregning som ovenfor vilde derfor for tyveårsperioden 1867—1886 ha gitt en årlig stigning på 0,174 pr. million menn eller 3,6 pet. av gjennemsnittet, 4,85 pr. million menn. Det kan bemerkes at lignende beregninger særskilt for bygdene, hvor de fleste av disse forbrydelser finner sted, gir omrent samme resultat.

Det eneste som bør tillegges betydning synes å være stigningen i gjennemsnittet fra 4,8 i perioden 1864—1904 til 6,6 i perioden 1905—1924. Det ser ut til at voldtektsforbrydelsene er blitt noget tallrikere etter den nye lov, hvad enten dette vesentlig skyldes den nevnte endring i påtalereglene eller andre omstendigheter.

Utukt med mindreårige etter den nye straffelovs §§ 195 og 196 (gl. stl. kap. 18 § 19) er også inngående behandlet i innstillingen fra komiteen av 1922. Her har direktør Hartvig Nissen i den nevnte artikkelen i Nordisk Tidsskr. for Strafferett gjort opmerksom på at stigningen i tallene fra perioden 1892—1904 til perioden 1914—1922 „inntrer samtidig med at den nye straffelov settes i kraft i 1905“. Men „derefter holder tallene seg i det store og hele konstante“. Nu lar det sig visstnok etter den førnevnte metode beregne en gjennemsnittlig årlig stigning fra 1905 til 1924 på ca. 1,2 domfellelser pr. million innbyggere, d. v. s. vel 1 pet. av gjennemsnittet, som er 112,6. Men dette er ikke nok til å konstatere at der er stigning i tallene siden 1905. Der er en mulighet for at året 1922 med 15,6 domfellelser pr. million innbyggere betegner et vendepunkt. For de to følgende år blir nemlig de relative tall 15,2 og 9,2. Kommer man så i de to følgende år, 1925 og 1926, ned omkring det vanlige minimum siden 1905, nemlig 7, vil en beregning for perioden 1905—1926 gi det resultat at der ingen stigning har vært. Her som ved voldtektsforbrydelser er en 20-års periode for liten til at man alene på grunnlag av den kan trekke sluttninger om tallenes langtidsbevegelse.

Før 1905 må der ha vært en del stigning i antallet. Utukt med mindreårige blev i statistikken ført i en samlegruppe, „andre løsaktighetsforseelser“. Det gjennemsnittlige antall straffelte i denne gruppen var i tiåret 1865—74: 20. Det gjennemsnittlige antall straffelte for utukt med mindreårige var i tiåret 1905—1914: 25. For årene 1892—1904 har man gruppen „andre løsaktighetsforseelser“ opløst i delgrupper. Av 457 straffelte i disse 13 år er 148 eller omkring en tredjepart straffelt for utukt med mindreårige. Sammensetningen av gruppen har imidlertid sikkert skiftet gjennem tiden. I så henseende er det nok å nevne at antallet av kvinner var forholdsvis større i tidligere tider. Av de 457 straffelte i perioden 1892—1904 var bare 29

kvinner. Herav var de 20 straffelt for erhvervsmessig utukt. Av de 200 straffelte i tiåret 1864—1874 var derimot så meget som 142 eller 70 pet. kvinner. I de tider kan der således ikke være straffelt så meget som 6 personer hvert år for utukt med mindreårige, mens det årlige antall i perioden 1892—1904 er omkring 11. Befolknings tilvekst i løpet av tidsrummet 1870—1900 utgjør ikke mer enn ca. 25 pet.

Om stigningen har fortsatt etter 1905 kan som sagt ikke avgjøres med sikkerhet. I hvert fall må den være blitt sterkt avsvekket i tidens løp. „Hoppet“ i 1905 fra et årlig gjennemsnitt på omkring 11 straffelte op til ca. 25 tør vesentlig skyldes den nye lov. Da der er endel påtaleundlatelser for disse forbrydelser, har stigningen i forbindelse med den nye lov i virkeligheten vært endda større. Adskillig betydning må sikkert tillegges det moment som er trukket frem av ekspedisjonschef Arne Omsted (Nissen, l. c.), nemlig at stadig færre av disse forbrydelser blir upåtalt. Der skulde her foreligge en paralell med legemsfornærmelsene (se s. 21).

Blodskam. I perioden 1865—74 var det årlige antall straffelte ca. 12. Efter 1905 ligger tallet noget over 6, altså bare vel halvparten tross befolkningens vekst. Nedgangen henger sikkert sammen med innskrenkningene i begrepet i den nye lov.

Hor. Det årlige gjennemsnitt var 1865—74 ca. 14, 1905—14 ca. 14, 1915—24 ca. 11. Da der ikke er så mange påtaleundlatelser, er tallene, sett relativt til folkemengden, sikkert gått ned. Heller ikke her kan imidlertid tallene før og etter 1905 sammenlignes. Særlig merkes at påtalen etter gl. stl. kap. 27 § 6 var offentlig hvis ekteskapet var opløst, mens den etter den nye lov stadig er betinget av fornærmedes begjæring.

Omgjengelse mot naturen er etter den nye lov en forholdsvis sjeldent forbrydelse. Der var 14 straffelte i tiåret 1905—14, 15 straffelte i tiåret 1915—24, mens der i tiåret 1865—74 var 5 ganger så mange. Efter den nye straffelov påtales denne forbrydelse kun når almene hensyn krever det.

Til den nuværende gruppe i statistikken barnedrap og fosterfordrivelse svarer den tidligere gruppe „fostermord, barnefødsel i dølgsmål, fosterfordrivelse og delaktighet deri“. Tallene er lavere etter den nye lov, ca. 10 straffelte pr. år. Der er tre ganger så mange 1865—74. Der er dog en del påtaleundlatelser. Nedgangen i tallene indtrådte særlig etter loven av 1889 og skyldes vel vesentlig at rettspraksis for fødsel i dølgsmål blev mildnet.

Som nye sedelighetsforbrydelser¹ kom til i 1875 påførelse av smittsom kjønnssykdom (l. $\frac{3}{6}$ 1874) og i 1890 besvangrelse under misligholdt ekteskapsløfte (l. $\frac{29}{6}$ 1889, tr. i kr. $\frac{1}{9}$ 1889).

Sedelighetsforbrydelsene tør i det hele tatt være den gruppe av forbrydelser som har vært gjenstand for de mest gjennemgripende forandringer i rettsopfatning og lovgivning. Av den korte gjennemgåelse fremgår at forandrin-

¹ Se note 1, side 23.

gene har virket i ganske forskjellig retning på de forskjellige forbrydelser som her er lagt inn under begrepet. Det vil derfor ikke ha nogen som helst betydning å forsøke å samle flere eller færre av disse forbrydelser til en felles gruppe. De sumtall som kom frem vilde ikke kunne fortelle oss det ringeste om sedelighetens fremgang eller tilbakegang.

Utenfor de tre hovedgrupper av forbrydelser vinningsforbrydelser, voldsforbrydelser og sedelighetsforbrydelser ligger der en hel rekke forbrydelser av vidt forskjellig art. Det vilde føre for langt å gjennemgå disse enkeltvis. De fleste av dem er for øvrig av liten betydning, statistisk sett, som man lett vil se av fortegnelsen i tab. 2. Den viktigste er dokumentfalsk. Da dokumentfalsk i statistikken tidligere var slått sammen med pengefalsk, må man legge en felles gruppe dokumentfalsk og pengefalsk til grunn for betraktingen. Der er både i 1890 (l. 28/6 1890) og i 1902 foretatt forandringer i begrepene. Disse går dels i utvidende og dels i innskrenkende retning. Om disse endringer har hatt vesentlig praktisk betydning er vanskelig å avgjøre. Relativt til folke mengden ser det ut til at antallet av disse forbrydelser har vært stillestående. Forholdet er altså det samme som for bedragerigruppen (s. 21), hvad man allerede på forhånd vilde være tilbøelig til å vente. Det gjennemsnittlige årlige antall straffelte pr. million innbyggere var 1865—74 35, 1875—84 42, 1885—94 33, 1895—1904 32, 1905—14 27, 1915—24 46. I det siste tiår er der etpar år med uforholdsmessig høie tall (70 à 80), nemlig 1918—1919. Stigningen i disse år var forbigående og skyldes sikkert særskilte forhold (se side 33). For tiårene 1905—24 blir tallet for lavt til sammenligning med tidligere år på grunn av de mange påtaleundlatelser. Efter en foretatt beregning med utgangspunkt i det relative antall påtaleundlatelser i 1923—24 skulde tallet for 1905—14 heves til 34. For årene før 1900 skulde egentlig trekkes fra straffelte under 14 år og legges til ubetingede påtaleundlatelser. Nettoforandringen vilde neppe bli av vesentlig betydning.

Sammenfattende kan man si om de enkelte forbrydelsers langtidsbevegelse: nærmest stillstand (altså som for samtlige forbrydelser under ett) for en gruppe vinningsforbrydelser og nogen nærmestående forbrydelser: underslag, bedrageri, dokumentfalsk, forbrydelser i gjeldsforhold, en mindre nedgang for tyvsforbrydelser og en større opgang for lettere voldsforbrydelser. Den sterke bevegelse i forskjellig retning, dels opgang, dels nedgang, for en rekke sedelighetsforbrydelser skyldes endringer i rettsopfatning og skrevet lov og forteller altså ikke noget om hyppigheten av vedkommende handlinger. Den sterke opgang i antallet av lettere voldsforbrydelser skyldes antagelig endring i rettsopfatningen.

A 2. Forbrydertallenes korttidsbevegelser.

Det er særlig spørsmålet om konjukturenes innflydelse på tallene som har vakt interesse. Hos oss er således dette spørsmål drøftet i Socialiseringskomiteens innstilling angående socialiseringsspørsmålet i almindelighet (s. 60).

Konjukturene har jo iallfall inntil verdenskrigen hatt en ganske regelmessig bevegelse, en rekke gode år har vært fulgt av en nogenlunde like lang rekke dårlige år. Hvis velstanden har betydning for kriminaliteten, skulde man kunne vente en lignende regelmessig bevegelse i forbrydertallene.

Undersøkelsen støter imidlertid på store hindringer for vort lands vedkommende.

Først og fremst gjelder det at tallene for de enkelte forbrydelser, ja selv for samtlige forbrydelser talt sammen er så små at det blir vanskelig å skille ut de rent tilfeldige svingninger. Dette får særlig betydning hvor konjunkturbølgen ikke er sterkt, således som tilfellet var i begynnelsen av nittiårene og i første halvdel av ottiårene.

Denne vanskelighet kunde man omgå ved å ta for sig tidsrum da konjukturene gjorde sig særlig sterkt gjeldende. Det vilde da bli 70-årene og tiåret 1895—1904. Under verdenskrigen og i den følgende tid har vi etter hatt sterke bevegelser i det økonomiske liv. Men disse bevegelser samler sig ikke til en typisk konjunkturbevegelse. Dertil kommer at inngrifende tvangsforanstaltninger som rasjonering og brennevinsforbud måtte få adskillig betydning for kriminaliteten, så at den innflydelse de økonomiske forhold måtte ha hatt i denne tid ikke kommer til klart uttrykk i tallene.

For studiet av tallenes bevegelse i tiåret 1895—1904 får det særlig betydning at loven om forhøielse av den kriminelle lavalder og loven om forsømte barn trådte i kraft i 1900 eller omrent ved den tid da nedgangen setter inn for alvor. Det var nettopp for å belyse dette forhold at professor Hagerup rykket ut med sin artikkel i Norsk Retstidende for 1906 om „Kriminalitetens bevegelser med særlig hensyn til tyvsforbrydelser“.

Om den samlede kriminalitet er det allerede nevnt (s. 9) at der er utpregede korttidsbevegelser omkring 1869, 1900 og 1918. De korrigerte tall (s. 6 flg.) steg f. eks. fra ca. 2 300 i 1867 til ca. 3 000 i 1869, for så å falle til ca. 2 600 i 1872. Omkring 1882 var der en svakere, men likeledes nokså skarpt fremhevet korttidsbevegelse. Tallene steg fra ca. 2 550 i 1879 til ca. 3 000 i 1882, for så å falle til ca. 2 250 i 1886 (2 550 i 1883, altså før loven av 6/6 1884). Næste periode førte med sig en stigning fra ca. 2 700 i 1895 til ca. 3 850 i 1901 og så et fall til 3 400 i 1904 (3 200 i 1905). Den siste periode hadde en stigning fra ca. 3 700 i 1915 til 4 600 i 1918 og så et sterkt fall til 3 400 i 1920.

Det er også nevnt i det foregående (s. 16 flg.) at disse bevegelser ikke lar sig forklare som direkte utslag av konjunkturbevegelsen. Stigningen i slutten

av 60-årene inntraff i dårlige år, stigningen i begynnelsen av 80-årene i en oppgangsperiode, stigningen omkring 1900 begynte i oppgangstider, men fortsatte et stykke ut i nedgangsperioden og hadde sin topp i et utpreget dårlig år, stigningen under krigstiden falt i en periode da der ialfall var glimrende tider for forretninglivet, nedgangen 1918—20 i en periode da de gode tider jevner sig ut over det hele folk.

Efter dette synes det lite lønnsomt å studere korttidsbevegelsene for den samlede kriminalitet.

Tar man for sig de enkelte forbrydelser, viser det sig også at deres bevegelse har vært vidt forskjellig i de nevnte tidsrum. Det kan være nok å

	Tyvsforbr.	Underslæv, bedrageri, forbr. i gjeldsforhold	Legemsfor- nærmerler	Forbr. mot off. mynd.	1867—72 og 1879—85: Leiermålsforseelser og ulovlig samlevnet 1895—04 og 1915—20: Andre sedelighetsforbr.	Dokument- falsk og pengefalsk
1867	1 810	207	132	114	285	50
68	2 311	233	123	124	285	71
69	2 399	250	165	128	260	77
70	2 081	230	187	169	302	78
71	1 992	202	210	129	311	74
72	1 993	211	195	124	265	45
1879	1 873	262	211	100	300	98
80	1 999	258	232	91	285	95
81	2 028	260	197	120	301	73
82	2 063	278	270	157	309	89
83	1 708	243	248	164	339	88
84	1 581	224	242	142	341	91
85	1 441	211	303	112	299	96
1895	1 565	242	386	212	41	64
96	1 695	243	470	216	43	69
97	1 886	295	475	288	35	69
98	2 092	299	514	323	34	80
99	1 920	333	492	328	50	73
1900	2 538	342	517	340	42	83
01	2 646	400	524	275	43	94
02	2 366	400	443	202	41	113
03	2 188	360	479	232	44	81
04	2 136	327	363	171	39	78
1915	2 862	358	494	96	86	103
16	3 212	321	486	105	102	110
17	3 429	299	444	80	67	101
18	4 040	300	446	89	62	203
19	3 124	270	594	106	58	227
20	2 448	253	556	108	85	138

anføre endel av de grupper (jvfr. s. 20 flg.) som har de største tall. For de to første tidsrum har man tatt antallet av straffelte, for de to siste tidsrum derimot de tall som er korrigert for de vesentlige lovforandringer. Menn og kvinner er slått sammen.

De fremhevede tall skal betegne toppårene¹.

Det er lett å se at kriminalitetens korttidsbevegelse i disse tidsrum ikke er almindelig. De forskjellige forbrydelser forholder sig på forskjellig måte. Mellem de to grupper av vinningsforbrydelser er der ganske god overensstemmelse i de tre første perioder. I den siste periode er det derimot bare den ene gruppe, nemlig tyvsforbrydelsene, som har en bølgebevegelse med toppår i 1918. Da disse forbrydelser er så tallrike, er det dem som kommer til å sette sitt preg på kriminalitetens bevegelse i det hele.

¹ Ved sammenligningen burde der egentlig tas hensyn til at domsår og forbrydelsesår ikke alltid faller sammen. Forholdet kan være forskjellig for de forskjellige forbrydelser. Opgaver over forbrydelsesåret finnes i statistikken for årene 1892–1904. Man har undersøkt forholdet for de i teksten nevnte forbrydelsesgrupper for endel spredte år.

Av 1000 straffelte personer hadde flg. antall begått forbrydelser:

	Samme år som dommen	Året for dommen	To eller flere år for dommen	I løpet av flere år
Tyvsforbrydelser	1892–93	722	230	19
	1900–01	733	237	28
	1903–04	753	210	32
Underslag, konkurssvik, annen bedragersk adferd.	1892–93	448	341	82
	1900–01	417	357	129
	1903–04	417	326	108
Legemsfornærmelser	1892–93	604	378	12
	1900–01	638	332	26
	1903–04	658	314	28
Forbrydelser mot offentl. mynd.	1892–93	713	273	11
	1900–01	717	246	37
	1903–04	767	208	25
Leiermålfors. og ulovlig samlevnet	1892–93	107	585	170
Andre løsaktighetsforbrydelser . .	1892–93	346	309	127
	1900–01	558	234	130
	1903–04	547	306	67
Falsk, forfalskn. av off. dok. m. v.	1892–93	450	334	135
	1900–01	450	362	182
	1903–04	497	331	117

Går man ut fra at de forbrydelser som pådømmes (eller som der vedtas forelegg for) samme år gjennomsnittlig er 3 måneder gamle, de som pådømmes etc. året etter gjennomsnittlig 10 måneder gamle og de som pådømmes etc. minst to år etter gjennomsnittlig 30 måneder gamle, får man som gjennomsnitt for samtlige år at tyvsforbrydelser og forbrydelser mot offentlig myndighet i gjennomsnitt på denne tid var ca. 5 måneder gamle, legemsfornærmelser 6 måneder gamle, underslag, bedrageri m. v. og „andre løsaktighetsforbrydelser“ 9 måneder gamle, falsk m. v. 10 måneder gamle, leiermålforselser og ulovlig samlevnet 13 måneder gamle. Kriminalstatistikagens tall skulde etter dette gi bilder av tilstanden for fra omkring 1/2 år til omkring 1 år tilbake i tiden. I det hele er forskyvningen av mindre vesentlig betydning.

Ganske avvikende er voldsforbrydelsenes bevegelse. Den ligger i det hele nærmere op til konjunkturenes bevegelse i disse tidsrum. Særlig tydelig er forskjellen i første periode, da tyvsforbrydelsene når det høieste tall i 1869, mens ialfall legemsfornærmedes tall kulminerer i den begynnende høikonjunktur. Tallene for disse forbrydelser er for øvrig så pass små at en konjunkturbevegelse vanskelig kan komme til klart uttrykk. Hverken sedelighetsforbrydelser eller dokumentfalsk har nogen særlig utpreget korttidsbevegelse.

Skal man komme til forståelse av kriminalitetens korttidsbevegelser, er det sikkert nødvendig å betrakte de enkelte forbrydelser hver for sig. For de fleste grupper gjelder det imidlertid at tallene er så små at det vil være ganske umulig eller ialfall meget vanskelig å skille mellem tilfeldige og ikke tilfeldige bevegelser. Det er med andre ord bare de hyppigst forekommende forbrydelser det kan lønne sig å se nærmere på¹.

Tyvsforbrydelsene. Følger man bare totaltallet, finner man ingen god overensstemmelse med konjunkturbevegelsen. I de gode tider i 70-årene var der nedgang i totaltallet, i „jobbetiden“ i 90-årene var der stigning, i de gode år før krigen var der ingen utpreget tendens i bevegelsen, og hvad stigningen under krigskonjunkturen angår, så avløstes den av nedgang i de følgende gode år. I de dårlige år omkring 1869 hadde man høie tall, i de dårlige tider i slutten av 80-årene derimot lave tall og under nedgangsperioden efter 1899 i begynnelsen høie, men senere lave tall. Billedet er altså meget forvirrende.

Av særlig interesse er det å sammenligne den sterke stigning i slutten av 90-årene med bevegelsen omkring 1870. Det ligger nær å tenke at når der ikke er nogen stigning i antallet av tyverier i de gode år 1871—74, så kan dette skyldes at byene den gang var forholdsvis mindre. Det viser sig imidlertid at nedgangen etter 1869 nettop gjør sig sterkest gjeldende i byene. Antallet av straffelte var:

	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874
Riket . . .	1 596	1 646	1 810	2 311	2 399	2 081	1 992	1 993	1 957	1 962
Bygder . . .	775	855	1 034	1 323	1 321	1 163	1 153	1 215	1 283	1 266
Byer . . .	821	791	776	988	1 078	918	839	778	674	696

Som før nevnt har antallet av unge (mannlige) forbrydere steget forholdsvis sterkt i de 30 år 1870—1900 (s. 14). Det kan da tenkes at kon-

¹ Undtagelser forekommer nok. Karakteristisk for ottårene tør således være det høie antall „forbrydelser med hensyn til religion og sedelighet“. I de 8 år 1882—89 blev der straffelt i alt 43 mot 18 i de foregående 8 år 1874—81 og bare 5 i de 8 år 1866—73. Som eksempel fra nyere tid nevnes forbrydelsene mot stl. §§ 135—137, truende opløp o. lign. og mot §§ 222 og 227, trusler. Disse paragrafer får gjerne en utstrakt anvendelse i de store streikeår. I de to år 1921 og 1924 løp antallet av tapte arbeidsdager op i millioner. Antallet av straffelte etter §§ 135—137 var 13, resp. 29, mens det ellers pleier å være høist etpar stykker. Antallet av straffelte etter §§ 222 og 227 var 73, resp. 70, ellers er det høist ca. 20.

junkturene virker forskjellig på de unge og de gamle. Det kan f. eks. tenkes at de unge på grunn av forlystelsessyke har letttere for å la sig forlede til tyveri i de gode tider, mens de eldre, forsåvidt de ikke er vaneforbrydere, og således helt upåvirket av tidene, vesentlig drives til tyveri av nød i de dårlige tider. I så fall vilde stigningen i dårlige tider kunne bli mest fremtredende i årene omkring 1870, da de eldre i det hele tatt utgjorde en større del av forbryderstokken mens stigningen i gode tider vilde komme tydeligere frem i årene omkring 1900, da der er forholdsvis langt flere unge forbrydere.

Til belysning av dette spørsmål opføres følgende tall¹:

År	10–18 år	Over 18 år	År	10–18 år	Over 18 år	År	14–18 år	Over 18 år
1865 . . .	303	1 484	1873 . . .	557	1 584	1892 . . .	338	969
66 . . .	318	1 437	74 . . .	558	1 503	93 . . .	314	1 030
67 . . .	384	1 625	75 . . .	438	1 648	94 . . .	317	974
68 . . .	520	2 032	76 . . .	419	1 564	95–97 . .	346	971
69 . . .	462	2 151	77 . . .	495	1 547	98–99 . .	436	1 110
70 . . .	419	1 803	78 . . .	615	1 550	00 . .	456	1 400
71 . . .	369	1 901	79 . . .	510	1 460	01–02 . .	459	1 375
72 . . .	437	1 693	80 . . .	640	1 552	03–04 . .	424	1 284

I de dårlige år 1868–69 steg tallene sterkt både for unge og eldre. I de gode år 1873–74 går tallet for de unge sterkt op, mens tallet for de eldre går ned². I slutten av 70-årene, da tidene etter blev dårlige, er det snarest tallene for de unge som går op. I de gode år i slutten av 90-årene er der en ubetydelig stigning for de eldre, en noget sterkere for de unge. De dårlige år etter 1899 bringer tallene sterkest op for de eldre.

Det er således ikke mulig ved spaltning av tallene alene å finne en tilfredsstillende forklaring på at der ikke var en stigning i 70-årene. Det samme gjelder for de gode tider forut for verdenskrigen. Tallene for disse år kan imidlertid ikke ganske sammenlignes med tallene for 70-årene og 90-årene særlig på grunn av den sterkt utvidede bruk av påtaleundlatelse. I årene 1923–24 utgjør antallet av personer mot hvem påtale er undlatt (etter straffeprosesslovens § 85, 2net og flg. ledd og loven om forsømte barn §§ 43 og 44) gjennemsnittlig ca. 36 pct. av antallet av straffelte personer forsåvidt tyvsfor-

¹ For årekken 1865–79 er der bare opgaver over tiltaltes aldersfordeling. For årene 1892–1900 har statistikken aldersgruppen 10–13, 13–15, 15–18. Her er halvparten av antallet i gruppen 13–15 år lagt til gruppen 15–18. For årene 1900–1904 er der lagt til 85 pct. av det beregnede antall forsømte barn 14–16 år, som påtalemyngheten har henvist til vergerådet. Endel är er i statistikken slått sammen. For disse opføres gjennemsnittet.

² L. % 74 kan ha hatt nogen innflydelse i retning av å holde tallene lavere i de følgende år.

brydelser angår, men bare ca. 22 pet. for samtlige forbrydelser. Det er derfor ikke utelukket at man for de yngste aldersklasser vilde ha funnet en utpreget stigning i tallene i løpet av perioden 1905—13, om man til antallet av straffelte hadde kunnet legge antallet av personer mot hvem påtale er undlatt¹.

Mens det om stigningen i 90-årene gjelder at den var sterkest i byene², er forholdet i årene 1915—18 det motsatte. Antallet av straffelte stiger fra 526 til 1 024 i bygdene, fra 771 til 1 157 i de øvrige kjøpstæder og fra 586 til 705 i Oslo. En lignende stigning i rasjoneringstiden er også funnet i Sverige³.

Stigningen i antallet av tyvsforbrydelser etter konjunkturomslaget i 1899 er som nevnt mest utpreget for de eldre aldersklasser. Den stanser ganske hurtig, idet de dårlige tider jo varte ved utover til 1905. Bemerkelsesverdig er det at da man igjen fikk tilsvarende dårlige tider, i hvert fall tider med stor arbeidsløshet, nemlig i 1921, er der ingen utpreget tendens til stigning i tallene. Antallet av straffelte var 1 774 i 1920, 1 844 i 1921, 1 617 i 1922, 1 567 i 1923 og 1 696 i 1924. Antallet av personer som har fått påtaleundlatelse etter straffeprosesslovens § 85, 2net og flg. ledd var⁴ 446 i 1921, 447 i 1922, 393 i 1923 og 414 i 1924. Antallet av personer som har fått påtaleundlatelse etter loven om forsørte barn §§ 43 og 44 er 208 i 1923 og 171 i 1924. Det samlede antall av personer som enten er straffelt eller har fått påtaleundlatelse kan ha vært litt høyere i 1921 enn i 1920. Forskjellen ligger dog neppe utenfor rekkevidden av de tilfeldige svingninger. De følgende år har imidlertid antagelig lavere tall, kanskje med undtagelse av det siste og økonomisk sett beste, 1924.

De hyppigste vinningsforbrydelser næst etter tyveri er underslag og bedrageri. Som før nevnt har man for kontinuitetens skyld dannet en videre gruppe i statistikken: underslag, bedrageri og forbrydelser i gjeldsforhold. Om denne gruppen er å merke at tallene stiger sterkt i dårlige tider. Fra 1895 til 1904 har man følgende tall (straffelte pr. 100 000 innbyg.): 11, 11, 13, 13, 14, 14, 16, 15, 15, 17. Da der forekommer en del forbrydelser også blandt de unge under 16 år, er stigningen i virkeligheten større enn

¹ Antallet av straffelte ved dom for tyvsforbrydelser var:

	1905—06	1907—08	1909—10	1911—12	1913—14
Under 18 år	483	515	611	538	612
Over 18 år	2596	2178	2544	2298	2776

² Fra toåret 1894—95 til toåret 1898—99 var stigningen 34,6 pct. i Oslo, 28,1 pct. i de andre kjøpstæder og 18,1 i bygdene.

³ Fil. dr. Otto Grønlund i Statsvetenskaplig Tidskr. 1925, s. 201.

⁴ Tallene for 1921 og 1922 er hentet fra Hartvig Nissen: Undlatelse av påtale efter den norske straffeprosesslovs § 85, annet og følgende ledd i Nordisk Tidsskrift for Strafferet for 1923.

disse tall gir uttrykk for. Stigningen i tallet i de gode år 1895—98 er ikke større enn at den kan være tilfeldig. Også i de dårlige år etter 1920 har der vært utpreget stigning. Fra 1916 til 1924 er tallene: 10, 10, 10, 9, 8, 8, 13, 12, 13. At antallet av forbrydelser i gjeldsforhold går op i dårlige tider er så selvfølgelig at der ikke behøves nogen nærmere påvisning. For bedrageri synes likeledes stigningen å være ganske fremtredende. Antallet av straffelte pr. 100 000 innbkg. var i årekken 1895—1904 4, 5, 5, 5, 6, 6, 7, 6, 5, 7, i årekken 1916—1924 2, 2, 2, 2, 3, 4, 4, 4. For underslag er den derimot lite utpreget. Et lignende forhold finnes hos en forbrydelse som ikke er vinningsforbrydelse, men som står bedrageri nokså nær, nemlig dokumentfalsk. I de 10 siste år før den nye straffelov holdt antallet av straffelte pr. 100 000 innbkg. sig på 3 pr. år, men i årene 1901 og 1902 gikk det op i 4. Da unge falsknere under 16 år forekommer, er stigningen i antallet av straffelte heller ikke her så stor som den virkelige stigning i forbrydertallet. Også etter den nye straffelov har antallet av straffelte pr. 100 000 innbkg. holdt sig på 3 (eller 2) i de fleste år. Årene 1916—24 viser følgende tall: 3, 4, 3, 7, 8, 5, 5, 4, 3, 4. For disse år er det ikke så lett å se konjunkturenes innflydelse. Her gjelder det for det første at antallet av påtaleundlastelser er nokså stort. Dessuten har der ialfall siden 1917 gjort sig gjeldende særlige forhold. Brennevinsforbuddet har medført adskillig reseptmisbruk og falsknerier for å lette den ulovlige omsetning av brennevin. Til de høie tall i 1918 og 1919 har sikkert også forholdene under rasjoneringen bidratt.

Sammenhengen mellom konjunkturene og voldsforbrydelserne har lenge vært kjent. Bindleddet er alkoholmisbruken. Den nære sammenheng mellom alkoholmisbruk og voldsforbrydelser er bl. a. belyst i N. Rygg: Undersøkelser angående drikkefeligheten og dens sociale følger i Norge¹. I dette verk er det også påvist at alkoholforbruket veksler sterkt med tidene. Når man skal drøfte voldsforbrydelsernes korttidsbevegelser, vil også spørsmålet om virkingene av brennevinsforbuddet melde seg². I det hele tatt skulde man kunne

¹ Det heter her s. 41* fig: „De meddelte oppgaver viser altså ikke full overensstemmelse mellom drik og forbrydelse. Men at der består en sammenheng er lite tvilsomt. Ti likesom drik overhodet inngår som en viktig årsak til forbrydelser, må det også antas at de periodiske svingninger i alkoholmisbruken avsetter virkninger i forbrydelsernes antall. Men der er jo alltid en hel del forbrydelser som ingen sammenheng har med drik, og det blir altså kun en del av kriminaliteten som står under drikkens innflydelse. Og selv for denne del er drik ikke den ene bestemmende faktor. Der er ved siden av drik en rekke andre årsaker til forbrydelser, og disse kan yderligere skærpe eller de kan motvirke drikkens virkning. Det går derfor ikke an å si at der under stigende drikkefelighet vil bli begått så og så mange forbrydelser ut over det normale, svarende til en viss promille av det økede antall drukkenskapsforseelser. Man kan alene si at der vil være en tendens til et øket antall forbrydelser; men om denne tendens vil komme til synne i statistikken, vil bero på så mange andre forhold.“ S. 70*: „Av de fanger som kommer i landsfengslene i de fem år undersøkelsene gjelder, var omrent halvparten av mennene og vel fire tiendeler av kvinnene drikkefælige. Innenfor de viktigste forbrydelsesgrupper var drikkefelighetsprosenten som oftest størst ved voldsforbrydelser, som legemsfornærming og forbrydelse mot offentlig myndighet, noget mindre ved tyveri m. v. og adskillig mindre ved sedelighetsforbrydelser og ved dokumentfalsk og bedrageri.“

² I Tidsskrift för Systembolagen, nr. 10 for 1926 har Einar Rosenborg offentliggjort resultatene av en undersøkelse over forholdet mellom drukkenskapsforseelser og voldsforbrydelser i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Holland og England.

vente god overensstemmelse mellem drukkenskapsforseelsernes og voldsforbrydelsenes bevegelse. Som representant for voldsforbrydelser kan man ta den største gruppe, legemsfornærmelser. Der er neppe noget å vinne ved å slå sammen flere grupper. Om forbrydelser mot offentlig myndighet f. eks. gjelder som før nevnt at der i senere tid er tendens til å anvende forseelseskapitlet. Vilde man så ta med også forseelser mot offentlig myndighet, vilde man for årene før 1915 få med samtlige forseelser mot lovgivningen om anmeldelse av fremmede og flytninger.

Det beste billede av den offentlige drukkenskap gir de tall som finnes tatt inn i tab. 13 i det nevnte verk av Rygg. Forseelsesgruppen omfatter foruten de egentlige drukkenskapsforseelser (straffbar offentlig drukkenskap) også en rekke ordensforseelser, særlig forseelser mot politivedtekten. Det er påvist i Alkoholstatistikk 1920—21 at disse forseelser viser utpreget overensstemmelse med de egentlige drukkenskapsforseelser. En god del ordensforseelser vil jo gjerne være begått under påvirkning av alkohol (uvorren kjørsel, slagsmål, støi om natten, innstreng i fremmed hus). Fullstendige opgaver over de egentlige drukkenskapsforseelser har man imidlertid ikke lenger bakover i tiden enn til 1896. Å innskrenke sammenligningen til et kortere tidsrum vil kunne føre til uriktige resultater. De to rekken kan nemlig ha en vidt forskjellig langtidsbevegelse. På forhånd ligger det nær å tenke dette fordi den ene rekke er ganske anderledes fordelt på bygder og byer enn den annen. Som gjennemsnitt for tiåret 1915—24 var antallet av legemsfornærmelser pr. 100 000 innbyg. ca. 17 i bygdene, 25 i Oslo og 27 i de andre kjøpstädene, for tiåret 1871—1880 resp. 11, 12 og 26. For drukkenskaps- og ordensforseelser var de tilsvarende tall 1, 108 og 33, resp. 2, 71 og 42. Om legemsfornærmelsene vet vi fra før (s. 21) at en utpreget langtidsbevegelse kan forfølges ialfall så langt frem som til hundredårsskiftet.

Nu viser det sig faktisk at langtidsbevegelsen for drukkenskaps- og ordensforseelser stort sett faller sammen med legemsfornærmelsenes, når man holder sig til de relative tall for Riket. Der er imidlertid god grunn til å anta at dette beror på tilfeldigheter. For legemsfornærmelsene er det påvist at langtidsbevegelsen er almindelig, geografisk sett. Stigningen i disse tall antas å skyldes den omstendighet at flere og flere forbrydelser er kommet under påtale. Stigningen i antallet av drukkenskaps- og ordensforseelser er derimot ikke geografisk almindelig. I Oslo har der vært en jevn nedgang i tallene fra konjunkturperiode til konjunkturperiode. For perioden 1877—1913 er den beregnet til ca. 1 promille pr. år ($1\frac{1}{4}$ pct. av middeltallet for disse år). I kjøpstädene utenfor Oslo blir der derimot en stigning på ca. 0,6 promille pr. år ($1\frac{1}{2}$ pct. av middeltallet). Denne stigning tør skyldes at flere og flere av byene har fått politivedtekter, og at håndhevelsen av disse er blitt bedre og bedre. Disse momenter må ha gjort sig ennu sterkere gjeldende på landsbygden. Her synes imidlertid utviklingen å ha gått for sig i det vesentlige i løpet av 90-årene.

Langtidsbevegelsen for Riket i sin helhet må under disse omstendigheter bli et blott og bart regneresultat. Der blir for Riket en gjennomsnittlig årlig stigning på ca. 2,7 promille eller næsten 2 prosent av normalperiodens (1877—1913) middeltall. Stigningen blir, som det ses, forholdsvis sterkt for Riket fordi byene har vokset hurtigere i folkemengde enn bygdene, og disse forseelser er så meget tallrikere i byene enn i bygdene. For legemsfornærmelser i Riket kan der på samme måte regnes ut en årlig stigning (1875¹—1913) på 0,35 pr. 100 000 innbg. I forhold til middeltallet, 18.15, blir dette omtrent nøyaktig det samme som for drukkenskaps- og ordensforseelser, nemlig næsten 2 prosent.

Noget sterkere vilde stigningen bli i begge tilfelle hvis den ble beregnet for tidsrummet fra toppåret i 70-årene til toppåret omkring 1900. Da innførelsen av den nye straffelov og av løsgjengerloven i 1905 formodentlig har hatt adskillig innflydelse, vilde det forsåvidt være riktigere å legge denne periode til grunn. Imidlertid kommer det ikke her an på å gjengi langtidsbevegelsen så nøyaktig som mulig. Det gjelder bare å vise at de to rekken tall i det lange løp faktisk går parallelt stort sett.

For en periode i seneste tid, f. eks. fra 1895 til 1923, vil der i og for sig være ennu mindre grunn til å beregne en langtidsbevegelse. Foruten året 1905 med de forskjellige lovforandringer, vil også året 1917 med forbudets gjeninnførelse og rasjoneringsårene 1917—19 falle innenfor denne periode. Men for fremdeles bare å vise overensstemmelsen i tallenes gang har man foretatt beregningene også for perioden 1895—1923². For legemsfornærmelser blir der en årlig nedgang på 0,07 pr. 100 000 innbg. eller omkr. 0,3 pet. av periodens gjennomsnitt, 21,5 pr. 100 000 innbg. For drukkenskaps- og ordensforseelser fås en årlig nedgang på 0,05 pr. 1000 innbg. = ca. 0,3 pet. av gjennomsnittet for perioden, 17,3 pr. 1000 innbg.

Som vi ser har de to rekken beveget sig ganske parallelt når man holder sig til lengere tidsrum. De forskjelligheter som måtte være i korttidsbevegelsen vil da komme skarpest frem ved å redusere begge rekken til et felles mål. Da der gjennomsnittlig i hele tidsrummet 1871—1924 er ca. 18 straffelte for legemsfornærrelse pr. 100 000 innb. og ca. 14,2 straffelte for drukkenskaps- og ordensforseelser pr. 1000 innbg., vil det enkleste være å multiplisere promilletallene for drukkenskaps- og ordensforseelser med $\frac{100}{79}$ (= 1.266).

Særlig hvis man tegner de to rekken op grafisk, vil man få det inntrykk at legemsfornærrelsene til dels ligger noe foran i bevegelsen. Begge rekken reagerte sterkt på konjunkturene i 70-årene og 90-årene. Under konjunkturene før forbudet, 1905—1916, er der en merkelig uoverensstemmelse. Straks ved innførelsen av den nye straffelov i 1905 går nemlig antallet av

¹ Toppåret i 70-årene for legemsfornærmelser ligger to år foran det tilsvarende toppå for drukkenskaps- og ordensforseelser.

² 1924 utelatt for å forenkla beregningen.

År	Straff. for drukkenskaps- og ordensforsel			År	Straff. for drukkenskaps- og ordensforsel			År	Straff. for drukkenskaps- og ordensforsel		
	Strafffelte for legemsfornærmelser pr. 100 000 innbgr.	pr. 1266 innbgr.	pr. 1000 innbgr.		Strafffelte for legemsfornærmelser pr. 100 000 innbgr.	pr. 1266 innbgr.	pr. 1000 innbgr.		Strafffelte for legemsfornærmelser pr. 100 000 innbgr.	pr. 1266 innbgr.	pr. 1000 innbgr.
1871	12	7	5,3	1889	13	13	10,1	1907	24	16	12,8
72	11	9	6,6	90	18	14	10,6	08	23	19	15,0
73	10	9	6,6	91	17	15	11,9	09	21	19	14,8
74	15	12	9,4	92	20	15	12,1	10	24	22	17,2
75	16	15	11,8	93	17	16	12,6	11	25	25	19,8
76	15	19	14,5	94	18	17	13,2	12	24	27	21,3
77	12	18	14,2	95	19	18	14,3	13	22	29	22,4
78	12	15	12,1	96	22	23	17,9	14	22	26	20,0
79	11	13	10,3	97	22	25	19,6	15	19	27	21,4
80	12	13	10,3	98	24	24	19,1	16	19	32	25,1
81	10	13	9,9	99	22	27	21,4	17	17	18	14,0
82	14	12	9,5	1900	23	27	21,3	18	17	14	10,8
83	13	14	10,7	01	23	25	19,7	19	23	21	16,4
84	13	14	10,7	02	20	23	18,2	20	21	19	14,8
85	16	13	10,3	03	21	21	16,8	21	22	18	14,1
86	12	12	9,1	04	15	20	15,8	22	23	21	16,3
87	14	12	9,3	05	23	15	12,0	23	21	22	17,5
88	14	11	8,7	06	24	15	11,9	24	19	20	15,4

legemsfornærmelser sterkt i været. Dette står formodentlig i forbindelse med at den nye lov åpnet større adgang til å vedta forelegg for legemsfornærmelser. Den sterke endring i straffellessesmåten som fulgte med den nye lov ses av følgende:

	Antall straffelte som er idømt bot	Antall straffelte som har vedtatt bot	Antall straffelte som er idømt fengsel m. v.	Samlet antall straffelte for legemsfornærmelse
1901—02 . . .	262	42	654	958
03—04 . . .	234	59	545	838
05—06 . . .	206	455	400	1 061
07—08 . . .	201	519	363	1 083

I årene fra 1905 til 1913, da man etter tidligere erfaringer om konjunkturenes innflydelse på disse forbrydelser skulde vente en gjennemgående sterktigning i antallet av straffelte for legemsfornærmlse, er der ingen tydelig tendens i tallene, bare svingninger op og ned. Under krigen inntrer derimot en sterkt

nedgang. Nedgangen fortsetter visstnok til og med 1917, men stanser med dette første forbudsår.

Ganske anderledes med drukkenskaps- og ordensforseelser. Den sterke nedgang i antallet av straffelte for disse forseelser fra 1904 til 1905 skyldes vel bare for en mindre del konjekturene og for øvrig de nye lover. Men i de følgende år, helt frem til 1916, siste år før forbudet, viser tallene i det hele den bevegelse som man skulle vente etter konjunkturforløpet. Fra 1911 til 1916 er derfor tallenes gang i de to rekken i det hele ganske motsatt rettet. Først fra 1918 blir bevegelsen igjen overensstemmende.

For å forstå utviklingen bedre anføres her en rekke som ganske godt gjengir konjekturene. Det er det årlige antall for første gang fattigunderstøttede hovedpersoner.¹

	Fattigunderstøttede for første gang pr. 10 000 innbyg.												
	Faktiske tall	Pronormal tall	Faktiske tall	Pronormal tall	Faktiske tall	Pronormal tall	Faktiske tall	Pronormal tall	Faktiske tall	Pronormal tall	Faktiske tall	Pronormal tall	
1895	56	+ 3,3	1901	57	+ 8,1	1907	49	+ 3,2	1913	43	+ 12,6	1919	31 + 41,0
96	53	+ 1,7	02	59	+ 12,4	08	52	+ 3,3	14	51	+ 5,0	20	31 + 34,4
97	50	+ 7,0	03	59	+ 13,0	09	51	+ 2,0	15	48	+ 0,4	21	68 + 37,8
98	46	+ 14,7	04	59	+ 13,6	10	49	+ 1,4	16	41	+ 15,5	22	63 + 31,0
99	51	+ 3,9	05	59	+ 14,2	11	47	+ 5,0	17	37	+ 25,1	23	53 + 14,6
1900	51	+ 3,3	06	53	+ 4,0	12	44	+ 11,0	18	34	+ 32,7	24	58 + 24,2

Det fremgar at konjekturene forbedret sig sterkt fra 1895—98. Så kommer et omslag i 1899, først nogen år hurtig forverrelse, senere, 1902—05. jevnere depresjon. Med 1906 begynner det å gå opover. I 1908 er der et mindre tilbakeslag. I 1913 er tidene etter omtrent så gode som i 1898. Den første krigsvinter, 1914—1915, har der vært en del nød. Men i 1916 innledes den glimrende krigskonjunktur som varte helt til 1920. Blandt de brede lag var velstanden på det høieste sommeren 1920, men allerede mot slutten av dette år merkedes tegn til den arbeidsløshet som bragte så megen nød med sig fra 1921 av.

¹ Man har før pleiet å bruke det samlede antall fattigunderstøttede. Disse tall gir dog ikke et så skarpt billede av konjekturene. Der er den eiendommelighet ved disse tall at årene på 0 og 5, 1900, 1905 o.s.v. viser sig forskjøvet i forhold til de mellemliggende år. Det samlede antall ligger i disse år meget for lavt og antallet av førstegangssunderstøttede noget for høit. Dette henger sammen med at der for disse år innhentes fullstendigere oppgaver over samtlige fattigunderstøttede. Tallet for førstegangssunderstøttede er derfor her redusert for disse år. Da forskjellingen synes å være blitt relativt sterkere og sterkere, er der redusert etter en stigende prosent: ca. 4 for 1895, ca. 5 for 1900, ca. 6 for 1905, ca. 8,5 for 1910, ca. 11 for 1915 og ca. 14 for 1920. Der er regnet ut en rettlinjet langtidsbevegelse etter minste kvadraters metode. De „pronormale“ tall er avvikelsen fra disse normaltall, angitt i prosent av middeltallet mellom det faktiske tall og normaltallet. Hvor det faktiske tall ligger lavere enn det normale (gode år) er brukt + som fortegn og omvendt.

Da en virkelig normalbevegelse ikke lar sig beregne for drukkenskaps- og ordensforseelser for perioden etter 1895, må man nøie seg med å slutte fra de faktiske tall. Antallet av forseelser steg sterkt, som det skulde ventes, fra 1895, men kulminerte først i 1899. Så følger som ventelig sterkt nedgang år for år til 1905. Nedgangen fra 1904 til 1905 er dog som nevnt for sterkt til å kunne hitrøre fra konjunkturene alene. Så kommer der en sterk stigning til 1913, stort sett stemmende med konjunkturutviklingen. Det faktiske tall for 1913, 22,4 promille, ligger ikke meget høiere enn det faktiske tall for 1899, 21,4 promille. Dette viser at den normallinje som kan beregnes for tiden før 1905 ikke kan brukes for tiden etter, hvad enten dette bare skyldes lovene fra 1905, som virket formodentlig næsten med full styrke allerede fra dette år av, eller det skyldes at selve langtidsbevegelsen er endret, at der ikke lenger er nogen så sterk tendens til stigning i disse tall som før hundredårsskiftet. En normallinje beregnet for perioden 1871—1905¹ gir som normaltall for året 1899 16,1 promille og for 1913 20,4 promille. Mens 1899 skulde ligge omkring 30 pct. over normalen (1876 lå ca. 50 pct. over), skulde 1913 bare ligge 10 pct. over. Rimeligere er det å anta at 1913 har ligget næsten like så høit over normalen som 1899, eller at normaltallet for dette år ikke har ligget vesentlig høiere enn normaltallet for 1899, la oss si på 17 promille. Regner man med dette normaltall også for de følgende år, finner man at 1916 har ligget næsten 50 pct. over normalen. Årene 1917—1920 får derimot særdeles lave tall når man tar i betrakning de glimrende tider i disse år (jfvr. de pronormale fattigunderstøttelsestall). De følgende år kommer derimot ikke i en så gunstig stilling. Særlig gjelder dette 1923, da den faktiske promille ligger over 17. Denne tolkning av tallene gir samme resultater som tolkningen av tallene for drukkenskapsforseelser i Alkoholstatistikken (se f. eks. Alkoholstatistikk 1924—25, s. 1*).

Sett i forhold til dette er det lave tall for legemsfornaermelser fra 1913 til 1916 ennu mere påfallende. Tallet for 1916 ligger jo f. eks. lavere enn tallene for 1921—23. Selv om man antok en likeså sterk stigning i normalbevegelsen som før hundredårsskiftet, vilde det merkelige forhold mellem tallene for disse år ikke la sig forklare. Tallene er jo relativt små, de telles i hundreder hvor de andre telles i titusener. Tilfellet får derfor forholdsvis meget å si. Det er derfor meget tvilsomt om der kan sluttet noget om edrueighets tilstanden fra disse tall, i fall for Norges vedkommende.

Om sedelighetsforbrydelser kan nevnes at også disse forbrydelser likesom voldsforbrydelsene har særlig lave tall i årene 1917 og 1918. Svingningene i de gjennemgående små tall er for øvrig så uregelmessige at der ikke kan sies

¹ Da der er regnet med det faktiske tall for 1905 og dette som nevnt ligger for lavt i forhold til de tidligere, kommer også det beregnede normaltall for 1913 til å ligge, for øvrig ubetydelig, for lavt.

noget mere bestemt om korttidsbevegelsene. Det samme gjelder de andre forbrydelsesgrupper, som ikke er nevnt i det foregående.

Som det vil ses lar der sig i almindelighet ikke påvise nogen regelmæssig korttidsbevegelse, altså først og fremst ikke nogen konjunkturbevegelse. Voldsforbrydelsene, særlig legemsfornærmelsene, synes tidligere påvirket ialfald av utpregede gode konjunkturer (alkoholmisbruk). Sammenhengen kan imidlertid ikke påvises i tiden efter den nye straffelov. Enkelte mindre tallsterke grupper som forbrydelser i gjeldsforhold, bedragerier og falsknerier, synes å ha stigende tall i dårlige tider. Om de mindre tallsterke grupper gjelder det for øvrig at de tilfeldige svingninger blir de fremherskende. Selv for en gruppe som legemsfornærmelser synes disse tilfeldige svingninger å få adskillig betydning.

Nu vet man jo allerede på forhånd at en god del forbrydelser skyldes årsaker som treder mere frem i dårlige enn i gode tider eller omvendt. En hel del forbrydelser har således utvilsomt sitt utspring i nød. Der kan imidlertid ikke påvises nogen forbrydelsesart hvor nøden er den eneste drivfjær. Årsaker og motiver veksler fra forbrydelse til forbrydelse, og sålenge man er avskåret fra å dele forbrydelsene etter disse momenter, vil man vel neppe kunne gjøre regning på å få belyst tidenes innflydelse på kriminaliteten.

De ekstraordinære foranstaltninger som blev gjennemført under verdenskrigen, rasjoneringen og rusdrikkforbudet, har hatt en del betydning for kriminaliteten. Rasjoneringen førte med sig helt nye forbrydelser, overtredelse av dyrtids- og prislovgivningen, og bragte dessuten en sterk stigning i antallet av tyverier. Forbudet har sammen med rasjoneringen virket til sterk stigning i antallet av dokumentfalsknerier, men har på den annen side, ialfall i de første år, virket til lave tall for voldsforbrydelser. Forbudets betydning for den grovere kriminalitet er imidlertid ikke på langt nær så stor som dets betydning for drukkenskaps- og ordensforseelser.

A 3. Forbrydelsenes geografiske fordeling.

Den geografiske fordeling av de straffelte vil som følge av bestemmelsene i straffeprosesslovens §§ 135—136 i det vesentlige skje etter forbrydelsesstedet. For visse kriminalstatistiske undersøkelser, særlig årsaksundersøkelser, vilde det være riktigere å foreta fordelingen etter straffeltes hjemstavn. Oppgaver over hjemstavnen innsamles imidlertid ikke hos oss.

Forbrydelsenes ulike fordeling på land og by er meget lønnefallende. For tiden faller omkring 40 pct. av de straffelte på landsbygden, mens 60 pct. faller på byene. Derimot har bygdene (innbefattet ladestedene) vel 70 pct. av

folkemengden og byene bare 30 pet. Byene (ø: kjøpstädene) har derfor for tiden i forhold til folkemengden omkring $3\frac{1}{2}$ gang så mange straffelte som landsbygden.

Fordelingen vil ikke bli meget forskjellig om man tar hensyn til påtaleundlatelse etter straffeprosesslovens § 85, 2net og flg. ledd og loven om forsømte barn §§ 43 og 44. I årene 1923 og 1924 var der tilsammen i Riket 6 708 straffelte, hvorav 2 808 i bygdene og 3 900 i byene. Antallet av personer som hadde fått påtaleundlatelse i henhold til de nevnte bestemmelser var 1 422, hvorav 608 i bygdene og 884 i byene.

Tidligere (s. 5) er det nevnt at forskjellen mellom bygder og byer var større før enn nu. Utviklingen har medført en utjevning av forholdene.

Når man skal karakterisere den aktuelle tilstand, bør man prinsipielt ta med så mange år at tallforholdene ikke er forrykket av de forskyvninger en korttidsbevegelse kan bringe med sig. I den senere tid er det særlig årene 1917—1919 som viser sterke forskyvninger. Hvis man derfor tar ut de 4 femår 1905—09, 1910—14, 1915—19 og 1920—24, kan man vente særlig unormale tall for det tredje av disse femår, 1915—1919. Da tallene som før nevnt ikke viser nogen regelmessig korttidsbevegelse, gjelder det for øvrig bare om å få med så mange år at de tilfeldige svingninger reduseres tilstrekkelig. Man vil derfor holde sig til de nevnte femår.

Foruten å kjenne fordelingen på land og by av den samlede kriminalitet har det også sin interesse å vite hvorledes de enkelte forbrydelser fordeles sig. Man er imidlertid nødt til å begrense sig til de større grupper som er opstillet i den nye plan for statistikken. Man følger også den nye plan for så vidt man sondrer ikke bare mellom bygder og byer, men mellom bygder, Oslo og øvrige byer.

Av 100 straffelte falt på hver av disse tre hovedlandsdeler:

	Samtlige forbrydelser (i straffeloven)			Vinningsforbr.			Voldsforbrydelser og ærekrenkelser			Sedelighetsforbrydelser			Andre forbrydelser (i straffeloven)			
	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	
Bygder .	1905—09	37	38	27	26	28	17	60	60	57	43	45	30	45	44	52
	1910—14	37	38	28	27	28	18	60	60	56	41	43	23	41	40	48
	1915—19	36	36	32	30	30	27	57	57	51	39	42	23	35	35	35
	1920—24	42	42	35	34	34	28	60	61	50	47	51	23	42	41	48
Oslo . .	1905—09	26	25	35	34	32	41	11	11	15	25	22	42	16	17	13
	1910—14	24	23	32	32	31	39	10	9	14	23	20	44	18	18	13
	1915—19	26	26	32	30	30	36	11	11	16	25	22	43	24	24	27
	1920—24	25	25	32	30	30	36	14	14	20	24	18	60	22	22	19
Øvrige kjøpstæder .	1905—09	37	37	38	40	40	42	29	29	28	32	33	28	39	39	35
	1910—14	39	39	40	41	41	43	30	31	30	36	37	33	41	42	39
	1915—19	38	38	36	40	40	37	32	32	33	36	36	34	41	41	38
	1920—24	33	33	33	36	36	36	26	25	30	29	31	17	36	37	33

Fordelingen er for menn omrent den samme som for personer, uansett kjønn. Derimot er den noget avvikende for kvinnene, idet de kvinnelige forbrydere i sterkere grad enn de mannlige er koncentrert i byene. Dette gjelder i særlig grad sedelighetsforbrydelser. Det gjelder ikke gruppen andre forbrydelser, væsentlig fordi forholdsvis mange av de kvinner som straffelles for falsk anklage og falsk forklaring hører hjemme på landsbygden.

Der er med hensyn til den geografiske fordeling en utpreget motsetning mellom vinningsforbrydelser og voldsforbrydelser. De siste er forholdsvis særlig hyppige på landsbygden, de første i byene. Sedelighetsforbrydelser inntar en mellemstilling.

Et annet uttrykk for fordelingen gir følgende tabell som viser hvor mange pet. straffete i Riket og i de tre hovedlandsdeler der faller innenfor hver av de fire forbrydelsesgrupper :

	Vinningsforbrydelser			Voldsforbrydelser og ærekrenkelser			Sedelighetsforbrydelser			Andre forbrydelser			
	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	
Riket . .	1905—09	62	61	71	25	26	17	3	3	5	10	10	7
	1920—24	61	61	56	24	23	27	4	4	8	11	12	9
Bygder . .	1905—09	44	44	45	40	40	36	4	4	5	12	12	14
	1920—24	50	50	44	34	34	38	4	4	5	12	12	13
Oslo . .	1905—09	80	79	84	11	11	7	3	3	6	6	7	3
	1920—24	73	74	63	13	13	17	4	3	14	10	10	6
Øvrige kjøpst.	1905—09	67	66	76	20	20	13	3	3	4	10	11	7
	1920—24	66	66	61	18	18	25	3	3	4	13	13	10

Mens vinningsforbrydelsene utgjør omkring $\frac{4}{5}$ av samtlige i Oslo og omkring $\frac{2}{3}$ av samtlige i de andre kjøpstæder, utgjør de i bygdene knapt halvparten. Voldsforbrydelser og ærekrenkelser utgjør over $\frac{1}{3}$ av samtlige i bygdene, men bare vel $\frac{1}{10}$ i Oslo og omkring $\frac{1}{5}$ i de andre kjøpstader. Procenten av sedelighetsforbrydelser er gjennemgående lav.

En opdeling i ennu mindre landsdeler vil kunne utdype bildet. For byenes vedkommende vil den minste geografiske enhet bli den enkelte by. Undersøkelsen støter på den vanskelighet at de enkelte byer har så vidt forskjellig størrelse. I de minste byer varierer tallene sterkt fra år til år. Særlig gjelder dette om antallet av straffete kvinner. Selv om man legger sammen tallene for f. eks. fem år, virker tilfeldighetene forstyrrende.

Man har tatt ut de to femår 1906—10 og 1916—20, som ligger nærmest til folketellingsårene 1910, henholdsvis 1920. I og for sig var det bedre å ta f. eks. 1918—22, men man vil da få blandet sammen kriminalstatistisk sett ganske uensartede år. Femåret 1916—1920 er som før nevnt nokså

særpreget. Byenes størrelse er angitt ved antallet av tilstedevarende menn, henholdsvis kvinner over 15 år (av praktiske grunner), kriminaliteten ved antallet av straffelte pr. 100 000 personer over 15 år¹.

Man har først ordnet byene etter størrelsen og så tatt ut grupper på 11 byer, således at hver gruppe regnes fra midtbyen i den foregående gruppe. Av den næstsiste gruppen, hvor byene er nokså store, tallene altså forholdsvis mindre varierende, er også tatt ut en særskilt gruppe på de fem største byer. Den siste gruppen omfatter bare de 5 største² av de 11 byer som skulde vært med. Disse byer er nemlig av høist forskjellig storrelse. Man anfører derfor

Gruppe	Antall tilstedevar. voksne i 1910. Tusen			Gjennomsnittlig antall straffelte pr. 100 000, 1906–10			Antall tilstedevar. voksne i 1920. Tusen			Gjennomsnittlig antall straffelte pr. 100 000, 1916–20		
	Min.	Maks.	Median.	Median.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Median.	Min.	Maks.	
A. Menn.												
I	439	788	637	593	207	824	568	1 063	726	358	108	919
II	637	1 211	788	555	207	1 818	726	1 582	1 063	476	108	1 228
III	788	1 812	1 211	635	354	1 818	1 063	2 255	1 582	526	283	1 228
IV	1 211	2 556	1 812	683	442	1 578	1 582	3 244	2 255	526	173	1 228
V	1 812	3 632	2 556	617	350	1 252	2 255	3 799	3 244	592	173	867
VI	2 556	6 483	3 632	617	350	1 225	3 244	5 258	3 799	721	317	1 171
VII	3 701	6 483	4 423	670	424	1 225	4 746	5 625	5 117	813	643	1 171
VIII	7 290	70 937	13 705	881	834	990	8 411	88 685	18 013	975	678	1 109
Drammen . . .	—	—	7 290	834	—	—	—	—	—	8 411	678	—
Stavanger . . .	—	—	9 495	882	—	—	—	—	—	12 803	1 109	—
Trondhjem . . .	—	—	13 705	990	—	—	—	—	—	18 013	1 082	—
Bergen	—	—	21 713	852	—	—	—	—	—	29 729	975	—
Oslo	—	—	70 937	881	—	—	—	—	—	88 685	965	—
B. Kvinner³												
I	612	1 860	955	22	0	314	590	2 006	1 077	29	0	185
II	955	3 202	1 860	33	0	314	1 077	3 758	2 066	29	0	175
III	1 860	4 924	3 202	46	9	256	2 006	5 854	3 758	41	6	175
IV	2 028	4 317	3 220	46	17	109	2 518	4 977	3 775	41	6	122
V	3 220	5 838	4 317	46	9	97	3 775	6 219	4 977	44	14	122
VI	4 471	5 838	5 017	45	9	97	5 854	6 629	6 134	45	29	67
VII	9 095	98 086	17 754	109	62	137	10 154	112 485	21 542	89	35	100
Drammen . . .	—	—	9 095	62	—	—	—	—	—	10 154	35	—
Stavanger . . .	—	—	14 083	112	—	—	—	—	—	16 967	48	—
Trondhjem . . .	—	—	17 754	137	—	—	—	—	—	21 542	100	—
Bergen	—	—	30 438	103	—	—	—	—	—	37 180	89	—
Oslo	—	—	98 086	109	—	—	—	—	—	112 485	94	—

¹ For 1916–20 er bare tatt med straffelte for forbrydelser som omhandles i straffeloven.

² For 1916–20, da der er 42 kjøpstæder (1906–10 : 41), de 4 største av denne gruppen + den nærmest følgende (overhodet 6te største by).

³ Gruppe I–III à 17 byer.

også tallene særskilt for hver enkelt av disse fem største byer. Da tallene for kvinner varierer så sterkt, må man ved undersøkelsen for disse ordne de minste byer i noget større grupper. Man er blitt stående ved å ta ut 17 byer.

En bygruppe som er dannet på den angitte måte kan karakteriseres med hensyn til bystørrelsen dels ved å angi folketallet i den minste (min.) og i den største (maks.) av gruppens byer og dels ved å angi folketallet i midtbyen, den mellomstørste av byene (median). Ordner man gruppens byer etter kriminaliteten, vil denne kunne karakteriseres på tilsvarende måte. Man angir for det første kriminaliteten i den by hvor den er lavest (min.) og i den by hvor den er høiest (maks.), og for det annet kriminaliteten i den by som i denne henseende har like mange byer under sig som over sig (medianen).

Medianallene viser gjennemgående stigning i kriminaliteten når byene vokser i størrelse. Forholdet er tydeligere for menn enn for kvinner og tydeligst i det siste tidsrum, 1916—20.¹ For byer av nogenlunde samme størrelse svinger imidlertid kriminaliteten innen vide grenser, forholdsvis mere jo mindre byene blir. Enkelte småbyer har overhodet den største kriminalitet. Av byer med særlig høy kriminalitet (menn) i forhold til sin størrelse i begge femår kan nevnes i gruppe I (og II): Holmestrand (789, 919), i gruppe II (og III): Hammerfest (1 690, 1 132), Vardø (1 818, 677), i gruppe III (og IV) resp. II (og III): Sandefjord (1 578, 1 228), i gruppe III (og IV—V): Narvik (1 040, 867), i gruppe V (og VI), resp. VI (og VII): Haugesund (1 252, 1 171), i gruppe VI (og VII): Ålesund (1 225, 1 148).

¹ Et uttrykk for korrelasjonen gir Beninis formel (se Norges Off. Stat. VIII. 6, s. 57*). Man anvender her en modifikasjon som er foreslått av sekretær i det Statistiske Centralbyrå, Kristoffer Aulie, og som i det tilfelle hvor det faktiske tall er lavere enn det teoretisk forventede går ut på å dividere forskjellen mellom det faktiske tall og det teoretisk forventede med forskjellen mellom det mulige minimum (± 0) og det teoretisk forventede tall (\pm med dettes negative verdi). Man oppnår nemlig derved at minimum (0) i alle tilfelle får samme verdi, nemlig ± 1 eller, om man vil, $\pm 100\%$.

Man deler byene i tre like store grupper etter størrelsen og likeledes i tre like tallrike grupper etter kriminaliteten. Hver gruppe blir på 14 byer, (bortsett fra 1906—10, da midtgruppene får 13). I det følgende betegner S₁ de 14 minste, S₂ de 14 (eller 13) mellomste og S₃ de 14 største byer, K₁ de 14 byer med lavest, K₂ de 14 (eller 13) byer med middels og K₃ de 14 byer med høyest kriminalitet. Beregningens resultater er (uttrykt i prosent):

	Menn 1906—10			Menn 1916—20			Kvinner 1906—10			Kvinner 1916—20		
	K ₁	K ₂	K ₃	K ₁	K ₂	K ₃	K ₁	K ₂	K ₃	K ₁	K ₂	K ₃
S ₃ . . .	$\div 37$	$\div 10$	+ 24	$\div 79$	+ 4	+ 36	$\div 58$	+ 18	+ 13	$\div 79$	+ 46	$\div 14$
S ₂ . . .	+ 18	$\div 32$	$\div 10$	$\div 14$	+ 14	$\div 14$	$\div 10$	$\div 10$	+ 7	+ 14	$\div 14$	$\div 14$
S ₁ . . .	+ 2	+ 18	$\div 37$	$\div 40$	$\div 36$	$\div 57$	+ 35	$\div 32$	$\div 37$	+ 25	$\div 79$	+ 14

Jo høyere positive verdier der er i diagonalgruppene S₁ K₁, S₂ K₂, S₃ K₃, og jo høyere negative verdier der er i gruppene S₃ K₁ og S₁ K₃, desto sterkere er korrelasjonen mellom størrelse og kriminalitet. Som det ses gir menn 1916—20 det beste resultat. I 1906—10 er der for menn forholdsvis mange middelsstore byer med lav kriminalitet og forholdsvis mange små byer med middels kriminalitet. For kvinner gir korrelasjonen sig nærmest utslag i at lav kriminalitet er forholdsvis hyppig å treffen i de minste byer.

Ved undersøkelsene for bygdene har man valgt fogderiet som enhet. Mellem fogderiene er der jo ikke på langt nær den forskjell i folkemengde som der er mellem de forskjellige byer, og det vil derfor i og for sig være lettere å gruppere fogderiene for å få frem den typiske gruppemedian. På den annen side er forbrydelseshyppigheten lav i bygdene. Særlig små tall får man for forbrydelseshyppigheten for kvinner. Av praktiske grunner har man innskrenket undersøkelsene til den mannlige kriminalitet.¹

På forhånd er det for øvrig lite sannsynlig at der skulde være nogen vesentlig forskjell med hensyn til den geografiske fordeling av mannlige og kvinnelige forbrydere. Man har foretatt en særskilt undersøkelse av dette for bygdene. De 56 fogderier er ordnet etter stigende mannskriminalitet og derefter gruppert i 5 grupper (I—V) med tilnærmet samme totale folkemengde, således at hver følgende gruppe tar med omtrent halvparten av den foregående (antallet av fogderier blir omtrent det samme i hver gruppe (17—21)). For hver gruppe er beregnet den gjennemsnittlige kriminalitet (samlet antall straffelte i gruppen pr. 100 000 personer over 15 år).

	1906—1910				1916—1920			
	Laveste og høyeste tall i gruppen		Gjennomsnitt		Laveste og høyeste tall i gruppen		Gjennomsnitt	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
I	77—153	0—22	118	10,3	81—150	2— 20	126	9,3
II	120—173	4—25	151	14,5	135 196	3— 25	160	13,2
III	158—207	3—27	175	15,4	158—226	0— 34	191	18,0
IV	174—269	3—42	216	17,3	197—266	0— 39	227	21,5
V	219—619	0—63	292	22,8	237—900	0—118	312	26,3

Stigningen i gjennomsnittet er stort sett den samme for kvinner som for menn². Tallene for kvinner varierer derimot ganske sterkt innenfor hver gruppe³.

¹ For 1916—20 er bare tatt med straffelte for forbrydelser som omhandles i straffeloven.

² Beregnes det relative tall for kvinner i prosent av det tilsvarende for menn, får man for 1906—10 I 8,7, II 9,6, III 8,8, IV 8,0 og V 7,8, for 1916—20 I 7,4, II 8,3, III 9,4, IV 9,5, V 8,4. Disse tall berettiger ikke til å slutte at utviklingen av kvinnekriminaliteten ikke skulde gå parallelt med utviklingen av mannskriminaliteten, altså at kvinnekriminaliteten til en begynnelse skulde stige forholdsvis sterke, mens den til gjengjeld skulde stige forholdsvis mindre når mannskriminaliteten nærmer sig sitt hødepunkt. Her tiltrenges fortsatte erfaringer.

³ Deler man fogderiene på lignende måte som i note 1, side 43 i 9 grupper under samtidig hensyn til mannskriminalitet (M_1 lav, M_2 middels og M_3 høy) og kvinnekriminalitet (K_1 lav, K_2 middels og K_3 høy), får man for begge år samme fordeling, likesom Beninis formel gir verdier som tyder på forholdsvis stor korrelasjon:

	Absolutte tall				Procenttall etter den modifiserte Beninis formel		
	K ₁	K ₂	K ₃		K ₁	K ₂	K ₃
	M ₃	M ₂	M ₁		÷ 69	÷ 18	÷ 44
M ₃	2	5	12	M ₃	÷ 69	÷ 18	÷ 44
M ₂	5	8	5	M ₂	÷ 18	÷ 18	÷ 18
M ₁	12	5	2	M ₁	÷ 44	÷ 18	÷ 69

Den første undersøkelse for bygdene gjelder forholdet mellom tettbebyggelse og kriminalitet. Den offisielle statistikk har både for 1910 og 1920 oppgaver over tilstedevarende folkemengde i „hussamlinger på landet“¹. Man har beregnet særskilt for hvert fogderi hvor stor prosent av den tilstedevarende befolkning der var bosatt i sådanne hussamlinger, tillagt ladestedene. Denne „agglomerasjonsprosent“ gir et tilstrekkelig nøyaktig grunnlag for en gruppering av fogderiene i hvert av de to år etter tettbebyggelsens grad.

Man benytter samme grupperingsmåte som for byene (s. 42) med helt gjennemført spaltning i grupper på 11 fogderier. Resultatene for de to perioder er:

	1906—1910						1916—1920					
	Agglomerasjonsprosent			Antall straffelte menn pr. 100 000			Agglomerasjonsprosent			Antall straffelte menn pr. 100 000		
	Min.	Maks.	Med.	Med.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Med.	Min.	Maks.	
I	0	5,1	3,1	131	77	286	3,1	9,9	7,7	145	121	226
II	3,1	6,7	5,1	124	77	286	7,7	11,2	9,9	138	81	237
III	5,1	7,9	6,7	111	85	250	9,9	14,0	11,2	177	81	258
IV	6,7	10,3	7,9	153	98	295	11,2	16,4	14,0	166	93	279
V	7,9	11,6	10,3	158	104	295	14,0	19,4	16,4	181	93	279
VI	10,3	15,4	11,6	158	120	291	16,4	24,4	19,4	175	115	279
VII	11,6	20,4	15,4	195	151	347	19,4	30,4	24,4	184	104	730
VIII	15,4	23,6	20,4	186	124	351	24,4	34,0	30,4	239	104	730
IX	20,4	30,1	23,6	269	124	471	30,4	37,2	34,0	214	104	266
X	23,6	50,0	30,1	273	165	619	34,0	78,2	37,2	252	135	900

Stigningen i tallene i de forskjellige rekken er nokså utpreget. Kriminaliteten stiger imidlertid tydelig nok ikke på langt nær så sterkt som tettbebyggelsen. En grafisk optegning av mediantallene vil vise at stigningen fra gruppe til gruppe snarere foregår etter en logaritmisk kurve (rentesregneformelen) enn etter en rett linje.² For nøyere å sammenligne agglomerasjonsprocentens stigning med kriminalitetens har man derfor å beregne den gjennemsnittlige relative stigning (minste kvadraters metode) i medianrekkenes tall. Man finner:

		1906—10	1916—20
		Pct.	Pct.
Gjennemsnittlig relativ stigning i tettbebyggelse . . .	26,50	19,55	
—” kriminalitet . . .	9,75	6,12	

Resultatene for de to perioder stemmer ganske godt: stigningsprocenten for kriminaliteten er bare omkring en tredjepart så stor som stigningsprocenten

¹ Folketellingen 1910, første hefte, tab. 10 og Folketellingen 1920, første hefte, tab. 8.

² Dette gjelder med større sikkerhet agglomerasjonen enn kriminaliteten. Den relative pronormale kvadratavvikelse (se herom side 61) er nemlig for agglomerasjonen 1906—10: rett normal 25,2 pct., logaritm. normal 8,9 pct., 1916—20: rett n. 17,5 pct., log.m. n. 13,1 pct., for kriminaliteten 1906—10: resp. 41,4 pct. og 35,4 pct., 1916—20: resp. 40,7 og 39,1.

for tettbebyggelsen. Stigningen i kriminaliteten er noget ujevn, idet der for de enkelte grupper kan være avvikeler på op til vel 15 pct. fra det tall gruppen ville fått om der hadde vært en konstant relativ stigning¹.

Nu kan imidlertid forholdet ikke være så enkelt, at enhver tettbebyggelse av samme forholdsvis storrelse medfører samme forholdsvis stigning i kriminaliteten. Der må sikkert skjelnes mellom de forskjellige tettbebyggelser f. eks. mellom strandsteder og fabrikkstrøk. Overhodet må befolkningens beskjeftegelse ha adskillig å si for kriminaliteten.

Med hensyn til det viktigste erhverv på landsbygden, nemlig jordbruket gjelder det dog hos oss at den jordbrukskende befolkning idetheletatt bor sprett. Jo større procent av befolkningen som bor i hussamlinger (eller ladestedere), desto mindre blir i det store og hele tatt procenten av den egentlige jordbruksbefolkning. For 1920 har man gruppert fogderiene etter agglomerasjonsprosent og promillen av gårdbrukere (innbf. andre selvstendige ved jordbruk) og hjemmeværende barn på samme måte som nevnt s. 45. Mediantallene er:

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Agglomerasjonspct. . . .	7,7	9,9	11,2	14,0	16,4	19,4	24,4	30,4	34,0	37,2
Promille gårdbrukere etc.	438	447	476	436	370	370	332	289	269	237

¹ Hvis man gikk ut fra at stigningen var absolutt konstant (rettlinjet), ville man imidlertid fått avvikeler (fra den beregnede rette linje) på op til 50 pct.

En gruppering av de 56 fogderier på tilsvarende måte som i note 1, s. 43 gir følgende resultater (A₁ = lav, A₂ = middels, A₃ = høy tettbebyggelsesprosent, K₁ = lav, K₂ = middels, K₃ = høy kriminalitet):

	1906—1910				1916—1920		
	K ₁	K ₂	K ₃		K ₁	K ₂	K ₃
A ₃	1	8	10	A ₃	4	2	13
A ₂	7	4	7	A ₂	4	9	5
A ₁	11	6	2	A ₁	11	7	1

Som det ses er der i 1906—10 forholdsvis mange fogderier med lav kriminalitet som har forholdsvis meget (nemlig middels) tettbebyggelse og likeledes forholdsvis mange fogderier med høy kriminalitet som har forholdsvis lite (nemlig middels) tettbebyggelse. Der er også forholdsvis få av de fogderier som har middels tettbebyggelse som tillike har middels kriminalitet. I 1916—20 er der forholdsvis mange sterkt tettbebyggede fogderier med lav kriminalitet. Beninis formel (se note 1 s. 43) gir følgende verdier for de kombinerte grupper:

	1906—1910				1916—1920		
	K ₁	K ₂	K ₃		K ₁	K ₂	K ₃
A ₃	÷ 84	+ 15	÷ 28	A ₃	÷ 38	÷ 67	+ 52
A ₂	+ 8	÷ 31	+ 8	A ₂	÷ 35	+ 26	÷ 18
A ₁	+ 36	÷ 2	+ 69	A ₁	+ 36	+ 8	÷ 84

Det er egentlig først når tettbebyggelsen samler over $\frac{1}{7} - \frac{1}{6}$ av fogde-riets befolkning at en stigning i agglomerasjonsprocenten ledsages av en nedgang i gårdbrukerpromillen.

Under disse omstendigheter kan man vente å finne en nedgang i krimi-naliteten når jordbruksbefolkningen stiger i forhold til den øvrige befolkning. Man har undersøkt dette for perioden 1916—20. Når man skal ha et uttrykk for jordbruksbefolkningens relative betydning, kan der være grunn til å regne med jordarbeiderne. Fordelingen av fogderiene vil bli forskjellig eftersom man regner disse med eller ikke, idet promillen av jordarbeidere er forholdsvis større på Østlandet og i Trøndelagen enn for øvrig (se tab. 4 i ellevte hefte av Folketellingen 1920). Man har derfor foretatt en beregning hvor fogderiene er gruppert etter promillen av selvstendige og hjemmeverværende alene og en be-regning hvor grupperingen er skjedd etter promillen av selvstendige, hjemme-verværende og arbeidere ved jordbruk.

	Gårdbrukere og hj.vær. pr. 1 000 av bef.			Straffelte menn pr. 100 000			Gårdbrukere og hj.v. + jordbruksarbeidere pr. 1 000 av bef.			Straffelte menn pr. 100 000		
	Min.	Maks.	Med.	Med.	Min.	Maks.	Min.	Maks.	Med.	Med.	Min.	Maks.
I	71	254	208	338	136	900	78	321	261	338	104	900
II	208	289	254	247	104	514	261	370	321	237	104	576
III	254	332	289	209	104	576	321	415	370	175	135	576
IV	289	348	332	214	143	576	370	459	415	181	121	280
V	332	370	348	197	121	266	415	492	459	203	121	280
VI	348	422	370	184	121	280	459	530	492	226	93	280
VII	370	448	422	184	121	280	492	557	530	167	81	279
VIII	422	483	448	128	81	259	530	602	557	184	81	353
IX	448	542	483	146	81	353	557	644	602	177	120	353
X	483	642	542	145	93	353	602	712	644	146	115	353

Om jordbrukerpromillen gjelder det i begge tilfelle at den stiger jevn med et konstant (absolutt) beløp fra gruppe til gruppe, og at stigningen ikke er vesentlig større i det ene enn i det annet tilfelle¹. Om kriminalitetstallet (medianen) kan der være tvil. Nærmere beregninger viser at nedgangen i tallet fra gruppe til gruppe nærmest foregår etter en logaritmisk kurve (med konstant relativt beløp)²:

I det første tilfelle (eksl. arbeidere) utgjør det konstante beløp fra 16,1 til 6,6 pct., i det annet tilfelle (inkl. arbeidere) fra 14,6 til 6,3 pct.

² For den første gruppering (eksl. arbeidere) finner man en rel. pronorm. kvadratavvikelse (se herom side 61) på 39,8 pct. i forhold til en logaritmisk kurve, mens man derimot i forhold til en rett kurve finner en rel. pronorm. kvadratavvikelse på 45,3 pct.

Den relative nedgang i kriminaliteten blir forholdsvis størst ved den første beregning, hvor jordbruksarbeiderne er holdt utenfor, nemlig ca. 9 pet. Ved den annen beregning, hvor jordbruksarbeiderne er med, blir nedgangen 6 pet. Bevegelsen i tallene er i dette tilfelle også mindre tydelig enn i det første¹. En relativt høi promille av selstendige skulde altså ha større betydning enn en relativt høi promille av arbeidere².

Så noe forbindelse som der er mellom spredt bebyggelse og høi jordbrukerpromille på den ene side, tett bebyggelse og lav jordbrukerpromille på den annen side, vil det ikke være mulig å undersøke hvor meget tettbebyggelse i og for sig (for fogderier med nogenlunde samme jordbrukerpromille) har å bety. Man får noe sig med å fastslå at spredt bebyggelse som ensbetydende med relativt stor jordbrukerbefolking som oftest er forbundet med forholdsvis lav kriminalitet, og at omvendt tettbebyggelse som ensbetydende med relativt liten jordbrukerbefolking som oftest er forbundet med forholdsvis høi kriminalitet.

En lignende undersøkelse for de andre erhverv på landsbygden er ennå vanskeligere å gjennemføre. Der må særlig tenkes på industrien. Da en stigende industrialisering ikke nødvendigvis er ledsaget av utpreget tettbebyggelse, vil der være en mulighet for å sondre f. eks. mellom sterkt industriali-

¹ Samlet og gjennomsnittlig kvadratavvikelse i siste tilfelle 12 552 og 35,5 mot i første tilfelle 5 255 og 23. En del fogderier på Østlandet og i Trøndelagen som har forholdsvis høi kriminalitet kommer på grunn av det forholdsvis store antall arbeidere høiere op i rekken (Had. og Land, Toten, Hedmark, Vinger, Odal, Solør, Øvre Romerike, Rakkestad, Strinda og Selbu), og denne omstendighet gjør bevegelsen i tallene uevenere i siste tilfelle enn i første.

² Det samme viser også gruppering og beregning etter samme prinsipp som i note 1, side 46. Man betegner med A en gruppering på grunnlag av promillen av jordbrukere, arbeidere undatt, og med B en gruppering etter promillen av jordbrukere, innbefattet arbeidere. Med G₁ betegnes en lav, med G₂ en middels og med G₃ en høi promille av jordbrukere. K₁ betegner lav, K₂ middels og K₃ høi kriminalitet. De 56 fogderier fordeler seg som følger:

	A				B		
	K ₁	K ₂	K ₃		K ₁	K ₂	K ₃
G ₃	12	5	2	G ₃	11	3	5
G ₂	3	10	5	G ₂	4	8	6
G ₁	4	3	12	G ₁	4	4	11

Som det ses er høi kriminalitet litt oftere forbundet med lav jordbrukerpromille, middels kriminalitet litt oftere med middels jordbrukerpromille og lav kriminalitet litt oftere med høi jordbrukerpromille i tilfelle A enn i tilfelle B. Dette kommer til uttrykk i verdiene etter den modifiserte Beninis formel (se note 1, side 43):

	A				B		
	K ₁	K ₂	K ₃		K ₁	K ₂	K ₃
G ₃	+ 44	- 18	- 69	G ₃	+ 36	- 51	- 22
G ₂	+ 51	+ 35	- 18	G ₂	- 35	+ 18	- 2
G ₁	+ 38	- 51	+ 44	G ₁	- 38	+ 35	+ 36

serte og svakt industrialiserte tettbebyggede fogderier og likeledes mellom sterkt industrialiserte og svakt industrialiserte spredtbebyggede fogderier. Man skulle da kunne sammenligne virkningene av tettbebyggelse med virkningsene av industrialisering. Spørsmålet er bare om materialet tillater en sådan spaltning. Til nærmere undersøkelse av dette vil det være nødvendig å legge frem tallene også for de enkelte fogderier. Man holder sig til perioden 1916—20. Industrialiseringsgraden måles ved promillen av erhvervende voksne menn i fabrikkindustri, grubedrift o. l. og anleggsarbeide, tillagt erhvervende menn i håndverk i ladestedene. Tettbebyggelsen måles på samme måte som side 45. Ved bestemmelsen av grensene mellom gruppene er der vesentlig tatt hensyn til at de tre grupper som kan få betydning for undersøkelsen (I, II og IV) får omrent samme totalfolkemengde. Kriminaliteten (K) er antallet av straf-felte menn pr. 100 000 av befolkningen.

Gruppenes (gjennomsnittlige) industrialisering, agglomerasjon og kriminalitet er beregnet av sumtallene for gruppene, således at hvert enkelt fogderi i gruppen veier i forhold til sin folkemengde.

Nogen ganske få fogderier nordpå (gruppe III) skiller seg ut som sterkt tettbebyggede, til tross for at industrien er svakt utviklet. Denne gruppe egner seg lite til sammenligning med de andre. I de store fiskeristrøk nordpå vil kriminaliteten lett bli overdreven stor, målt i forhold til den tilstedevarende befolkning (i et bestemt øieblikk). Kriminaliteten betinges jo av den tilstedevarende befolkning gjennem hele årets løp, og denne veksler jo sterkt i disse strøk.

De tre andre grupper er alle forholdsvis tallrike. Stort mindre bør de imidlertid ikke være på grunn av den sterke variasjon av kriminaliteten innenfor hver gruppe. Da gruppene har vide grenser både med hensyn til agglomerasjon og industrialisering, er det ikke til å undgå at den gjennomsnittlige agglomerasjonsgrad er nokså forskjellig i de to grupper som skulle være karakterisert som svakt tettbebyggede, og likeledes at den gjennomsnittlige industrialiseringsgrad er forskjellig i de to grupper som består av sterkt industrialiserte fogderier. Så pass sammenheng mellom industri og tettbebyggelse vil der jo være at en sterk stigning i den ene av disse faktorer fører med sig ialfall nogen stigning i den annen. Når gruppe II har større (gjennomsnittlig) kriminalitet enn gruppe I, behøver altså ikke dette å skyldes industrialiseringen, og når gruppe IV har større kriminalitet enn gruppe II, behøver dette ikke å skyldes tettbebyggelsen.

Hvis man godtar sammensetningen av de tre grupper I, II og IV, kan man ved enkel reguladetri forsøke å regne ut om det er agglomerasjon eller industrialisering som har størst betydning for kriminaliteten. Man må imidlertid da gå ut fra en eller annen antagelse om forholdet mellom hver av de to årsaker og den felles virkning. Der er som før nevnt grunn til å anta at en bestemt relativ stigning i agglomerasjonen virker til en bestemt relativ stig-

Agglomerasjonsgrad [A].

		0—25			Over 25				
		Gruppe I	A	I	K	Gruppe III	A	I	K
Industrialiseringssgrad [I].	0—105	Sunnhordland	10,0	88	81	Lofoten og Vest.ålen	37,2	94	263
		Sunnmøre	14,2	80	93	Tana	27,7	31	576
		Lista	17,4	86	115	Hammerfest	25,2	26	730
		Romsdal	11,2	95	122	Vardø	78,2	18	900
		S. Gudbr.dal	8,1	68	123				
		Hallingdal	5,6	27	137				
		S. og Nordfjord	9,6	81	138				
		Valdres	4,1	51	145				
		Nordmøre	9,0	85	150				
		S. Helgeland	15,5	90	166				
Over 105	0—105	N. Østerdal	10,2	98	177				
		Senja og Troms	14,0	81	197				
		Vinger og Odal	7,0	78	220				
		Solør	3,1	44	226				
		Fosen	7,7	40	258				
		S. Østerdal	21,2	67	338				
		Gruppe I	11,4	75	156	Gruppe III	34,5	73	405
		Gruppe II	A	I	K	Gruppe IV	A	I	K
		Gudal	12,8	195	120	Nedenes	30,4	205	104
		N. Helgeland	18,4	127	121	Bamble	35,0	261	135
Over 105	0—105	Numedal S.	9,9	172	128	N. Romerike	32,3	259	136
		N. Gudbr.dal	5,9	130	145	Larvik	36,1	204	143
		Inderøy	21,2	183	146	Mandal	34,0	210	203
		Sogn	11,2	114	150	Jarlsberg	31,1	196	214
		Ringerike	15,9	208	158	Moss	55,0	374	237
		N. Telemark	20,5	276	163	Strinda og Selbu	33,7	198	239
		Namdal	20,1	143	167	Buskerud	36,1	363	247
		Nordhordland	24,4	197	175	Idd og Marker	35,1	349	252
		Salta	16,6	173	181	Ø. Telemarken	30,8	235	266
		Orkdal	19,4	210	184	Hardanger	29,4	235	280
Over 105	Over 105	Ryfylke	16,7	117	196	Jæren og Dalene	45,4	180	353
		Stjør- og Verdal	11,1	121	205	Aker og Follo	72,7	253	408
		Hadel. og Land	8,8	115	209	Alta	28,8	172	514
		Setesdal	13,3	123	221	Varanger	58,3	225	608
		Ø. Romerike	10,3	136	237				
		Toten	13,5	185	258				
		Rakkestad	15,2	143	259				
		Hedmark	16,4	146	279				
		Gruppe II	16,2	155	190	Gruppe IV	42,5	253	259

ning i kriminaliteten. Går man ut fra at dette gjelder også for industrialiseringen, får man følgende grunnlag for beregningen:

	Stigningen i agglomerasjons- grad (pct.)	Stigningen i industrialiserings- grad (pct.)	Stigningen i kriminalitet (pct.)
Fra gruppe I til gruppe II	42	107	22
— II — IV .	162	63	36

Regnestykket gir som resultat at virkningene av tettbebyggelse og virkningene av industrialisering er omtrent jevnsterke (ca. 6 pct. stigning i agglomerasjonsgraden opveier ca. 7 pct. stigning i industrialiseringsgraden).

Gikk man derimot ut fra at forholdet mellom årsakene og virkningene fant sitt uttrykk i ligninger mellom de absolutte beløp, således at det altså var forskjellen og ikke forholdet mellom gruppetallene som der skulle regnes med, vilde man komme til det resultat at virkningene av tettbebyggelse var omkring 4 ganger så sterke som virkningene av industrialisering.

Enten man legger den ene eller den annen beregning til grunn, viser det sig i hvert fall at industrialiseringen i og for sig kan ha en selvstendig innflydelse på kriminaliteten, således at en øket industrialisering hever kriminaliteten, selvom den ikke ledsages av tettbebyggelse.

Imidlertid kan der reises innvendinger mot grupperingen. Særlig kan det tenkes at gruppe IV er for lite representativ. I denne gruppen finner man fogderiet Aker og Follo med en særlig høy kriminalitet, som åpenbart for en større eller mindre del skyldes beliggenheten (nær Oslo). Om Jæren og Dalene som også har en forholdsvis høy kriminalitet, gjelder det at dette fogderi har den forholdsvis største ladestedsbefolknings. De to Finnmarksfogderier Alta og Varanger har som Finnmark overhodet de høyeste tall. Det ligger nært å tenke på befolkningens sammensetning, den store procent av fremmede folkeslag der nord. En beregning av kriminalitetshyppigheten for lapper og kvener og personer av blandet norsk-kvensk eller lappisk herkomst for årene 1919—22 gir riktig nok som resultat at kriminaliteten ikke skulle være større blandt disse folkeslag enn blandt de norske. Men dessuten må det bl. a. tas i betraktning at de særskilte sociale forhold som setter sitt preg på livet i denne landsdel kan virke til å heve også de norskes kriminalitet¹.

¹ Det gjennomsnittlige antall domfelte menn (gjentatte domfellessler i samme år ikke regnet med) i årene 1919—22 og samme pr. 100 000 av den tilsvarende del av den mannlige befolkningen i 1920 var:

	Domfelte	Pr. 100 000 av befolkningen
Norske	119	364
Lapper	68	329
Kvener	19	204
Blandet herkomst	47	405
Lapper, kvener og blandet herkomst samlet .	134	322

Tallene er, som det ses, små, og oppgavene tør for en større eller mindre del være usikre,

Hvis man holdt de fire nevnte fogderier Jæren og Dalene, Åker og Follo, Alta og Varanger utenfor, vilde gruppe IV få en agglomerasjonsgrad på 36%, en industrialiseringssgrad på 263% og en kriminalitet på 206/0000. Til tross for den sterke stigning i tettbebyggelsen fra gruppe II til gruppe IV, fra 16,2 til 36,0, vilde man således få en ganske svak stigning i kriminaliteten, fra 190 til 206. Beregninger som foran vilde da også gi det umulige resultat at en stigning i tettbebyggelsen var ledsaget av en nedgang i kriminaliteten.

Resultatet blir således at materialet i virkeligheten er for svakt til å kunne gi oss pålitelig kjennskap til de forskjellige faktorers relative betydning for kriminaliteten.

I første og annet avsnitt av denne oversikt er det undersøkt om der for vårt land kunde påvises nogen sammenheng i tid mellom kriminaliteten og konjunkturene. I det store og hele var utfallet negativt.

En undersøkelse av forholdet mellom velstand og kriminalitet kan også foretas i form av en geografisk sammenligning.

Som den nærmestliggende målestokk for den økonomiske tilstand frembyr sig det relative antall fattigunderstøttede. Riktig nok får man herved bare belyst den ene side av saken, nemlig om den dårlige økonomiske tilstand viser nogen sammenheng med kriminaliteten, men det er også denne side man nærmest tenker på når man stiller spørsmålet. At rikdom og luksus kan fremelske kriminalitet lar sig tenke, men lar sig neppe påvise for vårt land.

Da forbryderhyppigheten er særlig stor blandt ugifte menn, har man brukt to mål for fattigondet, nemlig 1. samlet antal understøttede hovedpersoner pr. 1 000 tilstedeværende voksne og 2. antall understøttede voksne menn pr. 1 000 tilstedeværende voksne menn. Tallene gjelder femåret 1916—20 likesom for kriminaliteten.

Nu er det iafall en lett sak å vise at der ikke er på langt nær så store geografiske forskjelligheter med hensyn til fattigdommen som med hensyn til kriminaliteten. I forhold til folkemengden har det samlede antall fattigunderstøttede (hoved- og bipersoner) i senere tid vært omrent dobbelt så høit i byene som på landsbygden¹. Kriminaliteten er derimot for tiden omkring 3 ganger så høi i byene som i bygdene.² Mellem de enkelte byer (kjøpstæder) innbyrdes har vi sett at der er adskillig forskjell med hensyn til kriminalitet, idet denne stiger ganske sterkt med byenes størrelse (s. 43). Det samme kan neppe sies om fattigondet. Ordner man kjøpstædene etter størrelsen i de samme syv grupper som s. 42, får man følgende mediantall:

¹ 1920: 58,6 promille i byene, 30,7 promille i bygdene, 1915: 96,9 promille i byene, 48,8 promille i bygdene.

² I gjennomsnitt for de fire år 1919—22 (beregnet i forhold til den tilstedeværende folkmengde i 1920) var der i samtlige kjøpstæder 267 straffelte pr. 100 000 innbyggere, i bygdene (innbef. ladestedene) 76 straffelte pr. 100 000 innb. Kunde man skilt ut ladestedene fra bygdene og tatt dem med under byene, vilde forskjellen blitt formindsket, men forholdet mellom tallene for by og bygd neppe lavere enn 3:1.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
A.								
Voksen befolkning i tusen .	9,0	11,6	19,0	24,2	36,8	41,9	57,1	199,2
Samlet antall fattigunderstøtt. pr. 1 000 av bef.	43,7	43,7	35,7	35,7	44,7	45,3	42,2	49,8
B.								
Mannsbefolkning i tusen . .	3,7	5,3	7,9	11,3	16,2	19,0	25,6	90,1
Understøtt. voksne menn pr. 1 000 av bef.	11,7	11,7	11,6	10,9	10,6	12,2	15,1	16,5

Der er altså en svak tendens til stigning i promillen av understøttede voksne menn blandt gruppene av de større byer.

Da kriminaliteten i byene er så sterkt avhengig av byenes størrelse, er man ved undersøkelsen for byene nødt til å ta hensyn til dette moment. Man har funnet det tilstrekkelig å dele de 42 kjøpstader i tre størrelsesklasser på den enkle måte at der blir 14 byer i hver klasse. Innen hver av disse tre klasser er byene ordnet etter promillen av fattigunderstøttede og delt i 4 grupper etter størrelsen på denne promille, således at hver gruppe blir på 5 byer og hver følgende gruppe får med to av den foregående gruppens byer. Medianantallene blir:

A

Små byer		Middelsstore byer		Store byer	
Samlet antall fattigunderst. pr. 1 000	Samlet antall straffelte pr. 100 000	Samlet antall fattigunderst. pr. 1 000	Samlet antall straffelte pr. 100 000	Samlet antall fattigunderst. pr. 1 000	Samlet antall straffelte pr. 100 000
25,3	312	29,5	493	39,9	842
34,9	533	35,7	515	42,2	713
43,8	476	45,3	715	49,0	734
68,5	476	56,1	715	54,8	1 059

B

Små byer		Middelsstore byer		Store byer	
Understøtt. voksne menn pr. 1 000	Straffelte menn pr. 100 000	Understøtt. voksne menn pr. 1 000	Straffelte menn pr. 100 000	Understøtt. voksne menn pr. 1 000	Straffelte menn pr. 100 000
6,3	283	7,9	482	10,2	721
11,7	283	10,6	493	11,7	721
12,5	378	12,4	484	15,1	877
20,0	671	17,9	592	17,8	975

Disse tall gir åpenbart ikke tilstrekkelig grunnlag for den slutning at kriminaliteten skulde stige når fattigondet stiger. Endel av de største byer, Oslo, Bergen og Trondhjem har samtidig forholdsvis høi kriminalitet og forholdsvis mange fattigunderstøttede.

Hvad bygdene angår er det påvist at kriminaliteten stiger med tettbebyggelsen (s. 45). Det vil derfor være nødvendig å dele fogderiene etter tettbebyggelsen. Velger man en fire-deling, får man 14 fogderier i hver gruppe og kan så foreta en opdeling av hver av disse etter fattigpromillen på lignende måte som for de tre størrelsesklasser av byene. Mediantallene blir her:

A.

I		II		III		IV	
Samlet antall fattigunderstøtt. pr. 1 000	Samlet antall straffelte pr. 100 000	Samlet antall fattigunderstøtt. pr. 1 000	Samlet antall straffelte pr. 100 000	Samlet antall fattigunderstøtt. pr. 1 000	Samlet antall straffelte pr. 100 000	Samlet antall fattigunderstøtt. pr. 1 000	Samlet antall straffelte pr. 100 000
19,5	74	20,6	94	26,7	87	26,9	93
24,4	73	22,8	73	37,8	90	30,0	111
29,5	69	35,9	101	40,5	90	37,9	130
38,4	119	39,6	101	47,4	247	43,7	142

B.

I		II		III		IV	
Antall understøtt. menn pr. 1 000	Antall straffelte menn pr. 100 000	Antall understøtt. menn pr. 1 000	Antall straffelte menn pr. 100 000	Antall understøtt. menn pr. 1 000	Antall straffelte menn pr. 100 000	Antall understøtt. menn pr. 1 000	Antall straffelte menn pr. 100 000
6,2	145	5,9	196	7,6	175	7,3	239
7,3	145	8,2	150	9,8	163	7,7	239
8,9	128	8,9	197	12,8	167	9,7	214
9,9	137	10,8	197	14,5	266	11,4	263

Heller ikke disse tall vidner om noget sterkere utpreget direkte forhold mellom fattigondet og kriminaliteten. I Finnmark, hvor man som før nevnt har en særlig høi kriminalitet, finner man også den høieste fattigpromille (se Fattigvesenet 1920 og 1921, s. 15*). Finnmarksfogderiene har også en høi grad av tettbebyggelse, idet de finnes i tabellens grupper III og IV, hvor de bidrar vesentlig til de høie tall i undergruppene med høiest fattigpromille.

**A 4. Endringer i straffeutmålingen etter innførelsen
av den nye straffelov.**

Hvilken straff der skal ildges for en forbrydelse vil først og fremst avhenge av forbrydelsens art. Som bekjent setter den nye straffelov ganske vide grenser for straffeutmålingen for de forskjellige slags forbrydelser. Den nærmere bestemmelse av straffens art og størrelse vil da avhenge av forskjellige andre omstendigheter. Av disse faktorer er der endel som ikke kan tenkes å ha hatt nogen statistisk målelig innflydelse på endringene i straffeutmålingen. Det heter f. eks. i straffelovens § 51 at forsøk straffes mildere enn den fullbyrdede forbrydelse. Men der er liten grunn til å tro at antallet av forsøk i tidens løp skulde tilta eller avta så vesentlig i forhold til antallet av fullbyrdede forbrydelser at dette skulde ha bevirket en merkbar forskjøvning av tallene innenfor de statistiske straffegrupper. Det samme gjelder slike omstendigheter som overskridelse av nødverge, vildfarelse med hensyn til handlingens rettsstridige beskaffenhet o. lign.

Anderledes stiller det sig med hensyn til de to viktige faktorer: alder og tidligere straffeforhold.

Hvad tidligere straffeforhold angår er der her i statistikken (bortsett fra tyvsforbrydelser) ikke sondret anderledes enn mellom tidligere ikke straffelte (nybegynnere) og tidligere straffelte.

Endringene i tallforholdet mellom disse to grupper er imidlertid ikke store. Siden 1892, da denne statistikk begynte, har procenten av tidligere ikke-straffelte vært¹⁾:

	Menn	Kvinner												
1892	73,5	75,4	1898	70,8	76,5	1904	63,8	76,4	1910	63,0	69,8	1916	60,6	76,5
93	69,5	71,1	99	68,8	72,9	05	64,6	66,9	11	64,9	72,8	17	64,4	78,8
94	69,0	72,8	1900	66,2	75,4	06	62,2	70,4	12	62,6	72,8	18	70,2	86,1
95	68,8	75,2	01	62,1	72,4	07	61,8	69,7	13	63,4	74,5	19	66,7	84,7
96	70,6	76,1	02	64,5	77,7	08	60,6	76,4	14	63,7	80,2	20	65,8	80,3
97	70,6	71,7	03	63,9	76,6	09	62,3	70,0	15	62,2	72,8	21	65,4	80,7
												22	64,3	78,2

Da der er så få straffelte kvinner, har tallene for kvinner mindre betydning her. Tallene for menn gikk i det hele tatt ned til omkring hundredårs-skiftet, men har siden stort sett holdt seg på et nokså jevnt nivå. Der er høi-

¹⁾ Tidligere ikke straffelte i pct. av straffelte personer, flere ganger straffelte i samme år kun regnet en gang (jfr. bem. s. 2). Tilsvarende tall kan ikke gis for 1923 og 1924.

ere tall enn vanlig i 1918, noget som står i forbindelse med de førnevnte forhold i rasjoneringstiden.

Der er liten grunn til å tro at disse små forskyvninger i forholdet mellom antallet av nybegynnere og antallet av tidligere straffelte skulde ha kunnet bevirke nogen merkbar endring i fordelingen av de straffelte etter straffens art og størrelse. Dertil kommer at endringer i forholdet mellom antall nybegynnere og antall tidligere straffelte for en stor del vil falle sammen med tilsvarende endringer ifordelingen av de straffelte etter alder, idet gjennemsnittsalderen er lavere for begynnere enn for tidligere straffelte.

For så vidt er det derfor neppe noget savn at statistikken over tidligere straffeforhold kombinert med straffens art og størrelse ikke foreligger for samtlige år av perioden 1905—1924.

Tilbake blir nu de to hovedfaktorer: forbrydelsens art og straffeltes alder. En oversikt over de viktigste endringer i forbrydermassens sammensetning i disse to henseender gir følgende tabell, hvor der er benyttet samme gruppering etter forbrydelsens art som i direktør Hartvig Nissens arbeide „Nogen kriminalstatistiske opgaver“ (Tillegg til Fengselsstyrelsens Årbok 1912)¹:

	Domfelte procentvis fordelt på forbrydelser						Domfelte procentvis fordelt på aldersgrupper				
	Forbr. mot off. mynd.	Sedelig-hets-forbr.	Legems-for-norm.	Tyveri m. v.	Bedrageri m. v.	Andre forbr.	14—18	18—21	21—25	25—40	Over 40
1905/06	3,4	3,5	11,7	64,3	5,1	12,0	11,7	19,1	17,4	34,6	17,2
07/08	2,7	3,6	12,1	63,0	4,8	13,8	13,1	16,7	18,0	34,8	17,4
09/10	2,1	4,3	10,6	66,0	4,4	12,6	15,0	18,4	18,2	33,0	15,4
11/12	3,2	3,6	11,3	62,6	4,2	15,1	12,9	17,8	19,5	33,9	15,9
13/14	3,4	4,1	9,1	66,0	3,4	14,0	13,6	18,8	18,4	35,3	13,9
15/16	3,2	4,0	6,5	70,4	3,2	12,7	10,8	17,3	19,5	36,7	15,7
17/18	2,0	2,4	5,0	76,8	1,6	12,2	16,3	21,9	20,0	30,8	11,0
19/20	3,4	3,2	7,0	69,0	2,1	15,3	10,7	20,3	21,4	34,9	12,7
21/22	2,9	4,0	9,2	63,5	4,2	16,2	6,8	17,6	21,3	39,9	14,4

Blandt forbrydelsene spiller tyvs forbrydelsene en dominerende rolle. Straffemålingen innen denne ene gruppe vil derfor bli i høi grad bestemmende for straffemålingen i det hele tatt, og forskyvninger i forbrydermassens fordeling etter forbrydelsens art kan for så vidt ikke komme til å spille så stor rolle som endringer i aldersfordelingen.

Imidlertid kommer det jo også an på hvorvidt straffemålingen skifter sterkt fra gruppe til gruppe. I omstående tabell, som skal gi en oversikt

¹ På grunn av endringer i statistikkens forbrydelsesgruppering er beregning ikke foretatt for årene 1923—24. Forbrydelser utenfor straffeloven er regnet med, men spiller for øvrig liten rolle blandt de domfelte.

over dette, er fordelingen efter straffens art og størrelse den samme som i det nevnte arbeide av direktør Nissen, bare litt mere sammentrukket¹:

	Domfelte 1905—09 procentvis fordelt etter straffens art og størrelse			
	Bøter	Fengsel		
		Til 90 dgr.	91 dgr. til 5 mdr.	Minst 6 mdr.
F o r b r y d e l s e s g r u p p e r:				
Forbr. mot offentlig myndighet	5,1	76,5	8,0	10,4
Sedelighetsforbrydelser	1,5	53,5	9,7	35,3
Legemsfornærmelser	34,7	51,4	5,0	9,0
Tyveri, underslag, ran	3,8	68,3	7,8	20,1
Bedrageri, forbr. i gjeldsforhold	38,9	41,8	3,4	15,2
Andre forbrydelser	44,0	37,1	4,8	14,1
A l d e r s g r u p p e r:				
14—18 år	8,5	82,4	5,3	3,8
18—21 „	9,6	70,6	7,9	11,9
21—25 „	10,4	60,2	8,0	21,4
25—40 „	15,3	53,1	7,0	24,6
Minst 40 år	27,2	47,2	5,8	19,8

Hvad straffeutmålingen for de forskjellige forbrydelser angår er det særlig med hensyn til de mildeste og strengeste straffer der er sterkere forskjelligheter. For bøter har man således de sterke motsetninger mellom sedelighetsforbrydelser, tyvsforbrydelser og forbrydelser mot offentlig myndighet på den ene side og de øvrige grupper på den annen side. Det lar sig derfor tenke at en forandring i det relative antall straffelte med bøter kan skyldes at der er blitt forholdsvis flere eller færre tyverier eller forholdsvis færre eller flere legemsfornærmelser. Hvad den strengeste straff, fengsel i minst 6 måneder, angår, så er forskjellen mellom de enkelte forbrydelser innbyrdes mindre. Men legemsfornærmelser f. eks. ligger jo forholdsvis lavt. Trakk man bøter fra og holdt sig til domfelte som var lagt fengsel, vilde forskjellen bli adskillig mindre.

For aldersgruppene er forskjellen mindre, i det store og hele sterkest fremtredende ved den strengeste straff, fengsel i minst 6 måneder.

Å dømme om betydningen av forskjellingene i fordelingen på forbrydelses-og aldersgrupper direkte ut fra de anførte tall er vanskelig. Virkningene av relativ stigning eller fall i en gruppe kan så lett opheves ved virkningene av

¹ Gruppen „Over 4 måneder til 6 måneder“ er delt i de to: Over 4, under 6 mdr. og 6 mdr. etter forholdstallet 1 : 2, som er gjennomsnittsforholdet for årene etter 1912, da denne gruppe er delt i statistikken.

relativt fall eller stigning i en gruppe med samme straffefordeling eller ved relativ stigning eller fall i en gruppe med motsatt straffefordeling.

En vurdering av den samlede virkning av de forskjellige forskyvninger med hensyn til forbrydelses- og aldersfordeling kan skje ved følgende fremgangsmåte :

Man går ut fra at straffefordelingen er konstant for hver enkelt forbrydelses- og aldersgruppe. Av 1 000 domfelte for sedelighetsforbrydelser skal f. eks. stadig 15 bli ilagt bot, 535 fengsel til 90 dager, 97 fengsel over 90 dager, under 6 måneder, og 353 fengsel i minst 6 måneder. Disse forholdstall multipliseres så for hvert år med antallet av domfelte for vedkommende forbrydelse eller i vedkommende aldersgruppe. For hver straffegruppe legges produktene sammen, og summen divideres med det samlede antall domfelte. For hver straffegruppe beregnes således for hvert år en veiet gjennemsnittsprosent, idet vektene er antallet av domfelte innen de enkelte forbrydelses- og aldersgrupper. For de funne procenttall er så etter minste kvadraters metode beregnet den gjennemsnittlige endring (stigning eller fall pr. år), og videre har man satt denne årlige endring i procentforhold til gjennemsnittet for de 18 år. Resultatet er:

	Gjennemsnittlig årlig endring (+ opgang, - nedgang) pct.:		Samme i pct. av gjennemsnittet 1905-1922:	
	A. Forbrydelses- grupper med konstant straffe- fordeling	B. Aldersgrupper med konstant straffefordeling	A. Forbrydelses- grupper med konstant straffe- fordeling	B. Aldersgrupper med konstant fordeling
Bøter ilagt ved dom	+ 0,097	+ 0,037	+ 0,72	+ 0,26
Fengsel til 90 dager	+ 0,057	+ 0,017	+ 0,09	+ 0,03
— 91 dgr. til 5 mdr. . . .	+ 0,011	+ 0,010	+ 0,16	+ 0,15
— minst 6 mdr. . . .	+ 0,034	+ 0,039	+ 0,18	+ 0,21

Virkningene av forandringene i forbrydermassens fordeling etter forbrydelsens art og etter alder går således i almindelighet i samme retning, hvad der uten tvil skyldes at der også er en viss forbindelse mellem fordelingen etter forbrydelsens art og etter alder innbyrdes. Dette gjelder dog ikke straffegruppen fengsel inntil 90 dager, hvor virkningene for øvrig relativt sett er av minst betydning. I det hele tatt er virkningene relativt små. Størst utslag gir endringene i fordelingen etter forbrydelsens art for gruppen bøter ilagt ved dom.

Når vi i det følgende får beregnet de virkelig stedfunne forandringer i procentene og skal avgjøre hvorvidt disse forandringer skyldes endringer i domspraksis¹ eller ikke, vil de tall som er beregnet her kunne gi oss en pekepinn.

¹ Også endringer i avgjørelsесmåten (dom, vedtatt forelegg) kan for øvrig spille inn.

Tyveårsperioden 1905—1924 er særlig av to grunner litt uheldig som normalperiode, d. v. s. som grunnlag for beregningen av de gjennemsnittlige årlige forandringene.

For det første virker de førnevnte forskyvninger i tallene, som rasjonering og forbud har bragt, forstyrrende. Særlig gjelder det den sterke stigning i tallene for tyveri i årene omkring 1918. Efter den anvendte beregningsmåte (minste kvadraters metode) virker en sådan tilfeldig forbigående stigning desto mere forstyrrende, jo nærmere periodens slutning (eller begynnelse) den er inntrådt. Imidlertid får disse forskyvninger svært lite å si for de beregnede relasjonstall, som angir forholdet mellom de forskjellige delmasser, som f. eks. betinget straffelte, straffelte med fengsel under 6 måneder o. s. v., og de tilsvarende grunnmasser, som samtlige straffelte, straffelte med fengsel i alt, o. s. v. Som nettop vist gir forskyvingene sig bl. a. uttrykk i en sterk stigning i det relative antall unge forbrydere i 1917—18. Denne stigning vil være ledsaget av en stigning i de lettere fengelsesstraffer. Denne omstendighet vil der imidlertid kunne tas fullt hensyn til i det følgende.

For det annet får den utvidede bruk av påtaleundlattelse en del å si for disse beregninger som for studiet av kriminalstatistikkens resultater for øvrig. Det er sannsynlig at de fleste personer som har fått påtaleundlattelse ellers vilde ha fått en kort fengelsesstraff, som vel i almindelighet vilde blitt gitt som betinget straff. Man bør derfor i det følgende holde sig for øie at den forskyving som kan konstateres i retning fra ubetinget til betinget straff snarere gir et for svakt enn et for sterkt uttrykk for de virkelige forhold.

Statistikkens skjema for inndeling av de straffelte etter straffens art og størrelse var etter den gamle plan meget detaljert. Av de fire hovedarter: fengsel, hefte, fradømmelse av offentlig tjeneste og bot var den siste til og med 1916 delt i ikke mindre enn 8 størrelsesgrupper. Fengsel var delt i 14 grupper, nemlig: 1) under 21 dager,¹ 2) 21—29 dager, 3) 30—60 dager, 4) 61—90 dager, 5) 91—120 dager, 6) over 4 måneder, under 6 mdr., 7) 6 mdr.,² 8) over 6 mdr. inntil og med 1 år, 9) over 1 år inntil og med 3 år

¹ Dette er fengsel tillagt ved efterskuddsdom (straffelovens § 64, annet ledd). Efter den nye plan regnes disse tilfelle, som for øvrig er forholdsvis få, overhodet ikke som særsikt tilfelle (undt. i tab. 2).

² Gruppene 6 og 7 dannet oprinnelig én gruppe. Først fra 1913 er den opdelt. Ved denne opdeling, som direktør Hartvig Nissen gav initiativet til, fikk man i kriminalstatistikken gjennemført den viktige sondring mellom de „korte“ og „lange“ frihetsstraffer. Denne sondring har for øvrig størst betydning for studiet av straffens virkninger på de straffelte, f. eks. i tilbakefallsstatistiken, idet fanger som er idømt under 6 måneder settes i distriktsfengsel, mens fanger som er idømt minst 6 måneder fengsel settes i landsfengsel, hvor de kommer under en særegen behandling.

Om opdelingen av gruppen „over 4 inntil og med 6 mdr.“ for årene 1905—1912 se note 1, s. 57. Det kan nevnes at der i kriminalstatistikken for 1909—1910 er innløpet en feil, idet 6 måneders fengsel er blitt henført til gruppen „over 6 mdr. inntil og med 1 år“. De riktige tall er (menn og kvinner tellt sammen): over 4 inntil og med 6 mdr., 1909: 133, 1910: 138; over 6 mdr. inntil og med 1 år, 1909: 179, 1910: 196.

10) over 3 år inntil og med 6 år, 11) over 6 år inntil og med 9 år, 12) over 9 år inntil og med 12, 13) tidsbestemt fengsel over 12 år, 14) livsvarig fengsel.

For at beregningene skal være overkommelige, må inndelingen her forenkles sterkt. Hefte og fradommelse av offentlig tjeneste har man holdt helt utenfor. Tallene er her så små at beregningene vilde bli meget usikre. Disse straffearter anvendes dessuten hvor særlige omstendigheter foreligger (jfr. straffelovens §§ 15 og 24), og der er derfor i og for sig ingen grunn til å tro at der er foregått nogen forskyvning i forholdet mellom dem og de andre straffearter.

Hvad bøter angår er der liten grunn til å undersøke om størrelsen av de ilagte bøter har undergått nogen vesentligere forandring. Efter straffelovens § 27 og straffeprosesslovens §§ 287 og 288 kommer botens størrelse til å avhenge også av de straffeltes formuesforhold. Der kommer herved et bestemmende moment med, hvis virkninger vil være vanskelige å vurdere. Derimot vil man skjelne mellom bøter ilagt ved dom og bøter ilagt ved vedtatt forelegg.

Fengsel må under enhver omstendighet deles i de to størrelsесgrupper: fengsel under 6 måneder og fengsel i minst 6 måneder. Efter fengselsloven av 12 des. 1903 skal fanger som skal sitte i minst 6 måneder anbringes i landsfengsel. Herved kommer de under særegen behandling. Det er blitt almindelig å kalle frihetsstraffer på minst 6 mdr. for lange frihetsstraffer i motsetning til de korte frihetsstraffer på under 6 mdr. Innenfor de korte fengselsstraffer er der etter grunn til å skjelne mellom fengsel på høiest 3 måneder eller 90 dager og fengsel på over 90 dager, under 6 mndr. Betinget fengsel kan nemlig ikke ildges for mere enn 3 måneder (straffelovens § 52). Forskyvninger i forholdet mellom antall personer som idømmes betinget fengsel og antall personer som idømmes ubetinget fengsel på høiest 3 måneder har selv sagt stor interesse. Ved siden derav har det naturligvis også interesse å fastslå endringene i procenten av betinget dømte overhodet (personer ildgt betinget fengsel eller bot). En særskilt undersøkelse av anvendelsen av betinget bot (personer ildgt (idømt) betinget bot i pet. av samtlige ildgt (idømt) bot) har man derimot ansett for mindre påkrevet.

Man har funnet det nødvendig å undersøke om der var grunn til å foreta en yderligere opdeling av de tre nevnte fengselsgrupper: 1) fengsel i høiest 90 dager, 2) fengsel over 90 dager, under 6 mdr. og 3) fengsel i minst 6 mdr. For gruppen fengsel i høiest 90 dager er der det å merke at en yderligere opdeling i tilfelle bare kan skje for samtlige, ikke særskilt for betinget og ubetinget dømte. Man har derfor latt denne gruppe bli stående uddelt. Av gruppen fengsel over 90 dager, under 6 måneder har man derimot tatt for sig dens to undergrupper, fengsel 91—120 dager og fengsel over 120 dager, under 6 mdr. Av gruppen fengsel i minst 6 måneder har man tatt for sig følgende 4 undergrupper: 1) fengsel i 6 mdr., 2) fengsel i over 6 mdr. inntil og med 1 år,

3) fengsel over 1 år inntil og med 3 år, 4) fengsel i over 3 år. En yderligere opdeling av sistnevnte gruppe fant man mindre nødvendig.¹

For disse 6 grupper har man da beregnet den gjennemsnittlige årlige stigning i tallene og satt den i forhold til gjennemsnittet for de 18 år 1905—1922.² Tallene er (+ oppgang, - nedgang):

Fengsel 91—120 dgr. Pet.	Fengsel 4—5 mdr. Pet.	Fengsel 6 mdr. Pet.	Fengsel 6 mdr.—1 år Pet.	Fengsel 1—3 år Pet.	Fengsel over 3 år Pet.
+ 3,2	+ 2,9	+ 3,2	+ 0,8	- 2,3	- 2,0

De to grupper fengsel 91—120 dager, og fengsel 4—5 mdr. viser nogenlunde samme relative stigning. Der skulde derfor ikke være grunn til å foreta nogen opdeling av gruppen fengsel over 90 dager under 6 mdr. Innenfor gruppen fengsel i minst 6 mdr. (landsfengsel) er der derimot store motsetninger mellom undergruppene. Den korteste av disse straffer har stigende antall, den mellemste, 6 mdr. — 1 år, holder sitt antall omrent uforandret, og de lengste, over 1 år, har synkende antall. Der er altså en utpreget forskyvning i denne gruppe i retning av kortest mulig straffetid.

Det er klart at denne forskyvning innen gruppen lange fengselsstraffer, ialfall i nogen utstrekning, må forfølges i den fortsatte undersokelse. Man har funnet at dette best kunde skje ved å skille ut fengsel i 6 mdr. i egen gruppe.

Først gis en fremstilling av tallenes bevegelse innenfor samtlige grupper som kommer i betrakting. Foruten gjennemsnittet 1905—24, den gjennemsnittlige årlige endring i de 20 år og den relative årlige endring, vil man i en særskilt rubrikk finne et uttrykk for beregningsresultatets sikkerhet, som man har kalt den relative pronormale kvadrataavvikelse. Den høieste verdi dette mål kan nå er 1 (100 pct.). Jo lavere tallet er, desto sikrere er beregningen.³

¹ Fengsel på livstid er i perioden blitt idømt i alt kun 6 ganger (5 menn, 1 kvinne), herav 1 i 1907, 1 i 1911, 1 (kvinne) i 1918, 2 i 1921 og 1 i 1922.

² Da den nye plan (se tab. 4 for 1923—24) ikke tillater en så fullstendig opdeling, har man ved denne beregning måttet holde de to år 1923 og 1924 utenfor. Det følgende i teksten vil vise at der kan bli spørsmål om å følge gruppen 6 måneders fengsel særskilt fremover i tiden. Det vil derfor antagelig være nødvendig at Byrået teller op denne gruppe hvert år til bruk for en lignende fremtidig undersokelse.

³ Efter minste kvadraters metode er først normallinjen beregnet (den linje som stiger eller synker med det i hvert tilfelle anførte konstante beløp). Man har så beregnet de faktiske talls avvikelse fra disse normaltall (pronormale tall) og den gjennemsnittlige kvadrataavvikelse fra normallinjen (den absolute pronormale kvadrataavvikelse). Så har man beregnet på vanlig måte kvadrataavvikelsen ut fra gjennemsnittet (den promediale kvadrataavvikelse). Forholdstallet mellom den

Straffegrupper	Gjennomsnittlig antall i de 20 år	Gjennomsnittlig årlig opgang (+) eller nedgang (-)	Gjennomsnittlig årlig opgang eller nedgang i pct. av det gjennomsnittlige antall i de 20 år	Relativ pronormal kvadratavvikelse
Samlet antall straffelte . . .	3 223	+ 75,5	+ 1,17	75,1
— „ — domfelte . . .	2 782	+ 69,0	+ 1,24	74,5
Betinget „ . . .	724	+ 61,0	+ 4,21	55,9
Fengsel, i alt	2 446	+ 68,9	+ 1,41	76,3
Ubetinget fengsel	1 753	+ 7,4	+ 0,21	98,7
„ kort „	1 319	+ 0,2	+ 0,01	99,9
Inntil { I alt	1 781	+ 46,9	+ 1,32	85,3
og med { Betinget	693	+ 61,5	+ 4,44	55,7
90 dager { Ubetinget	1 088	- 14,6	- 0,67	93,4
91 dager inntil og med 5 mndr.	231	+ 14,8	+ 3,20	42,1
6 mndr.	110	+ 7,0	+ 3,21	32,9
Over 6 mndr.	324	+ 0,2	+ 0,03	99,9
6 mndr. og derover	435	+ 7,2	+ 0,83	83,3
Bøter, i alt	777	+ 6,6	+ 0,43	94,8
Vedtatte forelegg	442	+ 8,7	+ 0,98	91,9

De fleste grupper viser stigning. Som før nevnt beror denne stigning for en større eller mindre del på tilfeldige forhold i perioden. Nedgang er der i gruppen ubetinget fengsel inntil og med 90 dager, den relative kvadratavvikelse er imidlertid så høy at det er tvilsomt om der i det hele tatt har vært nogen bevegelse i disse tall. Forholdsvis størst opgang viser gruppen betinget domfelte og betinget fengsel. Derefter følger fengsel 91 dgr.—5 mdr. og fengsel i 6 mdr. Beregningene er for alle disse grupper forholdsvis sikre. Man kan videre slutte at antallet av vedtatte forelegg ikke er steget forholdsvis så meget som antallet av domfelte, at antallet av bøter er steget forholdsvis mindre enn antallet av straffelte med fengsel. Disse slutninger er dog mindre sikre.

Sammenlignes de relative tall i tredje rubrikk med de tilsvarende i tab. s. 58, vil det ses at det egentlig bare er for bøter at virkningene av forskynninger i forbrydermassens sammensetning efter forbrydelsens art og alder kan ha vesentlig betydning.

Alt tyder således på at der har funnet sted en påtagelig utvikling som overveiende må skyldes endringer i straffedomstolenes praksis med hensyn til straffeutmålingen.

første og den siste størrelse gir det man har kalt den relative pronormale kvadratavvikelse. Dets størrelse vil først og fremst bero på normallinjens vinkel med den horisontale gjennomsnittslinje (normalens stigningsforhold), idet den avtar, jo større denne vinkel blir. Men dernæst vil den relative pronormale kvadratavvikelse vokse med de tilfeldige svingninger i de faktiske tall.

Tabellen foran er ikke hensiktsmessig når det gjelder å skaffe sig oversikt over de forskyvninger som har funnet sted.

Bedre er det å beregne procentforholdet i hvert år¹ mellom de delmasser og de grunnmasser som kan komme i betrakting, og så finne procentens bevegelse i de tyve år. Ved en sådan fremgangsmåte vil man også kunne vente sig sikkere resultater (lavere tall for den relative kvadratavvikelse), idet de tilfeldige eller forbigående svingninger i grunnmassens absolute tall ofte vil gjenfinnes i større eller mindre grad i delmassens, så at disse forstyrrende bevegelser ikke kommer til synderlig uttrykk i procenttallet.

Imidlertid vilde det føre for vidt å ta med alle tenkelige kombinasjoner av de forskjellige masser (straffegrupper).

I almindelighet vil det ha større interesse å se en gruppe i forhold til den snevrere grunnmasse enn i forhold til den videre. All den stund der f. eks. bare kan være tale om betinget fengsel hvor det gjelder fengsel inntil og med 90 dager, har det større interesse å beregne hvorledes gruppen betinget fengsel stiller sig i forhold til gruppen fengsel til og med 90 dager enn f. eks. i forhold til gruppen fengsel til og med 5 måneder.

Dernæst kan merkes at hvor en grunnmasse bare omfatter to delmasser er det overflødig å utføre beregningene for mere enn den ene av disse. Procenten for den ene av de to delmasser vil synke eller stige med samme beløp som procenten for den annen stiger eller synker, likesom den relative kvadratavvikelse vil være like stor i begge tilfelle. Har man f. eks. funnet at det gjennemsnittlig i de tyve år er 25 pet. av de domfelte som har fått betinget dom, så vet man samtidig at 75 pet. har fått ubetinget dom. Har man videre beregnet at procenten for gruppen betinget dom er steget med 0,8 pr. år, så vet man samtidig at procenten for ubetinget dom er sunket med 0,8 pr. år. Blir den relative kvadratavvikelse 46 pet., når beregningen utføres for gruppen betinget dom, vil den også bli 46 pet., når beregningen utføres for den annen gruppe, ubetinget dom.

Har man funnet gjennemsnittsprocenten for perioden og den gjennemsnittlige årlige endring i procenten, kan man lett regne ut normaltallene (jfvr. s. 9) ved å multiplisere årsforandringen med det antall år som ligger mellom vedkommende år (ɔ: 1 juli i året) og periodens midttid (årsskiftet 19^{14/15}) og legge dette produkt til eller trekke det fra gjennemsnittet for perioden. Den normale procent betinget domfelte i 1923 blir således $25,6 + 0,82 \times 9,5 =$ ca. 33,4². For 1926 får man: $25,6 + 0,82 \times 12,5 =$ ca. 35,9. Hvis stigningen i procenten også har fortsatt med uforandret styrke etter 1924, skulle vi således for tiden kunne gjøre regning med en procent på omkring 36. Ved å følge bevegelsen i de faktiske tall, som også finnes oppført i tabellene,

¹ Alle beregninger i dette avsnitt gjelder i virkeligheten tallene for dobbeltårene 1905/06, 1907/08 o. s. v.

² At resultatet ikke stemmer helt ut med tallet for 1923–24 i tabellen skyldes den omstendighet at normaltallet her er regnet ut på grunnlag av den beregnede stigning for to og to år.

Samtlige straffelte for forbrytelser i straffeloven.

	i pet. av samtlige ¹	Beregnet relativ gjennomsnittsprosent i perioden 1905-06	Beregnet normalt procenttall for	Faktiske procenttall								
				Beregnet gjennomsnittsprosenten		Relativ gjennomsnittsprosent i perioden 1905-06	1923-24				1905-06	
				1923-24	1921-22		1919-20	1917-18	1915-16	1913-14	1911-12	1909-10
Dom	+ 0,03	96,3	86,3	86,6	86,0	88,9	86,2	84,1	87,2	85,7	86,3	84,6
Fengsel	+ 0,19	88,0	75,7	77,4	74,1	78,3	75,2	74,4	79,7	77,5	76,5	72,1
Bot i lagt ved dom	+ 0,16	83,0	10,6	9,2	12,0	10,6	11,0	9,7	-7,5	8,2	9,8	12,5
Betinget dom	+ 0,82	46,1	25,6	33,0	18,2	28,7	29,2	31,9	31,6	27,9	27,2	23,5
Fengsel	+ 0,19	84,4	87,7	89,4	86,0	88,2	87,2	88,4	91,4	90,4	88,7	85,2
Ubetinget fengsel inntil og med 90 dager	+ 0,76	26,2	39,3	32,5	46,2	31,7	34,1	34,8	39,1	39,7	40,2	40,4
Fengsel	+ 0,08	98,7	63,8	64,5	63,0	59,4	62,3	65,6	69,8	66,8	66,5	62,5
over 90 dager — under 6 mndr.	+ 0,17	42,6	8,3	9,8	6,7	10,9	9,3	8,2	8,4	9,1	7,2	7,2
6 mndr. og derover	+ 0,06	98,6	15,7	15,2	16,2	17,9	15,7	14,6	13,2	14,5	15,0	15,5
6 mndr.	+ 0,08	44,1	4,0	4,7	3,2	5,1	4,5	3,9	3,9	4,1	4,1	3,7
over 6 mndr.	+ 0,14	83,7	11,8	10,5	13,0	12,8	11,2	10,7	9,3	10,4	10,9	11,8
Betinget fengsel	+ 0,85	44,1	27,8	35,4	20,1	31,3	32,3	34,8	33,5	30,0	29,7	25,9
Ubetinget inntil og med 90 dager	+ 0,97	19,3	44,9	36,1	53,7	36,0	39,1	39,4	42,7	43,9	45,3	47,4
Fengsel	+ 0,07	98,7	72,7	72,0	73,3	67,3	71,4	74,2	76,2	73,9	75,0	73,3
over 90 dager — under 6 mndr.	+ 0,18	61,5	9,4	11,0	7,8	12,4	10,6	9,2	9,3	10,0	8,1	8,5
6 mndr. og derover	+ 0,11	94,2	18,0	17,0	18,9	20,3	18,0	16,6	14,5	16,1	16,9	18,2
6 mndr.	+ 0,08	55,7	4,5	5,2	3,7	5,8	5,1	4,4	4,2	4,5	4,7	4,3
over 6 mndr.	+ 0,19	81,9	13,5	11,8	15,2	14,5	12,9	12,2	10,3	11,6	12,2	13,9
Ubetinget fengsel inntil og med 90 dager	+ 0,59	57,7	62,0	67,3	56,7	52,4	57,8	60,4	64,3	62,7	64,4	64,0
over 90 dager — under 6 mndr.	+ 0,40	34,8	13,2	16,8	9,6	18,0	15,7	14,2	13,9	14,4	11,6	11,4
6 mndr. og derover	+ 0,16	89,0	24,8	26,3	23,4	29,6	26,5	25,4	21,8	22,9	24,0	24,6
6 mndr.	+ 0,19	26,5	6,3	8,0	4,6	8,4	7,6	6,8	6,4	6,4	6,6	5,8
over 6 mndr.	+ 0,03	99,4	18,5	18,3	18,7	21,2	18,8	18,5	15,4	16,5	17,4	18,8
over 90 dager — under 6 mndr.	+ 0,58	39,6	17,6	22,8	12,3	25,6	21,4	19,0	17,7	18,6	15,2	15,1
inntil og med 5 mndr.	+ 0,58	39,6	17,6	22,8	12,3	25,6	21,4	19,0	17,7	18,6	15,2	15,1
Ubetinget fengsel over 6 mndr. i pet. av ubetinget fengsel	+ 0,56	49,0	74,7	69,7	79,7	71,5	71,3	73,2	70,7	72,1	72,3	76,4
6 mndr. og derover	+ 0,56	49,0	74,7	69,7	79,7	71,5	71,3	73,2	70,7	72,1	72,3	76,4
Fengsel inntil og med 90 dager i pet. av fengsel inntil og med 5 mndr.	+ 0,20	70,1	88,5	86,7	90,3	84,5	87,1	88,9	89,2	88,1	90,2	89,7
Betinget fengsel i pet. av fengsel inntil og med 90 dager	+ 1,30	29,4	38,2	49,9	26,5	46,5	45,2	46,9	44,0	40,6	39,6	35,3
Vedtatt forelegg i pet. av bot	+ 0,30	92,8	56,6	59,4	53,9	51,5	55,6	62,0	63,2	63,6	58,6	55,3

¹ Fratrukket hefte og fradommelse av offentlig tjeneste.

Tyvsforbrydelser (tyveri, naskeri, heleri).

	Beregnet årlig gjennomsnittsutstilling i prosenten	Relativ pronormal kriminalitetsprosent 1905–24	Gjennomsnittsprosent 1905–24	Beregnet normaltall for 1923–24	Faktiske prosenttall											
					1905–06	1923–24	1921–22	1919–20	1917–18	1915–16	1913–14	1911–12	1909–10	1907–08	1905–06	
Dom	i pet. av samtlige ¹	+ 0,11	91,1	94,3	95,3	93,4	97,7	95,8	92,7	93,2	94,6	93,5	92,7	95,1	93,2	94,8
Fengsel	"	+ 0,19	79,9	92,3	94,0	90,6	96,4	94,2	90,3	91,4	93,0	91,8	90,9	93,1	90,2	91,3
Bot ilagt ved dom	"	+ 0,08	68,9	2,1	1,4	2,8	1,3	1,6	2,4	1,8	1,6	1,7	1,8	2,0	3,0	3,5
Betinget dom	dom ¹	+ 0,74	51,0	30,8	37,5	24,1	33,5	33,8	37,1	36,7	31,6	32,1	30,4	28,3	23,8	21,0
Fengsel	"	+ 0,09	68,8	97,8	98,6	97,0	98,6	98,3	97,4	98,1	98,3	98,2	98,1	97,9	96,8	96,4
Ubetinget fengsel inntil og med 90 dager		+ 0,74	30,4	40,4	33,8	47,0	33,8	36,2	35,1	39,0	40,9	40,9	41,4	41,7	45,5	49,3
Fengsel	"	+ 0,01	99,9	71,0	71,0	71,1	66,9	69,7	71,9	75,5	72,2	72,9	71,6	69,8	68,9	70,1
" over 90 dager — under 6 mndr.	"	+ 0,18	61,7	9,3	10,9	7,7	12,4	10,6	9,0	9,2	9,6	8,7	8,0	9,1	9,1	7,3
" 6 mndr. og derover	"	+ 0,09	86,3	17,4	16,7	18,4	19,3	17,9	16,5	13,4	16,5	16,6	18,4	19,0	18,8	19,0
" 6 mndr.	"	+ 0,12	54,3	4,6	5,6	3,5	6,3	5,5	4,2	4,0	4,8	4,8	4,5	4,0	4,0	3,3
" over 6 mndr.	"	+ 0,21	74,3	13,0	11,1	14,9	13,0	12,5	11,9	9,4	11,7	11,9	13,9	15,0	14,8	15,6
Betinget fengsel ²	fengsel	+ 0,74	52,5	31,2	37,8	24,7	33,6	34,1	37,8	37,2	31,9	32,6	30,8	28,7	24,2	21,5
Ubetinget " inntil og med 90 dager	"	+ 0,79	30,4	41,3	34,2	48,5	34,3	36,9	36,0	39,8	41,5	41,6	42,2	42,6	47,0	51,2
Fengsel	"	+ 0,07	98,3	72,5	71,9	73,2	67,8	70,9	73,8	77,0	73,4	74,2	73,0	71,3	71,2	72,7
" over 90 dager — under 6 mndr.	"	+ 0,18	62,7	9,5	11,1	7,9	12,6	10,8	9,2	9,3	9,8	8,9	8,2	9,3	9,4	7,6
" 6 mndr. og derover	"	+ 0,11	93,3	18,0	16,9	19,0	19,6	18,2	17,0	13,7	16,8	17,0	18,8	19,5	19,4	19,7
" 6 mndr.	"	+ 0,12	53,2	4,7	5,7	3,6	6,4	5,6	4,8	4,1	4,8	4,8	4,6	4,1	4,1	3,5
" over 6 mndr.	"	+ 0,23	73,0	13,3	11,2	15,3	13,2	12,7	12,2	9,6	11,9	12,1	14,2	15,3	15,3	16,2
Ubetinget fengsel inntil og med 90 dager	ubet. fng.	+ 0,45	62,2	59,9	55,9	64,0	51,6	55,9	57,8	63,3	61,0	61,7	61,0	59,8	62,0	65,2
" over 90 dager — under 6 mndr.	"	+ 0,40	37,2	13,8	17,4	10,3	19,0	16,4	14,8	14,9	13,2	13,2	11,8	12,9	12,4	9,7
" 6 mndr. og derover	"	+ 0,11	94,1	26,1	27,1	25,1	29,5	27,6	27,3	21,8	24,6	25,1	27,2	27,3	25,6	25,1
" 6 mndr.	"	+ 0,23	33,1	6,9	9,0	4,8	9,6	8,4	7,7	6,6	7,1	7,2	6,7	5,8	5,4	4,4
" over 6 mndr.	"	+ 0,12	92,3	19,2	18,2	20,3	19,9	19,2	19,6	15,3	17,5	18,0	20,5	21,5	20,2	20,7
" over 90 dager — under 6 mndr.	"															
inntil og med 5 mndr.																
Ubetinget fengsel over 6 mndr. i pet. av ubetinget fengsel	+ 0,58	40,1	18,9	24,1	13,7	26,9	22,7	20,4	19,0	19,1	17,6	16,3	17,8	16,7	12,9	
6 mndr. og derover	+ 0,76	34,4	73,7	66,8	80,5	67,5	69,5	71,9	69,9	71,1	71,5	75,3	78,9	78,8	82,4	
Fengsel inntil og med 90 dager i pet. av fengsel inntil og med 5 mndr.	+ 0,21	70,2	88,4	86,5	90,3	84,3	86,8	88,9	89,2	88,2	89,3	89,9	88,5	88,3	90,6	
Betinget fengsel i pet. av fengsel inntil og med 90 dager ²	+ 1,06	37,8	43,0	52,6	33,5	49,5	48,0	51,2	48,3	43,5	43,9	42,1	40,2	34,0	29,6	
Vedtatt forelegg i pet. av bot	+ 0,17	98,5	72,6	74,1	71,1	63,2	71,3	75,3	78,9	77,0	79,1	80,6	71,1	69,3	60,1	

¹ Fratrukket hefte og fradømmelse av offentlig tjeneste.

² Beregnet, idet der fra antall av betinget dømte er trukket et forholdsmessig beregnet antall idømte betingede bøter.

vil man for øvrig få et inntrykk av at stigningen i procenten av betinget domfelte var sterkest i den første halvdel av perioden. Ut fra dette synspunkt er en fortsatt stigning ikke så sannsynlig.

Stoffet er i tabellene ordnet etter grunnmassene. Man får derved anledning til å sammenligne de forskjellige delmassers bevegelse.

Når beregningene også er utført for den tallsterkeste forbrydelsesgruppe, tyvsforbrydelsene, så er det for å få en forestilling om den betydning som endringer i forbrydermassens fordeling etter forbrydelsens art kan ha hatt for bevegelsen i procentallene. Riktig nok varierer strafferammene også sterkt innenfor gruppen tyvsforbrydelser, idet der f. eks. er vesentlig forskjell mellom grovt tyveri og naskeri. Det kvantitative forhold mellom disse tyvsarter undergår imidlertid ikke så store forskyvninger fra år til år at det skulde få nogen å bety for resultatet¹.

	Samtlige forbrytelser		Tyvsforbrytelser	
	Årlig endring i procent av gjennemsnittet (+ opgang - nedgang)	Relativ kvadratavvikelse	Årlig endring i procent av gjennemsnittet (+ opgang - nedgang)	Relativ kvadratavvikelse
Betinget fengsel i pct. av fengsel til og med 90 dager	+ 3,4	29,4	+ 2,5	37,8
—“— fengsel	+ 3,1	44,1	+ 2,5	52,5
Betinget dom i pct. av dom	+ 3,2	46,1	+ 2,4	51,0
Ubetinget fengsel til og med 90 dager i pct. av ubetinget fengsel	÷ 1,0	57,7	÷ 0,8	62,2
—“— fengsel	÷ 2,2	19,3	÷ 1,9	30,4
—“— dom	÷ 1,9	26,2	÷ 1,8	30,4
Fengsel over 90 dager, under 6 måneder i pct. av ubetinget fengsel under 6 mndr.	+ 3,3	39,6	+ 3,1	40,1
i pct. av ubetinget fengsel	+ 3,0	34,8	+ 2,9	37,2
—“— fengsel	+ 1,9	61,5	+ 1,9	62,7
—“— dom	+ 2,0	42,6	+ 1,9	61,7
Fengsel i 6 måneder i pct. av fengsel i 6 mndr. og derover —“— ubetinget fengsel	+ 2,2	49,0	+ 2,9	34,4
—“— fengsel	+ 3,0	26,5	+ 3,3	33,1
—“— dom	+ 1,8	55,7	+ 2,6	53,2
	+ 2,0	44,1	+ 2,6	54,3

¹ Dette vil dog kun være tilfelle for straffarten bøter (i dens forhold til samtlige straffelte eller domfelte), idet en forholdsvis stor del av bøtene faller på naskeri. Man har ikke funnet grunn til å undersøke dette nærmere.

Vi vil nu sammenstille de sikreste av resultatene. Vi tar da ut av de to tabeller resultatene av de beregninger som viser en relativ kvadrataavvikelse på under $\frac{2}{3}$ (66,7 pct.). (Se tab. s. 66).

Det viser sig altså at visse delgrupper, nemlig betinget fengsel (eller dom), ubetinget fengsel til og med 90 dager, fengsel over 90 dager, under 6 måneder og fengsel i 6 måneder har en utpreget bevegelse sett i forhold til samtlige overordnede grupper (grunnmassen). Man er derfor berettiget til å tale om en tiltatt (eller avtatt) bruk i disse tilfelle.

Beregningene gir for disse tilfelle vesentlig samme resultat hvad enten man holder sig til samtlige straffelte eller til tyvs forbrydere. Det viser sig dog at stigningen i betinget straff blir mindre når man holder sig til tyvs forbrydelser alene, mens stigningen i fengsel på 6 måneder blir større. De forskyvninger som er foregått i forbrydermassens fordeling på de forskjellige forbrydelser har altså virket til å forsterke inntrykket av stigningen i anvendelsen av betinget straff og omvendt til å svekke inntrykket av stigningen i anvendelsen av 6 måneders fengsel. Her spiller sikkert den førnevnte forbigående stigning i antallet av (unge) tyvs forbrydere inn. En nærmere undersøkelse av dette vil være overflødig.

Den sterke stigning i anvendelsen av betinget straff vil ikke være overraskende. Heller ikke nedgangen med hensyn til ubetinget fengsel under 90 dager. Den viser at anvendelsen av betinget dom ikke kan ha medført nogen vesentlig forskyvning i retning fra fengsel over 90 dager til fengsel under 90 dager. Efter all sannsynlighet har forskyvningen tvertom gått i den omvendte retning. Tabellene viser, om enn ikke med ønskelig sikkerhet (rel. kv. avv. ca. 70 pct.), at fengsel til og med 90 dager går tilbake i forhold til fengsel fra 91 dager til 5 måneder. Dette skulde tyde på en flukt fra de korteste ubetingede frihetsstraffer.

Den mere overraskende stigning i anvendelsen av fengsel i over 90 dager, under 6 måneder synes imidlertid ikke helt ut å skyldes en sådan flukt fra de korteste straffer. Beregningene tyder nemlig på en forskyvning i retning fra fengsel i minst 6 måneder til fengsel under 6 måneder. Herom kan imidlertid ikke sies noget med sikkerhet, idet den relative kvadrataavvikelse ved disse beregninger sterkt nærmer sig 100 pct.

Videre er det å merke at den stigende anvendelse av fengsel over 90 dager, under 6 måneder kan være en refleksvirking av anvendelsen av betinget dom. Det synes nemlig å være god grunn til å anta med direktør Hartvig Nissen at innenfor den ramme hvorfor betinget dom overhodet kan brukes vil de lengere straffer foretrekkes for de korte¹. Derved forskyves

¹ Se Norges Off. Statistikk VI 99. Forsømte og forbryderske børn i Norge. S. 46. Forf. har påvist en forskyvning opad for fengselsstraff under 90 dager i årene 1905–12 for unge forbrydere. Han mener at den skyldes „den betraktning at skal man først bruke betinget dom, kan det være hensiktsmessig å sette straffeutmålingen slik at domfelte virkelig har all grunn til å undgå å avsone straffen“.

startpunktet for de forbrydere som faller tilbake opover. Ved tilbakefall kommer de hurtigere inn i gruppen over 90 dager under 6 måneder enn tidligere, da de begynte med en lavere ubetinget straff.

Da der efter beregningene i de to tabeller ikke er nogen grunn til å anta en forholdsvis hyppigere anvendelse av fengsel i minst 6 måneder (landsfengsel), vil stigningen i anvendelsen av fengsel i 6 måneder måtte skrive sig fra voksende tilbøielighet til å sette straffetiden så kort som mulig for landsfengselsfanger (jfr. s. 61)¹. At stigningen er størst når man setter gruppen 6 måneders fengsel i forhold til ubetinget fengsel i alt, skyldes den samtidige bevegelse i retning fra ubetinget til betinget fengsel.

På grunn av den dominerende rolle som tyvsforbrydelsene spiller innenfor den samlede forbrydermasse kan det nok tenkes at enkelte av de mindre tallsterke forbrydelsesgrupper kan vise en ganske annen utvikling med hensyn til fordelingen etter straffens art og størrelse enn den her fremstilte typiske utvikling.

Det vilde føre for vidt å undersøke systematisk i hvilken utstrekning den typiske utvikling er fraværet for de enkelte forbrydelser utenfor tyveri. I allmindelighet vilde man ikke nå frem til sikre resultater fordi tallene blir for små.

Eksempelvis kan nevnes at der for legemsfornærmelser kan fastslås en relativ stigning i procenten av bøter og tilsvarende nedgang i procenten av fengsel på ca. 1 pct. med en sikkerhetsgrad (rel. kv. avv.) på ca. 68 pct. Man minner i den anledning om at der tidligere (side 21) blev påvist som sannsynlig en stigende tilbøielighet til å utvide påtalen til mindre betydelige legemsfornærmelser. Den her påviste forskyvning i forholdet mellom bøter og fengsel ilagt for legemsfornærrelse peker i samme retning.

Høi grad av aktuell interesse har sedelighetsforbrydelsene. Her er imidlertid tallene så små at det er vanskelig å nå sikre resultater.

Man skal imidlertid meddele en del resultater av de foretatte beregninger. Til sammenligning hitsettes de tilsvarende tall for samtlige forbrydelser og tyveri. (Se tab. s. 69).

Den eneste betydelige avvikelse ligger deri at de lange straffer, fengsel i minst 6 måneder er gått relativt frem for sedelighetsforbrydelser, mens de ellers er gått relativt tilbake. Beregningene er imidlertid høist usikre.

Det er også sannsynlig at stigningen kan skyldes forskyvninger innen

¹ Jfr. Innst. fra skattelovkomiteen av 1922, side 19: „Det er et almindelig kjent og lett forklarlig fenomen at dommerne, når de mangler ledelse i en appellrets faste praksis, er tilboelig til å gå henimot lovens minimum i sin straffemåling.“ Se også bem. av komiteens medlem, ekspedisjonschef Omsted s. 27: „Der er i det hele ikke mange ting i verden som er prøvet så grundig som de strenge straffer, men det anerkjennes av de fleste at deres virkning ikke har svaret til forventningene.“

	Sedelighetsforbrydelse			Samtlige			Tyveri		
	Beregnet årlig gjennomsnittsan- ding i procenten	Samme i pct. av 20 års gjennomsnitt	Relativ pro- normal kvadrat- avvikelse	Beregnet årlig gjennomsnittsan- ding i procenten	Samme i pct. av 20 års gjennomsnitt	Relativ pro- normal kvadrat- avvikelse	Beregnet årlig gjennomsnittsan- ding i procenten	Samme i pct. av 20 års gjennomsnitt	Relativ pro- normal kvadrat- avvikelse
Fengsel inntil og med 90 dager i pct. av fengsel .	÷ 0,32	÷ 0,56	95,0	÷ 0,07	÷ 0,10	98,7	÷ 0,07	÷ 0,10	98,3
Fengsel over 90 dager — under 6 mndr. i pct. av fengsel .	+ 0,12	+ 1,29	93,8	+ 0,18	+ 1,91	61,5	+ 0,18	+ 1,89	62,7
Fengsel 6 mndr. og derover i pct. av fengsel .	+ 0,21	+ 0,63	97,0	÷ 0,11	÷ 0,64	94,2	÷ 0,11	÷ 0,61	93,3
Fengsel 6 mndr. i pct. av fengsel	+ 0,19	+ 3,17	85,1	+ 0,08	+ 1,54	55,7	+ 0,12	+ 2,25	53,2

massen av sedelighetsforbrydelser. Som før nevnt har siste femår forholdsvis mange straffelte for voldtektsfengsel. Da forholdsvis mange straffelte med minst 6 måneders fengsel finnes blandt voldtektsforbryderne, vil en forholdsvis stigning av deres antall av sig selv medføre et relativt stigende antall straffelte med minst 6 mndrs. fengsel.

For å undersøke hvor meget dette kan ha å bety har man delt sedelighetsforbrydelsene i tre grupper etter procenten av straffelte med minst 6 måneders fengsel. Denne procent er som gjennomsnitt for årene 1905—22 for voldtektsfengsel 72,7, blodskam 56,9, besværgelse under misligholdt ekteskapsløfte 0, hor 0, omgjengelse mot naturen 3,8, forførelse og rufferi 40,2, andre forbrydelser mot sedelighet 35,1. Man har derfor slått sammen voldtektsfengsel og blodskam i en gruppe (a), besværgelse under misligholdt ekteskapsløfte, hor og omgjengelse mot naturen i en gruppe (b) og forførelse og rufferi og andre sedelighetsforbrydelser i en gruppe (c). Efter det relative antall straffelte i hver av de tre gruppene har man så tillagt gruppene årlige procenttall (6 mdr. og derover i pct. av fengsel), følgende vekt: a) $\frac{4}{3}$, b) 2, c) $\frac{20}{3}$. Det således fremkomne veide gjennomsnitt viser ingen oppgang, men en årlig nedgang på ca. 0,3 pct. (rel. kv. avv. 99,3).

Det er altså rimeligst å anta at sedelighetsforbrydelsene under ett sett ikke danner nogen avvikelse fra de andre forbrydelser med hensyn til forskjellene i fordelinger mellom lange og korte fengselsstraffer.

Tar man nu for sig særskilt de lange fengselsstraffer for sedelighetsforbrydelser, får man for tre av undergruppene følgende tall:

	Beregnet årlig endring i procenten	Samme i pct. av-20 års gjennemsnittet	Relativ pronomal kvadratavvikelse
Fengsel i 6 mndr. i pct. av fengsel i 6 mndr. og derover	+ 0,49	+ 2,72	85,2
Fengsel over 6 mndr. til og med 1 år i pct. av 6 mndr. og derover	- 1,44	- 4,20	53,8
Fengsel over 1 år i pct. av 6 mndr. og der- over	+ 0,95	+ 1,99	68,9

Det uventede er stigningen i det relative antall av de lengste straffer, fengsel i over 1 år. Beregningens sikkerhet er nogenlunde tilfredsstillende.

Også her må man ta i betraktnsing forskyvninger i fordelingen på de forskjellige forbrydelser.

Begrenser man beregningen for procentforholdet mellom fengsel over 1 år og fengsel i 6 mdr. og derover til undergruppen andre sedelighetsforbrydelser, finner man for de 18 år 1905—1922¹ en årlig stigning på 2.56 pct. av periodegjennemsnittet, likeledes med antagelig sikkerhet (rel. kv. avv. 69.1). Det tilsvarende tall for samtlige sedelighetsforbrydelser er 1.56 pct. (rel. kv. avv. 80.1).

Det synes derfor mulig at der virkelig er foregått en forskyvning i retning mot lengere straff for sedelighetsforbrydere som er idømt landsfengsel.

Herved må dog tas i betraktnsing at heller ikke gruppen andre sedelighetsforbrydelser er ganske homogen. Særlig må det antas² at der kan være nogen forskjell mellom de to store undergrupper straffelovens §§ 195—196 på den ene side og § 212 på den annen side. De forskyvninger som er foregått i forholdet mellom antallet av straffelte i hver av disse grupper er imidlertid så små³ at de neppe gir tilstrekkelig forklaring på det resultat vi er kommet til.

At straffetiden for de groveste sedelighetsforbrydelser skulde være blitt forlenget i de senere år er ikke så usannsynlig. Opinionen mot sedelighetsforbrydelser mot barn har vært voksende. Det er antatt at dette bl. a. har virket til at stadig færre av disse forbrydelser er blitt upåtalt.⁴ At domstolene skulde være helt upåvirket av denne bevegelse er ikke rimelig.

¹ På grunn av de foretatte endringer i planen for statistikken måtte årene 1923—24 holdes utenfor.

² Direktør Hartvig Nissens tabell s. 252 i Innstilling fra Straffelovkomiteen av 1922, I.

³ Der er i de 18 år 1905—22 en gjennemsnittlig årlig stigning i forholdet mellom antall straffelte for utukt med mindreårige og samlet antall straffelte i gruppen andre sedelighetsforbrydelser på ca. 0.4 pct. av gjennemsnittsforholdet i de 18 år. Beregningen er imidlertid høist usikker, idet den relative pronomale kvadratavvikelse er 97 pct.

⁴ Innstill. fra Straffelovkomiteen av 1922, side 25.

En lignende undersøkelse for voldtektsfører ikke frem, da tallene er for små¹⁾.

Likesom endringene i fordelingen av forbrydermassen på de enkelte forbrydelser i almindelighet ikke har hatt nogen vesentlig innflydelse på fordelingen etter straffens art og størrelse, således er det heller ikke tenkelig at endringene i aldersfordelingen skulde ha nogen sådan innflydelse (se s. 62).

Det lar sig imidlertid tenke at endringene i domspraksis gjør sig sterkere gjeldende overfor en aldersklasse enn overfor en annen, f. eks. sterkere overfor unge enn overfor gamle eller omvendt.

Undersøkelsen vanskeliggjøres ved at aldersfordelingen ikke er helt gjennemført i tabellene. De betinget dømte er bare delt i tre aldersgrupper, 14—18, 18—21 og over 21 år. Da tallene i de to førstnevnte grupper er små, må man ved undersøkelser for korte fengselsstraffer nøie seg med de to grupper under 21 år og over 21 år. Mulige virkninger av aldersforskyvninger innen disse grupper må man altså ta med på kjøpet. Det tør dog neppe ha vesentlig betydning.

Beregningene for de korte fengselsstraffer finnes sammenstillet i følgende tabell:

	Straffelte under 21 år			Straffelte over 21 år		
	Gjennomsnittlig årlig endring	Samme i pct. av 20-års- gjennomsnittet	Relativ prono- mal kvadrat- avvikelse	Gjennomsnittlig årlig endring	Samme i pct. av 20-års- gjennomsnittet	Relativ prono- mal kvadrat- avvikelse
Betinget fengsel i pct. av fengsel til og med 90 dager	+ 1,04	+ 1,9	55,2	+ 1,68	+ 5,9	16,5
Betinget fengsel i pct. av fengsel under 6 mdr. — ” — ” — i alt	+ 0,91	+ 1,8	57,8	+ 1,40	+ 5,7	20,9
Fengsel til og med 90 dager i pct. av fengsel under 6 mdr.	+ 0,81	+ 1,8	62,0	+ 1,13	+ 5,9	24,9
Fengsel til og med 90 dager i pct. av fengsel i alt under 6 mdr.	+ 0,09	+ 0,1	83,1	+ 0,21	+ 0,2	75,1
Fengsel til og med 90 dager i pct. av fengsel i alt Fengsel 91—120 dager i pct. av fengsel under 6 mdr.	+ 0,11	+ 0,1	92,1	+ 0,05	+ 0,1	99,3
Fengsel 91—120 dager i pct. av fengsel i alt Fengsel over 4, under 6 mdr. i pct. av fengsel under 6 mdr.	+ 0,08	+ 1,2	83,3	+ 0,16	+ 1,6	75,2
Fengsel 91—120 dager i pct. av fengsel i alt Fengsel over 4, under 6 mdr. i pct. av fengsel i alt	+ 0,07	+ 1,1	83,1	+ 0,15	+ 1,9	65,1
Fengsel over 4, under 6 mdr. i pct. av fengsel under 6 mdr.	+ 0,01	+ 0,6	96,9	+ 0,04	+ 1,3	90,2
Fengsel over 4, under 6 mdr. i pct. av fengsel i alt	+ 0,01	+ 0,6	97,6	+ 0,04	+ 1,7	84,1

Med ganske stor sikkerhet kan man herav slutte at anvendelsen av betinget fengsel har tiltatt forholdsvis sterkere for de eldre enn for de yngre forbrydere.

1) For årene 1905—22 beregnes med en rel. kv. avv. på 94,2 pct. en gjennomsnittlig årlig nedgang på 2,1 pct. av periodens gjennomsnitt.

For å få en nærmere forestilling om forholdet må vi se på de faktiske procentall. Da delmassenes forskyvning blir omrent den samme i forhold til alle de opførte grunnmasser, nøier man sig med å anføre de faktiske tall for forholdet til den i hvert tilfelle snevreste grunnmasse.

	Normaltall		Faktiske tall												
	1923/24	1905/06	1923/24	1927/22	1919/20	1917/18	1915/16	1913/14	1911/12	1909/10	1907/08	1905/06			
Betinget fengsel i pct. av fengsel til og med 90 dager			Straffelte under 21 år . . .	63,6	44,9	63,1	55,8	58,6	57,8	57,5	59,7	55,8	51,4	43,8	38,7
Fengsel til og med 90 dager i pct. av fengsel under 6 mndr.			Straffelte over 21 år . . .	43,6	13,3	40,9	40,9	40,0	33,0	31,6	26,4	21,9	20,7	15,0	14,3
Fengsel 91—120 dager i pct. av fengsel under 6 mndr.			Straffelte under 21 år . . .	90,8	92,4	89,7	90,8	92,7	91,2	91,5	91,6	92,6	91,0	92,4	92,2
Fengsel over 4, under 6 mndr. i pct. av fengsel under 6 mndr.			Straffelte over 21 år . . .	85,1	88,8	82,7	85,8	86,9	87,9	86,3	89,3	87,8	86,5	87,0	89,3
			Straffelte under 21 år . . .	7,4	6,0	8,5	7,4	6,0	6,9	6,1	6,9	5,7	7,0	6,3	6,3
			Straffelte over 21 år . . .	11,5	8,6	13,1	10,7	10,3	9,1	11,1	8,7	9,0	10,7	9,8	7,9
			Straffelte under 21 år . . .	1,8	1,6	1,8	1,8	1,3	1,9	2,4	1,5	1,7	2,0	1,3	1,5
			Straffelte over 21 år . . .	3,4	2,6	4,2	3,5	2,8	3,0	2,6	2,0	3,2	2,8	3,2	2,8

Vi finner at betinget fengsel var forholdsvis lite anvendt for de eldre i årene like etter 1905. Betinget fengsel var den gang forholdsvis sett tre ganger så hyppig anvendt for de yngre. Denne forskjell i anvendelsen er så senere utjevnet i adskillig grad.

Ser man nærmere på de faktiske tall, vil man også finne at procenten av betinget fengsel steg sterkt i de første år også for straffelte under 21 år. Der var med andre ord i denne tid en almindelig utvidelse i anvendelsen av instituttet. Det varte ved til 19^{13/14}, da procenten for de yngre var nådd opp i omkring 60; siden har den vært stillestående i denne gruppen. Det er jo også rimelig at muligheten for yderligere utvidelse etterhånden må avta. Også for de eldre vil nok bevegelsen etterhvert komme til stillstand. På grunn av den større procent tidligere straffelte blandt de eldre vil procenten selvsagt ikke kunne nå så høit for denne gruppen.

Om de faktiske tall for øvrig er der lite å bemerke. De tilfeldige svingninger gjør sig sterkt gjeldende.

Man har også undersøkt endringene i utmålingen av de lange straffer, fengsel i minst 6 måneder (landsfengsel). Man har her kunnet arbeide med tre aldersgrupper: 1) under 21 år, 2) 21—25 år og 3) minst 25 år. For å

få skarpere bilde der har man satt de forskjellige (sideordnede) straffegrupper i innbyrdes procentforhold og bestandig således at antall straffelte med den kortere straff er beregnet som prosent av antall straffelte med den lengre straff. En forskyvning i retning mot kortere straff vil da alltid komme til synne deri at procenten stiger, en forskyvning i retning fra kortere straff deri at procenten synker. De tre straffegrupper som er skilt ut er: 1) fengsel i 6 måneder (korteste), 2) fengsel i over 6 måneder inntil og med 1 år (middels), 3) fengsel i over 1 år (lengste). Resultatene er:

	Straffelte under 21 år			Straffelte 21—25 år			Straffelte over 25 år		
	Beregnet årlig gjennomsnittsredning i procenten	Samme i pct. av 20 års gjennomsnitt	Relativ pros-normal kvadrat-avvikelse	Beregnet årlig gjennomsnittsredning i procenten	Samme i pct. av 20 års gjennomsnitt	Relativ pros-normal kvadrat-avvikelse	Beregnet årlig gjennomsnittsredning i procenten	Samme i pct. av 20 års gjennomsnitt	Relativ pros-normal kvadrat-avvikelse
Fengsel 6 mndr. i pct. av fengsel over 6 mndr. inntil og med 1 år	+ 0,53	+ 0,6	96,2	+ 0,91	+ 1,6	85,9	+ 1,80	+ 3,3	42,2
Fengsel over 6 mndr. inntil og med 1 år i pct. av fengsel over 1 år	+10,56	+ 4,1	83,0	+ 4,29	+ 4,2	76,2	+ 3,00	+ 4,7	40,6
Fengsel over 6 mndr. inntil og med 1 år i pct. av fengsel over 1 år	+14,11	+ 4,3	77,4	+ 5,43	+ 3,1	80,3	+ 1,78	+ 1,5	78,9

Sett hvert enkelt for sig er resultatene for det meste nokså usikre. Men sett sammen støtter de hverandre. Den mellemste aldersgruppe har således alltid tall som ligger mellom tallene for de yngste og tallene for de eldste.

Det viktigste resultat er at bevegelsen i retning av korteste straff gjør sig gjeldende i alle aldrer. Dette kommer best til uttrykk deri at forskyvningen mellom de to yttergruppene, korteste og lengste straff, har samme styrke i alle aldrer.

Dernæst synes det som om forskyvningen med avtagende alder gjør sig forholdsvis sterkere gjeldende i forholdet mellom middels og lengste straff, med tiltagende alder i forholdet mellom korteste og middels straff.

Som forklaring ligger det nærmest å tenke seg at en opinion mot lang fengselstid snarest vil gjøre seg gjeldende overfor yngre, nye forbrydere. Overfor eldre vaneforbrydere står den moderne praksis mindre fritt. For de unge kommer bevegelsen kraftigst til synne hvor de tidligere ville blitt lagt særlig høie straffer (lengste straff). For de eldste er bevegelsen ikke nådd så høit op i straffegruppene, idet som sagt den store mengde gamle vaneforbrydere, som allerede er nådd op i høieste straffegrupper, holder igjen.

Beregningenes usikkerhet gjør imidlertid fortsatte erfaringer nødvendige.

B. Tilbakefallsforholdene innenfor strafferettspleien i Norge.

En oversikt av Hartvig Nissen, direktør for Botsfengslet.

Et av straffens viktigste formål er såvidt mulig å forebygge at den straffede forgår sig på nytt, hindre hans tilbakefall. Kriminalpolitikken har derfor stor interesse av å få tilbakefallsforholdene statistisk belyst. En vel planlagt tilbakefallsstatistikk vil kunne få meget stor betydning både for straffelovgivningen og for påtalemyndighetens, domstolenes og fengslenes arbeide.

I erkjennelse herav blev spørsmålet om den hensiktmessigste ordning av tilbakefallsstatistikken tatt op av den internasjonale kriminalistforening (L' union internationale de droit pénal) på det møte som den holdt i Oslo i 1891. Som resultat av forhandlingene om emnet uforbedrige forbrydere vedtok nemlig foreningen en uttalelse, hvorin den bl. a. overdrog bestyrelsen å henvende sig til de forskjellige regjeringer for å henlede deres opmerksomhet på den store interesse som knytter seg til en inngående, nøiaktig, ensartet og til sammenligning egnet tilbakefallsstatistikk¹. Før denne beslutning var iverksatt, blev spørsmålet etter reist på kriminalistforeningens møte i Paris 1893, hvor tilbakefallsstatistikkens ordning var tatt op blandt forhandlingsemnene. Til dette møte fremla tyskeren, dr. jur. Otto Köbner sin avhandling „Die Methode einer wissenschaftlichen Rückfallsstatistik als Grundlage einer Reform der Kriminalstatistik“². Dette ledet til nedsettelse av en kommisjon til nærmere utredning av saken, med bl. a. Köbner som medlem³. Hans synsmåter fikk en vesentlig innflydelse på det forslag som kommisjonen fremsatte for den internasjonale kriminalistforenings møte i Antwerpen 1894⁴, og som det følgende år blev oversendt de forskjellige regjeringer med anmodning om å legge det til grunn ved utarbeidelsen av tilbakefallsstatistikken.

¹ Mitteilungen der internationalen kriminalistischen Vereinigung, III, s. 287 ff.

² Tatt inn i „Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft“, Bd. XIII (1893).

³ Mitteilungen etc. IV, s. 76, 205 ff., 217 ff., 354 ff.

⁴ Mitteilungen etc. V, s. 45 ff., 122—130, 145, 157—169.

Köbner angrep særlig den „tilbakefallsstatistikk“ som bestod i en opgave over hvor stor del av de i et visst tidsrum straffede tidligere hadde vært straffet. Var der f. eks. i et år blitt straffet 1 000 personer, hvorav 333 tidligere hadde vært straffet, regnet man „tilbakefallsprocenten“ for $33\frac{1}{3}\%$. Man gav med andre ord ut for tilbakefallsstatistikk hvad man nu bare kaller statistikk over tidligere domfellelser. Ennu kan man undertiden se dette kalt „tilbakefallsstatistikk“.

En mere tilfredsstillende metode blev brukt i enkelte land, bl. a. i Norge. Det blev nemlig undersøkt hvor mange av dem som i et bestemt tidsrum var løslatt fra straffanstaltene senere falt tilbake. Men av forskjellige grunner fantes heller ikke denne å løse tilbakefallsstatistikkens opgave.

Efter den av den internasjonale kriminalistforening vedtatte metode må man følge de straffede på deres kriminelle løpebane like fra deres første domfellelse. Man må således gå ut fra alle de i et bestemt tidsrum for første gang domfelte og undersøke hvor mange av disse der faller tilbake. De tilbakefalne må dog bare sammenlignes med dem av de domfelte som kunde falle tilbake (zurückfallsfähige, capables de récidiver). Hertil kreves fremfor alt at de dømte har utstått straffen (er løslatt fra fengslet), at de er i live, at de ikke er sinnssyke m. v. På samme måte undersøkes videre hvor mange av de første gang tilbakefalne der faller tilbake annen gang, hvor mange av disse der faller tilbake tredje gang osv. Hertil kan så knyttes oplysninger om de domfeltes alder, om arten av deres forbrydelser (om de er „spesialister“ eller ikke), om deres fødested og bosted, opdragelse, dannelsestrin, livsstilling, edrueighetsforhold m. v. Gjennem en undersøkelse etter denne metode vilde man få det kjennskap til tilbakefallsforholdene som er tilbakefallsstatistikkens mål.

Allerede denne antydning av hovedtrekkene i den Köbnerske metode gjør det innlysende at undersøkelsene må spenne over et nogenlunde langt tidsrum. Helt ut kan opgaven bare løses i de land som har et velordnet strafferegister. Men selv om man har det, vil arbeidet kreve så megen tid og ha så mange vanskeligheter å overvinne at metoden tross den internasjonale kriminalistforenings henvendelse ikke er blitt almindelig gjennemført.

Grunntrekkene i denne metode blev såvidt mulig fulgt i den tilbakefallsstatistik som Fengselsstyrelsen offentliggjorde i „Meddelelser om det norske fengselsvesen i det 19de århundrede“ (N. O. S. IV, 86). Her undersøkes hvorledes tilbakefallet til nytt straffarbeide stillet sig for dem som efter dom kom inn i straffanstaltene i de 20 år 1 januar 1876 til 31 desember 1895, forsåvidt angår tilbakefall innen 31 mars 1901.

For å få fullt ut riktige tilbakefallsopgaver burde, sier Fengselsstyrelsen i „Meddelelsene“, antallet av de tilbakefalne settes i forhold til dem som virkelig var i stand til å falle tilbake. Man burde derfor fradra dem som er død under opholdet i straffanstaltene eller ikke er løslatt i perioden eller etter løslatelsen er i en annen lukket anstalt (f. eks. i varetektsfengsel eller i sinnssy-

keasyl), og dernæst også dem som den hele tid efter løslatelsen har vært kronisk sinnssyke utenfor sinnssykeasyl eller etter løslatelsen er utvandret eller død. Oplysninger om de utvandrede og de døde har imidlertid ikke kunnet skaffes til veie — likesålt som i andre land. Tilbakefallsprocentene blir derfor hos oss som annensteds noget for lave. For korthets skyld blev imidlertid brukt uttrykket „Fanger som kunde falle tilbake“ om fanger som ikke var død i straffanstalten, men etter var satt i frihet uten å være sinnssyke. På lignende måte ble undersøkt hvor mange av dem som falt tilbake første gang kunde falle tilbake annen gang osv. Den største interesse knytter sig til første tilbakefall. Opgavene er nemlig mindre pålitelige, eftersom antallet av tilbakefall stiger, og man nærmer sig tidsrummets slutning, så fangene får mindre og mindre tid til å falle tilbake i. Av dem som kunde falle tilbake første gang var det bare et forsvinnende antall som ikke hadde i det minste tre år å falle tilbake i.

Undersøkelsene er foretatt særskilt for menn og kvinner og innen hver av disse hovedgrupper særskilt for dem som ikke hadde vært straffet før de kom inn i straffanstalten, og for dem som tidligere hadde vært straffet med annen straff enn straffarbeide (det vil som regel si med en eller flere kortere frihetsstraffer).

Om detaljene henvises til „Meddeelsene“ selv, s. 209—219 og tabellene 15, 16 og 17. Her skal bare pekes på nogen hovedtall.

Tar vi for oss hvert enkelt av de 20 år 1876—1895, vil vi finne at tilbakefallsprocenten svinger ikke så lite. Blandt dem som ikke tidligere hadde vært straffet var ytterpunktene for det samlede tilbakefall for mennenes vedkommende 17,1 % (1877) og 6,3 % (1883), for kvinnenes vedkommende 9,7 % (1881) og 2,7 % (1887), og for tilbakefall innen 3 år for mennene 12,4 % (1877) og 2,6 % (1886), for kvinnene 6,7 % (1880) og 2,6 % (1883). Blandt dem som tidligere hadde vært straffet med annen straff enn straffarbeide stillet ytterpunktene sig således: i alt for mennene 64,4 % (1892) og 30,3 (1886), for kvinnene 60,0 % (1893) og 13,6 % (1888), innen 3 år for mennene 55,6 % (1892) og 23,6 % (1880), for kvinnene 50,0 % (1895) og 9,1 (1888).

For hvert enkelt av de fire 5-år og for hele 20-året meddeles følgende opgave, hvor også er tatt med det absolutte antall av de fanger som kunde falle tilbake første gang:

	Menn					Kvinner				
	1876—1880	1881—1885	1886—1890	1891—1895	I alt	1876—1880	1881—1885	1886—1890	1891—1895	I alt
Tidligere ikke straffet:										
Antall fanger som kunde falle tilbake	624	645	513	405	2 187	177	161	164	105	607
Av dem falt tilbake { i alt . . .	13,9	9,3	10,7	9,4	11,0	4,0	3,1	4,3	1,0	3,3
prosentvis { innen 3 år	7,9	5,6	4,7	6,8	6,2	2,8	1,9	3,1	1,0	2,3
Tidligere straffet med annet enn straffarbeide:										
Antall fanger som kunde falle tilbake	610	535	421	549	2 115	181	151	124	93	549
Av dem falt tilbake { i alt . . .	47,2	40,4	43,7	51,9	46,0	30,4	31,8	23,4	46,2	31,9
prosentvis { innen 3 år	36,4	28,6	33,0	43,7	35,7	23,2	20,5	16,1	34,4	22,8

Det faller straks i øinene at tilbakefallet er meget mindre blandt dem som ved sin første domfellessle er kommet like i straffanstalten enn blandt dem som har avsonet en eller vel som oftest flere småstraffer før de er kommet dit. Denne forskjell kan forklares dels ved at de som allerede ved første dom er dømt til minst 6 måneder er folk som har begått en enkelt, men stor forbrydelse, og som oftest har en annen karakter og kommer fra et annet miljø enn de som vanlig vandrer inn og ut av fengslene, dels også ved at de lengre straffer med de større fengslers bedre fangebehandling virker sterkere enn de ganske korte straffer i lokalfengslene. Videre vil man straks være opmerksom på at tilbakefallet er langt større blandt mennene enn blandt kvinnene, en forskjell som relativt er særlig stor blandt de før ustraffede. Forklaringen hertil må søkes i at kriminaliteten i det hele er mindre blandt kvinnene enn blandt mennene, og for det sist berørte forholds vedkommende deri at i de år vi her har for oss kom der inn i straffanstaltene et meget stort antall kvinner for barnemord, en gruppe domfelte som næsten aldri har vært straffet tidligere, og som næsten aldri straffes på nytt. Av de i foranstående tabell nevnte 607 før ustraffede kvinner var 391 kommet inn for barnemord m. v., mens der av de 549 før straffede kvinner bare var 18 straffet for sådan forbrydelse.

Av oppgavene på side 78 fremgår videre bl. a. at tilbakefallsprocenten ikke bare ved første tilbakefall, men også ved de følgende er lavere blandt kvinnene enn blandt mennene, og at den store forskjell i tilbakefallsprocenten mellom de før ustraffede og dem som før innsettelsen i straffanstalt hadde vært straffet med annen straff, utviskes ved de følgende tilbakefall: når de som ved første dom er kommet like i straffanstalt først faller tilbake, så vandrer de fremtidig inn og ut av straffanstaltene i omrent samme forhold som de andre. Dette er særlig tydelig for mennenes vedkommende. De absolutte tall er for kvinnenes ved-

Opgave for hele tyveårsperioden 1876—95 over antallet
av tilbakefall:

	Menn				Kvinner			
	Tidligere ikke straffet		Tidligere straffet		Tidligere ikke straffet		Tidligere straffet	
	Antall	Procent	Antall	Procent	Antall	Procent	Antall	Procent
Antallet av innkomne fanger	2 233		2 135		622		551	
Herav kunde falle tilbake	2 187		2 115		607		549	
Av disse falt tilbake 1 s t e g a n g . .	240	11,0	973	46,0	20	3,3	175	31,9
Av de 1ste gang tilbakefalne kunde falle tilbake	233		943		20		170	
Av disse falt tilbake 2 n e n g a n g . .	109	46,8	532	56,4	4	20,0	64	37,7
Av de 2nen gang tilbakefalne kunde falle tilbake	104		489		3		58	
Av disse falt tilbake 3 d j e g a n g . .	59	56,7	277	56,7	2	66,7	20	34,5
Av de 3dje gang tilbakefalne kunde falle tilbake	54		228		2		16	
Av disse falt tilbake 4 d e g a n g . .	26	48,2	122	53,5	—	—	3	18,8
Av de 4de gang tilbakefalne kunde falle tilbake	20		96		—		2	
Av disse falt tilbake 5 t e g a n g . . .	10	50,0	43	44,8	—	—	1	50,0
Av de 5te gang tilbakefalne kunde falle tilbake	9		28		—		1	
Av disse falt tilbake 6 t e g a n g . . .	5	55,6	15	53,6	—	—	—	—
Av de 6te gang tilbakefalne kunde falle tilbake	2		8		—		—	
Av disse falt tilbake 7 d e g a n g . . .	2	100,0	3	37,5	—	—	—	—

Hertil knyttes følgende opgave over tilbakefall innen 3 år:

Av dem som kunde falle tilbake	Falt procentvis tilbake innen 3 år			
	Menn		Kvinner	
	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet
1ste gang	6,2	35,7	2,3	22,8
2nen "	36,1	46,3	10,0	27,7
3dje "	45,2	48,3	66,7	29,2
4de "	35,2	44,7	—	18,8
5te "	45,0	34,4	—	—
6te "	55,6	46,4	—	—
7de "	100,0	25,0	—	—

komende så små ved de etterfølgende tilbakefall at tilfeldigheter kan ha øvet sin innflydelse. Men det er sannsynlig at forholdet også for deres vedkommende er det samme som for mennenes.

Tilbakefallet er for hele 20-års perioden under ett undersøkt for hver enkelt av de 10 forbrydelsesgrupper som det hele antall er fordelt på.

For første tilbakefalls vedkommende ses forholdet av følgende tabell, hvor „antall fanger“ betyr antallet av dem som kunde falle tilbake:

	Menn				Kvinner			
	Tidligere ikke straffet		Tidligere straffet		Tidligere ikke straffet		Tidligere straffet	
	Antall fan- ger	Herav falt tilbake %	Antall fan- ger	Herav falt tilbake %	Antall fan- ger	Herav falt tilbake %	Antall fan- ger	Herav falt tilbake %
Forbrydelse mot offentlig myndig- het m. v.	69	5,8	24	20,8	6	—	2	—
Mord og drap	58	5,2	13	23,1	19	—	—	—
Barnemord m. v.	7	—	—	—	391	1,8	18	5,6
Legemsfornærminge	147	5,4	59	17,0	4	—	2	—
Andre forbrydelser mot person . . .	5	—	4	25,0	—	—	—	—
Sedelighetsforbrydelser	355	5,9	81	17,3	92	4,3	245	21,2
Tyvsforbrydelse og røveri	950	17,4	1760	50,8	59	13,6	262	45,4
Bedrageri og falsk	478	8,0	153	27,5	15	6,7	17	17,7
Mordbrand og ildspåsættelse	62	1,6	14	21,4	20	—	3	—
Andre forbrydelser	56	—	7	14,3	1	—	—	—

Det er meget iøinefallende hvor tilbakefallet er meget større blandt tyvene enn i de øvrige grupper, og det både blandt menn og kvinner og blandt før ustraffede og før straffede.

Vi skal så meddele en opgave som viser i hvilket omfang ovennevnte fanger ved sitt første tilbakefall var falt tilbake til samme slags forbrydelse som de var kommet inn for den første gang, idet summen av procentene for „samme slags forbrydelse“ og „annen forbrydelse“ gir ovennevnte procent for det hele tilbakefall. (Se 1ste tabell næste side.)

Vi ser at de tyver og sedelighetsforbrydere som er falt tilbake ved sitt tilbakefall i overveiende grad er blitt straffet for samme slags forbrydelse som forrige gang. Ved de andre forbrydelsesgrupper er derimot det motsatte det sedvanlige for mennenes vedkommende. Tallene er for kvinnene for små til å slutte noget fra.

	Menn				Kvinner			
	Tidligere ikke straffet		Tidligere straffet		Tidligere ikke straffet		Tidligere straffet	
	Samme slags forbrydelse	Annен forbrydelse						
Forbrydelse mot offentlig myndighet m. v.	1,4	4,4	4,2	16,6	—	—	—	—
Mord og drap	—	5,2	—	23,1	—	—	—	—
Barnemord m. v.	—	—	—	—	1,5	0,3	—	5,6
Legemsfornærmlse	2,7	2,7	3,4	13,6	—	—	—	—
Andre forbrydelser mot person	—	—	25,0	—	—	—	—	—
Sedelighetsforbrydelser	5,1	0,8	13,6	3,7	4,3	—	19,6	1,6
Tyvsforbrydelse og røveri	15,1	2,3	47,2	3,6	13,6	—	41,2	4,2
Bedrageri og falsk	4,0	4,0	9,2	18,3	—	6,7	11,8	5,9
Mordbrand og ildspåsettelse	1,6	—	—	21,4	—	—	—	—
Andre forbrydelser	—	—	—	14,3	—	—	—	—

Disse oppgaver skal vi for de grupper hvor tilbakefallet er størst supplere med følgende oppgave, som for samtlige tilbakefall viser nærmere i hvilket omfang de tilbakefalte er „spesialister“:

Av dem som første gang kom inn for følgende forbrytelser:	Antall mannsfanger				Antall kvinnefanger			
	Falt tilbake en eller flere ganger				Falt tilbake en eller flere ganger			
	Til samme forbrydelse	Delvis til annen forbrydelse	Bare til annen forbrydelse	I alt	Til samme forbrydelse	Delvis til annen forbrydelse	Bare til annen forbrydelse	I alt
Tidligere ikke straffet:								
Legemsfornærmlse	4	—	4	8	—	—	—	—
Sedelighetsforbrydelse	18	—	3	21	4	—	—	4
Tyvsforbrydelse og røveri	135	13	17	165	8	—	—	8
Bedrageri og falsk	16	4	18	38	—	—	1	1
Tidligere straffet:								
Legemsfornærmlse	2	1	7	10	—	—	—	—
Sedelighetsforbrydelse	11	—	3	14	48	—	4	52
Tyvsforbrydelse og røveri	770	84	40	894	103	9	7	119
Bedrageri og falsk	12	6	24	42	2	—	1	3

Man ser her meget tydelig at tyvene næsten bare holder sig til tyveri, og at det samme også gjelder sedelighetsforbrydere, forsåvidt de i det hele faller tilbake.

De undersøkelser som vi her refererer gir også opplysninger om hvor lang tid der ved hvert enkelt tilbakefall er gått fra fangenes siste løslatelse til deres fornyede innsettelse i straffanstalt. For første tilbakefalls vedkommende hitsettes følgende opgave:

	Menn		Kvinner	
	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet
Antall tilbakefalte	240	973	20	175
Procentvis gikk der mellom første løslatelse og første tilbakefall en tid av				
3 mndr. og derunder	4,1	7,7	—	7,4
Over 3 mndr. til og med 6 mndr.	6,7	15,6	—	12,0
" 6 " " 1 år	12,1	22,7	10,0	13,7
" 1 år " 2 "	24,6	20,8	50,0	21,2
" 2 " " 3 "	9,2	10,7	10,0	17,1
" 3 " " 4 "	9,2	7,5	5,0	10,9
" 4 " " 5 "	8,3	5,3	10,0	6,3
" 5 " " 10 "	20,8	7,8	10,0	10,3
" 10 " " 15 "	4,6	1,2	5,0	1,1
" 15 " " 20 "	0,4	0,7	—	—
" 20 "	—	—	—	—
Sammendrag:				
1 år og derunder	22,9	46,0	10,0	33,1
3 —"	56,7	77,5	70,0	71,4
5 —"	74,2	90,3	85,0	88,6
10 —"	95,0	98,1	95,0	98,9

Vi ser at tilbakefallet er raskere blandt de tidligere straffede enn blandt de tidligere ustraffede. Vi ser videre at der særlig blandt de tidligere ustraffede er ikke så ganske få som først kommer igjen etter flere års forløp. Men for de tidligere straffedes vedkommende er i omkring tre fjerdedeler av tilfellene tilbakefallet skjedd innen 3 år.

I beretningene om straffarbeidsanstaltene er fra 1876 til 1900/01 regelmessig meddelt opgave over hvor mange av de fra straffarbeidsanstaltene løslatte fanger der er falt tilbake til straffarbeide innen utløpet av de 3 næste beretningsår¹. Disse opgaver er sammendratt i de foran omtalte „Meddeleiser om det norske fengselsvesen i det 19de århundrede“. De sondrer ikke mellom begyn-

¹ I de syv beretninger 1894/95–1900/01 er gitt opgaver også over straffarbeidsfangers tilbakefall til annet enn straffarbeide. Men da disse opgaver ikke tør regnes for helt nøyaktige, settes de her ut av betrakting.

nere og residivister, men gir tilbakefalletet for alle disse under ett. Vi skal derfor her bare gjengi hovedtallene i sterkt sammentrengt form:

	Menn				Kvinner					
	1/1 1874— 30/6 1878	1/7 1878— 30/6 1883	1/7 1883— 30/6 1888	1/7 1888— 30/6 1893	1/1 1893— 31/3 1898	1/7 1874— 30/6 1878	1/7 1878— 30/6 1883	1/7 1883— 30/6 1888	1/7 1888— 30/6 1893	
Antall løslatte, dømt for tyveri	1 501	1 698	1 366	1 149	1 232	206	213	164	109	143
Tilbakefallsprocent	40,5	34,2	31,6	38,0	44,6	38,4	29,6	27,4	30,3	42,0
Antall løslatte, dømt for andre forbrydelser . .	433	576	523	425	487	275	299	277	272	145
Tilbakefallsprocent	13,2	10,2	9,2	8,5	16,8	6,6	8,7	5,1	5,2	2,8
Antall løslatte i alt . . .	1 934	2 274	1 889	1 574	1 719	481	512	441	381	288
Tilbakefallsprocent	34,4	28,1	25,4	30,1	36,7	20,2	17,4	13,4	12,3	22,2

I Fengselsstyrelsens årbøker 1901/02, 1902/03 og 1903/04 er meddelt lignende oppgaver, men her med ensartet tilbakefallsperiode: 3 år etter løslatelsen. Hovedoppgavene er supplert med oppgaver over tilbakefallet innenfor forbrydelsesgrupper og aldersklasser:

Fanger løslatt fra straffarbeidsanstaltene (landsfengslene) i 3-års perioden 1/4 1898—31/3 1901	Menn			Kvinner		
	I alt	Løslatt etter straff for		I alt	Løslatt etter straff for	
		Tyveri m. v.	Annen forbrydelse		Tyveri m. v.	Annen forbrydelse
Tilbakefall til straffarbeide innen 3 år etter løslatelsen						
Antall løslatte	1 508	1 055	453	229	109	120
Herav falt tilbake						
a) i alt { antall	611	524	87	51	43	8
prosent	40,5	49,7	19,2	22,3	39,5	6,7
b) til samme slags forbrydelse { antall . .	508	488	20	47	41	6
prosent	33,7	46,3	4,4	20,5	37,6	5,0
c) til annen forbrydelse { antall . .	103	36	67	4	2	2
prosent	6,8	3,4	14,8	1,8	1,8	1,7

Man vil legge merke til at tilbakefallsprosentene her gjennemgående er høyere — særlig for mennenes vedkommende — enn i foranstående oppgave for de 5 perioder 1874—1898. Dette kan i nogen grad henge sammen med at de sist omhandlede oppgaver bare gjelder 3 års løslateler, mens de tidligere gjelder 5 års (eller i to perioder $4\frac{1}{2}$ og $4\frac{3}{4}$ års). Men stigningen skyldes viselig også at der i den nærmeste tid etter innførelsen av løslatelse på prøve

15 oktober 1900 blev løslatt på prøve mange som etter den tidligere ordning først vilde blitt løslatt i en senere termin. Terminen $\frac{1}{4}$ 1900 — $\frac{3}{1}/3$ 1901 har derfor et meget stort antall løslatte (622 menn mot 451 i 1899/1900 og 435 i 1898/99). Og da ingen tidligere hadde vært løslatt på prøve, blev der følgelig i denne termin løslatt mange hvis utsikter til å holde sig på rett vei ikke var meget store. I de $5\frac{1}{2}$ måneder fra $\frac{15}{10}$ 1900 til $\frac{3}{1}/3$ 1901 ble løslatt på prøve 39% av det hele års samlede antall løslatte eller relativt like så mange som der — da ordningen var kommet i normal gjenge — senere blev løslatt på prøve i løpet av et helt år.

Vi skal se på tilbakefallet innenfor de enkelte forbrydelsesgrupper for de foran omhandlede 1 508 menns vedkommende.

Mannsfanger løslatt fra straffarbeidsanstaltene (landsfengslene) i 3-års perioden $\frac{1}{4}$ 1898— $\frac{3}{1}/3$ 1901. Tilbakefall til straffarbeide innen 3 år etter løslatelsen	Antall løslatte	Herav satt inn på nytt innen 3 år, prosentvis,								
		nemlig for følgende forbrydelser								
		I alt	Mot offentlig myndighet m. v.	Legemsfornærmlelse	Andre forbrydelser mot person	Sedelighetsforbrydelser	Tyveri og røveri	Bedrageri og falsk	Andre forbrydelser	
Forbrydelse mot offentlig myndighet m. v.	80	35,0	3,8	1,2	2,5	—	27,5	—	—	
Mord og drap	10	10,0	—	10,0	—	—	—	—	—	
Barnemord m. v.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Legemsfornærmlelse	119	16,8	0,8	2,5	0,9	—	12,6	—	—	
Andre forbrydelser mot person	10	30,0	10,0	20,0	—	—	—	—	—	
Sedelighetsforbrydelser	111	9,0	—	0,9	—	6,3	1,8	—	—	
Tyveri og røveri	1 055	49,7	0,9	0,5	0,1	0,3	46,2	1,6	0,1	
Bedrageri og falsk	100	23,0	1,0	1,0	—	—	14,0	7,0	—	
Mordbrand og annen ildspåsættelse	14	14,3	—	—	—	7,1	7,2	—	—	
Andre forbrydelser	6	—	—	—	—	—	—	—	—	
I alt	1 508	40,5	1,0	0,9	0,3	0,7	35,9	1,6	0,1	

Vi får her bekreftet at tyvene næsten bare faller tilbake til tyveri, og at sedelighetsforbrydere — hvis tilbakefall i det hele er gunstig — faller for det meste tilbake til ny sedelighetsforbrydelse. Men i de øvrige grupper er det ikke så at de fleste av dem som faller tilbake, etter kommer inn for samme slags forbrydelse, som de senest var dømt for. Størsteparten av dem kommer inn igjen for tyveri.

For kvinnenes vedkommende stiller tilbakefallet sig meget gunstig. Av dem som var kommet inn for forbrydelse mot offentlig myndighet (3 fanger), mord og drap (6), barnemord (73), legemsfornærmlelse (2), mordbrand og annen ildspåsættelse (2) kom overhodet ingen inn igjen på straffarbeide i omhandlede tre år. Av de 20 sedelighetsforbrydere falt tilbake 15,0 % (alle til sedelighetsforbrydelse). Av de 109 som var kommet inn for tyveri m. v. falt

tilbake 39,4 % (37,6 % til tyveri m. v., 1,8 % til bedrageri og falsk). Av de 12 som var kommet inn for bedrageri og falsk falt tilbake 33,3 %, nemlig halvparten til tyveri m. v., halvparten til bedrageri og falsk. Av de 2 som var kommet inn for „andre forbrydelser“ falt den ene tilbake, etter til „andre forbrydelser“. Av alle 229 kvinner falt tilbake i det hele 22,3 %, nemlig 1,3 til sedelighetsforbrydelser, 18,8 til tyveri m. v., 1,8 til bedrageri og falsk og 0,4 til „andre forbrydelser“.

Disse oppgaver over tilbakefallet i det hele og innenfor de enkelte forbrydelsesgrupper er supplert med oppgaver over tilbakefallet innenfor de enkelte aldersgrupper. Der knytter sig særlig interesse til dem, idet der her er sondret mellom dem som er løslatt etter første gangs straffarbeide, og dem som er løslatt etter et eller flere tidligere ophold i straffanstalt.

Mannsfanger løslatt fra straffarbeidsanstaltene (landsfengslene) i 3-års perioden 1/4 1898—3 1/3 1901. Tilbakefall til straffarbeide innen 3 år etter løslatelsen. Alder ved løslatelsen	Løslatt i alt	Heraf falt tilbake	Løslatt etter 1ste gangs straffarbeide	Heraf falt tilbake	Løslatt etter 2nde gangs straffarbeide	Heraf falt tilbake	Løslatt etter 3de gangs straffarbeide	Heraf falt tilbake	Løslatt etter nære ein 3de gangs straffarbeide	Heraf falt tilbake
14—17 år	28	12	26	11	2	1	—	—	—	—
18—20 "	208	116	171	93	32	18	5	5	—	—
21—24 "	323	144	217	76	74	42	25	19	7	7
25—29 "	282	122	146	52	69	32	39	20	28	18
30—39 "	341	129	170	33	61	28	43	24	67	44
40—49 "	184	62	70	10	34	17	29	10	51	25
50—59 "	90	17	35	3	11	4	9	3	35	7
60—69 "	41	7	18	—	4	2	3	—	16	5
70 " og derover	11	2	3	—	—	—	—	—	8	2
I alt	1 508	611	856	278	287	144	153	81	212	108

Bedre oversikt over tilbakefallet fås gjennem følgende procentoppave, hvor tilbakefallsprocenten er ført op for de grupper hvor antallet av løslatte var minst 10. (Se tab. neste side.)

Ser vi bort fra 14—17-åringene, som ikke er mange i antall, viser oppgaven meget tydelig at tilbakefallet i det store og hele både avtar med den stigende alder (og det såvel etter første gangs som etter senere gangers straffarbeide) og innenfor samme aldersgruppe stiger med det økende antall av tidligere ophold i straffanstaltene. Se f. eks. hvorledes tillakefallet — i avrundede tall — avtar med alderen innenfor dem som er løslatt etter første gangs straffarbeide: 54—35—36—19—14—9, og hvorledes det stiger med antallet av straffarbeidsstraffer innenfor aldersgruppene, f. eks. 21—24 år: 35—57—76, 25—29 år: 36—46—51—64, 30—39 år: 19—46—56—66. Legg

	14-17 år	18-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Av det hele antall løslatte fanger falt tilbake	42,9	55,8	44,6	43,3	37,8	33,7	18,9	17,1	18,2	40,5
Efter 1ste gangs straffarbeide falt tilbake	42,3	54,4	35,0	35,6	19,4	14,3	8,6	—	—	32,5
Efter 2nen gangs straffarbeide falt tilbake	—	56,3	56,8	46,4	45,9	50,0	36,4	—	—	50,2
Efter 3dje gangs straffarbeide falt tilbake	—	—	76,0	51,3	55,8	34,5	—	—	—	52,9
Efter mere enn 3dje gangs straffarbeide falt tilbake	—	—	—	64,3	65,8	49,0	20,0	31,3	—	50,9

særlig merke til at av de unge gutter som i alderen 21—24 år gikk ut etter 3dje gangs straffarbeide kom ikke mindre enn tre fjerdedeler inn igjen på straffarbeide innen 3 år.

For kvinnenes vedkommende skal bare meddeles følgende oppgave:

	14-17 år	18-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og derover	I alt
Løslatt i alt: antall	2	25	45	53	66	27	10	—	—	229
Herav falt tilbake { antall	—	8	9	12	15	5	2	—	—	51
{ procent	—	32,0	20,0	22,6	22,7	18,5	20,0	—	—	22,3
Løslatt etter 1ste gangs straffarbeide: antall	2	21	35	38	55	12	2	—	—	166
Herav falt tilbake { antall	—	5	4	4	12	3	—	—	—	28
{ procent	—	23,8	11,4	10,5	21,8	25,0	—	—	—	16,9
Løslatt etter 2nen gangs straffarbeide: antall	—	4	8	10	6	7	2	—	—	37
Herav falt tilbake { antall	—	3	3	5	2	2	1	—	—	16
{ procent	—	—	—	50,0	—	—	—	—	—	43,2

Efter tredje gangs straffarbeide blev løslatt i alt 16, hvorav falt tilbake 6 eller 37,5 %, og efter mere enn tredje gangs straffarbeide blev løslatt i alt 10, hvorav falt tilbake 1 eller 10,0 %.

I Fengselsstyrelsens årbok 1909 er meddelt opgaver over tilbakefallet blandt fanger som er løslatt på prøve¹, sammenlignet med tilbakefallet blandt fanger som samtidig blev løslatt etter endt tid.

Først er der undersøkt hvor mange av dem som blev løslatt fra landsfenglene i de fem kalenderår 1901—05 der kom inn i landsfengslet etter ny dom innen 3 år etter løslatelsen:

	Menn løslatt:			Kvinner løslatt:		
	Endelig	På prøve	I alt	Endelig	På prøve	I alt
Løslatt	1 007	1 496	2 503	158	104	262
Innslatt på nytt:	452	419	871	57	15	72
	{ antall . . .					
	{ procent . . .	44,9	28,0	34,8	36,1	27,5
Av dem som var løslatt på prøve var der yderligere følgende som ikke bestod	243				7	
	{ antall . . .					
	{ procent . . .	16,2			6,7	
Således at reststraffen blev avsonet av: procent	44,2				21,1	

Den første del av femårsperioden faller like etter innførelsen av løslatelsen på prøve. Som foran antydet blev der i denne tid løslatt på prøve et forholdsvis langt større antall fanger enn i de senere år og derunder mange som hadde vært straffet gjentatte ganger. Så lenge ordningen med løslatelse på prøve var ny, burde den også forsøkes overfor disse fanger. Men da ny løslatelse på prøve i almindelighet ikke ble tilstått, blev løslatelse på prøve etterhånden begrenset til dem som gikk ut etter første eller undtagelsesvis annen gangs innsettelse i landsfengsel. Herved blev skilt ut en gruppe fanger med særlig høi tilbakefallsprosent. For å få et riktigere inntrykk av forholdene etterat ordningen var kommet i mere normal gjenge blev der i Fengselsstyrelsens ovennevnte årbok for 1909 også meddelt en opgave over tilbakefallet blandt dem som blev løslatt i de to år 1904 og 1905, stillet op på ganske samme måte som i foranstående 5-års opgave. Hovedresultatet ble følgende. (Se tab. næste side.)

Ser vi bort fra kvindefangene, hvis absolutte tall er små, finner vi at tilbakefallet for mennenes vedkommende er omrent det samme i begge opgaver forsåvidt de endelig løslatte angår (ca. 45 % i 1901—05, ca. 46 % i 1904—05). Men for dem som er løslatt på prøve, er tilbakefallet gått ned fra 28 % til ca. 22 % forsåvidt man bare tar hensyn til dem som er dømt

¹ Nærmere oplysninger om løslatelse på prøve og herunder om tilbakefallet har jeg meddelt i „Løsladelsen på prøve i Norge“ i Nordisk Tidsskrift for Fængselsvæsen 1910, s. 11—33.

² d. v. s. personer som avsonet reststraffen dels på grunn av dårlig forhold uten å være dømt på nytt, dels på grunn av ny dom til straff av mindre enn 6 måneder.

	Menn løslatt:			Kvinner løslatt:		
	Endelig	På prove	I alt	Endelig	På prove	I alt
Løslatt	443	425	868	55	41	96
Innslatt på nytt:	{ antall . . .	205	92	297	22	7
	{ procent . . .	46,3	21,7	34,2	40,0	17,1
Av dem som var løslatt på prove bestod yderligere	{ antall . . .		68			3
ikke prøven	{ procent . . .		13,7			7,3
Således at reststraffen blev avsonet av (procent)			35,4			24,4

på nytt til minst 6 måneder (som tilfellet er for de endelig løslatte). Tar vi med som tilbakefalte også dem som avsonet reststraffen uten å være dømt på nytt til minst 6 måneder, blir tilbakefallsprosenten henholdsvis ca. 44 og ca. 35. Da tilbakefallet etter endelig løslatelse som nevnt var henholdsvis 45 % og 46 %, står tilbakefallet etter løslatelse på prøve adskillig gunstigere overfor tilbakefallet etter endelig løslatelse i 1904—1905 enn i 1901—1905. Men i virkeligheten er forholdet ennu gunstigere i de prøveløslattes favør enn disse tall viser, idet der til en helt riktig sammenligning skulde kreves at der for de endelig løslattes vedkommende skulde være tatt med tilbakefall også til straff under 6 måneder, hvilket jo ikke er gjort.

Ved siden av disse opgaver over tilbakefall innen 3 år etter løslatelsen fra straffanstalt er i de seks beretninger 1901/02—1907 gitt opgaver over hvor mange av de fra straffanstaltene i de 6 år $\frac{1}{4}$ 1890 — $3\frac{1}{3}$ 1896 løslatte fanger der er falt tilbake til straffarbeide innen utløpet av de 10 følgende beretningsår!

I disse opgaver er sondret mellom: a) de tidligere ustraffede, b) de som tidligere hadde vært straffet, men bare med annet enn straffarbeide, og c) de som tidligere hadde vært straffet med straffarbeide.

Av mannsfanger ble der i disse seks år løslatt i alt 1940. Efter antallet av løslatte er i følgende tabell tilbakefallet innen 10 år satt i parentes.

Vi tar først for oss hele riket og hjemstedet:

¹ En tilsvarende, men mere summarisk opgave over tilbakefallet blandt dem som ble løslatt i 1898 er meddelt av Fr. Woxen i „Le système pénitentiaire de la Norvège“ (Actes du congrès pénitentiaire international de Washington 1910, vol. V, s. 277 ff.).

	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet, dog ikke med straffarbeide	Tidligere straffet med straffarbeide	I alt
Riket	511 [9,0]	605 [52,6]	824 [56,7]	1940 [42,8]
Oslo	81 [21,0]	237 [63,7]	305 [59,3]	623 [56,0]
Bergen	9 [22,2]	58 [62,1]	57 [71,9]	124 [63,7]
Andre byer	96 [11,5]	116 [52,6]	157 [59,9]	369 [45,0]
Landdistrikter	267 [4,5]	161 [34,8]	270 [50,4]	698 [29,2]
Utlendinger, uten hjemsted .	58 [6,9]	33 [42,4]	35 [42,9]	126 [26,2]

Tilbakefallet er betydelig større blandt de tidligere straffede enn blandt de tidligere ustraffede og størst blandt dem som allerede før hadde hatt straffarbeide, og større i byene enn i landdistrikturene, størst i de to største byer.

Innenfor nedenstående aldersgrupper stillet tilbakefallet sig således:

Alder ved løslatelsen	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet, dog ikke med straffarbeide	Tidligere straffet med straffarbeide	I alt
14–20 år	57 [21,1]	159 [56,0]	35 [60,0]	251 [48,6]
21–24 „	95 [14,7]	164 [58,5]	106 [66,0]	365 [49,3]
25–29 „	89 [9,0]	87 [57,5]	145 [70,3]	321 [49,8]
30 år og derover	270 [4,4]	195 [42,6]	538 [50,9]	1003 [36,8]

Sett hen til de løslattes ekteskapelige forhold stillet tilbakefallet sig således:

	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet, dog ikke med straffarbeide	Tidligere straffet med straffarbeide	I alt
Gifte	192 [3,7]	116 [43,1]	215 [45,6]	523 [29,6]
Enkemenn	21 [4,8]	14 [21,4]	31 [41,9]	66 [25,8]
Ugifte	297 [12,8]	474 [55,7]	572 [62,1]	1343 [48,9]

Over hele linjen er tilbakefallet større (og til dels meget større) blandt de ugifte enn blandt de gifte og blandt enkemennene, hvis antall for øvrig ikke er stort. Ved siden av de her nevnte var der 8 fraskilte, fordelt på gruppene med 1, 1 og 6, hvorav falt tilbake 2 (0, 1 og 1).

Innenfor de to store forbrydelsesgrupper stillet tilbakefallet sig således:

	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet, dog ikke med straffarbeide	Tidligere straffet med straffarbeide	I alt
Tyveri m. v.	194 [15,5]	517 [58,0]	726 [57,6]	1437 [52,0]
Andre forbrydelser	317 [5,0]	88 [20,5]	98 [50,0]	503 [16,5]

Vi får tydelig bekreftet at tilbakefallet er betydelig større blandt tyvene enn blandt de andre, og at det i begge grupper er meget større blandt de før straffede end blandt de før ustraffede.

For kvinnenes vedkommende skal her bare meddeles hovedtallene for alle grupper under ett:

	Tidligere ikke straffet	Tidligere straffet, dog ikke med straffarbeide	Tidligere straffet med straffarbeide	I alt
Kvinner, samtlige	190 [2,1]	119 [35,3]	87 [35,6]	396 [19,4]

De undersøkelser som er nevnt i det foregående gjelder alle tilbakefall etter straff i landsfengsel (straffarbeidsanstalt). Det største antall frihetsstraffer avsones imidlertid i lokalfengslene, nu kretsfengslene, og hjelpefengslene, tidligere distriktsfengslene. De straffer som avsones her kaldes gjerne „korte frihetsstraffer“ i motsetning til straffene på 6 måneder eller derover, som regelmessig avsones i landsfengslene. De „korte straffer“ er høiest på 5 måneder. Hovedmassen av dem ligger under 60 dager. Ved fradrag for varetektsfengsel og ved omsetning til skjerpet fengsel (oftest på vann og brød) reduseres straffetiden betydelig, således at straffetiden i mere enn halvparten av tilfellene er på høiest 15 dager og i bare nogen forholdsvis få tilfelle på over 60 dager. Spørsmålet om hvorledes tilbakefallet stiller sig etter disse korte straffer har overalt vakt stor interesse, idet det har vært en utbredt meningen at disse straffer har vært lite formålstjenlige.

Her i Norge er dette forhold tidligere undersøkt tre ganger.

Den første undersøkelse finnes i min artikkel om „De korte frihetsstraffes virkninger i Norge“, offentliggjort i „Nordisk Tidsskrift for Fængselsvæsen“ 1909, og omfatter de 2 346 menn og 417 kvinner som i årene 1901 og 1902 blev satt inn i distriktsfengslene til avsoning av idømt fengselsstraff uten tidligere å ha vært straffet. De blev fulgt i 5 år etter løslatelsen. Som

tilbakefall er regnet ikke bare avsoning av idømt frihetsstraff i lokalfengsel eller i landsfengsel (straffanstalt), men også innsettelse i tvangsarbeidshus.

Som et hovedresultat kan sammenstilles følgende opgave:

	Innsatt for tyveri		Innsatt for andre forbrydelser		I alt	
	Antall inn-komne fanger	Av 100 falt tilbake	Antall inn-komne fanger	Av 100 falt tilbake	Antall inn-komne fanger	Av 100 falt tilbake
Menn: 14—20 år	504	39,9	259	21,2	763	33,6
21—29 "	376	30,3	496	13,9	872	21,0
30 år og derover	270	21,8	441	10,4	711	14,7
Tilsammen	1 150	32,5	1 196	14,3	2 346	23,2
Kvinner: 14—20 år	58	43,1	12	25,0	70	40,0
21—29 "	69	23,2	68	8,8	137	16,1
30 år og derover	69	10,1	141	4,3	210	6,2
Tilsammen	196	24,5	221	6,8	417	15,1

Hertil knyttes følgende opplysninger for guttene under 21 år: Av dem som var innsatt for tyveri m. v. var 277 under 18 år (tilbakefall 43,3 %), 227 over 18, men under 21 år (tilbakefall 35,7 %). Av dem som var innsatt for andre forbrydelser var 63 under 18 år (tilbakefall 25,9 %), 196 over 18 år, men under 21 år (tilbakefall 19,9 %). Det samlede tilbakefall var 40,0 % for 14—17-åringar, 28,4 % for 18—20-åringar.

Opgaven viser tydelig hvorledes tilbakefallet avtar med den stigende alder, og at det er meget større blandt tyvene enn blandt de andre.

Tilbakefallshyppigheten fremgår for mennenes vedkommende av følgende opgave for alle aldersklasser under ett:

	Innsatt for tyveri		Innsatt for andre forbrydelser		I alt	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Innkomne fanger	1 150	100,0	1 196	100,0	2 346	100,0
Av dem falt tilbake innen 5 år: 1 gang .	159	13,8	114	9,5	273	11,6
2 ganger	84	7,3	32	2,7	116	5,0
3 "	47	4,1	12	1,0	[59]	2,5
4 "	37	3,2	9	0,8	46	2,0
5 "	18	1,6	1	0,1	19	0,8
Mere enn 5 "	29	2,5	2	0,2	31	1,3

Efter disse opgaver var det for mennenes vedkommende 67,5 % av tyvene, 85,8 % av de andre og 76,8 % av det hele antall som ikke falt til

bake innen 5 år. Samtidig falt tilbake mere enn en gang i 5 året 18,7 % av tyvene, 4,8 % av de andre og 11,6 % av det hele antall.

For kvinnenes vedkommende er de tilsvarende tall: 75,5 % av tyvene, 93,2 % av de andre og 84,9 % av det hele antall falt ikke tilbake, mens 11,2 % av tyvene, 1,8 % av de andre og 6,2 % av det hele antall falt tilbake mere enn en gang i 5-året.

Vi ser meget tydelig at kvinnenes tilbakefallsforhold er meget gunstigere enn mennenes.

Næste gang spørsmålet om tilbakefall etter de korte frihetsstraffer blev tatt opp var i de undersøkelser om „Forsømte og forbryderske barn i Norge“ som jeg utarbeidet for Barnevernskomiteen, offentliggjort som bilag 1 til dens innstilling av 1919 om „Reformer i Vergeopdragelsen“ og som ledd i den offisielle statistikk (N. O. S. VI, 99). Undersøkelsene omfattet bare gutter og piker under 18 år, løslatt fra kretsfengslene og hjelpefengslene i 1910 og 1911 etter avsoning av idømt fengselsstraff. Antallet var 136 gutter (nemlig 130 før ustraffede og 6 før straffede) og 7 piker, alle før ustraffet. Av de 130 før ustraffede gutter var 110 dømt for tyveri m. v., 20 for andre forbrydelser. Om tilbakefallet skal her bare meddeles følgende for de før ustraffede gutters vedkommende: innen 3 år falt tilbake 41 % av de 110 som var dømt for tyveri m. v., 45 % av de andre og 42 % i alt.

Da tilbakefallsperioden her er 3 år, kan resultatene ikke uten videre sammenlignes med undersøkelsene om tilbakefallet blandt de i 1901 og 1902 løslatte, hvor tilbakefallsperioden er 5 år. Her skal derfor tilføies at av de 120 gutter under 18 år som falt tilbake innen 5 år etter løslatelsen i 1901 og 1902, dømt for tyveri m. v., var de 116 falt tilbake innen 3 år, hvorefter tilbakefallsprocenten for dette tidsrum blir 41,9 % eller avrundet 42 %. Hertil svarer da 41 % av ovennevnte gutter under 18 år som ble løslatt i 1910 og 1911 etter dom for tyveri m. v. (antallet av dem som i de sistnevnte år var dømt for andre forbrydelser er for lite til nærmere sammenligning). Man ser at resultatet er praktisk talt ganske det samme ved de to undersøkelser. Men her må man være opmerksom på at antallet av løslatte er sunket fra 277 under 18 år i 1901 og 1902 til 110 i 1910 og 1911. Denne meget betydelige reduksjon i grunnstammen henger sammen med den sterkt økede bruk av betinget dom og undlatelse av påtale, hvorved i 1910 og 1911 er holdt borte fra straffenslet et betydelig antall som i 1901 og 1902 vilde ha avsonet straff, og det nettop av dem hvis tilbakefall var minst sannsynlig. Herav følger at en tilbakefallsprosent av 41 % i 1910 og 1911 i virkeligheten betyr en ikke uvesentlig bedring fra 1901 og 1902 med et tilbakefall av 42 % — en annen sak er det at tilbakefallet ved begge undersøkelser er sørgerlig stort.

Den tredje undersøkelse av tilbakefallet etter de korte frihetsstraffer har jeg offentliggjort i mitt innlegg ved den Norske Kriminalistforenings møte i mai 1926. („Er der grunn til å gjennemføre en særegen strafferettlig behandling av unge lovovertrædere?“) Undersøkelsene omfatter de menn i alderen 18—22 år som kom inn i krets- og hjelpefengslene i de to år 1912/13 og 1913/14 til avsoning av idømt straff for forbrytelser uten tidligere å ha vært straffet. De løslatte blev fulgt like til 1ste april 1926, således at tilbakefallsperioden er ca. $11\frac{1}{2}$ til ca. $13\frac{1}{2}$ år. Antallet av løslatte var 272 i alderen 18—20 år, 173 i alderen 21—22 år.

Vi tar først for oss dem i alderen 18—20 år. Ved en sammenligning med undersøkelsene fra 1901 og 1902 vil vi finne at grunnstammen er gått ned fra 423 i 1901 og 1902 til 272 i 1912/13, mens antallet av tilbakefalte er øket fra 120 (28 %) til 147 (54 %), her regnet etter tilbakefall innen 5 år (for den hele periode var tilbakefallet 160 eller næsten 59 %.) Denne forskyvning skyldes de ovenfor nevnte årsaker: den sterkt økede anvendelse av betinget dom og undlatelse av påtale, hvorved er holdt borte fra straffavsoning et meget stort antall av dem som ikke vilde falle tilbake. Den høiere tilbakefallsprocent kan derfor ikke tas til inntekt for at tilbakefallsforholdene er blitt verre enn før. Mere kan ikke sies om denne sammenligning.

Av de 173 som i 1912/14 var 21—22 år falt tilbake i hele perioden 91 eller næsten 53 %, innen 5 år 84 eller næsten 49 % (altså også her mindre tilbakefall i den høiere aldersklasse).

Vi har føran under redegjørelsen for tilbakefallet etter straffarbeide sett at tilbakefallet i det store og hele øket etterhvert som de domfelte var kommet lengere ned på skråplanet. Dette spørsmål blev søkt belyst også ved de tilbakefallsundersøkeler vi nu gjør rede for. Resultatet herav kan sammenfattes således:

	Ved 1ste straff 18—20 år:		Ved 1ste straff 21—22 år:			
	Tilbakefallsprocent		Tilbakefallsprocent			
	I alt	1ste gang løslatt etter straff fra:	I alt	1ste gang løslatt etter straff fra:		
		Tyveri m. v.	Annen forbrydelse	Tyveri m. v.	Annen forbrydelse	
Av begynnere falt tilbake	59	73	32	53	66	40
“ de minst 1 gang tilbakefalte falt tilbake	67	70	53	54	64	37
“ —“— 2 ganger —“—	78	78	75	76	78	69
“ —“— 3 ” —“—	73	73	75	84	82	89
“ —“— 4 ” —“—	76	73	89	77	83	63
“ —“— 5 ” —“—	63	63	63	67	63	80
“ de mere enn 5 ” —“—	69	67	80	69	67	75

Det fremgår herav ennu klarere enn vi har sett foran at jo oftere en mann er falt tilbake, desto større er sannsynligheten for nytt tilbakefall. Vi ser at ikke mindre enn tre fjerdedeler — delvis ennu flere — av dem som falt tilbake for annen, tredje og fjerde gang etter falt tilbake.

I mine „Statistiske undersøkelser vedkommende sedelighetsforbrydelser“ (bilag 7 til innstilling I fra Straffelovkomiteen av 1920) er bl. a. meddelt resultatet av en undersøkelse av tilbakefallet blandt de menn som kom inn i fengslene (landsfengsler og lokalfengsler) i 10-året 1905—1914. dømt etter straffelovens § 192 (voldtekt) og § 195 (utukt med barn under 13 år), forsåvidt angår deres tilbakefall innen utgangen av 1923.

Da alle de innkomne var løslatt før utgangen av 1918, kunde tilbakefallet for alle følges i 5 år etter løslatelsen. Antallet av begynnere var 38 etter § 192, 74 etter § 195. Av dem falt tilbake til ny forbrydelse (av hvilken som helst art) henholdsvis 7,6 % og 4,1 % innen 5 år. Av begynnerne var 31 etter § 192 og 48 etter § 195 løslatt innen utgangen av 1913. Av dem falt tilbake innen 10 år henholdsvis 12,9 % og 6,3 %. Men av alle disse 79 førstegangs sedelighetsforbrydere var det bare 3 eller 3,8 % som innen 10 år etter løslatelsen blev straffet for ny sedelighetsforbrydelse. Tar vi med også dem som bare kunde følges i kortere tid, men minst i 5 år, blir resultatet at der av alle de 112 forbryderbegynnere som kom inn i fengslene i 10-året 1905—1914 til avsoning av straff etter §§ 192 og 195 blev bare 5 eller 4,5 % straffet for ny sedelighetsforbrydelse innen utgangen av 1923.

I det foregående er gjort rede for de undersøkelser om tilbakefallet etter avsont frihetsstraff som hittil er foretatt i Norge. I den nu foreliggende Kriminalstatistikk for 1923 og 1924 er for første gang i dette verk tatt op til undersøkelse spørsmålet om løslatte fangers tilbakefall (tabellene 14 og 15). Opgavene omfatter løslatelsjer i 1923 og 1924. Foreløbig har de løslatte bare kunnet følges i ett år etter løslatelsen. I følgende årganger vil de samme løslatte bli fulgt videre.

Da tilbakefallsperioden ennu er så kort, vil det for tiden ikke være formålstjenlig å gå inn på resultatene i større omfang. Men det viktigste skal bli nevnt, idet der for øvrig henvises til tabellene. Størst interesse har tilbakefallet for dem som løslates etter første straff. Ved siden av dem gjøres noget nærmere rede for residivistene under ett og for det samlede tilbakefall. For øvrig vil bare bli gitt nogen rent summariske opgaver. Da antallet av kvinner er lite, vil opgavene vesentlig omhandle mennene.

Vi skal først se på det samlede tilbakefall og tilbakefallet innenfor aldersgruppene.

Menn Alder ved løslatelsen	Løslatt etter 1ste fengselsstraff			Løslatt etter minst 2nen fengselsstraff			Løslatt i alt		
	Antall	Prosentvis falt tilbake		Antall	Prosentvis falt tilbake		Antall	Prosentvis falt tilbake	
		Innen 3 mndr.	I alt innen 1 år		Innen 3 mndr.	I alt innen 1 år		Innen 3 mndr.	I alt innen 1 år
Løslatt etter dom til under 6 mndrs. fengsel									
14–18 år	32	21,9	37,5	7	57,1	100,0	39	28,2	48,7
18–21 „	179	10,6	26,8	101	20,8	39,6	280	14,3	31,4
21–25 „	311	5,5	17,4	246	13,8	40,2	557	9,2	27,5
25–30 „	251	4,8	12,4	221	9,1	25,3	472	6,8	18,4
Minst 30 år	409	2,7	4,7	444	12,4	24,3	853	7,7	14,9
Tilsammen	1 182	5,6	13,9	1 019	13,2	30,4	2 201	9,1	21,5
Løslatt etter dom til minst 6 mn'drs. fengsel									
14–18 år	2	—	—	—	—	—	2	—	—
18–21 „	22	9,1	45,5	36	30,6	55,6	58	22,4	51,7
21–25 „	38	10,5	18,4	156	28,8	51,9	194	25,3	45,4
25–30 „	46	—	2,2	155	32,3	55,5	201	24,9	43,3
Minst 30 år	125	1,6	2,4	341	24,6	44,3	466	18,5	33,1
Tilsammen	233	3,4	9,0	688	27,6	49,1	921	21,5	39,0
Løslatt i alt	1 415	5,2	13,1	1 707	19,0	38,0	3 122	12,8	26,7

Vi ser at i alt falt tilbake innen et år 26,7 %, av begynnerne 13,1 % og av residivistene 38,0 %. De tilsvarende tall var for kvinnene 19,0 % av 190 i alt løslatte, 13,8 % av 109 begynnere og 25,9 % av 81 residivister.

Ved løslatelsen etter straff på under 6 måneder var tilbakefallet for mennene henholdsvis 21,5 %, 13,9 % og 30,4 %, hvortil svarer for kvinnene 17,3 % (av 156 løslatte), 16,1 % (av 93 begynnere) og 19,1 % (av 63 residivister). Deler vi denne gruppe op i dem som var løslatt etter straff av a) høist 90 dager, og b) over 90 dager, men under 6 måneder, får vi følgende resultat:

Løslatt etter straff av:	Løslatt i alt		Løslatt etter 1ste straff		Løslatt etter minst 2nen straff	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Høist 90 dager:						
Antall løslatte	1 685	120	1 012	78	673	42
Tilbakefall innen 1 år i pct.	19,2	17,5	13,5	15,4	27,6	21,4
Over 90 dager, men under 6 mndr.:						
Antall løslatte	516	36	170	15	346	21
Tilbakefall innen 1 år i pct.	29,3	16,7	15,9	20,0	35,8	14,3

Det ses tydelig at tilbakefallet for mennenes vedkommende er større blandt residivistene enn blandt begynnerne, større ved de lengere straffer enn ved de kortere. Det siste forhold må for begynnernes vedkommende antas å skyldes at de som ved første dom har fått en noget lengere straff har vært mere forbrydersk anlagt enn de andre, og for residivistenes vedkommende at

	Løslatt etter dom til									
	hoist 90 dager		over 90 dager, men under 6 mndr.		i alt under 6 mndr.		minst 6 mndr.		Tilsammen	
	Antall løs- latte	Tilbakefall i pct.	Antall løs- latte	Tilbakefall i pct.	Antall løs- latte	Tilbakefall i pct.	Antall løs- latte	Tilbakefall i pct.	Antall løs- latte	Tilbakefall i pct.
Løslatt etter 1ste fengselsstraff	1 012	13,5	170	15,9	1 182	13,9	233	9,0	1 415	13,1
Løslatt etter 2nen fengselsstraff	288	25,4	97	34,0	385	27,5	85	29,4	470	27,9
Løslatt etter 3de fengselsstraff	146	31,5	77	35,1	223	32,7	78	30,8	301	32,2
Løslatt etter 4de fengselsstraff	79	20,3	55	41,8	134	29,1	86	53,5	220	38,6
Løslatt etter 5te fengselsstraff	37	29,7	37	32,4	74	31,1	79	44,3	153	37,9
Løslatt etter 6te fengselsstraff	31	19,4	22	40,9	53	28,3	78	56,4	131	45,0
Løslatt etter 7de fengselsstraff	23	21,7	9	(33,3)	32	25,0	70	57,1	102	47,1
Løslatt etter 8de fengselsstraff	29	41,4	13	23,1	42	35,7	49	57,1	91	47,3
Løslatt etter 9de fengselsstraff	9	(33,3)	11	54,6	20	45,0	44	59,1	64	54,7
Løslatt etter 10de fengselsstraff	8	(37,5)	3	(33,3)	11	36,4	24	70,8	35	60,0
Løslatt etter mere enn 10de fengselsstraff	23	47,8	22	31,8	45	40,0	95	55,8	140	55,7

der er mange flere vidtkomne blandt dem med de noget lengere straffer enn blandt dem med de korteste straffer.

Ved løslatelsen etter straff på minst 6 måneder var tilbakefallet for mennene 39,0 % i alt, 9,0 av begynnerne og 49,1 av residivistene. Hertil svarer for kvinnene 26,5 % av 34 i alt løslatte, 0,0 % av 16 begynnere og 50,0 % av 18 residivister.

Vi har hittil bare sondret mellom begynnerne og residivistene. Vi skal så for mennenes vedkommende meddele tilbakefallsprocenten for hver enkelt av de grupper som residivistene består av, idet vi samtidig for oversiktens skyld gjentar tallene for begynnerne (tilbakefallsprocenten er satt i parentes, når antallet av løslatte er mindre enn 10). (Se tab. nederst s. 95).

Vi ser at tilbakefallet i det store og hele øker med antallet av tidligere straffelser. Ved straff av minst 6 måneders fengsel er stigningen praktisk talt ubrott til ca. 71 % etter 10de straff. Når vi så har for øie at dette er tilbakefall innen ett år, vil vi nok finne ennu høiere tilbakefallsprocenter, når der i de følgende årganger av kriminalstatistikken blir gjort rede for tilbakefallet innen lengre perioder.

Tilbakefallet innenfor aldersgruppene fremgår for mennenes vedkommende av den foran meddelte opgave. Vi får meget tydelig bekreftet at tilbakefallet i det store og hele avtar med den stigende alder, fremfor alt blandt begynnerne.

Av den samme opgave fremgår at en vesentlig del av årets tilbakefall — i mange grupper mere enn halvparten — er skjedd allerede i de tre første måneder etter løslatelsen.

Tilbakefallet innenfor de enkelte forbrydelsesgrupper vil for mennenes vedkommende ses av følgende opgave (alle aldersklasser under ett):

	Løslatt etter dom til							
	Fengsel under 6 mndr.				Fengsel minst 6 mndr.			
	Vinnings-forbrydelse	Voldsför-brydelse	Sedelighets-forbrydelse	Andre for-brydelser	Vinnings-forbrydelse	Voldsför-brydelse	Sedelighets-forbrydelse	Andre for-brydelser
Løslatt etter 1ste fengelsesstraff. Antall	769	219	46	148	116	29	49	39
Herav falt tilbake innen 1 år i pet.	19,3	2,3	6,5	5,4	13,8	3,5	4,1	5,1
Løslatt etter minst 2nen fengelses-straff. Antall	832	92	20	75	606	23	21	38
Herav falt tilbake innen 1 år i pet.	33,2	17,4	5,0	22,7	52,2	26,1	14,3	34,2
Løslatt i alt. Antall	1 601	311	66	223	722	52	70	77
Herav falt tilbake innen 1 år i pet.	26,5	6,8	6,1	11,2	46,0	13,5	7,1	19,5

Tilbakefallet er, som det ses, meget større ved vinningsforbrydelser enn ved nogen av de andre forbrydelsesgrupper, som stort sett viser gunstige tilbakefallsforhold.

Vi skal så se hvorledes tilbakefallet stiller sig i lokal henseende, uttrykt gjennem domsstedet:

	Menn			Kvinner		
	Bygder	Oslo	Andre byer	Bygder	Oslo	Andre byer
Løslatt etter 1ste fengselsstraff. Antall . . .	640	324	451	28	41	40
Herav falt tilbake innen 1 år i pet. . .	9,5	18,2	14,4	7,1	24,4	7,5
Løslatt etter minst 2nen fengselsstraff. Antall . . .	443	673	591	11	48	22
Herav falt tilbake innen 1 år i pet. . .	30,7	45,0	35,4	9,1	29,2	27,3
Løslatt i alt. Antall	1 083	997	1 042	39	89	62
Herav falt tilbake innen 1 år i pet. . .	18,2	36,3	26,3	7,7	27,0	14,5

Det ses tydelig at både blandt menn og blandt kvinner er tilbakefallet større i byene enn i bygdene og større i Oslo enn i de øvrige byer.

De nye tilbakefallsundersøkelser i Kriminalstatistikken 1923 og 1924 gir opplysninger også om arten av de etter første fengselsstraff tilbakefalte fangens første og annen forbrydelse (tabell 15). Her skal bare nevnes at av 152 menn som falt tilbake etter straff for tyveri, naskeri og heleri kom ikke mindre enn 90,1 % inn igjen for samme slags forbrydelse (av de 65 gutter under 21 år som falt tilbake etter straff for de her nevnte forbrydelser kom endog 92,3 % inn igjen for det samme).

Vi har i det foregående fått en oversikt over tilbakefallet etter avsonet frihetsstraff. Vi skal nu se hvorledes tilbakefallet stiller sig etter betinget dom, altså for dem som nok straffedømmes, men som får straffavsoningen utsatt på visse betingelser.

Betinget dom blev i Norge innført ved lov av 2 mai 1894, som trådte i kraft 6 juni s. å. Statistiske opgaver over bruken av den og over tilbakefallet etter den foreligger imidlertid først fra 1903 av¹. De er senere meddelt år etter år. De seneste tilbakefallsopgaver foreligger i kriminalstatistikken for 1923 og 1924 for dem som fikk betinget dom i 1920 og 1921.

De således foreliggende opgaver for de 19 år 1903—1921 er i det følgende sammentrukket i fire perioder, først en fireårsperiode 1903—1906, så i tre femårsperioder.

¹ En oversikt over de betingede domfellelsjer i 1903 og 1904 er meddelt i Kriminalstatistikken 1905 og 1906 av advokat Robert Jacobsen, som har gitt en ny oversikt i en rapport til den internasjonale fengselskongress i Washington 1910 (Actes du congrès pénitentiaire international de Washington 1910, vol. III, s. 21—30).

	Betinget dømt for forbrydelser		Av dem bestod ikke prøven					
			På nytt domfelt innen 3 år		Betalte ikke den pålagte erstatning		I alt	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1903—1906	1 273	271	235	32	21	3	256	35
1907—1911	2 169	373	443	44	39	5	482	49
1912—1916	3 302	474	660	73	61	3	721	76
1917—1921	4 253	618	657	61	31	—	688	61
1903—1921 ¹	10 997	1 736	1 995	210	152	11	2 147	221

Procentvis stillet tilbakefallet sig således:

	På nytt domfelt		Betalte ikke erstatning		I alt ikke bestått prøven	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1903—1906 . .	18,5	11,7	1,7	1,1	20,2	12,8
1907—1911 . .	20,4	11,9	1,8	1,4	22,2	13,2
1912—1916 . .	20,0	15,4	1,9	0,6	21,9	16,0
1917—1921 . .	15,5	9,9	0,7	—	16,2	9,9
1903—1921 . .	18,1	12,1	1,4	0,6	19,5	12,7

Disse tilbakefallsforhold må kalles meget gunstige, fremfor alt i den siste periode, idet det da bare var vel 15 % av mennene og knapt 10 % av kvinnene som blev domfelt på nytt innen 3 år.

Det kan ha sin interesse her å tilføie at de 10 365 personer (menn og kvinner under ett) som i de 19 år oppgavene gjelder bestod prøven sammenlagt var dømt til en straff av bøter på kr. 14 998 og fengsel i 326 942 dager (hvorav 2 669 dager fengsel på vann og brød etter den gamle straffelov før 1905). Da en del av de dømte har sittet i varetektsfengsel før dommen, er nok noget av den idømte straff avsonet gjennem varetekten. Men det aller meste av de næsten 327 000 dager er fengselsstraff som gjennem betinget dom er spart til gagn både for den domfelte selv og hans nærmeste og for det offentlige.

Disse opgaver gir ikke oplysninger om tilbakefallet innenfor aldersklasser og forbrydelsesgrupper. Tilbakefallet for dem som fikk betinget dom i alderen under 18 år ble omhandlet i mine før nevnte undersøkelser om „Forsømte og forbryderske barn i Norge“ (s. 52—53 og s. 58), forsåvidt angår dem som fikk betinget dom i årene 1910 og 1911. Av 373 gutter under 18 år

¹ Opgavene for 1920 og 1921 omfatter ikke dem som har fått betinget dom til bøter. Antallet av dem har vært omkring 30 årlig.

falt 21 % tilbake (22 % av de 323 som var dømt for tyveri m. v., 14 % av de 50 som var dømt for andre forbrydelser). Av de 31 piker under 18 år som i de to ovennevnte år fikk betinget dom falt tilbake 7 %.

I Kriminalstatistikken for 1923 og 1924 er gitt mere detaljerte opplysninger om tilbakefallet for dem som fikk betinget dom i 1920 og 1921.

Resultatet av denne undersøkelse kan samles i følgende opgave:

	Betinget fengsel for forbrydelser	Procentvis bestod ikke proven					
		I alt		Herav p. g. av ny dom for forbrydelse			
		M.	K.	M.	K.	M.	K.
Riket	1 396	190	15,0	9,0	14,6	—	9,0
Bygder	598	57	11,7	5,3	11,6	—	5,3
Oslo	310	56	21,0	16,1	21,0	—	16,1
Øvrige byer	488	77	15,2	6,5	14,4	—	6,5
14—16 år	11	—	27,3	—	18,2	—	—
16—18 ,	207	22	21,3	13,6	21,3	—	13,6
18—21 ,	345	39	20,6	7,7	20,3	—	7,7
21—25 ,	317	38	13,9	21,1	13,6	—	21,1
25—30 ,	220	28	11,8	3,6	10,9	—	3,6
Minst 30 år	296	63	7,1	3,2	7,1	—	3,2
Tyveri, naskeri, heleri	1 030	121	15,7	11,6	15,3	—	11,6
Vinningsforbrydelser for øvrig . . .	98	16	19,4	6,3	19,4	—	6,3
Voldsforbrydelser	93	30	15,1	—	14,0	—	—
Sedelighetsforbrydelser	40	9	7,5	11,1	7,5	—	11,1
Andre forbrydelser	135	14	8,2	7,1	8,2	—	7,1

Vi ser at tilbakefallet til ny forbrydelse for hele riket er ennu noget gunstigere i disse to år (1920 og 1921) enn vi foran fant for 5-års perioden 1917—1921. Vi ser videre at tilbakefallet er større i byene enn i bygdene, større i Oslo enn i de øvrige byer. Bortsett fra den fåtallige aldersklasse 14—16 år er tilbakefallet for mennenes vedkommende jevnt avtagende med den stigende alder. Det samme er — med undtagelse for aldersklassen 21—25 år — tilfellet for kvinnenes vedkommende. De absolutte tall er imidlertid for deres vedkommende så små at de lettere er utsatt for tilfeldige svingninger. Ved vinningsforbrydelser under ett er tilbakefallet til ny forbrydelse 15,7 % for mennene og 10,9 % for kvinnene. For mennenes vedkommende har denne gruppen det høieste tilbakefall, sedelighetsforbrydelser det minste. Antallet av kvinner er så lite utenfor vinningsforbrydelser at tilbakefallsprosentene for de øvrige gruppene vedkommende blir mindre pålitelige enn for mennenes tilsvarende grupper.

Tilbakefallet ved betinget undlatelse av påtale etter straffeprosesslovens § 85 blev første gang behandlet i det før nevnte arbeide „Forsømte og forbryderske barn i Norge“, idet der her ble gjort rede for de 102 gutter og 12 piker i alderen under 18 år som i 1910 og 1911 betingelsesvis gikk fri for tiltale etter den daværende § 85, siste ledd, 2net punktum. Av dem blev straffet innen 3 år 12 gutter (knapt 12 %), men ingen piker.

Fyldigere opplysninger om dette forhold (straffeprosesslovens § 85, 2net—5te ledd) er nu offentliggjort i Kriminalstatistikken for 1923 og 1924 forsåvidt angår året 1921. Hovedresultatet er følgende:

	Betingelsesvis frittatt for tiltale	Procentvis bestod ikke prøven					
		I alt		Herav på gr. av ny dom for forbrydelser			
		M.	K.	M.	K.	M.	K.
a) Efter § 85, 2net—4de ledd:							
i alt	363	97	11,6	10,3	9,9	9,3	
under 21 år	249	50	13,7	18,0	11,6	16,0	
fylt 21 år	114	47	7,0	2,1	6,1	2,1	
b) Efter § 85, 5te ledd: (lærehjem, alle under 21 år)	19	—	26,3	—	21,1	—	

For de flestes vedkommende er således tilbakefallsprocenten meget gunstig.

I Kriminalstatistikken for 1923 og 1924 er for første gang meddelt opplysninger om tilbakefallet blandt dem som er frittatt for påtale uten betingelser etter str.pr.l. § 85, 2net ledts første punktum.

Resultatet er i det vesentlige følgende:

	Påtale undlatt uten betingelse	Herav procentvis dømt for forbrydelse innen 1 år			
		M.	K.	M.	K.
I alt	118	22	6,8	—	
Under 21 år	43	4	4,7	—	
Fylt 21 år	75	18	8,0	—	

Hovedresultatet av de foran omhandlede undersøkelser kan i korthet samles i følgende:

Overfor dem som for første gang krenker straffeloven brukes i stort omfang undlatelse av påtale etter straffeprosesslovens § 85, 2net og følgende ledd, oftest på visse betingelser, og betinget dom. Den alvorlige advarsel som ligger i disse lempelige avgjørelser viser sig tilstrekkelig i de aller fleste tilfelle. Hovedmassen av dem som ved sin første lovovertrædelse dømmes uten

å få straffavsoningen utsatt på betingelser ileses en kort fengselsstraff. Mens tilbakefallet etter disse straffer viste et ganske godt resultat, så lenge de ovennevnte lempeligere avgjørelsesmåter var lite brukt, er tilbakefallsforholdet nu mindre tilfredsstillende, ialfall blandt de unge, idet den betingede undlastelse av påtale og den betingede dom holder borte fra straffengslene et meget stort antall av dem hvis tilbakefall er minst sannsynlig. Det er et forholdsvis lite antall som ved sin første lovovertredelse får minst 6 måneders fengsel og derved straks kommer inn i landsfengslene. Disse fangers tilbakefall stiller sig meget gunstig. Av dem som først faller tilbake er det — uansett den første avgjørelsesmåte — mange som faller tilbake gang etter gang. Men etter hvert nytt tilbakefall er der nogen som stanser op, således at det absolute antall av tilbakefalne for hver gang blir mindre. Men de tilbakefalne utgjør for hver gang en større procent av de løslatte: tilbakefallsprocenten stiger med det økende antall av tidligere straffelser.

Efter alle de undersøkelser som viser tilbakefallet innenfor aldersgrupper, er det regelmessig så at tilbakefallet avtar eftersom alderen tiltar, og det både ved betinget påtaleundlastelse, ved betinget dom og ved avsoning av fengselsstraff, i siste tilfelle såvel blandt dem som er løslatt etter første straff som blandt dem som er løslatt etter senere straff. Men da som nevnt tilbakefallet innenfor samme aldersgruppe vokser med antallet av tidligere straffer, finner vi svære tilbakefallsprocenter blandt forholdsvis unge menn som allerede har gått inn og ut av fengslene flere ganger.

Innenfor de enkelte forbrydelsesgrupper er tilbakefallet meget større blandt tyvene enn blandt de andre. De fleste av dem som faller tilbake etter straff for tyveri har ved sin nye dom gjort sig skyldig i tyveri. Sedelighetsforbryderne har meget gunstige tilbakefallsforhold. Men de som faller tilbake kommer oftest på nytt inn for sedelighetsforbrydelse. Utenfor disse to grupper er det ikke hovedregelen at residivistene ved tilbakefallet har gjort sig skyldig i samme slags forbrydelse som forrige gang. De fleste av dem er ved den nye dom straffet for tyveri.

Tilbakefallet er betydelig større i byene enn på landet, og større i de store byer enn i de mindre.

Der finnes ingen undersøkelse av tilbakefallet innenfor bygder og byer fordelt på alder og forbrydelse. Men blir dette undersøkt, vil man visselig finne at det største tilbakefall finnes blandt de allerede straffede unge tyver i de store byer. Heri ligger uttrykt det for kriminalpolitikken overmåte viktige resultat at motarbeidelsen av tilbakefallsforbryderne i overveldende grad er et spørsmål om formålstjenlig behandling av de store byers begynnende unge forbrydere.

C. Innledning til tabellene for 1923 og 1924.

Som omtalt i forordet er årgangene 1923 og 1924 utarbeidet på grunnlag av en helt ny plan. De fleste og viktigste endringer som er foretatt gjelder den egentlige kriminalstatistikk, statistikken over de straffeltes (og frifunnes) fordeling etter overtredelsens art, etter straffens art og størrelse og etter forskjellige personlige forhold som alder og tidligere straffeforhold. En helt ny avdeling er her den i 1923 påbegynte fullstendige tilbakefallsstatistikk. En nærmere redegjørelse for denne vil man finne i foregående avsnitt B. De forandringer som er foretatt i planen for statistikken over den kriminelle rettspleie er derimot mindre gjennemgripende. Den særskilte avdeling, benådningsstatistikken, er her sløfet.

Den egentlige kriminalstatistikk. I avsnitt A er det allerede innledningsvis nevnt at man har oppgitt statistikken over antallet av forbrydelser som der er tilagt straff for (se årg. 1922, tab. 1, rubr. 1—2) og over antallet av straffelte som ikke hadde vært domfelt for forbrydelser tidligere i året (årg. 1922, tab. 1, rubr. 7—8 m. fl. tab). Opgavene over frifunne er likeledes sløfet her, mens man i statistikken over den kriminelle rettspleie fremdeles har en fordeling av de tiltalte i sakene etter saksutfallet.

Mens man hittil i enkelte tabeller har gitt oppgaver for samtlige straffelte og i andre tabeller oppgaver for samtlige, fratrukket gjentatt i året straffelte, gjelder nu samtlige tabeller med undtagelse av tab. 2—3 samtlige straffelte, altså hver straffelt regnet med så mange ganger som han har vært straffelt i året. Tab. 2. skiller sig fra de andre tabeller, idet den skal gi en fullstendig oversikt over forekomsten av de forskjellige forbrydelser. En person som i samme dom eller vedtatte forelegg er tilagt straff for flere forskjellige forbrydelser (f. eks. falsk og bedrageri) er derfor her regnet med under hver forbrydelse.

En viktig utbygning av statistikken er det at den nu bringer oppgaver over personer mot hvem påtale er undlatt i henhold til straffeprosesslovens § 85, 2net og flg. ledd og loven om forsømte barn §§ 43 og 44. Der var her et hull i kriminalstatistikken. Som man vil få et sterkt inntrykk av ved lesningen av avsnitt A, er det nettop mangelen på disse oppgaver for tidligere år som gjør det så vanskelig å danne sig det riktige billede av utviklingen.

En forbedring er det også at man nu får fullstendige opgaver for personer som har vedtatt forelegg. I den tidligere statistikk gjaldt de fleste og viktigste tabeller kun de domfelte.

Med hensyn til den geografiske inndeling er denne allerede gjen- nem flere år vesentlig på grunn av sparehensyn blitt forenklet. Efter den nye plan gis bare enkelte hovedopgaver (tab. 1) og en spesialopgave som nettopp går ut på å vise den geografiske fordeling (tab. 10) for de enkelte fylker.

Av personlige forhold som der legges særlig vekt på i den nye statistikk nevnes spaltningen i begynnere og tidligere straffelte. Begynnere anses som en særskilt viktig gruppe av forbryderne. Siden 1917 hadde man kun de sparsomme opgaver i tab. 1 og 2 med fordeling på fylker og etter forbrydelsens art. For fremtiden får man begynnere og tidligere straffelte hver for sig fordelt: 1) etter straffens art og størrelse, delvis for de enkelte forbrydelser (tab. 4 og 5), 2) etter alder, delvis for de enkelte forbrydelser (tab. 7 og 5).

Ved hjelp av de to kombinasjonstabeller 4 og 5 blir opplysingene om straffeutmålingen innen de enkelte aldersklasser rikholdigere. I tab. 7 får man de straffelte innen større aldersgrupper fordelt etter familiestilling. For personer mot hvem påtale er undlatt er opgavene for tiden mindre fullstendige. Der er aldersopgaver (tab. 7), men ikke opgaver over familiestilling og tidligere straffeforhold.

Grupperingen etter straffens størrelse er, som det vil ses ved sammenligning mellom tab. 4 og tab. 6 i årg. 1922, noget forenklet. For de viktigste arter og grader av straff: fengsel under 91 dager, fengsel fra over 90, men under 6 måneder, fengsel på minst 6 måneder og bot er imidlertid opplysingene nu til gjengjeld rikholdigere (tab. 5). I motsetning til tidligere har man dessuten i hovedtabellen (tab. 4) skilt ut betinget dom, foruten at man i en særskilt tabell (tab. 6) gir en del opgaver for de betinget straffelte.

Ved grupperingen etter forbrydelsens art har man hittil vesentlig fulgt straffeloven. I almindelighet bruktes en opdeling i 38 grupper (årg. 1922, tab. 2, 7 og 11), men dessuten hadde man i en spesialtabell (tab. 3) en opdeling på 95 grupper. For å få en ganske enkel inndeling på nogen få store grupper har man i den nye statistikk fravæket straffelovens system. Man sondrer i hovedsaken mellom følgende fire grupper: 1. vinningsforbrydelser (jf. straffelovens uttrykk „for vinnings skyld“), 2. voldsförbrydelser (jf. straffelovens uttrykk „for å skade“) og ærekrenkelser, 3. sedelighetsforbrydelser og 4. andre forbrydelser. Den siste gruppen er til dels delt i to: forbrydelser i straffeloven og forbrydelser utenfor straffeloven. Særlig utskillelsen av den første gruppen, vinningsforbrydelser, har gjort det nødvendig å spalte opp en rekke av straffelovens paragrafer, som det vil ses av tab. 2 og 3 (§§ 88, 120, 121—124, 129, 143, 145, 146, 155, 189, 217, 224¹). I et par tabel-

¹ Fra 1925 vil også str.l. § 212 bli opdelt på foranledning av riksadvokaten, nemlig av hensyn til studiet av den særskilte forbrydelsesgruppe utukt med mindreårige.

ler (tab. 5 og 8) har man en opdeling på 35 forbrydelsesgrupper. Spesialtabellene 2 og 3 har 89 grupper. Grupperingen i tab. 5 og 8 skiller sig fra den tidligere nærmest tilsvarende på 38 grupper derved at man først har skilt ut de grupper som regelmessig viser de største tall og slått alle de andre innenfor hver av de 4 (eller 5) hovedgrupper sammen i restgrupper, mens man tidligere som sagt nærmest fulgte straffelovens kapitelinndeling med yderligere opdeling for en del kapitler (f. eks. sedelighetsforbrydelsene).

Med hensyn til forseelsestabellene (tab. 11 og 12) er den viktigste forandring at man har gitt en bredere plass til grupperingen etter forselesenes art på bekostning av den geografiske inndeling.

I den retrospektive tabell 13 har man gitt særskilte oppgaver over forbrydelser for de tre hovedlandsdeler for å lette undersøkelsen over virkningen av forskyvninger i forholdet mellom by- og landbefolking.

Statistikken over den kriminelle rettspleie. Den første av tabellene, nr. 17, er ny. Den skal særlig gi en oversikt over sakens utfall for de mistenkte og siktede som undgår å bli tiltalt. Opgavene over sakens avslutning for de tiltalte må man søke i tabellene over meddomsretts-, lagmannsretts- o. s. v. saker. Det var oprinnelig meningen å ha en parallelloppave over antallet av saker, fordelt etter utfallet på dette trin av saksbehandling. En sådan fordeling er imidlertid vanskelig å gjennemføre, idet en sak som omfatter flere personer ofte spalter sig og utfallet blir forskjellig for de forskjellige personer (en vedtar forelegg, en blir satt under tiltale o. s. v.), likesom på den annen side flere saker ofte slås sammen på tidligere eller senere trin av behandlingen. Denne statistikk blev derfor oppgitt, og man beholdt som saksopgaver kun oppgavene over efterforskninger og rettslige forundersøkelser i tabell 18.

Statistikken over meddomsrettssaker og lagmannsrettssaker (tab. 19 og 20) er forenklet, idet man har utelatt oppgavene over antall anlagte og usluttede saker. Saksbehandlingen ved selve rettene går så hurtig at der ikke er noget behov for en restansestatistikk. Likeså litt er der større behov for å måle saksbehandlingens varighet ved den tid saken står for rettene (>: fra tiltalebeslutningens datum). Man har derfor (tab. 22) gått over til å måle varigheten fra siktelsens datum (for private saker fra stevningens datum).

Tabell 21 gir en sammenstilling av tall fra tab. 17, 19 og 20.

I vedføiede bilag (side 105) vil man finne en del tabeller som inneholder procentberegninger for årene 1923—24. Man har nemlig ment at disse beregninger vilde lette oversikten over stoffet, idet de trekker frem de viktigste relasjoner mellom tallene i tabellverket.

**a. Procenten av unge forbrydere (straffelte under 21 år)
sammenlignet med procenten av unge (under 21 år)
i den straffemyndige befolkning.**

	Av det samlede antall straffelte var under 21 år i pet.:											
	Riket			Bygdene			Oslo			Øvrige kj.st.		
	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.
1923	20	20	19	24	23	18	15	15	16	20	18	16
1924	18	18	14	21	18	14	14	15	16	17	18	16

Av befolkningen over 14 år i 1920 var der i alderen 14—21 år i pet.:

Riket				Bygdene				Oslo				Øvrige kj.st.			
Tilstedev.		Hjemmeh.		Hjemmeh.											
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
21	19	21	19	21	19	20	17	22	20	22	20	21	20	21	20

b. Procenten av nybegynnere og av tidligere straffelte.

	Av de straffelte var:											
	Riket			Bygdene			Oslo			Øvrige kj.st.		
	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.
Samtlige forbrydelser.												
Tidl. ikke straffelt. Pet.												
1923 . . .	63	62	79	77	76	89	49	48	65	56	54	81
1924 . . .	62	61	76	74	73	85	47	46	61	59	57	80
Tidl. straffelt. Pet.												
1923 . . .	37	38	21	23	24	11	51	52	35	44	46	19
1924 . . .	38	39	24	26	27	15	53	54	39	41	43	21
Tyvsforbrydelser.												
Tidl. ikke straffelt. Pet.												
1923 . . .	48	46	65	63	62	78	36	34	51	44	42	68
1924 . . .	46	45	56	60	60	57	34	32	49	46	44	68
Tidl. straffelt. Pct.												
1923 . . .	52	54	35	37	38	22	64	66	49	56	58	32
1924 . . .	54	55	44	40	40	43	66	68	50	54	56	32

c. Straffelte i Riket for biforbrydelser i pct. av straffelte
for hovedforbrydelser¹.

	Hoved- og biforbry- delser	Hovedfor- brydelser	Biforbry- delser, absolutte tall	Biforbry- delser i pct. av hoved- og biforbry- delser	Biforbry- delser i pct. av hoved- forbrydelser
I Vinningsforbrydelser	4 626	3 936	690	15	18
Ran	55	55	—	—	—
Tyveri overhodet	3 745	3 263	482	13	15
Grovtyveri	1 252	1 243	9	1	1
Simpelt tyveri	2 004	1 639	365	18	22
Naskeri	135	102	33	24	32
Heleri	354	279	75	21	27
Underslag	467	389	78	17	20
Bedrageri overhodet	314	204	110	35	54
II Voldsforbrydelser og ærekrenkelser	1 658	1 465	193	12	13
Vold mot offentlig tjenestemann	125	119	6	5	5
Forbrydelse mot off. tjenestemann overhodet	155	134	21	14	16
Legemskrenkelse	1 194	1 101	93	8	8
Legemsfornærmelse	1 063	977	86	8	9
Simpel legemsbeskadigelse	110	105	5	5	5
Ærekrenkelse	154	143	11	7	8
Hærverk o. l.	156	114	42	27	37
III Sedelighetsforbrydelser	292	254	38	13	15
Utuktig omgjengelse med mindreårige	80	67	13	16	19
Utuktig adferd i overvær av barn	97	87	10	10	11
IV Andre forbrydelser	1 250	988	262	21	27
A I straffeloven	959	703	256	27	36
Innbrudd	142	75	67	47	89
Falsk forklaring	89	76	13	15	17
Falsk anklage	35	28	7	20	25
Bruk av falskt dokument m. v.	257	196	61	24	31
Trusler	109	91	18	17	20
Forbrydelser i gjeldsforhold	132	107	25	19	23
Forbrydelser i sjøfartsforhold	28	26	2	7	8
B Utenfor straffeloven	291	285	6	2	2
Forbrydelser mot dyrtidslov- givningen	273	271	2	1	1

¹ Hvis en person iesges straff samtidig for flere forbrydelser, regnes i kriminalstatistikken den viktigste (den som etter vedk. straffebud kan medføre høiest straff) for hovedforbrydelse, de andre for biforbrydelser.

d. Procentforhold mellom påtaleundlatelser og straffellelser.

	Antall personer mot hvem påtale er undlatt i pct. av summen av antall straffelte og antall personer mot hvem påtale er undlatt											
	Riket			Bygdene			Oslo			Øvrige kj.st.		
	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.
Påtale undl. i alt	{ 1923	19	18	23	18	{ 18	14	{ 12	22	22	{ 23	20
	{ 1924	18	18	17	17	{ 17	13	{ 13	22	23	{ 23	20
Påtale undl. efter st.p.l. § 85, 2net og ff. ledd	{ 1923	13	12	20	14	{ 14	10	{ 8	20	12	{ 13	18
Påtale undl. etter l. om forsømte barn §§ 43-44	{ 1923	6	7	3	4	{ 4	4	{ 4	2	10	{ 10	2
	{ 1924	5	5	2	3	{ 3	3	{ 3	8	8	{ 8	2

	a) Antall personer mot hvem påtale er undlatt i pet. av antall straffelte personer												
	b) Antall forbrydelser hvor påtaleundl. er anvendt i pet. av antall forbrydelser som der er lagt straff for												
	Riket			Bygder			Oslo			Øvrige kjopst.			
	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	
I Samtlige	1923	a 23	22	29	a 24	22	22	15	14	28	30	32	25
	1924	b 22	21	29	b 21	21	22	15	14	25	19	19	23
II Vinningsforbr.	1923	a 33	32	47	b 35	34	49	19	16	31	36	37	31
	1924	b 31	30	43	b 29	28	31						
III Voldsförbr. og ärekrenk.	1923	a 30	30	36	a 6	6	2	b 4	4	3	9	8	24
	1924	b 29	28	31	b 6	7	2				7	7	7
IV Sedelighetsförbr.	1923	a 15	15	14	a 16	19	—	b 13	14	—	13	19	4
	1924	b 13	13	14	b 15	18	—				16	15	29
V Andre förbr.	1923	a 14	14	15	a 12	12	18	b 11	12	6	10	9	19
	1924	b 12	12	18	b 13	12	6				17	17	19

	b) Antall forbrydelser hvor påtaleundl. er anvendt i pet. av antall forbrydelser som der er lagt straff for. Samtlige personer. Riket.														
	Tyveri overhodet	Undersøg.	Bedrageri og utroskap	Forbryelse mot off. tjenestemann	Legensformelmeise	Ærekrenkelse	Hærværk o. l.	Utnuktig omgleig. m. barn	Utnuktig atferd i overvær av barn	Innbrudd	Falsk forklaring	Falsk anklage	Bruk av falskt dokument	Trusler	Forbrydelser i gjeldsforhold
1923 . . .	35	9	9	—	2	—	26	19	9	20	15	17	19	3	8
1924 . . .	34	9	9	5	1	—	52	19	29	26	4	11	20	3	12

e. Straffelte procentvis fordelt efter straffens art og størrelse 1923—24.

	I. Av samtlige straffelte fikk:										II. Av straffelte med fengsel fikk:						III. Pet. som fikk beting. straff av samtl.		
	Fengselsstraff pet.					Til og med 90 dager pet.					Over 90 dør. under 6 mndr. pet.					Minst 6 mndr. pet.			
	Til og med 90 dager	Over 90 dager under 6 mndr.	Minst 6 mndr.	I alt fengselsstraff	Bot pet.	Til og med 90 dager pet.	Over 90 dør. under 6 mndr. pet.	Minst 6 mndr. pet.	Over 1 år pet.	straffelte	donfelle	straff med fengsel under 90 dager	samtlig straffelte	strafte med bot					
R i k e t																			
Samtlige	51	9	15	75	25	68	12	20	14	6	24	28	47	14	57				
M.	50	10	16	76	24	66	13	21	15	6	24	27	45	14	57				
K.	54	7	7	68	32	80	10	10	7	3	31	38	54	18	56				
B y g d e r																			
Samtlige	46	6	12	64	36	72	10	18	10	8	24	30	50	20	56				
M.	46	7	12	65	35	71	10	19	11	8	23	30	49	20	55				
K.	45	4	7	56	44	81	7	12	7	5	28	39	58	26	57				
O s l o																			
Samtlige	51	14	20	85	15	60	16	24	19	5	24	26	45	10	67				
M.	50	14	22	86	14	59	16	25	20	5	23	25	45	10	67				
K.	59	13	7	79	21	75	16	9	7	2	29	34	49	13	68				
Ø v r. k j. s t.																			
Samtlige	57	9	15	81	19	69	12	19	14	5	26	28	44	10	54				
M.	56	10	16	82	18	68	12	20	14	6	25	28	43	10	56				
K.	60	3	8	71	29	84	5	11	9	2	36	40	55	12	41				
R i k e t																			
A) Menn	50	10	16	76	24	66	13	21	15	6	24	27	45	14	57				
1) Tidl. ikke straff.	54	4	6	64	36	85	7	8	6	2	35	44	62	21	59				
herav under 21 år	60	3	2	74	26	93	4	3	3	—	56	67	77	17	68				
21—25 år	59	5	5	69	31	85	7	8	5	3	39	49	65	20	65				
minst 25 år	46	4	8	58	42	79	8	13	8	5	24	31	51	23	55				
2) Tidl. straffelte	44	18	33	95	5	47	19	34	25	9	6	6	13	3	48				
herav under 21 år	56	21	18	95	5	59	22	19	16	3	5	5	9	3	67				
21—25 år	44	19	31	94	6	47	20	33	26	7	5	5	11	3	56				
minst 25 år	42	17	35	94	6	44	18	38	26	12	7	7	16	3	43				
B) Kvinner	54	7	7	68	32	80	10	10	7	3	31	38	54	18	56				
1) Tidl. ikke straff.	53	3	5	61	39	87	4	9	6	3	37	48	67	22	56				
herav under 21 år	81	4	6	91	9	89	5	6	6	—	61	66	74	7	71				
21—25 år	70	5	4	79	21	90	5	5	4	1	48	57	69	2	77				
minst 25 år	42	2	5	49	51	86	3	11	6	5	29	39	62	27	54				
2) Tidl. straffelte	60	21	15	96	4	63	22	15	12	3	11	11	17	2	33				
herav under 21 år	65	22	13	100	—	65	22	13	13	—	9	9	13	—	—				
21—25 år	64	27	9	100	—	64	27	9	9	—	9	9	14	—	—				
minst 25 år	57	18	18	93	7	62	19	19	13	6	12	12	19	3	33				
M e n n																			
1) Tidl. ikke straff.																			
Bygder	47	3	6	56	44	83	6	11	6	5	30	39	60	24	56				
Oslo	62	6	5	73	27	85	8	7	5	2	40	49	64	18	68				
Øvr. kj.st.	62	4	6	72	28	86	6	8	6	2	41	49	64	16	58				
2) Tidl. straffelte																			
Bygder	45	15	29	89	11	50	17	33	19	14	5	5	11	5	42				
Oslo	40	21	37	98	2	41	22	37	30	7	8	8	19	1	55				
Øvr. kj.st.	48	17	29	94	6	51	18	31	23	8	5	5	9	2	50				

f. Straffelte for forskjellige forbrydelser¹ procentvis fordelt etter straffens art og størrelse, særskilt for nybegynnere og tidligere straffelte samt for straffelte i 4 aldersgrupper.

	Vinningsforbrydelser											
	I. Simpelt tyveri											
	Av samtlige pct.:						Av straffelte med fengsel pct.:					
	Fengsel		Bot		Inntil 90 d.		91 d.–5 mndr.		Minst 6 mndr.		M.	K.
Samtlige	99,6	99	0,4	1	75	84	11	11	14	5		
Tidl. ikke straffelte	99	99	1	1	98	99	1	—	1	1		
" straffelte	99,8	100	0,2	—	54	67	20	24	26	9		
14–18 år	100	100	—	—	99	100	1	—	—	—		
18–21 "	99	100	1	—	91	94	6	3	3	3		
21–25 "	99	100	1	—	79	81	11	19	10	—		
Minst 25 år	99,6	99	0,4	1	69	80	12	12	19	8		

	Vinningsforbrydelser														
	II. Grovt tyveri														
	Av samtlige pct.:			Av straffelte med fengsel pct.:			Av samtlige pct.:			Av straffelte med fengsel pct.:					
	Fengsel	Bot		Inntil 90 d.	91 d.–5 mndr.	Minst 6 mndr.	Fengsel	Bot		Inntil 90 d.	91 d.–5 mndr.	Minst 6 mndr.			
M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.			
Samtlige	99,8	0,2	55	16	29	15	85	100	—	—	92	8	77	10	13
Tidl. ikke straffelte	99,6	0,4	88	8	4	9	91	100	—	—	84	16	95	3	2
" straffelte	100	—	31	21	48	64	36	100	—	—	98	2	63	15	22
14–18 år	100	—	90	5	5	—	100	—	—	—	92	8	83	17	—
18–21 "	100	—	69	17	14	31	69	100	—	—	86	14	88	4	8
21–25 "	100	—	52	17	31	23	77	100	—	—	93	7	73	14	13
Minst 25 år	99,6	0,4	40	16	44	10	90	100	—	—	92	8	75	9	16

	Vinningsforbrydelser											
	I–IV. Tyvsforbrydelser i alt											
	Av samtlige pct.:						Av straffelte med fengsel pct.:					
	Fengsel		Bot		Inntil 90 d.		91 d.–5 mndr.		Minst 6 mndr.		M.	K.
M.	K.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Samtlige	97	95	3	5	66	84	13	10	21	6		
Tidl. ikke straffelte	93	92	7	8	94	98	4	1	2	1		
" straffelte	99	100	1	—	45	66	20	22	35	12		
14–18 år	93	83	7	17	93	100	4	—	3	—		
18–21 "	97	98	3	2	79	94	12	2	9	4		
21–25 "	97	98	3	2	64	80	15	18	21	2		
Minst 25 år	97	93	3	7	60	82	13	10	27	8		

: Forbrydelsene nummerert som i tabell 5 i tabellverket.

f (forts.). Straffelte for forskjellige forbrydelser¹ procentvis fordelt efter straffens art og størrelse, særskilt for nybegynnere og tidligere straffelte samt for straffelte i 4 aldersgrupper.

	Vinningsforbrydelser																							
	V. Underslag								VI. Ran								VII. Bedrageri							
	Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:				Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:				Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:									
	Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.							
	M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.							
Samtlige	80	20	71	14	15	100	—	—	6	14	80	93	7	53	16	31								
Tidl. ikke straffelte	74	26	78	8	14	100	—	—	15	23	62	92	8	67	9	24								
" straffelte	93	7	58	26	16	100	—	—	3	11	86	95	5	31	26	43								
14—18 år	40	60	67	33	—	100	—	—	—	50	50	100	—	100	—	—								
18—21 "	84	16	81	14	5	100	—	—	—	33	67	100	—	70	10	20								
21—25 "	71	29	80	8	12	100	—	—	6	6	88	83	17	63	16	21								
Minst 25 år	84	16	68	15	17	100	—	—	7	14	79	95	5	49	17	34								

	Voldsforbrydelser og ærekrenkelser																							
	IX. Vold mot off. tjenestemann								X. Legemsfornærmetelse								XI. Legemsbeskadigelse							
	Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:				Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:				Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:									
	Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.							
	M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.							
Samtlige	100	—	76	8	16	21	79	87	10	3	93	7	54	17	29									
Tidl. ikke straffelte	100	—	85	3	12	16	84	91	8	1	89	11	68	16	16									
" straffelte	100	—	61	16	23	47	53	80	13	7	100	—	31	19	50									
14—18 år	100	—	100	—	—	15	85	83	17	—	100	—	80	20	—									
18—21 "	100	—	78	9	13	23	77	97	3	—	95	5	77	6	17									
21—25 "	100	—	81	6	13	26	74	87	11	2	96	4	54	19	27									
Minst 25 år	100	—	72	8	20	19	81	84	11	5	90	10	46	19	35									

	Voldsforbrydelser og ærekrenkelser																
	XV. Ærekrenkelse								XVI. Hærverk								
	Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:				Av samtlige pct.:		Av straffelte med fengsel pct.:								
	Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.
	M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.
Samtlige	24	76	91	9	—	—	41	59	89	4	7						
Tidl. ikke straffelte	21	79	94	6	—	—	52	48	97	3	—						
" straffelte	44	56	75	25	—	—	81	19	69	8	23						
14—18 år	100	—	100	—	—	—	27	73	100	—	—						
18—21 "	—	—	—	—	—	—	46	54	91	—	—						9
21—25 "	18	82	50	50	—	—	47	53	89	11	—						—
Minst 25 år	23	77	94	6	—	—	40	60	85	5	10						

¹ Se note side 109.

f (forts.). Straffelte for forskjellige forbrydelser¹ procentvis fordelt etter straffens art og størrelse, særskilt for nybegynnere og tidligere straffelte samt for straffelte i 4 aldersgrupper.

	Sedelighetsforbrydelser																			
	XVIII. Påforelse av smittsom kjønnssydom										XX. Utukt med mindreårige									
	Av samtlige pet.:				Av straffelte med fengsel pet.:						Av samtlige pet.:		Av straffelte med fengsel pet.:							
	Fengsel		Bot		Inntil 90 d.		91 d.—5 mndr.		Minst 6 mndr.		Fengsel		Bot		Inntil 90 d.		91 d.—5 mndr.		Minst 6 mndr.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	M.	M.	M.	M.	M.	M.	M.
Samtlige	100	100	—	—	100	89	—	11	—	—	97	3	44	3	53					
Tidl. ikke straffelt	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—	93	7	48	4	48					
” straffelt	—	100	—	—	100	57	—	43	—	—	100	—	20	—	80					
14—18 år	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—	100	—	100	—	—					
18—21 ”	—	100	—	—	—	83	—	17	—	—	92	8	92	—	8					
21—25 ”	—	100	—	—	—	89	—	11	—	—	100	—	36	8	56					
Minst 25 år	100	100	—	—	100	100	—	—	—	—	97	3	16	3	81					

	Andre forbrydelser											
	XXV. Falsk forklaring						XXVII. Dokumentfalsk					
	Av samtlige pet.:		Av straffelte med fengsel pet.:				Av samtlige pet.:		Av straffelte med fengsel pet.:			
	Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.	
	M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.	M.
Samtlige	59	41	73	8	19		90	10	64	11	25	
Tidl. ikke straffelt	56	44	83	7	10		87	13	71	8	21	
” straffelt	78	22	29	14	57		98	2	48	18	34	
14—18 år	100	—	100	—	—		100	—	83	—	17	
18—21 ”	43	57	75	—	25		89	11	88	6	6	
21—25 ”	75	25	84	8	8		96	4	67	4	29	
Minst 25 år	54	46	65	10	25		89	11	59	14	27	

	Andre forbrydelser											
	XXVIII. Trusler m. v.						XXIX. Forbrydelse i gjeldsforhold					
	Av samtlige pet.:		Av straffelte med fengsel pet.:				Av samtlige pet.:		Av straffelte med fengsel pet.:			
	Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.		Fengsel	Bot	Inntil 90 d.	91 d.—5 mndr.	Minst 6 mndr.	
	M.	M.	M.	M.	M.		M.	M.	M.	M.	M.	M.
Samtlige	38	62	88	6	6		44	56	88	7	5	
Tidl. ikke straffelt	27	73	100	—	—		43	57	87	8	5	
” straffelt	75	25	74	13	13		37	63	100	—	—	
14—18 år	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	
18—21 ”	29	71	100	—	—		—	100	—	—	—	
21—25 ”	44	56	100	—	—		38	62	100	—	—	
Minst 25 år	38	62	86	7	7		45	55	87	8	5	

¹ Se note side 109.

g. Betinget straffelte i pct. av antall personer som er blitt idømt bøter, hefte inntil 6 mndr. eller fengsel inntil 3 mndr.

	Samtlige pet.	M. pet.	K. pet.		Samtlige pet.	M. pet.	K. pet.		Samtlige pet.	M. pet.	K. pet.
1923				B. Tyvs- forbr.¹				C. Andre forbr.			
A. Samtlige forbr.											
Samtl. ald.kl.	41	40	45	Samtl. ald.kl.	49	49	54	Samtl. ald.kl.	31	30	36
14–16 år	93	93	—	14–16 år	100	100	—	14–16 år	80	80	—
16–18 "	81	80	100	16–18 "	78	77	100	16–18 "	91	90	100
18–21 "	54	55	49	18–21 "	55	56	52	18–21 "	53	54	42
21–25 "	42	42	43	21–25 "	49	50	40	21–25 "	31	29	47
Minst 25 "	30	29	41	Minst 25 "	38	36	56	Minst 25 "	24	23	31
1924				B. Tyvs- forbr.¹				C. Andre forbr.			
A. Samtlige forbr.											
Samtl. ald.kl.	39	38	46	Samtl. ald.kl.	49	48	56	Samtl. ald.kl.	28	27	35
14–16 år	75	75	—	14–16 år	63	63	—	14–16 år	100	100	—
16–18 "	74	73	100	16–18 "	78	78	—	16–18 "	65	62	100
18–21 "	51	50	65	18–21 "	58	57	67	18–21 "	40	38	60
21–25 "	41	40	56	21–25 "	47	47	58	21–25 "	34	32	53
Minst 25 "	31	30	38	Minst 25 "	42	41	53	Minst 25 "	22	21	26

h. Nybegynnere i pct. av samtlige.

	A. Fordeling etter alder							
	Riket 1923–24			Riket. Samtlige		1923–24. Samtlige		
	M.	K.	Samtlige	1923	1924	Bygder	Oslo	Ovr. kj.st.
Samtlige forbrydelser.								
Samtl. alderskl.	61	77	63	63	62	75	48	58
14–16 år	97	—	97	94	100	100	83	100
16–18 "	89	86	89	86	91	92	79	89
18–21 "	70	74	70	68	73	79	64	61
21–25 "	57	66	57	57	58	73	44	53
25–30 "	57	70	57	56	58	69	44	56
30–40 "	56	80	58	59	57	72	45	55
40–50 "	57	85	61	63	58	78	42	57
Minst 50 "	68	93	71	74	69	82	67	57
Riket. 1924–24. Samtlige.								
	Tyvsforbr.	Simpelt tyveri	Grovtt tyveri	Naskeri	Heleri	Underslag		
Samtl. alderskl.	47	47	42	89	51	72		
14–21 år	68	71	65	97	62	82		
21–25 "	44	49	37	87	44	76		
Minst 25 "	39	38	28	85	52	69		
	Ran	Bedrageri	Andr. vin- ningsfrb.	Vold mot off. tj.mann	Legems- fornær.	Legems- beskad.		
Samtl. alderskl.	27	61	81	63	83	66		
14–21 år	57	75	80	74	87	96		
21–25 "	30	62	71	63	79	70		
Minst 25 "	18	60	83	58	83	55		

¹ : Tyveri, naskeri og heleri.

h (forts.). Nybegynnere i pct. av samtlige.

	Drap	Barnedrap m. v.	Foster-fordr.	Ærekrenk.	Hærværk o. lign.	Andre voldsfør.	Påfor. av sm. kj. sykd.					
Samtl. alderskl.	87	100	80	93	86	100	71					
14–21 år	100	100	—	100	92	—	77					
21–25 "	100	100	—	87	90	—	56					
Minst 25 "	75	100	80	93	80	100	83					
	Voldtekt	Utkukt med mindreår.	Blodskam	Hor	Bes. u. misl. ektsk. lef.	Andre sed-hetsforb.	Falsk forkl.					
Samtl. alderskl.	54	85	94	86	100	62	88					
14–21 år	100	95	—	—	—	86	100					
21–25 "	67	92	100	100	100	53	89					
Minst 25 "	41	76	93	81	100	61	83					
	Falsk anklage	Dokument-falsk	Trusler m. v.	Forbr. i gjeldsfsh.	Rømming f. skib m. v.	Andr. forbr. i strf.l.	Forb. uten-for strf.l.					
Samtl. alderskl.	82	70	78	92	56	62	95					
14–21 år	75	89	86	100	100	84	100					
21–25 "	100	59	89	79	25	67	91					
Minst 25 "	81	69	76	94	75	53	95					
B. Fordeling etter alder og familiestilling												
	Riket			Bygder			Oslo			Øvr. kj.st.		
	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige	M.	K.	Samtlige
Samtlige forbrytelser.												
Samtlige	61	77	63	75	84	75	47	63	48	56	80	58
14–21 år	76	76	76	83	80	83	68	69	68	69	77	70
21–25 "	57	66	58	72	79	73	43	53	44	52	78	53
Minst 25 "	58	80	60	72	90	74	43	66	45	53	81	56
Ugifte	58	72	59	72	82	73	43	63	45	53	70	54
14–21 år	76	74	76	83	79	83	68	67	67	69	76	70
21–25 "	56	69	57	72	79	72	42	60	44	50	75	51
Minst 25 "	46	71	48	62	87	63	31	64	34	44	63	45
Gifte	71	85	72	81	93	82	59	66	60	65	93	68
14–21 år	71	100	75	83	100	86	67	100	71	50	100	57
21–25 "	66	47	64	78	75	78	51	27	47	66	100	67
Minst 25 "	71	88	73	81	93	82	60	73	61	65	92	68
Enkemann (enker)	50	84	58	73	88	77	41	83	47	38	80	46
14–21 år	100	—	100	—	—	—	—	—	—	100	—	100
21–25 "	100	100	100	100	—	100	100	—	100	—	100	100
Minst 25 "	49	84	56	72	88	76	37	83	44	37	78	44
Skilt, sep.	36	61	41	37	75	45	40	47	41	28	75	36
14–21 år	—	100	100	—	—	—	—	100	100	—	—	—
21–25 "	29	100	44	—	100	100	29	100	38	—	—	—
Minst 25 "	36	57	40	37	71	43	41	40	41	28	75	36

i. Straffelte, født i utlandet samt straffelte lapper, finner m. v.
i pct. av samtlige.

	Straffelte født i utlandet pct.	Lapper, finner og personer av blandet (lappisk, finnsk, norsk) sett pct.		Straffelte født i utlandet pct.	Lapper, finner og personer av blandet (lappisk, finnsk, norsk) sett pct.		Straffelte født i utlandet pct.	Lapper, finner og personer av blandet (lappisk, finnsk, norsk) sett pct.
A. Samtlige forbr.	4	1	C. Voldsforbr. og ære-krenk.	3	2	E. Andre forbrydelser.	11	1
B. Vinningsforbr..	4	2	IX. Vold mot off. tjenestemann . .	4	2	I. I straffeloven . . .	4	1
I. Simpelt tyveri	3	1	X. Legemsfornær-melse	3	2	XXV. Falsk forklaring . .	4	1
II. Grovt —	2	1	XI. Legemsbeskadige-gelse	6	4	XXVI. — anklage . .	4	4
III. Naskeri . . .	2	3	XII. Drap	—	—	XXVII. Dokumentfalsk . .	6	2
IV. Heleri. . . .	4	1	XIII. Barnedrap m. v. . . .	—	—	XXVIII. Trusler m. v. .	4	—
V. Underslag . . .	2	1	XIV. Fosterfordrivelse	—	—	XXIX. Forbr. i gjelds-forhold . . .	3	2
VI. Ran. . . .	4	—	XV. Ærekrenkelse	2	2	XXX. Rømning fra skib	—	—
VII. Bedrageri . . .	7	1	XVI. Skadetilføielse	4	3	XXXI Andre	4	0,4
VIII. Andre Vin-ningsforbr... . . .	2	2	XVII. Andre voldsforbr. . . .	—	—	II. Utenfor straffeloven . .		
			D. Sedelighetsforbr. . . .	3	1	XXXII. Samtlige	27	—
			XVIII. Påførelse av smittsom kjønns-sykdom	—	—	Herav: Forbr. mot dyr-tidslovgivningen	29	—
			XIX. Voldtekts. . . .	—	—	Forbr. mot tobaksavgiftslov-givningen	—	—
			XX. Utukt m. mindre-årige	3	4	Forbr. m. ver-nepliktsloven	—	—
			XXI. Blodskam	—	—	Falsk opgivelse av barnefar m. v. . . .	—	—
			XXII. Hor	5	—			
			XXIII. Besværgelse un-der misligh. ekte-skapsløfte	40	—			
			XXIV. Andre sedelig-lichtsforbr. . . .	3	—			

k. Pct. straffelte¹ i de forskjellige fylker som etter domstolens bestemmelse er ilagt tilleggsstraff etter st.l. § 30, nr. 2, annet punktum (stemmerettens tap m. v.).

	Byg- der pct.	Byer pct.		Byg- der pct.	Byer pct.		Byg- der pct.	Byer pct.
Riket	8	15	Vestfold	2	5	Sogn og Fjordane	8	—
Østfold	5	3	Telemark	4	6	Møre	14	6
Akershus	12	—	Aust-Agder	24	21	Sør-Trøndelag	3	11
Oslo	—	17	Vest-Agder	33	20	Nord-Trøndelag	7	—
Hedmark	2	—	Rogaland	18	30	Nordland	12	11
Opland	2	—	Bergen	—	13	Troms	9	13
Buskerud	4	22	Hordaland	3	—	Finnmark	8	13

¹ Straffelte med fengsel under 1 år, hefte i over 3 år eller tap av off. tjeneste.

I. Påtalemyndighetens saksbehandling: Mistenkte og siktede i avsluttede saker procentvis fordelt etter utfallet.

1923. Forbrydelser.

Riket	3,3	63,2	15,0	1,3	1,3	1,2	0,4	(0,02)	1,8	4,3	8,0
Bygder	1,5	70,2	11,3	0,5	1,7	1,2	0,08	(0,02)	2,3	3,2	7,9
Byer	4,8	57,3	18,3	2,0	0,9	1,2	0,7	(0,02)	1,4	5,3	8,1

1924. Forbrydelser.

Riket	2,6	64,0	16,4	0,9	0,9	1,2	0,4	0,2	1,4	4,1	7,9
Bygder	1,2	73,3	9,7	0,6	0,8	1,1	0,2	0,4	1,9	2,6	8,2
Byer	3,7	56,1	21,9	1,2	0,9	1,3	0,7	(0,06)	1,1	5,3	7,8

1923. Forseelser.

Riket	0,5	25,2	3,2	(0,08)	7,4	0,1	(0,02)	0,2	59,9	0,9	2,5
Bygder	0,2	37,1	5,5	0,1	1,5	0,3	(0,01)	0,4	48,5	0,4	6,0
Byer	0,5	20,7	2,5	(0,07)	9,5	(0,06)	(0,03)	(0,08)	64,2	1,0	1,4

1924. Forseelser.

Riket	0,4	21,1	3,8	0,3	7,1	(0,07)	(0,004)	(0,09)	63,4	0,9	2,9
Bygder	0,3	34,7	4,9	0,2	2,2	0,1	(0,01)	0,1	50,4	0,6	6,3
Byer	0,5	14,8	3,3	0,3	9,3	(0,04)	—	(0,07)	69,4	0,9	1,4

m. Straffelte og frifunne personer procentvis fordelt etter avgjørelsens art.

	Forbrydelses-saker		Forseelses-saker		Forbrydelses-saker		Forseelses-saker	
	1923 pct.	1924 pct.	1923 pct.	1924 pct.	1923 pct.	1924 pct.	1923 pct.	1924 pct.
<i>I. Samtlige personer.</i>								
Dom i forhørsrett	29,4	28,1	1,3	1,3	33,2	32,2	1,36	1,3
Vedtatt forelegg	12,4	10,2	94,8	94,6	13,9	11,7	95,40	95,3
Dom i meddomsrett i alt	46,7	50,0	3,8	4,0	43,0	47,1	3,18	3,3
Herav: { endelig dom	42,0	44,3	3,6	3,7	38,2	41,2	3,02	3,1
{ ikke endelig dom	4,7	5,7	0,2	0,3	4,8	5,9	0,16	0,2
Dom i lagmannsrett ved fornyet behandl.	4,9	5,0	0,1	0,1	4,1	3,2	0,06	0,1
Dom i lagmannsrett i første instans .	6,6	6,7	—	—	5,8	5,8	—	—

n. Meddomsrettssaker og lagmannsrettssaker procentvis fordelt etter varigheten. 1923—24 sammenlignet med 1921—1922¹.

	Saker som angår forbrydelser					Saker som kun angår forseelser				
	Til og med 1 mnd. pet.	Over 1 mnd. til 3 mndr. og med 6 mndr. pet.	Over 3 mndr. til 6 mndr. og med 1 år pet.	Over 6 mndr. til 1 år og med 6 mndr. pet.	Over 1 år pet.	Til og med 1 mnd. pet.	Over 1 mnd. til 3 mndr. og med 6 mndr. pet.	Over 3 mndr. til 6 mndr. og med 1 år pet.	Over 6 mndr. til 1 år og med 6 mndr. pet.	Over 1 år pet.
1923—24. A. Meddomsrettssaker.										
Riket	24,3	47,9	18,2	8,6	1,0	40,2	38,2	15,2	5,8	0,6
Bygder	18,4	47,1	21,2	11,4	1,9	31,1	42,1	18,1	7,8	0,9
Byer	29,1	48,6	15,7	6,3	0,3	53,1	32,8	10,9	3,2	—
B. Lagmannsrettssaker i første instans.										
Riket	20,6	33,2	23,9	14,9	7,4	—	50	50	—	—
Bygder	16,8	32,2	21,8	19,8	9,4	—	100	—	—	—
Byer	24,9	34,1	25,9	9,7	5,4	—	—	100	—	—
C. Lagmannsrettssaker til fornyet behandling.										
Riket	14,2	24,8	33,0	18,8	9,2	5,0	22,4	35,7	26,5	10,4
Bygder	9,7	16,9	32,1	26,1	15,2	5,5	12,7	32,7	32,7	16,4
Byer	18,3	31,7	33,8	12,4	3,8	4,7	34,9	39,5	18,6	2,3
1921—22. A. Meddomsrettssaker.										
Riket	43,4	37,8	12,2	5,1	1,5	45,5	37,1	11,8	4,8	0,8
Bygder	28,9	44,6	16,5	7,9	2,1	33,1	40,8	17,7	7,1	1,3
Byer	54,1	32,9	8,9	3,0	1,1	60,3	32,8	4,7	2,1	0,1
B. Lagmannsrettssaker.										
Riket	35,2	43,9	14,9	5,1	0,9	28,8	44,1	20,3	5,0	1,8
Bygder	28,5	50,0	17,2	3,7	0,6	22,5	51,6	12,9	9,7	3,3
Byer	41,4	38,3	12,9	6,5	0,9	35,7	35,7	28,6	—	—

¹ Sakens varighet blev inntil 1922 regnet fra *tillalebeslutningen*, til domsavsigelsen, men regnes siden 1923 fra *siktelsen* til domsavsigelsen.

Tabeller.

**Tab. 1. Antall straffelte¹ og antall personer mot hvem
i de enkelte lands-**

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Av det samlede antall straffelte							
	Antall straffelte ²		Tidligere ikke straffelt ³		Tidligere straffelt ³		Under 21 år		straf- I. Winnings- forbrydelser	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I. Riket	2995	272	1852	214	1143	58	605	53	1756	135
Bygdene ⁵	1284	100	972	89	312	11	304	23	598	46
Byene	1711	172	880	125	831	47	301	30	1158	89
Byene utenfor Oslo	956	80	519	65	437	15	190	14	623	40
II. Bygdene⁵ fyl- kesvis										
Østfold	114	10	95	10	19	—	33	2	53	3
Akershus	223	21	134	15	89	6	43	8	120	15
Hedmark	148	13	125	12	23	1	31	4	44	4
Opland	83	3	63	3	20	—	21	2	35	1
Buskerud	77	1	52	1	25	—	17	—	49	—
Vestfold	53	2	38	2	15	—	11	—	31	1
Telemark	59	6	43	5	16	1	12	3	41	5
Aust-Agder	20	1	14	1	6	—	8	—	10	—
Vest-Agder	21	2	17	2	4	—	9	1	9	1
Rogaland	50	3	39	2	11	1	12	—	21	2
Hordaland	66	5	45	5	21	—	12	1	41	1
Sogn og Fjordane	31	—	23	—	8	—	5	—	4	—
Møre	38	2	31	2	7	—	9	—	13	—
Sør-Trøndelag	42	4	36	4	6	—	19	—	15	1
Nord-Trøndelag	64	4	51	3	13	1	18	—	29	2
Nordland	110	13	98	13	12	—	32	2	46	6
Troms	33	5	27	4	6	1	3	—	9	2
Finnmark	52	5	41	5	11	—	9	—	28	2
III. Byene fylkes- vis										
Østfold	80	8	46	7	34	1	12	—	49	3
Akershus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	755	92	361	60	394	32	111	16	535	49
Hedmark	27	—	17	—	10	—	12	—	16	—
Opland	14	3	8	3	6	—	5	2	7	—
Buskerud	78	1	44	1	34	—	21	—	62	—
Vestfold	57	5	35	3	22	2	11	1	44	4
Telemark	53	6	35	5	18	1	12	1	33	3
Aust-Agder	19	1	9	1	10	—	—	1	10	—
Vest-Agder	33	—	15	—	18	—	8	—	26	—
Rogaland	123	7	57	6	66	1	29	1	75	5
Bergen	200	20	90	20	110	—	31	2	140	10
Møre	57	2	37	2	20	—	13	—	37	1
Sør-Trøndelag	138	14	68	9	70	5	21	3	86	7
Nord-Trøndelag	2	—	2	—	—	—	1	—	—	—
Nordland	39	7	31	4	8	3	7	2	13	4
Troms	13	4	12	2	1	2	5	—	10	3
Finnmark	23	2	13	2	10	—	2	1	15	—

¹ Ved endelig dom, vedtatt forelegg eller rettsavgjørelse etter straffeprosesslovens § 377, 5te punktum. Personer tab. 2). ² Hver person er regnet med så mange ganger som han er straffelt i året. ³ Ved inndelingen er der bare tatt straffelt er også ansett personer straffelt tidligere i året. ⁴ Hvis en person er straffelt samtidig for forbrydelser innen (:) den forbrydelse som etter straffeloven kan medføre høyest straff) hører inn under (jevnfør derimot tab. 2). ⁵ Herstatt med på forbrydelsesstedet.

påtale er undlatt i henhold til st.p.l. § 85, 2net og flg. ledd m. v.
deler. År 1923.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
(rubr. 1-2) var:						Antall personer mot hvem påtale er undlatt etter ⁶ :				
felt for 4:						a. st.p.l. § 85, 2net og ff. ledd		b. loven om forsøkte barn §§ 43-44		Landsdeler
II. Volds- forbrydelser og ærekrenkelser		III. Sedenliggets- forbrydelser		IV. Andre forbrydelser						
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
714	63	126	21	399	53	443	72	228	9	I. Riket
460	29	58	3	168	22	218	23	67	4	Bygdene ⁵
254	34	68	18	231	31	225	49	161	5	Byene
170	26	45	3	118	11	148	22	125	2	Byene utenfor Oslo
II. Bygdene ⁵ fyl- kesvis										
30	1	2	—	29	6	13	1	6	—	Østfold
77	5	6	—	20	1	13	2	13	1	Akershus
71	2	8	1	25	6	9	2	6	1	Hedmark
36	2	1	—	11	—	8	—	2	—	Opland
18	1	1	—	9	—	11	—	—	—	Buskerud
14	1	2	—	6	—	5	1	8	—	Vestfold
11	1	2	—	5	—	3	—	3	—	Telemark
9	1	—	—	1	—	2	—	1	1	Aust-Agder
6	1	4	—	2	—	5	1	—	—	Vest-Agder
22	—	1	—	6	1	28	—	5	—	Rogaland
12	4	6	—	7	—	15	1	5	1	Hordaland
19	—	3	—	5	—	10	1	—	—	Sogn og Fjordane
15	—	1	—	9	2	14	—	—	—	Møre
21	1	2	1	4	1	11	1	5	—	Sør-Trøndelag
21	1	9	—	5	1	14	.5	.5	—	Nord-Trøndelag
45	5	8	1	11	1	29	5	7	—	Nordland
18	2	—	—	6	1	15	2	1	—	Troms
15	1	2	—	7	2	13	1	—	—	Finnmark
III. Byene fyl- kesvis										
13	3	4	—	14	2	7	2	9	—	Østfold
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Akershus
84	8	23	15	113	20	77	27	36	3	Oslo
4	—	—	—	7	—	7	—	—	—	Hedmark
6	1	—	—	1	2	1	—	—	—	Opland
10	—	—	—	6	1	7	3	7	—	Buskerud
9	1	—	—	4	—	7	1	7	—	Vestfold
12	3	—	—	8	—	3	—	1	—	Telemark
2	—	2	—	5	1	2	—	2	—	Aust-Agder
2	—	1	—	4	—	6	1	1	—	Vest-Agder
27	2	4	—	17	—	40	2	39	—	Rogaland
19	7	22	1	19	2	21	8	19	2	Bergen
13	1	3	—	4	—	19	1	23	—	Møre
28	4	7	2	17	1	19	2	14	—	Sør-Trøndelag
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nord-Trøndelag
16	1	1	—	9	2	1	—	2	—	Nordland
2	1	1	—	—	—	2	—	—	—	Troms
5	2	—	—	3	—	6	2	1	—	Finnmark

straffelt ved endelig *"efterskuddsdom"* (st.l. § 64) etter tidligere dom for forbrydelse er ikke tatt med (ifr. derimot hensyn til tidligere straffeløse (betinget-ubetinget dom, vedtatt forelegg) for forbrydelse her i landet. Som tidligere forskjellige av de oppførte grupper, er han regnet med til den gruppe som den viktigste av vedkommende forbrydelser under laesteder. ⁶ Fordelt etter bosted, undtagen for 10 personer uten fast bosted og 2 med bosted i utlandet, som er

Tab. 1. Antall straffelte¹ og antall personer mot hvem
i de enkelte lands-

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Antall straffelte ²		Av det samlede antall straffelte							
			Tidligere ikke straffelt ³		Tidligere straffelt ³		Under 21 år		straf- I. vinnings- forbrydelser	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I. Riket	3145	296	1908	224	1237	72	579	42	1898	148
Bygdene ⁵	1306	118	957	100	349	18	288	17	646	35
Byene	1839	178	951	124	888	54	291	25	1252	113
Byene utenfor Oslo	915	83	526	66	389	17	153	12	602	45
II. Bygdene⁵ fyl- kesvis										
Østfold	159	15	106	14	53	1	45	1	77	2
Akershus	198	21	140	17	58	4	49	4	119	10
Hedmark	159	21	134	18	25	3	34	2	59	2
Opland	87	4	62	4	25	—	8	1	47	3
Buskerud	63	2	41	2	22	—	17	—	36	1
Vestfold	56	4	35	4	21	—	9	—	39	—
Telemark	54	2	40	1	14	1	14	—	32	1
Aust-Agder	18	1	10	1	8	—	2	—	8	—
Vest-Agder	16	—	7	—	9	—	5	—	10	—
Rogaland	58	4	40	3	18	1	16	—	25	2
Hordaland	41	3	29	2	12	1	4	1	17	1
Sogn og Fjordane	31	2	23	2	8	—	6	—	11	1
Møre	32	6	25	6	7	—	3	1	11	—
Sør-Trøndelag	62	6	41	4	21	2	21	1	40	4
Nord-Trøndelag	52	2	40	2	12	—	14	1	23	1
Nordland	119	13	105	11	14	2	31	3	47	4
Troms	46	9	41	7	5	2	5	1	18	1
Finnmark.	55	3	38	2	17	1	5	1	27	2
III. Byene fylkes- vis										
Østfold	95	5	64	5	31	—	24	—	70	1
Akershus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	924	95	425	58	499	37	138	13	650	68
Hedmark	24	2	20	2	4	—	6	—	13	—
Opland	11	3	9	3	2	—	5	—	5	—
Buskerud	82	5	43	5	39	—	25	1	68	3
Vestfold	53	3	27	3	26	—	9	—	36	—
Telemark	47	3	34	2	13	1	7	1	28	1
Aust-Agder	21	—	9	—	12	—	—	—	12	—
Vest-Agder	34	1	15	1	19	—	8	—	26	—
Rogaland	113	14	61	10	52	4	14	2	59	9
Bergen	196	20	109	15	87	5	16	1	133	12
Møre	57	5	39	4	18	1	14	1	32	2
Sør-Trøndelag	122	16	59	13	63	3	17	5	85	12
Nord-Trøndelag	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Nordland	27	1	17	—	10	1	4	—	17	—
Troms	16	5	13	3	3	2	2	1	7	5
Finnmark.	16	—	7	—	9	—	2	—	11	—

Note 1, 2, 3, 4, 5 se tab. 1 på foregående sider. 6 Fordelt etter bosted, undtagen for 11 personer uten fast bosted og

påtale er undlatt i henhold til st.p.l. § 85, 2net og flg. ledd m. v.
deler. År 1924.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Landsdeler
(rubr. 1-2) var:						Antall personer mot hvem påtale er undlatt etter ⁶ :				
felt for ⁴ :						a. st.p.l. § 85, 2net og ff. ledd		b. loven om forsomte barn §§ 43-44		
II. Volds- forbrydelser og ærekrenkelser	III. Sedelighets- forbrydelser	IV. Andre forbrydelser	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
664	63	86	21	497	64	482	53	199	6	I. Riket
410	37	47	6	203	40	219	17	58	2	Bygdene ⁵
254	26	39	15	294	24	263	36	141	4	Byene
150	17	26	4	137	17	174	15	106	3	Byene utenfor Oslo
II. Bygdene fyl- kesvis										
50	2	6	—	26	11	14	—	7	—	Østfold
53	6	5	3	21	2	16	3	5	—	Akershus
66	3	—	—	34	16	19	1	2	—	Hedmark
22	1	3	—	15	—	12	2	2	1	Opland
17	—	2	—	8	1	11	2	1	—	Buskerud
8	2	3	1	6	1	1	—	4	1	Vestfold
18	1	2	—	2	—	10	—	3	—	Telemark
4	1	3	—	3	—	—	—	—	—	Aust-Agder
4	—	1	—	1	—	3	—	—	—	Vest-Agder
23	2	2	—	8	—	17	1	2	—	Rogaland
16	1	2	—	6	1	19	1	12	—	Hordaland
13	1	1	—	6	—	3	—	5	—	Sogn og Fjordane
14	4	1	—	6	2	11	1	1	—	Møre
17	1	3	—	2	1	8	1	9	—	Sør-Trøndelag
11	—	5	1	13	—	6	1	4	—	Nord-Trøndelag
35	7	2	—	35	2	49	1	1	—	Nordland
19	4	4	1	5	3	16	1	—	—	Troms
20	1	2	—	6	—	4	2	—	—	Finnmark
III. Byene fylk- esvis										
12	1	2	—	11	3	20	—	10	—	Østfold
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Akershus
104	9	13	11	157	7	89	21	35	1	Oslo
2	—	—	—	9	2	3	—	—	—	Hedmark
2	2	—	—	4	1	2	—	1	—	Opland
6	—	—	—	8	2	15	—	1	—	Buskerud
9	—	—	1	8	2	7	1	2	—	Vestfold
8	2	3	—	8	—	—	—	—	—	Telemark
6	—	1	—	2	—	1	—	2	—	Aust-Agder
8	—	—	—	—	1	14	1	4	—	Vest-Agder
27	1	4	3	23	1	34	4	22	—	Rogaland
25	6	9	—	29	2	22	4	29	—	Bergen
15	2	2	—	8	1	11	2	17	—	Møre
17	2	3	—	17	2	24	2	9	2	Sør-Trøndelag
1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	Nord-Trøndelag
4	1	2	—	4	—	3	1	6	1	Nordland
7	—	—	—	2	—	16	—	1	—	Troms
1	—	—	—	4	—	1	—	—	—	Finnmark

4 med bosted i utlandet, som er tatt med på forbrydelsesstedet.

Tabell 2. Antall straffelte i 1923 og 1924 fordelt¹ på de enkelte forbrydelser.

	Forbrydelser De anførte §§ er straffelovens hvor ikke annet fremgår av teksten	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10			
		Riket 1923		Riket 1924		1923—1924																	
						Bygder ²	Oslo			Øvrige byer													
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
	Tilsammen forbrydelser:	3522	302	3669	333	3032	242	1935	211	2224	182												
	I. Vinningsforbrydelser .	2081	154	2214	177	1486	94	1351	137	1458	100												
1	*Brudd på leveransekontrakter i krigstid (§ 88, første ledd, 2nen passus)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	*Stemmesalg (§ 106)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	*Brevbrudd m. v. i vinnings- øiemed (§§ 122 i. f., 145, 2. ledd, 146, 2. ledd)	8	—	9	3	7	3	3	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	*Vinningsforbr. i off. tjenest. (bestikkelse m. v.) o. l. (§§ 111—114, 120 i. f., 121, 2. ledd, 123, 2. ledd, 129 i. f.)	2	—	4	2	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
5	*Likplyndring (§ 143, 2. ledd)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	*Pengefalsk (§§ 174—177) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	*Urikiktig erklaering i offentlig dokument o. lign. (§ 189 i. f.)	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	*Rufferi m. v. (§§ 206, 217, 2. ledd, 3. ledd i. f.)	1	—	6	—	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Underslag (§§ 255—256)	203	13	236	15	165	11	124	8	150	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Simpelt tyveri (§ 257)	906	93	914	91	528	44	596	80	696	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Grovtyveri (§§ 258—261)	582	10	653	7	484	4	393	5	358	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Naskeri (§ 262)	66	6	57	6	77	9	13	1	33	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13	Heleri (§§ 317—318)	139	19	161	35	81	13	110	26	109	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14	*Utpresning (§ 266)	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Ran (§§ 267—269)	30	4	21	—	15	2	25	2	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16	Simpelt bedrageri (§ 270)	95	7	105	15	67	6	64	12	69	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17	Forsikringsbedrageri (§ 272)	17	1	11	—	23	1	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18	Bedrageri for øvrig (§§ 271, 273, 274, 276)	18	1	25	2	18	—	12	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19	*Utroskap (§ 275)	8	—	8	—	8	—	2	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	*Bobestyrersvik m. v. (§ 290)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21	*Åger m. v. (§§ 295—297, 300)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22	*Lykkespill (§ 298)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23	*Efterfølgende bistand (§ 320)	4	—	3	—	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	II. Voldsforbrydelser og ærekrenkelser.	788	65	741	64	944	68	225	17	360	44												
24	Vold mot offentlig tjenestemann (§ 127)	62	—	62	1	40	1	28	—	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25	Legemsfornærrelse (§§ 228, 228, jfr. 232)	529	27	479	28	659	30	129	13	220	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
26	Simpel legemsbeskadigelse (§§ 229, 229, jfr. 232) . . .	60	1	47	2	59	3	26	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

¹ Hvis en person er straffelt samtidig for flere slags forbrydelser, er han her regnet med under hver av disse (jevnfor derimot tab. 1 note 4). Personer straffelt ved endelig „efterskuddsdom“ (stl. § 64) etter tidligere dom for forbrydelse er tatt med forsåvidt dommen angår andre slags forbrydelser enn hoveddommen (jfr. derimot tab. 1. note 1). I tidligere årganger (tab. 3 i 1919—20, tab. 4 i 1905—18) er i rubrikkene for antall straffelte personer hver person som er straffelt samtidig for flere slags forbrydelser kun opført en gang, nemlig under den forbrydelse som etter straffeloven kan medføre den høyeste straff. ² Herunder ladesteder.

Tabell 2 (forts.). Antall straffelte i 1923 og 1924 fordelt på de enkelte forbrydelser.

Tabell 2 (forts.). Antall straffelte i 1923 og 1924 fordelt på de enkelte forbrydelser.

Forbrydelser De anførte §§ er straffelovens hvor ikke annet fremgår av teksten	1 2		3 4		5 6		7 8		9 10		
									1923—1924		
	Riket 1923	Riket 1924	Bygder	Oslo	Øvrige byer	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
IV. Andre forbrydelser.											
<i>A. I straffeloven.</i>	508	62	611	69	476	69	317	31	326	31	
*Statsforræderi o. lign. (§§ 83—87, 88, 1. ledd, init., 3. ledd, 89—95)	387	26	514	32	383	26	235	9	283	23	
52 *Forbr. mot statsmakten (§§ 98—99)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
53 *Majestetsforbr. (§§ 100—102)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
54 *Valgfusk, stemmekjøp o. lign. (§§ 105, 107—108)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
55 *Forbr. i den offentlige tjeneste (§§ 110, 115—119, 120, init., 121, 1. ledd, 123, 1. ledd, 124, 125)	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
56 *Ulovlig påvirkning av offentlig tjenestemann (§ 128)	1	—	2	1	1	—	—	—	2	1	
57 *Bakvaskelse av offentlig myndighet m. v. (§ 130)	9	—	5	—	10	—	—	—	4	—	
58 *Andre forbr. mot offentlig myndighet (§§ 129, init., 131—134)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
59 *Oprør og truende oplop m. v. (§§ 135—138)	3	—	38	—	5	—	31	—	5	—	
60 *Opfordring til straffbare handlinger m. v. (§§ 139—140)	—	—	40	1	3	—	28	—	9	1	
61 *Almindelig brevbrudd o. lign. (§§ 122, init., 145, 1. ledd, 146, 1. ledd)	1	1	2	1	2	2	1	—	—	—	
62 *Innbrudd (§ 147)	74	1	67	—	76	1	43	—	22	—	
63 *Andre forbr. mot den alm. orden og fred (§§ 141, 142, 143, 1. ledd, 144)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
64 *Almenfarlige forbrydelser i alm. (§§ 148—154, 156—161)	3	—	6	1	5	—	—	—	4	1	
65 Falsk edelig forklaring (§§ 163, 165, 167, 3dje ledd)	4	—	8	2	4	—	—	—	8	2	
66 Annen falsk forklaring (§ 166)	31	5	30	9	28	11	8	—	25	3	
67 Falsk anklage (§§ 168—172)	15	2	18	—	17	—	4	1	12	1	
68 Bruk av falsk dokument (§§ 182—184)	109	11	101	13	84	7	43	6	83	11	
69 Forfalsknings av dokument (§§ 185—186)	7	1	5	—	4	—	3	—	5	1	
70 Fragåelse av underskrift m. v. (§§ 187, 188, 189, init., 190)	1	—	9	—	1	—	—	—	9	—	
71 *Forførelse m. v. (§§ 155, 2net ledd, 200—205, 217, 3. ledd, init.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
72 *Offentlig krenkelse av sedelighet (§ 211)	4	—	—	—	1	—	—	—	3	—	
73 *Brudd på forsørgetesplikt m. v. (§ 219)	10	—	9	—	10	—	6	—	3	—	

Tabell 2 (forts.). Antall straffelte i 1923 og 1924 fordelt på de enkelte forbrydelser.

	Forbrydelser De anførte §§ er straffelovens hvor ikke annet fremgår av teksten	1		3		4		5		6		7		8		9		10	
		Riket 1923		Riket 1924				Bygder		Oslo				Øvrige byer					
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	IV. Andre forbrydelser (forts.).																		
75	*Inngåelse av ugyldig eller omstøtelig ekteskap (§§ 220—221)	4	1	2	—	3	1	—	—	—	—	3	—						
76	*Forbr. med hensyn til familieforhold for øvrig (§§ 215, 216, 218)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
77	Ulovlig frihetsberøvelse (§§ 223, 225, 226)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
78	Trusler (§§ 222, 227)	27	2	80	—	50	2	37	—	—	20	—							
79	Skyldnerens forverrelse avsin formesstilling til tap for fordringshaverne (§§ 284—285)	9	1	13	1	14	—	5	1	3	1	1	—						
80	Forsømmelig, uriktig m. v. bokførsel (§§ 286—287)	34	1	34	1	34	1	4	1	30	—								
81	Forbrydelser i gjeldsforhold for øvrig (§§ 280—283)	14	—	22	2	22	1	3	—	11	1	—							
82	*Misbruk av forretningshemmeligheter m. v. (§ 294)	2	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—							
83	Rømning fra skib (§§ 302 og 303)	18	—	—	—	2	—	—	—	—	16	—							
84	*Andre forbr. i sjøfartsforhold (§§ 304—316)	—	—	10	—	—	—	10	—	—	—	—							
85	*Forbr. ved utgivelsen av trykt skrift (§ 322)	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—							
	<i>B. Utenfor straffeloven.</i>	121	36	97	37	93	43	82	22	43	8								
86	Forbr. mot dyrtidslovgivningen (lov nr. 1 av 18. august 1914, lov nr. 1 av 14. mai 1917, lov nr. 5 av 12. mai 1917, lov nr. 15 av 14. des. 1917, lov av 6. aug. 1920)	115	31	95	32	88	38	82	19	40	6	—							
87	Forbr. mot tobakksavgiftsloven (lov nr. 3 av 29. april 1915, §§ 19—22)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
88	Forbr. mot vernepliktsloven (lov nr. 2 av 19. juli 1910 § 68)	3	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—							
89	Falsk opgivelse av barnefar m. v. (lov nr. 3 av 10. april 1915, §§ 6, 2. ledd, 7, 4 ledd)	3	5	—	5	—	5	—	3	3	2	—							

Tabell 3. Undlatelse av påtale etter straffeprosesslovens § 85, 2net og følgende ledd og loven om forsømte barn §§ 43 og 44.

Nr.	Forbrydelser ¹ Fullstendig fortegnelse og fullstendigere betegnelse i tab. 2, side 122 flg.	1 2		3 4		5 6		7 8		9 10	
										1923—1924	
		Riket 1923	Riket 1924	Bygder 2	Oslo	Øvrige byer	M.	K.	M.	K.	M.
	A. Efter straffeprosesslovens § 85, 2net og flg. ledd.	488	77	574	54	489	44	189	50	384	37
	<i>I. Vinningsforbrydelser.</i>	407	56	456	49	399	39	147	39	317	27
3	Brevbrudd m. v. i vinningsøiemeid	1	—	2	—	2	—	—	—	1	—
9	Underslag	18	—	21	1	18	—	10	—	11	1
10	Simpelt tyveri	233	46	257	42	225	30	89	33	176	25
11	Grovt tyveri	91	2	111	1	91	2	28	1	83	—
12	Naskeri	21	2	16	—	27	2	1	—	9	—
13	Heleri	28	4	37	2	26	1	12	4	27	1
15	Ran	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—
16	Simpelt bedrageri	11	1	7	1	7	2	5	—	6	—
18	Bedrageri for øvrig	3	—	2	1	1	—	1	1	3	—
19	Utroskap	1	—	3	—	2	—	1	—	1	—
	<i>II. Voldsforbrydelser og ærekrenkelser.</i>	16	8	28	1	20	2	14	4	10	3
24	Vold mot offentlig tjenestemann	—	—	2	1	2	1	—	—	—	—
25	Legemsfornærrelse	5	—	2	—	3	—	1	—	3	—
26	Simpel legemsbeskadigelse . . .	—	—	2	—	1	—	—	—	1	—
30	Uaktsomt drap	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
34	Fosterfordrivelse	—	6	—	—	—	—	—	4	—	2
36	Hærverk o. l.	10	2	22	—	13	1	13	—	6	1
	<i>III. Sedelighetsforbrydelser.</i>	11	3	14	—	13	—	5	1	7	2
37	Påf. av smittsom kjønnssykdom	—	2	1	—	—	—	1	1	—	1
38	Voldtekts	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
41	Utukt. omgj. m. barn und. 13 år	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—
42	Utukt. omgj. m. mindreårige f. ø.	5	—	1	—	5	—	—	—	1	—
43	Utukt. adf. i overv. av barn etc.	4	—	7	—	2	—	4	—	5	—
47	Hor	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
48	Besv. und. misl.h. ekt.skløfte . . .	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	<i>IV. Andre forbrydelser.</i>	54	10	76	4	57	3	23	6	50	5
	<i>A. I straffeloven</i>	53	9	75	3	56	2	22	5	50	5
56	Forbr. i den offentl. tjeneste	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
57	Ulov. påvirkn. av off. tj.mann .	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
59	Andre forbr. mot offentl. mynd.	—	—	4	—	3	—	—	—	1	—
60	Oprør og truende opløp m. v. .	—	—	5	—	4	—	—	—	1	—
61	Opfordring til straffbare handl.	—	—	7	—	3	—	—	—	4	—
62	Almindelig brevbrudd o. l. . .	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
63	Innbrudd	13	—	16	—	6	—	11	—	12	—
66	Falsk edelig forklaring	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—

¹ Hvis en person er siktet samtidig for flere slags forbrydelser, er han her regnet med under hver av disse, jfr. derimot tabell 1, note 4. ² Herunder ladesteder.

Tabell 3 (forts.). Undlatelse av påtale etter straffeprosesslovens § 85, 2net og følgende ledd og loven om forsømte barn §§ 43 og 44.

Nr.	Forbrydelser Fullstendig fortegnelse og fullstendigere betegnelse i tab. 2, side 122 flg.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Riket 1923		Riket 1924		Bygder		Oslo		Øvrige byer	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
67	A. Efter straffepr.l. § 85 (forts.).	4	—	2	—	3	—	2	—	1	—
68	Annen falsk forklaring	3	—	1	1	—	—	1	—	3	1
69	Falsk anklage	15	6	24	1	20	1	5	3	14	3
70	Bruk av falskt dokument	1	1	1	—	—	—	1	2	—	—
74	Forfalskning av dokument	4	—	1	—	—	—	3	—	2	—
75	Brudd på forsørgelsesplikt m. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
78	Inngåelse av ugyldig eller omstøtelig ekteskap.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
79	Trusler	1	—	1	1	1	—	—	1	1	—
80	Skyldn. forvrr. av formuesstill.	2	—	1	—	3	—	—	—	—	—
81	Uriktig etc. bokførsel	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
83	Forbr. i gjeldsforhold for øvrig	1	—	2	—	2	—	—	1	—	—
84	Rømning fra skib	1	—	5	—	2	—	—	4	—	—
	Andre forbr. i sjøfartsforhold	—	—	5	—	1	—	—	4	—	—
B.	Utenfor straffeloven	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
86	Forbr. mot dyrtidslovg.	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—
89	Falsk oppgivelse av barnefar m. v.	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—
B.	Efter loven om forsømte barn §§ 43 og 44.	254	11	220	6	137	8	86	4	251	5
	I. Vinningsforbrydelser.	225	10	186	5	111	7	73	4	227	4
9	Underslag	1	1	2	—	—	1	2	—	1	—
10	Simpelt tyveri	138	9	110	5	67	6	40	4	141	4
11	Grovtyveri	54	—	44	—	22	—	20	—	56	—
12	Naskeri	22	—	12	—	15	—	4	—	15	—
13	Heleri	10	—	17	—	7	—	6	—	14	—
16	Simpelt bedrageri.	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	II. Voldsforsbrydelser og ærekrenkelser.	16	—	21	—	20	—	3	—	14	—
25	Legemsfornærrelse	7	—	3	—	7	—	—	3	—	—
30	Uaktsomt drap	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
36	Hærverk o. l.	9	—	17	—	13	—	2	—	11	—
	III. Sedelighetsforsbrydelser.	8	—	5	—	5	—	3	—	5	—
38	Voldtektsforsbrydelser.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
41	Utukt. omgj. m. barn und. 13 år	4	—	—	—	2	—	—	2	—	—
43	Utukt. adf. i overv. av barn etc.	1	—	5	—	1	—	3	—	2	—
49	Omgjengelse mot naturen	2	—	—	—	1	—	—	1	—	—
	IV. Andre forbrydelser.	5	1	8	1	1	1	7	—	5	1
A.	I. Straffeloven	5	1	8	—	1	1	7	—	5	—
60	Ooprør og truende opløp m. v.	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—
63	Innbrudd	5	—	2	—	1	—	2	—	4	—
69	Bruk av falskt dokument	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
81	Andre forbr. i gjeldsforhold	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
B.	Utenfor straffeloven	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
89	Falsk oppgivelse av barnefar m. v.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

Tab. 4. Straffelte¹ fordelt efter straffens art og størrelse. Riket 1923—24.

Kjønn. Alder. Tidligere straffeforhold	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Fengsel								
	Til og med 90 dager	Over 90 dager under 6 mdr.	6 mdr. til og med 1 år	Over 1 år til 3 år	Over 3 år til 6 år	Over 6 år til 15 (20) år	På livstid	Til- sammen	
I alt	Herav betinget ²								
I. Riket	3 3391	1577	8 629	719	255	43	9 5	—	13 5042
A. Menn	3 3083	1411	8 591	689	245	42	9 5	—	13 4655
1. Tidligere ikke straffelte	4 2037	1272	159	137	63	14	10 3	—	4 2413
Under 21 år	5 623	482	29	18	2	—	—	—	5 672
21—25 "	6 477	311	39	27	14	1	—	—	6 558
Minst 25 "	6 937	479	91	92	47	13	10 3	—	6 1183
2. Tidligere straffelte . . .	5 1046	139	8 432	552	182	28	11 2	—	7 2242
Under 21 år	163	15	62	47	7	—	—	—	279
21—25 "	268	28	114	148	34	3	—	—	567
Minst 25 "	5 615	96	8 256	357	141	25	11 2	—	7 1396
B. Kvinner	308	166	38	30	10	1	—	—	387
1. Tidligere ikke straffelte	230	153	11	15	6	1	—	—	263
Under 21 år	58	43	3	4	—	—	—	—	65
21—25 "	45	31	3	2	1	—	—	—	51
Minst 25 "	127	79	5	9	5	1	—	—	147
2. Tidligere straffelte . . .	78	13	27	15	4	—	—	—	124
Under 21 år	15	2	5	3	—	—	—	—	23
21—25 "	21	3	9	3	—	—	—	—	33
Minst 25 "	42	8	13	9	4	—	—	—	68
II. Bygdene	4 1295	634	175	189	101	32	10 3	—	4 1795
A. Menn	4 1197	577	167	180	96	31	10 3	—	4 1674
1. Tidligere ikke straffelte	7 901	543	69	65	36	11	12 2	—	7 1084
Under 21 år	6 296	227	14	10	1	—	—	—	6 321
21—25 "	6 209	126	14	8	8	—	—	—	6 239
Minst 25 "	6 396	190	41	47	27	11	12 2	—	6 524
2. Tidligere straffelte . . .	6 296	34	98	115	60	20	11 1	—	6 590
Under 21 år	57	8	19	17	2	—	—	—	95
21—25 "	74	7	29	24	11	2	—	—	140
Minst 25 "	6 165	19	50	74	47	18	11 1	—	6 355
B. Kvinner	98	57	8	9	5	1	—	—	121
1. Tidligere ikke straffelte	79	53	4	6	4	1	—	—	94
Under 21 år	24	20	1	2	—	—	—	—	27
21—25 "	14	10	1	2	1	—	—	—	18
Minst 25 "	41	23	2	2	3	1	—	—	49
2. Tidligere straffelte . . .	19	4	4	3	1	—	—	—	27
Under 21 år	6	—	1	1	—	—	—	—	8
21—25 "	4	1	1	1	—	—	—	—	6
Minst 25 "	9	3	2	1	1	—	—	—	13

¹ Se tab. 1, note 1 og 2. ² Her er ikke tatt med de tilfelle hvor dommene etterpå er gjort betinget ved kgl. res.
⁷ Herav 3 tillike idømt bot ⁸ Herav 1 tillike idømt bot på 20 000,00 kr. ⁹ 4—8 års fengsel, 1—10 år. ¹⁰ 2—8 års
 på 1000 kr., 1 på 2000 kr., 1 på 2500 kr. og 1 på 15 000 kr. ¹⁵ Herav 8 på 1000 kr., 1 på 2000 kr., 1 på 2500 kr. og
¹⁸ Herav 1 på 1000 kr. og 1 på 2000 kr. ¹⁹ Herav 4 høfte. ²⁰ Herav 3 høfte. ²¹ Herav 2 høfte. ²² Herav 1 høfte.

Tillegg om bruken av st.l. § 65 og § 39 i Riket 1923 og 1924.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23					
Hefte	Fra-dom-melse av offentlig tjeneste	Boter								Hovedsum								
		Under 40 kr.	Minst 40 kr.	Til-sam-men	Herav				Dom		Vedtatt forelegg			I alt	Ube-tinget	Be-tinget ²	Ved-tatt forelegg	Til-sammen
					Dom		Vedtatt forelegg		I alt	Herav betin-get ¹	I alt	Herav betin-get ²						
					I alt	Herav betin-get ¹	I alt	Herav betin-get ²										
6 11	1	434	14	1220	1654	710	54	944	4	5764	4129	19	1635	23	944	6708		
6 10	1	351	15	1123	1474	630	45	844	4	5296	3837	20	1459	23	844	6140		
6 8	—	339	16	1000	1339	560	44	779	4	2981	1663	21	1318	23	779	3760		
1	—	86	140	226	72	20	154	—	1	745	243	502	24	154	899			
2	—	59	195	254	90	7	164	—	1	650	330	21	320	24	164	814		
6 5	—	194	16	665	859	398	17	461	2	1586	1090	496	25	461	2047			
2	1	12	17	123	135	70	1	65	—	2315	2174	22	141	65	2380			
—	—	1	11	12	4	—	8	—	—	283	268	15	8	291	—			
—	—	5	17	31	36	16	1	20	—	583	554	29	20	603	—			
2	1	6	81	87	50	—	37	—	1449	1352	22	97	37	1486				
1	—	83	17	97	180	80	9	100	—	468	292	22	76	100	568			
1	—	82	17	92	174	76	8	98	—	340	178	22	162	98	438			
—	—	3	4	7	2	1	5	—	—	67	23	44	5	72	—			
—	—	7	6	13	3	—	10	—	—	54	23	31	10	64	—			
1	—	72	17	82	154	71	7	83	—	219	132	22	87	83	302			
—	—	1	5	6	4	1	2	—	—	128	114	14	2	130	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	21	2	—	23	—			
—	—	1	5	6	4	1	2	—	—	33	30	3	—	33	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	63	9	2	74	—			
6 5	1	289	18	718	1007	447	35	560	1	2248	1578	22	670	24	560	2808		
6 5	1	242	18	668	910	406	29	504	1	2086	1479	22	607	24	504	2590		
6 5	—	235	18	605	840	371	29	469	1	1460	887	22	573	24	469	1929		
—	—	56	113	169	60	18	109	—	—	381	136	245	109	490	—			
1	—	38	132	170	68	2	102	—	—	308	179	22	129	102	410			
6 4	—	141	18	360	501	243	9	258	1	771	572	199	24	258	1029			
—	—	1	7	63	70	35	—	35	—	626	592	34	35	661	—			
—	—	1	6	7	3	—	4	—	—	98	90	8	4	102	—			
—	—	2	15	17	7	—	10	—	—	147	140	7	10	157	—			
—	—	1	4	42	46	25	—	21	—	381	362	19	21	402	—			
—	—	—	47	50	97	41	6	56	—	162	99	63	56	218	—			
—	—	—	47	48	95	40	6	55	—	134	75	59	55	189	—			
—	—	—	3	2	5	—	—	5	—	27	7	20	5	32	—			
—	—	—	3	2	5	1	—	4	—	19	9	10	4	23	—			
—	—	—	41	44	85	39	6	46	—	88	59	29	46	134	—			
—	—	—	—	2	2	1	—	1	—	28	24	4	1	29	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—	8	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	5	1	—	6	—			
—	—	—	—	2	2	1	—	1	—	14	11	3	1	15	—			

³ Herav 6 tillike idømt bot. ⁴ Herav 4 tillike idømt bot. ⁵ Herav 2 tillike idømt bot. ⁶ Herav 1 tillike idømt bot. fengsel, 1—10 år. ¹¹ 8 års fengsel. ¹² 1—8 års fengsel, 1—10 års fengsel. ¹³ Herav 7 tillike idømt bot. ¹⁴ Herav 9 1 på 15 000 kr. ¹⁶ Herav 7 på 1000 kr., 1 på 2000 kr., 1 på 2500 kr. og 1 på 15 000 kr. ¹⁷ Herav 1 på 1000 kr.

³ Herav 4 betinget. ²⁴ Herav 1 betinget. ²⁵ Herav 2 betinget.

Tab. 4 (forts.). Straffelte fordelt efter straffens art og størrelse. Riket

Kjønn. Alder. Tidligere straffeforhold	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Fengsel								
	Til og med 90 dager		Over 90 dager under 6 mdr.	6 mdr. til og med 1 år	Ovor 1 år til 3 år	Over 3 år til 6 år	Over 6 år til 15 (20) år	På livstid	Til- sammen
	I alt	Herav betiget							
III. Oslo . . .	959	439	259	298	74	9	⁴ 1	—	1600
A. Menn	847	384	234	288	71	9	⁴ 1	—	1450
1. Tidligere ikke straffelte	491	316	44	29	11	1	⁴ 1	—	577
Under 21 år	138	107	9	2	—	—	—	—	149
21—25 "	123	80	15	11	2	—	—	—	151
Minst 25 "	230	129	20	16	9	1	⁴ 1	—	277
2. Tidligere straffelte . . .	356	68	190	259	60	8	—	—	873
Under 21 år	40	4	22	16	3	—	—	—	81
21—25 "	102	14	47	79	16	1	—	—	245
Minst 25 "	214	50	121	164	41	7	—	—	547
B. Kvinner	112	55	25	10	3	—	—	—	150
1. Tidligere ikke straffelte	74	46	5	2	—	—	—	—	81
Under 21 år	17	8	2	1	—	—	—	—	20
21—25 "	18	10	2	—	—	—	—	—	20
Minst 25 "	39	28	1	1	—	—	—	—	41
2. Tidligere straffelte . . .	38	9	20	8	3	—	—	—	69
Under 21 år	4	2	3	2	—	—	—	—	9
21—25 "	13	2	8	2	—	—	—	—	23
Minst 25 "	21	5	9	4	3	—	—	—	37
IV. Øvrige byer .	¹ 1137	504	³ 195	232	80	2	⁴ 1	—	⁵ 1647
A. Menn	¹ 1039	450	³ 190	221	78	2	⁴ 1	—	⁵ 1531
1. Tidligere ikke straffelte	² 645	413	46	43	16	2	—	—	² 752
Under 21 år	² 189	148	6	6	1	—	—	—	² 202
21—25 "	145	105	10	8	4	1	—	—	168
Minst 25 "	311	160	30	29	11	1	—	—	382
2. Tidligere straffelte . . .	² 394	37	³ 144	178	62	—	⁴ 1	—	¹ 779
Under 21 år	66	3	21	14	2	—	—	—	103
21—25 "	92	7	38	45	7	—	—	—	182
Minst 25 "	² 236	27	³ 85	119	53	—	⁴ 1	—	¹ 494
B. Kvinner	98	54	5	11	2	—	—	—	116
1. Tidligere ikke straffelte	77	54	2	7	2	—	—	—	88
Under 21 år	17	15	—	1	—	—	—	—	18
21—25 "	13	11	—	—	—	—	—	—	13
Minst 25 "	47	28	2	6	2	—	—	—	57
2. Tidligere straffelte . . .	21	—	3	4	—	—	—	—	28
Under 21 år	5	—	1	—	—	—	—	—	6
21—25 "	4	—	—	—	—	—	—	—	4
Minst 25 "	12	—	2	4	—	—	—	—	18

Straffelovens § 39 er bragt i anvendelse i 1923 mot 1 straffelt (mann) i Telemark lagssogn, anvist op hold i Straffelovens § 65 er ikke bragt i anvendelse i 1923 eller 1924.

¹ Herav 2 tillike idømt bot. ² Herav 1 tillike idømt bot. ³ Herav 1 tillike idømt bot på 20 000 kr. ⁴ 8 års fengsel.
⁵ Herav 1 på 1 000 kr. ⁶ Herav 3 på 1 000 kr. og 1 på 2 500 kr. ⁷ Herav 2 på 1 000 kr. og 1 på 2 500 kr. ⁸ Herav

1923—24. Tillegg om bruken av st.l. § 65 og § 39 i Riket 1923 og 1924.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
Hefte	Fra-dom-melse av offentlig tjeneste	Bøter						Hovedsum								
		Under 40 kr.	Minst 40 kr.	Til-sam-men	Herav			Dom			Ved-tatt forelegg			Dom	Ved-tatt forelegg	Til-sammen
					I alt	Herav betinget	I alt	Herav betinget	I alt	Ube-tinget	Bet-tinget					
—	—	61	⁶ 205	266	88	—	178	—	1688	1249	439	178	1866			
—	—	44	⁷ 185	229	76	—	153	—	1526	1142	384	153	1679			
—	—	43	⁷ 166	209	67	—	142	—	644	328	316	142	786			
—	—	13	10	23	9	—	14	—	158	51	107	14	172			
—	—	11	27	38	7	—	31	—	158	78	80	31	189			
—	—	19	⁷ 129	148	51	—	97	—	328	199	129	97	425			
—	—	1	19	20	9	—	11	—	882	814	68	11	893			
—	—	—	2	2	1	—	1	—	82	78	4	1	83			
—	—	—	4	4	1	—	3	—	246	232	14	3	249			
—	—	1	13	14	7	—	7	—	554	504	50	7	561			
—	—	17	⁸ 20	37	12	—	25	—	162	107	55	25	187			
—	—	17	⁸ 20	37	12	—	25	—	93	47	46	25	118			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	12	8	—	20			
—	—	4	2	6	1	—	5	—	21	11	10	5	26			
—	—	13	⁸ 18	31	11	—	20	—	52	24	28	20	72			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	60	9	—	69			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	7	2	—	9			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	21	2	—	23			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	32	5	—	37			
6	—	84	⁹ 297	381	175	19	206	3	1828	1302	¹¹ 526	¹⁴ 206	2034			
5	—	65	⁹ 270	335	148	16	187	3	1684	1216	¹² 468	¹⁴ 187	1871			
3	—	61	¹⁰ 229	290	122	15	168	3	877	448	¹³ 429	¹⁴ 168	1045			
1	—	17	17	34	3	2	31	1	206	56	150	¹⁵ 31	237			
1	—	10	36	46	15	5	31	1	184	73	¹³ 111	¹⁵ 31	215			
1	—	34	¹⁰ 176	210	104	8	106	1	487	319	168	¹⁵ 106	593			
2	—	4	⁸ 41	45	26	1	19	—	807	768	¹³ 39	19	826			
—	—	—	3	3	—	—	3	—	103	100	3	3	106			
—	—	3	⁸ 12	15	8	1	7	—	190	182	8	7	197			
2	—	1	26	27	18	—	9	—	514	486	¹³ 28	9	523			
1	—	19	27	46	27	3	19	—	144	86	¹³ 58	19	163			
1	—	18	24	42	24	2	18	—	113	56	¹³ 57	18	131			
—	—	—	2	2	2	1	—	—	20	4	16	—	20			
—	—	—	2	2	1	—	1	—	14	3	¹¹ 1	1	15			
1	—	18	20	38	21	1	17	—	79	49	¹³ 30	17	96			
—	—	1	3	4	3	1	1	—	31	30	1	1	32			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	—	—	6			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	4			
—	—	1	3	4	3	1	1	—	21	20	1	1	22			

arbeidshus, i 1924 mot 1 frifunnen (mann) i Trondhjem lagssogn, anvist ophold i sinnsykeasyl.

⁵ Herav 3 tillike idømt bot. ⁶ Herav 5 bøter på 1 000 kr., 1 på 15 000 kr. ⁷ Herav 4 bøter à 1 000 kr., 1 à 15 000 kr.
 3 hefte. ¹² Herav 2 hefte. ¹³ Herav 1 hefte. ¹⁴ Herav 3 betinget. ¹⁵ Herav 1 betinget.

Tab. 5. Straffelte¹ i Riket 1923—24 fordelt efter forbrydelse og straff.

Forbrydelser (fullstendigere betegnelser i tabell 2). ² Straffeltes tidligere straffeforhold ³ og alder	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Tilsammen				Fengsel						Bot	
	Menn		Kvinner		Inntil 90 dager		91 dager —5 mdr.		Minst 6 mdr.			
	Tidligere ikke straffelt	Tidligere straffelt	Tidligere ikke straffelt	Tidligere straffelt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
A. Tilsammen straffelte.	4 3760	5 2380	6 438	130	3083	308	591	38	981	41	1474	180
B. Vinningsforbrydelser.	7 1799	8 1855	175	108	2254	212	454	30	750	22	191	19
I. Simpelt tyveri	8 682	8 798	87	72	1093	133	163	17	214	8	6	1
Tidligere ikke straffelt					661	85	7	—	7	1	5	1
—“— straffelt					432	48	156	17	207	7	1	—
14—16 år	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
16—18 ”	60	10	4	—	69	4	1	—	—	—	—	—
18—21 ”	125	69	23	11	175	32	12	1	5	1	2	—
21—25 ”	6 168	178	20	17	255	31	46	6	43	—	1	—
Minst 25 ”	6 325	8 541	40	44	590	66	104	10	166	7	3	1
II. Grovt tyveri	6 516	711	11	5	673	12	190	2	361	2	2	—
Tidligere ikke straffelt					449	10	44	—	20	1	2	—
—“— straffelt					224	2	146	2	341	1	—	—
14—16 år	15	1	—	—	14	—	—	—	2	—	—	—
16—18 ”	86	16	1	—	93	1	5	—	4	—	—	—
18—21 ”	6 152	119	5	2	187	6	47	—	36	1	—	—
21—25 ”	133	228	1	1	189	1	61	1	111	—	—	—
Minst 25 ”	130	347	4	2	190	4	77	1	208	1	2	—
III. Naskeri	81	11	10	—	14	1	—	—	—	—	78	9
Tidligere ikke straffelt					7	1	—	—	—	—	74	9
—“— straffelt					7	—	—	—	—	—	4	—
14—16 år	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
16—18 ”	14	—	1	—	—	—	—	—	—	—	14	1
18—21 ”	15	1	1	—	5	—	—	—	—	—	11	1
21—25 ”	.19	3	1	—	5	—	—	—	—	—	17	1
Minst 25 ”	32	7	7	—	4	1	—	—	—	—	35	6
IV. Heleri	108	119	36	16	160	44	21	3	27	3	19	2
Tidligere ikke straffelt					87	32	3	2	1	—	17	2
—“— straffelt					73	12	18	1	26	3	2	—
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 ”	12	1	—	—	10	—	2	—	—	—	1	—
18—21 ”	13	15	4	2	21	6	1	—	2	—	4	—
21—25 ”	27	33	4	6	41	7	8	2	7	1	4	—
Minst 25 ”	56	70	28	8	88	31	10	1	18	2	10	2
I—IV. Tyrsforbrydelser i alt . . .	7 1387	8 1639	144	93	1940	190	374	22	602	13	105	12
Tidligere ikke straffelt					1204	128	54	2	28	2	98	12
—“— straffelt					736	62	320	20	574	11	7	—
14—16 år	20	1	—	—	18	—	—	—	2	—	1	—
16—18 ”	172	27	6	—	172	5	8	—	4	—	15	1
18—21 ”	6 305	204	33	15	388	44	60	1	43	2	17	1
21—25 ”	6 347	442	26	24	490	39	115	9	161	1	22	1
Minst 25 ”	6 543	8 965	79	54	872	102	191	12	392	10	50	9

¹ Se tab. 1, note 1 og 2. ² Se tab. 1, note 4. ³ Se tab. 1, note 3. ⁴ Herav 7 hefte og 1 hefte + bot. ⁵ Herav 2 hefte og 1 fradømt off. tjeneste. ⁶ Herav 1 hefte. ⁷ Herav 3 hefte. ⁸ Herav 2 hefte.

Tab. 5 (forts.). Straffelte i Riket i 1923—24 fordelt efter forbrydelse og straff.

Forbrydelser (fullstendigere betegnelser i tabell 2). Straffeltes tidligere straffeforhold og alder	Tilsammen				Fengsel						Bot			
	Menn		Kvinner		Inntil 90 dager			91 dager —5 mdr.		Minst 6 mdr.				
	Tidligere ikke straf- felt	Tidligere straffelt	Tidligere ikke straf- felt	Tidligere straffelt	M.	K.	M.	K.	M.	K.				
B. Vinningsforbr. (forts.).														
V. Underslag	264	106	15	4	210	11	41	1	44	1	75	6		
Tidligere ikke straffelt					153	8	15	—	28	1	68	6		
—“— straffelt					57	3	26	1	16	—	7	—		
14—16 år	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5	—		
16—18 ”	8	1	1	1	3	—	2	1	—	—	4	1		
18—21 ”	19	6	2	—	17	2	3	—	1	—	4	—		
21—25 ”	52	17	2	—	39	1	4	—	6	—	20	1		
Minst 25 ”	179	82	10	3	150	8	32	—	37	1	42	4		
VI. Ran	13	38	2	2	3	—	7	2	41	2	—	—		
Tidligere ikke straffelt					2	—	3	2	8	—	—	—		
—“— straffelt					1	—	4	—	33	2	—	—		
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16—18 ”	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—		
18—21 ”	2	1	1	1	—	—	1	1	2	1	—	—		
21—25 ”	5	13	1	1	1	—	1	1	16	1	—	—		
Minst 25 ”	5	23	—	—	2	—	4	—	22	—	—	—		
VII. Bedrageri	105	64	10	9	84	9	25	5	49	4	11	1		
Tidligere ikke straffelt					65	7	9	2	23	—	8	1		
—“— straffelt					19	2	16	3	26	4	3	—		
14—16 år	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—		
16—18 ”	1	—	1	1	1	1	—	1	—	—	—	—		
18—21 ”	7	3	2	—	7	1	1	1	2	—	—	—		
21—25 ”	16	7	—	3	12	1	3	1	4	1	4	—		
Minst 25 ”	80	54	7	5	63	6	21	2	43	3	7	1		
VIII. Andre vinningsforbrydelser ¹	30	8	4	—	17	2	7	—	14	2	—	—		
Tidligere ikke straffelt					12	2	7	—	11	2	—	—		
—“— straffelt					5	—	—	—	3	—	—	—		
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16—18 ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
18—21 ”	3	1	1	—	3	1	—	—	—	1	—	—		
21—25 ”	5	2	—	—	4	—	—	—	3	—	—	—		
Minst 25 ”	22	5	3	—	10	1	7	—	10	2	—	—		

¹ I tabell 2 er foran disse forbrydelser satt en stjerne i teksten.

Tab. 5 (forts.). Straffelte i Riket i 1923–24 fordelt efter forbrydelse og straff.

Tab. 5 (forts.). Straffelte i Riket 1923—24 fordelt efter forbrydelse og straff.

Forbrydelser (fullstendigere betegnelser i tabell 2). Straffeltes tidligere straffeforhold og alder	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Tilsammen				Fengsel							Bot	
	Menn		Kvinner		Inntil 90 dager		91 dager —5 mdr.		Minst 6 mdr.				
	Tidligere ikke straf- felt	Tidligere straffelt	Tidligere ikke straf- felt	Tidligere straffelt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
C. Voldsforbrydelser og ære- krenkelser (forts.).													
XIV. Fosterfordrivelse	1	—	3	1	—	—	2	—	—	1	2	—	—
Tidligere ikke straffelt						2	—	—	1	1	1	—	—
—“— straffelt						—	—	—	—	—	—	—	—
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18—21 ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21—25 ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Minst 25 ”	1	—	3	1	—	2	—	—	1	2	—	—	—
XV. Ærekrenkelse	84	9	49	1	20	14	2	—	—	—	71	36	—
Tidligere ikke straffelt					17	14	1	—	—	—	66	35	—
—“— straffelt					3	—	1	—	—	—	5	1	—
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 ”	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
18—21 ”	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—
21—25 ”	9	2	4	—	1	3	1	—	—	—	9	1	—
Minst 25 ”	73	7	42	1	17	9	1	—	—	—	62	34	—
XVI. Hærverk o. lign.	94	16	4	—	40	2	2	—	3	—	65	2	—
Tidligere ikke straffelt					31	2	1	—	—	—	62	2	—
—“— straffelt					9	—	1	—	3	—	3	—	—
14—16 år	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
16—18 ”	12	1	—	—	4	—	—	—	—	—	9	—	—
18—21 ”	22	2	—	—	10	—	—	—	1	—	13	—	—
21—25 ”	17	2	1	—	8	—	1	—	—	—	10	1	—
Minst 25 ”	41	11	3	—	18	2	1	—	2	—	31	1	—
XVII. ¹ Andre voldsforbrydelser . . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Tidligere ikke straffelt					—	—	—	—	—	—	1	—	—
—“— straffelt					—	—	—	—	—	—	—	—	—
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18—21 ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21—25 ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Minst 25 ”	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
D. Sedelighetsforbrydelser.	² 152	60	34	8	86	35	27	5	87	2	11	—	—
XVIII. Påførelse av smittsom kjonns- sykdom	—	—	1	20	7	1	24	—	3	—	—	—	—
Tidligere ikke straffelt						20	—	—	—	—	—	—	—
—“— straffelt						1	4	—	3	—	—	—	—
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 ”	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
18—21 ”	—	—	—	9	3	—	10	—	2	—	—	—	—
21—25 ”	—	—	—	5	4	—	8	—	1	—	—	—	—
Minst 25 ”	—	—	—	1	5	—	1	5	—	—	—	—	—

¹ I tabell 2 er foran disse forbrydelser satt en stjerne i teksten. ² Herav 1 hefte.

Tab. 5 (forts.). Straffelte i Riket 1923–24 fordelt efter forbrydelse og straff.

Forbrydelser (fullstendigere betegnelser i tabell 2). Straffeltes tidligere straffeforhold og alder	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Tilsammen				Fengsel						Bot	
	Menn		Kvinner		Inntil 90 dager		91 dager –5 mdr.		Minst 6 mdr.			
	Tidligere ikke straffelt	Tidligere straffelt	Tidligere ikke straffelt	Tidligere straffelt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
D. Sedelighetsforbrydelser (forts.).												
XIX. <i>Voldtekts</i>	13	11	—	—	1	—	1	—	22	—	—	—
Tidligere ikke straffelt					1	—	—	—	12	—	—	—
—“— straffelt . . .					—	—	1	—	10	—	—	—
14–16 år	—	—										
16–18 ”	1	—				1	—	—				
18–21 ”	3	—				—	—	—	3	—		
21–25 ”	2	1				—	—	—	3	—		
Minst 25 ”	7	10				—	1	—	16	—		
XX. <i>Utukt med mindreårige</i> . . .	56	10	1	—	28	—	2	—	34	1	2	—
Tidligere ikke straffelt					26	—	2	—	26	1	2	—
—“— straffelt . . .					2	—	—	—	8	—	—	—
14–16 år	1	—			1	—	—	—				
16–18 ”	6	—	1	—	6	—	—	—		1	—	
18–21 ”	12	1	—		11	—	—	—	1	—	1	—
21–25 ”	12	1	—		5	—	1	—	7	—	—	—
Minst 25 ”	25	8	—		5	—	1	—	26	—	1	—
XXI. <i>Blodskam</i>	13	1	3	—	1	—	1	2	12	1	—	—
Tidligere ikke straffelt					1	—	1	2	11	1	—	—
—“— straffelt . . .					—	—	—	—	1	—	—	—
14–16 år	—	—										
16–18 ”	—	—										
18–21 ”	—	—										
21–25 ”	1	—	1	—					1	—	1	—
Minst 25 ”	12	1	2	—	1	—	1	2	11	—	—	—
XXII. <i>Hor</i>	9	2	10	1	11	11	—	—	—	—	—	—
Tidligere ikke straffelt					9	10	—	—	—	—	—	—
—“— straffelt . . .					2	1	—	—	—	—	—	—
14–16 år	—	—			—	—						
16–18 ”	—	—			—	—						
18–21 ”	—	—			—	—						
21–25 ”	3	—	3	—	3	3	—	—				
Minst 25 ”	6	2	7	1	8	8	—	—				
XXIII. <i>Besværgelse under mislig-holdt ekteskapslofte</i>	5	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Tidligere ikke straffelt					5	—	—	—	—	—	—	—
—“— straffelt . . .					—	—	—	—	—	—	—	—
14–16 år	—	—			—	—						
16–18 ”	—	—			—	—						
18–21 ”	—	—			—	—						
21–25 ”	3	—			3	—	—	—				
Minst 25 ”	2	—			2	—	—	—				

Tab. 5 (forts.). Straffelte i Riket 1923–24 fordelt efter forbrydelse og straff.

Forbrydelser Straffeltes tidligere straffehistorie og alder	Tilsammen				Fengsel						Bot			
	Menn		Kvinner		Inntil 90 dager		91 dager —5 mdr.		Minst 6 mdr.					
	Tidligere ikke straf- felt	Tidligere straffelt	Tidligere ikke straf- felt	Tidligere straffelt	M.	K.	M.	K.	M.	K.				
											M.	K.		
D. Sedelighetsforbrydelser (forts.)														
XXIV. ¹ Andre sedelighetsforbrydelser	2 56	35	—	—	39	—	23	—	19	—	9	—		
Tidligere ikke straffelt					27	—	12	—	9	—	7	—		
—“— straffelt . . .					12	—	11	—	10	—	2	—		
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16—18 ”	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—		
18—21 ”	5	1	—	—	2	—	1	—	1	—	2	—		
21—25 ”	9	8	—	—	11	—	3	—	3	—	—	—		
Minst 25 ”	2 41	26	—	—	25	—	19	—	15	—	7	—		
E. Andre forbrydelser . . .	3 704	4 192	2 107	10	358	38	58	1	75	6	400	71		
I. I straffeloven . . .	3 501	4 181	2 38	8	354	31	50	1	74	6	199	7		
XXV. Falsk forklaring	52	9	15	—	26	12	3	—	7	2	25	1		
Tidligere ikke straffelt					24	12	2	—	3	2	23	1		
—“— straffelt . . .					2	—	1	—	4	—	2	—		
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16—18 ”	1	—	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—		
18—21 ”	7	—	2	—	2	2	—	—	1	—	4	—		
21—25 ”	14	2	3	—	10	3	1	—	1	—	4	—		
Minst 25 ”	30	7	8	—	13	5	2	—	5	2	17	1		
XXVI. Falsk anklage	22	5	1	—	12	1	—	—	2	—	13	—		
Tidligere ikke straffelt					12	1	—	—	—	—	10	—		
—“— straffelt . . .					—	—	—	—	2	—	3	—		
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16—18 ”	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—		
18—21 ”	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—		
21—25 ”	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—		
Minst 25 ”	16	4	1	—	8	1	—	—	1	—	11	—		
XXVII. Dokumentfalsk	127	51	11	7	103	13	18	1	40	4	17	—		
Tidligere ikke straffelt					79	7	9	1	23	3	16	—		
—“— straffelt . . .					24	6	9	—	17	1	1	—		
14—16 år	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—		
16—18 ”	5	—	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—		
18—21 ”	18	1	2	—	15	1	1	—	1	1	2	—		
21—25 ”	15	10	1	1	16	2	1	—	7	—	1	—		
Minst 25 ”	88	40	10	4	67	10	16	1	31	3	14	—		
XXVIII. Trusler m. v. . . .	70	20	1	—	30	—	2	—	2	—	56	1		
Tidligere ikke straffelt					19	—	—	—	—	—	51	1		
—“— straffelt . . .					11	—	2	—	2	—	5	—		

¹ I tabell 2 er foran disse forbrydelser satt en stjerne i teksten. ² Herav 1 hefte. ³ Herav 3 hefte og 1 hefte + bot

⁴ Herav 1 fradømt off. tjeneste.

Tab. 5 (forts.). Straffelte i Riket i 1923—24 fordelt efter forbrydelse og straff.

Forbrydelser (fullstendigere betegnelser i tabell 2). Straffeltes tidligere straffeforhold og alder	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Tilsammen				Fengsel						Bot	
	Menn		Kvinner		Inntil 90 dager		91 dager —5 mdr.		Minst 6 mdr.			
	Tidligere ikke straffelt	Tidligere straffelt	Tidligere ikke straffelt	Tidligere straffelt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
E. Andre forbrydelser (forts.).												
14—16 år					—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 "					—	—	—	—	—	—	—	—
18—21 "	6	1	—	—	2	—	—	—	—	—	5	—
21—25 "	8	1	—	—	4	—	—	—	—	—	5	—
Minst 25 "	56	18	1	—	24	—	2	—	2	—	46	1
XXIX. Forbrydelser i gjeldsforhold.	2 93	8	2 5	1	38	2	3	—	2	—	57	3
Tidligere ikke straffelt					35	2	3	—	2	—	52	2
— " — straffelt . . .					3	—	—	—	—	—	5	1
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18—21 "	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
21—25 "	10	3	1	—	5	1	—	—	—	—	8	—
Minst 25 "	2 81	5	2 4	1	33	1	3	—	2	—	47	3
XXX. Romning fra skib m. v. . .	9	7	—	—	11	—	—	—	—	—	5	—
Tidligere ikke straffelt					5	—	—	—	—	—	4	—
— " — straffelt . . .					6	—	—	—	—	—	1	—
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18—21 "	4	—	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—
21—25 "	2	6	—	—	6	—	—	—	—	—	2	—
Minst 25 "	3	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—
XXXI. Andre forbrydelser i straf- feloven for øvrig ¹ . . .	3 128	4 81	5	—	134	3	24	—	21	—	26	2
Tidligere ikke straffelt					83	3	13	—	5	—	24	2
— " — straffelt . . .					51	—	11	—	16	—	2	—
14—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16—18 "	7	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—
18—21 "	29	7	—	—	25	—	5	—	2	—	4	—
21—25 "	2 28	15	3	—	27	3	8	—	1	—	6	—
Minst 25 "	5 64	4 59	2	—	75	—	11	—	18	—	16	2
II.												
XXXII. Utenfor straffeloven. . .	203	11	69	2	4	7	8	—	1	—	201	64
Tidligere ikke straffelt					3	7	4	—	—	—	196	62
— " — straffelt . . .					1	—	4	—	1	—	5	2
14—16 år	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
16—18 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18—21 "	7	—	2	—	—	—	2	—	—	—	5	2
21—25 "	14	2	6	—	2	1	—	—	—	—	14	5
Minst 25 "	181	9	61	2	2	6	6	—	1	—	181	57

¹ I tabell 2 er foran disse forbrydelser satt en stjerne i teksten. ² Herav 1 hefte. ³ Herav 2 hefte og 1 hefte + bot.
⁴ Herav 1 fradømt off., tjeneste. ⁵ Herav 1 hefte og 1 hefte + bot.

Tab. 6. Betinget¹ straffelte² i Riket i 1923 og 1924.

Alder. Forbrydelser	1	2	3	4	5	6	7	8
	Samlet antall personer som er blitt idømt ³ bøter, hefte intil 6 mndr. eller fengsel intil 3 mndr.		Betinget straffelte:					
	M.	K.	Tilsammen		Fengsel og hefte		Bot ⁴	
1923.								
A. <i>Tilsammen</i>	1 738	186	5 699	83	670	6 79	5 29	4
14–16 år	15	—	14	—	12	—	2	—
16–18 "	103	6	82	6	77	6	5	—
18–21 "	318	35	175	17	166	16	9	1
21–25 "	401	35	168	15	165	15	3	—
Minst 25 "	901	110	5 260	45	250	6 42	5 10	3
B. <i>Tyveri, naskeri og heleri</i>	937	93	455	50	449	50	6	—
14–16 år	10	—	10	—	10	—	—	—
16–18 "	83	5	64	5	63	5	1	—
18–21 "	214	23	119	12	117	12	2	—
21–25 "	249	20	124	8	122	8	2	—
Minst 25 "	381	45	138	25	137	25	1	—
C. <i>Andre forbrydelser</i>	801	93	5 244	33	221	6 29	5 23	4
14–16 år	5	—	4	—	2	—	2	—
16–18 "	20	1	18	1	14	1	4	—
18–21 "	104	12	56	5	49	4	7	1
21–25 "	152	15	44	7	43	7	1	—
Minst 25 "	520	65	5 122	20	113	6 17	5 9	3
1924.								
A. <i>Tilsammen</i>	1 985	203	7 764	93	8 744	88	7 20	5
14–16 år	12	—	9	—	8	—	1	—
16–18 "	128	3	94	3	93	3	1	—
18–21 "	287	31	5 144	20	141	20	5 3	—
21–25 "	451	34	5 182	19	6 176	19	5 6	—
Minst 25 "	1 107	135	5 335	51	6 326	46	5 9	5
B. <i>Tyveri, naskeri og heleri</i>	1 043	101	9 505	57	8 499	56	9 6	1
14–16 år	8	—	5	—	5	—	—	—
16–18 "	91	—	71	—	71	—	—	—
18–21 "	180	21	5 103	14	101	14	5 2	—
21–25 "	249	19	5 117	11	6 115	11	5 2	—
Minst 25 "	515	61	209	32	6 207	31	2	1
C. <i>Andre forbrydelser</i>	942	102	5 259	36	245	32	5 14	4
14–16 år	4	—	4	—	3	—	1	—
16–18 "	37	3	23	3	22	3	1	—
18–21 "	107	10	41	6	40	6	1	—
21–25 "	202	15	65	8	61	8	4	—
Minst 25 "	592	74	5 126	19	119	15	5 7	4

¹ Se også tab. 4, side 128–129, rubr. 2, 16, 18 og 21. ² Se tab. 1 note 1 og 2. ³ Personer som har vedtatt forelegg er altså ikke regnet med. ⁴ Herav efter vedtatt forelegg 1 i 1923, 3 i 1924. ⁵ Herav 1 etter vedtatt forelegg. ⁶ Herav 1 hefte. ⁷ Herav 3 etter vedtatt forelegg. ⁸ Herav 2 hefte. ⁹ Herav 2 etter vedtatt forelegg.

Tab. 7. Straffelte¹ fordelt efter alder og familiestand; personer mot hvem
b) etter loven om forsømte barn §§ 43 eller

Alder. Familiestand	Riket						Bygder ³					
	Samtlige		Tidligere ikke straffelte ²		Tidligere straffelte ²		Samtlige		Tidligere ikke straffelte		Tidligere straffelte	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I. Straffelte a. i alt	6140	568	3760	438	2380	130	2590	218	1929	189	661	29
14—16 år	36	—	35	—	1	—	15	—	15	—	—	—
16—18 "	296	14	263	12	33	2	148	8	137	7	11	1
18—21 "	858	81	601	60	257	21	429	32	338	25	91	7
21—25 "	1417	97	814	64	603	33	567	29	410	23	157	6
25—30 "	1223	93	694	65	529	28	487	28	333	24	154	4
30—40 "	1285	137	724	109	561	28	498	55	353	47	145	8
40—50 "	652	92	374	78	278	14	246	38	183	37	63	1
50—60 "	269	39	181	36	88	3	140	22	112	20	28	2
60—70 "	81	11	58	11	23	—	44	5	34	5	10	—
Minst 70 år	23	4	16	3	7	1	16	1	14	1	2	—
b. Ugifte	3988	275	2312	197	1676	78	1665	99	1199	81	466	18
14—21 år	1165	90	881	67	284	23	580	38	480	30	100	8
21—25 "	1238	77	698	53	540	24	506	24	362	19	144	5
Minst 25 år	1585	108	733	77	852	31	579	37	357	32	222	5
c. Gifte	1896	228	1339	194	557	34	855	95	690	88	165	7
14—21 år	24	4	17	4	7	—	12	2	10	2	2	—
21—25 "	169	17	111	8	58	9	60	4	47	3	13	1
Minst 25 år	1703	207	1211	182	492	25	783	89	633	83	150	6
d. Enkemann (enker)	119	32	60	27	59	5	40	16	29	14	11	2
14—21 år	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21—25 "	3	1	3	1	—	—	1	—	1	—	—	—
Minst 25 år	115	31	56	26	59	5	39	16	28	14	11	2
e. Skilte, separerte	137	33	49	20	88	13	30	8	11	6	19	2
14—21 år	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
21—25 "	7	2	2	2	5	—	—	1	—	1	—	—
Minst 25 år	130	30	47	17	83	13	30	7	11	5	19	2
II. Personer mot hvem påtale er undlatt i henhold til stpl. § 85, 2net og ff. ledd ⁴	5925	6125	—	—	—	—	437	40	—	—	—	—
14—16 år	44	2	—	—	—	—	18	1	—	—	—	—
16—18 "	273	24	—	—	—	—	110	6	—	—	—	—
18—21 "	219	43	—	—	—	—	100	17	—	—	—	—
21—25 "	143	27	—	—	—	—	75	5	—	—	—	—
25—30 "	73	10	—	—	—	—	45	3	—	—	—	—
30—40 "	95	13	—	—	—	—	45	5	—	—	—	—
40—50 "	52	4	—	—	—	—	28	1	—	—	—	—
50—60 "	14	2	—	—	—	—	9	2	—	—	—	—
60—70 "	6	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Minst 70 år	6	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
III. Personer mot hvem påtale er undlatt i henhold til loven om forsømte barn §§ 43 eller 44 ⁴	7427	15	—	—	—	—	125	6	—	—	—	—
14—16 år	408	14	—	—	—	—	118	6	—	—	—	—
16—18 "	17	1	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—
18—21 "	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—

¹ Se tab. 1, note 1 og 2. ² Se tab. 1, note 3. ³ Herunder ladesteder ⁴ Fordelt etter bosted. ⁵ Herav 15 uten fast tatt med på forbrydelsessstedet. ⁷ Herav 1 uten fast bosted, tatt med på forbrydelsessstedet.

påtale er undlatt: a) efter straffeprosesslovens § 85, 2net og ff. ledd, 44, fordelt etter alder. Riket 1923–1924.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
Oslo						Øvrige byer						Alder	
Samtlige		Tidligere ikke straffelte		Tidligere straffelte		Samtlige		Tidligere ikke straffelte		Tidligere straffelte		M.	K.
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1679	187	786	118	893	69	1871	163	1045	131	826	32	I.	Straffelte, a. i alt
6	—	5	—	1	—	15	—	15	—	—	—	14–16	år
60	3	48	2	12	1	88	3	78	3	10	—	16–18	"
189	26	119	18	70	8	240	23	144	17	96	6	18–21	"
438	49	189	26	249	23	412	19	215	15	197	4	21–25	"
366	32	157	19	209	13	370	33	204	22	166	11	25–30	"
382	44	160	31	222	13	405	38	211	31	194	7	30–40	"
185	25	74	15	111	10	221	29	117	26	104	3	40–50	"
37	5	23	4	14	1	92	12	46	12	46	—	50–60	"
15	3	11	3	4	—	22	3	13	3	9	—	60–70	"
1	—	—	—	1	—	6	3	2	2	4	1	Minst 70	år
1137	100	487	63	650	37	1186	76	626	53	560	23	b.	Ugifte
249	27	168	18	81	9	336	25	233	19	103	6	14–21	år
378	37	159	22	219	15	354	16	177	12	177	4	21–25	"
510	36	160	23	350	13	496	35	216	22	280	13	Minst 25	år
442	64	259	42	183	22	599	69	390	64	209	5	c.	Gifte
6	1	4	1	2	—	6	1	3	1	3	—	14–21	år
51	11	26	3	25	8	58	2	38	2	20	—	21–25	"
385	52	229	38	156	14	535	66	349	61	186	5	Minst 25	år
32	6	13	5	19	1	47	10	18	8	29	2	d.	Enkemann (enker)
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	14–21	år
2	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	21–25	"
30	6	11	5	19	1	46	9	17	7	29	2	Minst 25	år
68	17	27	8	41	9	39	8	11	6	28	2	e.	Skilte, separerte
—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	14–21	år
7	1	2	1	5	—	—	—	—	—	—	—	21–25	"
61	15	25	6	36	9	39	8	11	6	28	2	Minst 25	år
166	48	—	—	—	—	322	37	—	—	—	—	II.	Personer mot hvem påtale er undlatt i henhold til stpl. § 85, 2net og ff. ledd ⁴
—	1	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	14–16	år
34	10	—	—	—	—	129	8	—	—	—	—	16–18	"
50	10	—	—	—	—	69	16	—	—	—	—	18–21	"
29	15	—	—	—	—	39	7	—	—	—	—	21–25	"
12	6	—	—	—	—	16	1	—	—	—	—	25–30	"
28	5	—	—	—	—	22	3	—	—	—	—	30–40	"
9	1	—	—	—	—	15	2	—	—	—	—	40–50	"
1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	50–60	"
1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	60–70	"
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Minst 70	år
71	4	—	—	—	—	231	5	—	—	—	—	III.	Personer mot hvem påtale er undlatt i henhold til loven om forsømte barn §§ 43 og 44 ⁴
69	4	—	—	—	—	221	4	—	—	—	—	14–16	år
2	—	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	16–18	"
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	18–21	"

bested, bested ukjent, og 6 bested utlandet, tatt med på forbrydelsesstedet. ⁶ Herav 5 uten fast bested, bested ukjent,

Tab. 8. Straffelte¹ født i utlandet og straffelte født i Norge av lappisk, finsk eller blandet herkomst i Riket i 1923–24.

Forbrydelser ²	Straffelte født i utlandet:						Av straffelte født i Norge var:					
	I Sverige		I andre fremmede land ³		I alt		Lapper		Finner (kvener)		Av blandet (o.; finsk og eller lappisk og norsk) herkomst	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
A. Tilsammen	157	35	81	5	238	40	30	2	21	1	36	5
B. Vinningsforbrydelser	66	6	39	1	105	7	20	1	14	1	15	1
I. Simpelt tyveri	25	2	19	—	44	2	6	—	9	1	6	—
II. Grovt ”	20	1	9	—	29	1	11	—	3	—	4	—
III. Naskeri	2	—	—	—	2	—	2	—	1	—	—	—
IV. Heleri	6	2	3	—	9	2	—	—	1	—	1	—
V. Underslag	3	—	4	—	7	—	1	1	—	—	2	—
VI. Ran	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
VII. Bedrageri	7	1	4	1	11	2	—	—	—	—	1	1
VIII. Andre vinningsforbr.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
C. Voldsfør. og ærekrenkelser.	28	—	18	4	46	4	7	1	5	—	16	3
IX. Vold mot offentlig tjenestemann	1	—	4	—	5	—	2	—	—	—	—	—
X. Legemsfornærmelse	20	—	8	3	28	3	2	1	2	—	12	2
XI. Legemsbeskadigelse	5	—	2	—	7	—	1	—	2	—	2	—
XII. Drap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIII. Barnedrap m. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIV. Fosterfordrivelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XV. Ærekrenkelse	—	—	3	—	3	—	1	—	—	—	1	1
XVI. Hærverk o. l.	2	—	1	1	3	1	1	—	1	—	1	—
XVII. Andre voldsførbr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Sedelighetsforbrydelser	6	1	1	—	7	1	1	—	—	—	2	—
XVIII. Påførelse av smittsom kjønnssykd.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIX. Voldtekts	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XX. Utukt med mindreårige	1	—	1	—	2	—	1	—	—	—	2	—
XXI. Blodskam	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XXII. Hor	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
XXIII. Besværgelse under misligholdt ekteskapsløfte	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
XXIV. Andre sedelighetsforbr.	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
E. Andre forbrydelser	57	28	23	—	80	28	2	—	2	—	3	1
<i>I. Straffeloven</i>	14	1	15	—	29	1	2	—	2	—	3	1
XXV. Falsk forklaring	1	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—	1
XXVI. Falsk anklage	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
XXVII. Dokumentfalsk	4	1	6	—	10	1	1	—	1	—	1	—
XXVIII. Trusler m. v.	2	—	2	—	4	—	—	—	—	—	1	—
XXIX. Forbr. i gjeldsforhold	1	—	2	—	3	—	—	—	1	—	1	—
XXX. Rømning fra skib m. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XXXI. Andre	5	—	3	—	8	—	—	—	—	—	1	—
XXXII. II. Utenfor straffeloven	43	27	8	—	51	27	—	—	—	—	—	—
Herav: Forbr. mot dyrtidslovgivningen	43	27	8	—	51	27	—	—	—	—	—	—
Forbr. mot tobakksavgiftslovgivn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forbr. mot vernepliktsloven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falsk opgivelse av barnefar m. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Se tab. 1, note 1 og 2. ² Se tab. 1, note 4. Inndelingen av forbrydelsene er den samme som i tab. 5. ³ Herav født i Danmark 22 menn, 2 kvinner, Finnland 7 menn, Tyskland 23 menn, England 4 menn, Skottland 1 mann, Russland 5 menn, Lettland 3 menn, 2 kvinner, Polen 2 menn, 1 kvinne, Østerrike 2 menn, Rumenia 1 mann, Amerika 11 menn.

**Tab. 9. Personer idømt tilleggsstraff. Ekteskap opløst ved straffedom.
Riket 1923 og 1924.**

	1 alene (stl. § 29, nr. 2)	2	3	Vernerettens tap alene (stl. § 29, nr. 3)	Tap av offentlig tjeneste alene (stl. § 29, nr. 1)	Tap av rett til visse stillinger (stl. § 29, nr. 4)	Næringsens tap (stl. § 29, nr. 5)	Forvisning fra bestemt sted (stl. § 33)	Bakjengjorelse av dommen (stl. §§ 130, 173 og 254)	Inndragning (stl. § 34)	Tilsammen personer idømt tilleggsstraff 11	Antall ved straffe- dom opløste ekteskap
	sammen med ver- norettsens tap (stl. § 29, nr. 2 og 3)	sammen med tap av offentlig tje- nesten (stl. § 29, nr. 1 og 2)										
1923												
I alt . . .	² 204	269	3 4	11	1	1	1	1	3	54	549	{ 13
Menn . . .	² 190	269	3 4	11	1	1	1	1	2	45	525	
Kvinner . . .	14	—	—	—	—	—	—	—	1	9	24	
1924												
I alt . . .	202	3	20	5 2	7 2	—	8 2	4	83	646	{ 11	
Menn . . .	171	3	20	5 2	6 1	—	8 2	4	60	591		
Kvinner . . .	31	—	—	—	6 1	—	—	—	23	55		

**Tab. 10. Personer idømt stemmerettstab m. v. i henhold til stl. § 30,
nr. 2, annet punktum i de enkelte landsdeler i 1923 og 1924.**

Landsdeler	1	2	3	4	Landsdeler	1	2	3	4		
	Samlet antall personer idømt fengsel under 1 år, heftie i tjenestens tap	M.	K.	M.		Samlet antall personer idømt fengsel under 1 år, heftie i minst 3 år eller tjenestens tap	M.	K.	M.		
	M.	K.	M.	K.		M.	K.	M.	K.	M.	
I. Bygdene⁹ fylkesvis . . .	1 500	113	11118	5	II. Byene fylkesvis . . .	2 721	258	418	25		
Østfold	147	6	8	—	Østfold	142	8	3	1		
Akershus	277	28	33	4	Akershus	—	—	—	—		
Hedmark	141	9	3	—	Oslo	1 309	147	226	19		
Oppland	107	4	2	—	Hedmark	32	—	—	—		
Buskerud	91	2	4	—	Oppland	20	1	—	—		
Vestfold	85	4	2	—	Buskerud	128	5	28	1		
Telemark	71	6	3	—	Vestfold	95	6	5	5		
Aust-Agder	21	—	5	—	Telemark	73	4	—	—		
Vest-Agder	20	1	7	—	Aust-Agder	28	—	6	6		
Rogaland	55	5	11	—	Vest-Agder	51	—	—	10		
Hordaland	68	4	2	—	Rogaland	168	17	52	3		
Sogn og Fjordane .	25	1	1	1	Bergen	303	28	43	—		
Møre	31	5	5	—	Møre	87	3	5	—		
Sør-Trøndelag . . .	71	8	2	—	Sør-Trøndelag . . .	190	25	23	—		
Nord-Trøndelag . .	78	3	6	—	Nord-Trøndelag . .	2	—	—	—		
Nordland	104	16	¹⁰ 14	—	Nordland	41	5	5	—		
Troms	39	5	4	—	Troms	22	8	3	1		
Finnmark	69	6	6	—	Finnmark	30	1	4	—		

¹ Herunder tap ipso jure (jfr. stl. § 30, nr. 1, 1. punktum og nr. 2, 1. punktum). ² Herunder 1 som tillike er domt til å betale et beløp til kunngjørelse av dommen. ³ Herunder 1 som også er fradømt vernerett (stl. § 29 nr. 3). ⁴ 5 av disse tillike inndragning. ⁵ Dessuten 1 fradømt tjeneste som hovedstraff. ⁶ Denne tillike idømt stemmerettstab. ⁷ Begge tillike idømt stemmerettstab. ⁸ Dessuten 2 utvist av Riket. ⁹ Herunder ladesteder. ¹⁰ Herunder også den i note 6 nevnte person, som tillike blev fradømt rett til visse stillinger.

Tab. 11. Antall personer¹ straffelt i 1923 og 1924 for forseelser²
i de enkelte fylker, bygder og byer særskilt.

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	1923						1924					
	Straffelt ved dom ³	Vedtatt bot ⁴	Tilsammen		Straffelt ved dom ³	Vedtatt bot ⁴	Tilsammen					
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I. Riket												
Bygdene (merunder ladest)	2840	119	62 255	2 435	65 095	2 554	2 638	140	56 984	2 429	59 622	2 569
Byene	1298	40	13 693	377	14 991	417	1 402	63	14 086	429	15 488	492
	1542	79	48 562	2 058	50 104	2 137	1 236	77	42 898	2 000	44 134	2 077
II. Bygdene fylkesvis												
Østfold	235	1	1 344	47	1 579	48	293	15	1 115	83	1 408	98
Akershus	170	8	1 954	94	2 124	102	183	11	1 842	71	2 025	82
Hedmark	64	4	1 284	36	1 348	40	60	2	1 563	68	1 623	70
Opland	90	2	837	16	927	18	58	1	741	12	799	13
Buskerud	46	6	823	34	869	40	92	6	948	27	1 040	33
Vestfold	155	5	624	16	779	21	167	5	662	42	829	47
Telemark	66	2	785	21	851	23	67	8	988	21	1 055	29
Aust-Agder	22	—	152	2	174	2	23	1	194	4	217	5
Vest-Agder	16	—	192	3	208	3	25	2	219	12	244	14
Rogaland	46	4	527	17	573	21	39	—	544	11	583	11
Hordaland	30	—	538	21	568	21	15	1	463	8	478	9
Sogn og Fjordane	21	1	278	6	299	7	22	—	278	9	300	9
Møre	53	1	353	3	406	4	41	2	403	7	444	9
Sør-Trøndelag	35	1	486	6	521	7	53	1	534	7	587	8
Nord-Trøndelag	40	3	813	18	853	21	62	1	820	6	882	7
Nordland	111	2	1 531	18	1 642	20	92	3	1 521	18	1 613	21
Troms	39	—	630	9	669	9	34	3	521	15	555	18
Finnmark	59	—	542	10	601	10	76	1	730	8	806	9
III. Byene fylkesvis												
Østfold	143	2	3 059	69	3 202	71	94	8	2 764	61	2 858	69
Akershus	—	—	25	—	25	—	—	—	86	1	86	1
Oslo	580	31	23 654	1 265	24 234	1 296	501	28	19 794	1 225	20 295	1 253
Hedmark	7	—	498	2	505	2	9	—	413	3	422	3
Opland	22	1	433	4	455	5	10	1	283	2	293	3
Buskerud	106	—	2 284	34	2 390	34	48	2	2 056	47	2 104	49
Vestfold	107	3	2 038	63	2 145	66	73	8	2 276	131	2 349	139
Telemark	60	5	1 684	28	1 744	33	39	6	1 406	20	1 445	26
Aust-Agder	19	2	473	5	492	7	9	2	537	12	546	14
Vest-Agder	15	1	515	12	530	13	15	—	671	21	686	21
Rogaland	109	13	2 464	105	2 573	118	104	6	1 990	136	2 094	142
Bergen	86	4	5 008	237	5 094	241	99	5	4 375	173	4 474	178
Møre	62	8	1 368	40	1 430	48	62	3	1 498	42	1 560	45
Sør-Trøndelag	169	7	3 950	146	4 119	153	132	3	3 720	98	3 852	101
Nord-Trøndelag	—	—	54	—	54	—	2	—	32	1	34	1
Nordland	28	2	560	21	588	23	26	3	476	9	502	12
Troms	5	—	264	20	269	20	7	2	169	13	176	15
Finnmark	24	—	231	7	255	7	6	—	352	5	358	5

¹ Hver person regnet med så mange ganger som han er straffelt i året, men kun en gang for hver straffellelse, uansett hvor mange forseelser den gjelder. ² Personer som er straffelt for forbrydelse sammen med forseelsen er dog ikke tatt med her (derimot under vedkommende forbrydelse). ³ Kun endelige dommer er regnet med, men alle sådanne, altså også efterskuddsdommer. ⁴ Her er også tatt med personer straffelt ved rettsavgjørelse etter strl. § 377, 5te punktum og personer som har vedtatt Tolldep.tets kjennelse etter tollovgivningen.

Tab. 12. Straffelte for forseelser¹ 1923 og 1924 fordelt
på de enkelte forseelser.

Forseelser ²			1 2		3 4		5 6		7 8		9 10	
			Riket 1923		Riket 1924		Bygder ⁵		Oslo		Øvrige byer	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1 Forseelser i offentlig tjeneste ³ . . .	31	2	10	2	17	3	2	—	—	—	22	1
a. Straffelovens kapitel 33	25	2	10	1	13	3	2	—	—	—	20	—
b. Kommunestyreloven	6	—	—	—	4	—	—	—	—	—	2	—
c. Jordmorloven	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
2 Forseelser mot den offentlige myndighet i straffelovens kapitel 34 (undt. §§ 332, 334–335, 339 og 342)	291	14	288	20	212	15	84	12	283	7	—	—
3 Forseelser mot den almindelige orden og fred	4 886	273	4 732	306	1 773	54	3 267	234	4 578	291	—	—
a. Straffelovens kapitel 35	2 159	87	2 164	88	955	23	2 056	103	1 312	49	—	—
b. Politivedtekene	2 701	185	2 563	216	796	30	1 211	130	3 257	241	—	—
c. Loven om forbud mot å overlate skytevåben til barn	24	1	3	2	21	1	—	—	1	6	1	—
d. Kinematografloven	2	—	2	—	1	—	—	—	—	3	—	—
4 Forseelser med hensyn til den almindelige sundhet	133	11	122	6	39	4	59	5	157	8	—	—
a. Straffelovens kapitel 36	130	10	117	5	35	3	58	5	154	7	—	—
b. Kvaksalverloven	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
c. Tobakkssalgsvedtekter	3	—	5	1	4	—	1	—	—	3	1	—
5 Forseelser mot den almindelige tillit i straffelovens kapitel 37 (undt. § 374)	15	—	19	1	16	—	6	—	—	12	1	—
6 Forseelser mot sedelighet	265	17	323	13	207	9	212	17	169	4	—	—
a. Straffelovens kapitel 38	227	14	271	13	187	9	154	14	157	4	—	—
b. Dyrebeskyttelsesplakaten	38	3	52	—	20	—	58	3	12	—	—	—
7 Forseelser mot person i straffelovens kapitel 39	11	—	20	—	22	—	4	—	—	5	—	—
8 Forseelser mot formuesrettigheter i straffelovens kapitel 40 (undt. §§ 406–407)	378	11	364	19	379	10	122	6	241	14	—	—
9 Forseelser med hensyn til privat tjenesteforhold i straffelovens kapitel 41	65	55	54	36	71	35	20	26	28	30	—	—
10 Forseelser i sjøfartsforhold i straffelovens kapitel 42	137	1	171	—	74	—	108	1	126	—	—	—
11 Forseelser i trykt skrift, str.lovens kap. 43	3	—	6	1	5	1	2	—	—	2	—	—
12 Rettergangslovene	49	3	52	5	58	6	1	—	—	42	2	—
a. L. om lagrettesmenn	9	—	6	1	6	—	—	—	—	9	1	—
b. Norske Lovs best. om skikkelsighet for Retten	14	—	5	—	3	—	—	—	—	16	—	—
c. Forordningen om vidneinnstevnelse m. v.	4	3	6	1	8	3	—	—	—	2	1	—
d. Straffeprosessloven	18	—	28	3	36	3	1	—	—	9	—	—
e. Andre	4	—	7	—	5	—	—	—	—	6	—	—
13 Skatte- og avgiftslovene ⁴	3 908	169	3 597	154	2 711	55	1 443	81	3 351	187	—	—
a. Straffelovens § 406	3	—	4	—	3	—	2	—	—	2	—	—

¹ Se note 1–4 til tab. 11. Personer som samtidig er straffelt for flere forseelser er opført under den viktigste (den som efter vedk. straffebud kan medføre den høyeste straff). ² Se anmerkningen til slutt i tabellen. ³ Vil også kunne forekomme under andre nr., f. eks. nr. 12. En fullstendig systematikk er for øvrig ikke gjennemførlig.

⁴ Se også under nr. 19. ⁵ Herunder ladesteder.

Tab. 12 (forts.). Straffelte for forseelser 1923 og 1924 fordelt på de enkelte forseelser.

	Forseelser	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Riket 1923		Riket 1924		Bygder		Oslo		Øvrige byer	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	b. Skattelovens best. om møteplikt for medlem av ligningsnevnden .	9	—	12	—	21	—	—	—	—	—
	c. Skattelovens best. om selvangivel-sesplikt i lign.	477	18	284	11	248	—	5	1	508	28
14	d. Tollovene ¹	1 699	24	1 543	30	97	—	1 184	9	1 961	45
	e. Lovene om hundeavgift	1 696	123	1 723	113	2 333	54	232	69	854	113
	f. Arveavgiftsloven	7	2	8	—	6	1	9	1	—	—
	g. Fyrstikkavgiftsloven	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	h. Loven om tobakkssalgsgift	6	2	3	—	1	—	2	1	6	1
	i. Lovene om chokolade- etc. avgift	10	—	20	—	1	—	9	—	20	—
14	Verneplikts- og utskrivningslovene .	1 962	—	1 913	—	3 233	—	141	—	501	—
	a. Vernepliktsloven	1 958	—	1 913	—	3 229	—	141	—	501	—
	b. Utredrerloven	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—
15	Lovene om fremmede og flytninger .	668	327	574	258	258	56	481	279	503	250
	a. Lovene om reisende og fremmede .	232	30	124	35	140	27	131	20	85	18
	b. Fattiglovens best. om flytn.attest .	117	99	135	65	58	11	164	119	30	34
16	c. Folkeregistervedtekten	319	198	315	158	60	18	186	140	388	198
	Barnelovene	91	7	123	1	130	7	30	1	54	—
	a. Pleiebarnsloven	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—
	b. Loven om barn hvis foreldre ikke har inngått ekteskap m. hverandre .	55	5	91	1	116	5	6	1	24	—
	c. Loven om foreldre og ekte barn .	35	2	31	—	13	2	24	—	29	—
17	Løsgjengerlovens best. om løsgjengeri og betleri	21	16	28	4	15	3	12	8	22	9
	a. Løsgjengeri	11	12	22	3	6	3	12	8	15	4
	b. Betleri	10	4	6	1	9	—	—	—	7	5
18	Drukkenskapsforseelser	41 250	1 046	35 973	980	9 031	61	34 840	1 454	33 352	511
19	Rusdrikklovene ²	5 515	399	5 635	588	6 069	408	1 890	339	3 191	240
	a. Den alm. lovs best. om omsetning og innførsel av rusdrikk ³	4 476	352	4 173	515	4 333	326	1 866	333	2 450	208
	b. Tollovens best. om brennevins-smugling ²	537	3	849	19	944	7	13	—	429	15
	c. Bestemmelse om sjøtransport, los-sing m. v. av rusdrikk	5	—	2	—	3	—	—	—	4	—
	d. Best. om fortærering av rusdrikk ⁴ .	149	5	113	4	95	6	—	—	167	3
	e. Reseptloven	—	—	14	1	3	1	—	—	11	—
	f. Best. om hjemmebrennning	230	28	361	34	553	60	—	—	38	2
	g. Best. om denaturert sprit	77	7	82	5	88	3	—	—	71	9
	h. Loven om spiritusholdige kosme-tika o. lign.	17	—	3	2	18	—	—	—	2	2
	i. Ølbrygningsloven	—	1	12	4	2	—	10	5	—	—
	k. Herberge- og beverterlovene	8	3	6	4	6	5	1	1	7	1
	l. Loven om pliktmessig avhold fra alkoholnydelse i visse stillinger .	16	—	20	—	24	—	—	—	12	—
20	Boligloven	46	9	46	8	22	1	43	12	27	4
	a. Best. om ulovlig husleie o. lign. .	44	9	41	8	20	1	43	12	22	4
	b. Best. om bruk av hotell- og pen-sjonatsrum	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—
	c. Loven om tyungen ford. av husrum .	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
	d. Loven om bortleie til utlendinger .	2	—	1	—	2	—	—	—	1	—

¹ Se også under nr. 19. ² Også endel av Tolldepartementets kjennelser etter tollovene (nr. 13 d.) hører reelt sett hit.

³ Herunder er tatt med følgende antall forseelser mot rusdrikklovens § 52, hvor sens. nr. ikke var opgitt: 1923 1 568, 1924 1 382. ⁴ Se også under nr. 18.

Tab. 12 (forts.). Straffelte for forseelser 1923 og 1924 fordelt
på de enkelte forseelser.

	Forseelser	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		
		Riket 1923		Riket 1924		Bygder		Oslo		Øvrige byer												
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
21	Skolelovenes best. om skoleforsømmelse	114	7	102	1	205	4	—	—	—	—	—	—	10	4	—	—	—	—	—	—	
22	Socialforsikringslovene	277	12	250	9	293	6	76	7	158	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Ulykkesforsikringslovene	218	8	202	6	227	5	74	7	119	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	b. Sykeforsikringsloven	59	4	48	3	66	1	2	—	39	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23	Lovene om landbruksforhold, husdyr- og reinsdyrdrift	203	7	258	20	431	21	14	4	16	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Loven om smittsomme husdyrsykkdommer	5	—	3	1	3	—	1	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	b. Loven om skade på bufé ved hund	24	2	36	5	36	3	13	4	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	c. Loven om adgang til å beite hingster	144	5	175	8	319	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	d. Lappe- og reinsdyrdriftloven	26	—	28	3	54	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	e. Andre 1	4	—	16	3	19	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	Lovene om skogbruksforhold	51	1	84	1	134	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Skogloven	12	—	6	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	b. Vernskogloven	29	1	72	1	100	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	c. Loven om bruk av ild i skog og mark	10	—	4	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	d. Loven om erhverv av skog	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25	Lovene om fiskeri, fangst og jakt	1 152	9	1 247	2	2 376	8	—	—	—	—	—	—	—	23	3	—	—	—	—	—	—
	a. Lofotloven	584	—	591	—	1 175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b. Loven om laks- og sjøørretfiske	96	1	164	—	249	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1	—	—	—	—	—	—
	c. Loven om sildefiskeriene	1	—	35	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	d. Andre havfiskerilover 2	167	2	217	1	383	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	e. Loven om fredning av ferskvannsfisk	35	—	3	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	f. Andre lover om fiskeri og fangst 3	32	1	27	—	54	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	g. Jaktlovene 4	109	2	107	—	213	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	h. Straffelovens § 407	110	2	94	1	201	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	i. Loven om beite, fiske, jakt og fangst i statsalmenninng	18	1	9	—	27	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Håndverksloven	68	—	106	1	17	—	—	21	—	136	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a. Den alm. lovs best. om næringsbrev	37	—	49	1	8	—	—	16	—	62	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b. Den alm. lovs best. om skriftl. lærekontrakt	2	—	2	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	c. Den alm. lovs best. om bokførsel	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	d. Bakeriloven	28	—	55	—	8	—	—	5	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Loven om fabrikkdrift, fabrikk- og arbeiderforhold	57	2	76	2	58	3	31	1	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a. Fabriktilsynsloven	51	2	29	1	37	2	4	1	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b. Loven om industrielt hjemmearbeide	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	c. Loven om arbeidstvister	3	—	45	1	21	1	24	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	d. Magarinkontrolloven	3	—	1	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Herav gjerdelovene 1923–4, 1924–2, utskiftningsloven 1923–0, 1924–2, loven om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer 1923–0, 1924–15. ² Herav loven om fiskerier i Nordland og Troms fylker 1923–134, 1924–125, loven om saltvannsfisket i Finnmark 1923–24, 1924–44, loven om vártsorskefiskeriet ved Møre 1923–0, 1924–12, loven om fiskerier i Sør- og Nord-Trøndelag 1923–4, 1924–35, loven om torskfiskeriene i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane 1923–7, 1924–2. ³ Herav loven om forbud mot utlendingers fiske på norsk sjøterritorium 1923–6, loven om forbud mot fiske med bunnslpenot 1923–10, 1924–13, loven om forbud mot bruk av sprengstoff til fiskefangst 1924–2, loven om registrering av fiskefartøyer 1923–17, 1924–9, loven om hummerfredning 1924–1, loven om hvalfangst 1924–2. ⁴ Herav jaktloven av 1899 1923–107, 1924–99, lovene om utvidet småviltfredning 1923–4, 1924–8.

Tab. 12 (forts.). Straffelte for forseelser 1923 og 1924 fordelt på de enkelte forseelser.

Forseelser	1 2		3 4		5 6		7 8		9 10	
	Riket 1923		Riket 1924		Bygder		Oslo		Øvrige byer	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
28 Loven om handel o. l., firmaer og selskap	182	21	207	37	151	9	47	16	191	33
a. Handelslovens bokførselspåbud .	38	4	42	2	46	2	—	—	34	4
b. Handelsloven for øvrig	58	8	75	18	73	5	25	9	35	12
c. Loven om inkasso- etc. virksomhet, loven om feste- etc. kontorer	5	—	2	1	1	1	2	—	4	—
d. Selskaps- og firmalovene	7	—	12	1	6	—	1	—	12	1
e. Loven om utilbørlig konkurranse	7	—	20	6	4	—	1	—	22	6
f. Lovene om patent- o. lign. rettigheter, om forfatter- og kunstnerrett ¹	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—
g. Loven om minstelønn for underordnede handelsfolk	6	—	2	—	1	—	3	—	4	—
h. Lukningsvedtekten	20	7	32	5	2	1	7	5	43	6
i. Prisreguleringslovene	32	2	14	4	17	—	6	2	23	4
k. Andre ²	8	—	7	—	1	—	2	—	12	—
29 Bygningslovene	53	4	64	2	37	—	4	1	76	5
30 Brandloven	108	10	153	22	12	1	12	1	237	30
31 Havneloven	22	—	11	—	7	—	—	—	26	—
32 Vassdragsloven	1	—	4	1	4	1	—	—	1	—
33 Veiloven	101	10	77	4	178	14	—	—	—	—
34 Skyssloven	4	—	10	—	14	—	—	—	—	—
35 Motorvognloven	2 580	13	2 653	6	1 762	6	1 459	11	2 012	2
36 Jernbaneugen	192	34	140	33	315	67	2	—	15	—
37 Post- og telegraflovene	121	47	81	23	118	34	34	19	50	17
a. Postloven	121	46	79	23	118	33	33	19	49	17
b. Telegrafloven	—	1	2	—	—	1	1	—	1	—
38 Mynt-, mål- og vektlovene ³	19	2	27	2	5	3	8	—	33	1
39 Andre lover ⁴	21	1	22	1	20	2	10	—	13	—
40 Feilopgaver	44	14	—	—	—	—	43	14	1	—
Tilsammen personer straffelt for forseelse	65 095	2 554	59 622	2569	30 479	909	44 529	2 549	49 709	1665

Anmerkning. Den opførte spesiallovgivning er: **1. b.** L. nr. 3 av 11/7 1919 (jfr. l. 14/1 1837) § 5, nr. 2 av 30/9 1921 § 51; **1. c.** L. nr. 2 av 19/12 1898 § 16; **3. c.** L. nr. 1 av 26/4 1912; **3. d.** L. nr. 4 av 25/7 1913 m. till.; **4. b.** L. av 29/4 1871 m. till.; **4. c.** L. nr. 2 av 19/4 1899 (stl. § 339, nr. 2); **6. b.** Pl. av 1/2 1908 (jfr. l.nr. 11 av 22/5 1902 § 15 og stl. § 339, nr. 2); **12. a.** L. av 28/8 1854 § 35; **12. b.** L. av 15/4 1687, 1–12–3; **12. c.** Frder av 3/3 1741 § 4; **12. d.** L. nr. 5 av 1/7 1887 m. till. §§ 175, 189 m. fl.; **12. e.** Frder av 23/12 1735 § 1, l. nr. 1 av 4/6 1892 § 7; **13. b.** L. nr. 8 og 9 av 18/8 1911 § 120, resp. § 112; **13. c.** L. nr. 8 og 9 av 18/8 1911 m. till. § 118, resp. § 110; **13. d.** L. av 20/9 1845 m. till.; **13. e.** L. av 11/6 1857 og nr. 3 av 17/4 1880; (stl. § 339 nr. 1); **13. f.** L. nr. 2 av 8/4 1905 m. till. (stl. § 339 nr. 1); **13. g.** L. nr. 2

¹ Herav patentloven 24–1, loven om forfatter- og kunstnerrett 1923–1. ² Loven om innførel av apotekervarer m. m. 1923–1, loven om salg av fersk torsk etter vekt 1923–1, loven om salg av brød etter vekt, 1923–5, 1924–7, loven om merking av hermetikk 1923–1. ³ Loven om metrisk mål og vekt 1923–21, 1924–26, loven om forbud mot innsmelting m. v. av skillemynt 1924–3. ⁴ Lotteriloven 1923–19, 1924–22, dissenterloven 1924–1, strandingsloven 1923–3.

av $\frac{29}{4}$ 1915 § 21; **13. h.** L. nr. 3 av $\frac{29}{4}$ 1915 §§ 23 og 24; **13. i.** L. av $\frac{1}{3}$ 1922 og nr. 5 av $\frac{6}{7}$ 1923; **14. a.** L. nr. 2 av $\frac{19}{7}$ 1910 § 67; **14. b.** L. nr. 6 av $\frac{6}{6}$ 1891; **15. a.** Stl. §§ 334 og 342, l. nr. 1 av $\frac{4}{5}$ 1901 m. till. (stl. § 339), l. nr. 1 av $\frac{4}{5}$ 1917 § 2; **15. b.** L. nr. 1 av $\frac{19}{5}$ 1900 § 19; **15 c.** L. nr. 2 av $\frac{24}{6}$ 1915 (stl. § 339 nr. 2); **16. a.** L. nr. 2 av $\frac{29}{4}$ 1905 (stl. §§ 332, 339 nr. 1); **16. b.** L. nr. 3 av $\frac{10}{4}$ 1915 § 30; **16. c.** L. nr. 6 av $\frac{10}{4}$ 1915 § 6, jfr. l. nr. 3 av s. d. § 30; **17. a.** L. nr. 5 av $\frac{31}{5}$ 1900 m. till. §§ 2, 4; **17. b.** L. nr. 5 av $\frac{31}{5}$ 1900 m. till. §§ 11, 13, 15; **18.** L. nr. 5 av $\frac{31}{5}$ 1900 m. till. §§ 16, 17, 19; **19. a.** L. nr. 8 av $\frac{17}{5}$ 1904 m. till. § 52, nr. 1–5, l. nr. 4 av $\frac{1}{8}$ 1924 §§ 35, 40–42; **19. b.** L. av $\frac{30}{9}$ 1921 § 4, l. nr. 8 av $\frac{14}{7}$ 1922 § 2; **19. c.** L. nr. 4 av $\frac{1}{8}$ 1924 §§ 36–39; **19. d.** L. nr. 8 av $\frac{17}{5}$ 1904 m. till. §§ 52, nr. 6 og 54, l. nr. 4 av $\frac{1}{8}$ 1924 §§ 43–47; **19. e.** L. av $\frac{30}{11}$ 1923; **19. f.** L. nr. 8 av $\frac{15}{8}$ 1908 § 43; **19. g.** L. nr. 8 av $\frac{15}{8}$ 1908 §§ 47 og 51, jfr. 37, 40; **19. h.** L. nr. 3 av $\frac{12}{7}$ 1918; **19. i.** L. nr. 4 av $\frac{28}{6}$ 1912 § 36; **19 k.** L. nr. 5 av $\frac{2}{4}$ 1917, l. nr. 5 av $\frac{31}{5}$ 1900 § 23; **19 l.** L. nr. 4 av $\frac{26}{7}$ 1916; **20. a.** L. nr. 1 av $\frac{12}{7}$ 1918 §§ 15 nr. 1 og 17; **20. b.** L. nr. 5 av $\frac{23}{7}$ 1919 § 2, jfr. l. nr. 1 av $\frac{12}{7}$ 1918 § 15; **20. c.** L. nr. 5 av $\frac{9}{7}$ 1920; **20. d.** L. nr. 3 av $\frac{13}{7}$ 1917; **21.** L. av $\frac{26}{6}$ 1889 m. till. nr. 1 § 15, nr. 2 § 17); **22. a.** L. nr. 4 av $\frac{13}{8}$ 15 § 38; **22. b.** L. nr. 5 av $\frac{16}{8}$ 1915 § 74; **23 a.** L. nr. 4 av $\frac{14}{7}$ 1894 m. till.; **23. b.** L. nr. 9 av $\frac{20}{8}$ 1915; **23. c.** L. nr. 1 av $\frac{14}{7}$ 1919; **23. d.** L. av $\frac{7}{9}$ 1854 m. till. $\frac{2}{6}$ 1883, $\frac{25}{7}$ 1897, nr. 7 av $\frac{18}{7}$ 1919; **23 e.** L. av $\frac{16}{5}$ 1860, nr. 2 av $\frac{13}{3}$ 1882, nr. 7 av $\frac{14}{7}$ 1893 (stl. § 339 nr. 2), nr. 15 av $\frac{21}{7}$ 1916; **24. a.** L. $\frac{22}{6}$ 1863; **24. b.** L. nr. 2 av $\frac{18}{8}$ 1908 m. till.; **24. c.** L. nr. 1 av $\frac{14}{7}$ 1893 m. till.; **24. d.** L. nr. 5 av $\frac{18}{9}$ 1909; **25 a.** L. nr. 4 av $\frac{6}{8}$ 1897 m. till.; **25. b.** L. nr. 1 av $\frac{8}{4}$ 1905; **25 c.** L. nr. 5 $\frac{26}{6}$ 1893; **25. d.** L. nr. 4 av $\frac{3}{8}$ 1897 m. till. nr. 5 av $\frac{3}{8}$ 1897 m. till., $\frac{1}{7}$ 1907, $\frac{3}{7}$ 1909, nr. 2 av $\frac{28}{6}$ 1913; **25. e.** L. nr. 1 av $\frac{30}{5}$ 1894; **25. f.** L. nr. 3 av $\frac{2}{6}$ 1906, $\frac{18}{5}$ 1908, $\frac{21}{7}$ 1911 m. till., nr. 1 av $\frac{5}{12}$ 1917, nr. 1 av $\frac{23}{3}$ 1923, $\frac{1}{2}$ 1924; **25. g.** L. nr. 2 av $\frac{20}{5}$ 1899, nr. 4 av $\frac{1}{5}$ 1923, nr. 2 av $\frac{18}{7}$ 1924; **25. h.** L. nr. 5 av $\frac{12}{3}$ 1920 **26. a.** L. nr. 11 av $\frac{25}{7}$ 1913, § 2 etc., jfr. stl. § 332; **26. b.** L. nr. 11 av $\frac{25}{7}$ 1913 § 41; **26. c.** L. nr. 11 av $\frac{25}{7}$ 1913 § 10, jfr. stl. § 374; **26. d.** L. av $\frac{24}{4}$ 1906 m. till.; **27. a.** L. av $\frac{18}{9}$ 1915; **27. b.** L. nr. 2 av $\frac{15}{2}$ 1918; **27. c.** L. nr. 2 av $\frac{6}{8}$ 1915; **27. d.** L. av $\frac{8}{3}$ 1902; **28. a.** L. nr. 3 av $\frac{16}{7}$ 1907 § 11, jfr. stl. § 374; **28. b.** L. nr. 3 av $\frac{16}{7}$ 1907 m. till. (stl. §§ 332, 339 nr. 2); **28. c.** L. nr. 1 av $\frac{21}{6}$ 1913 (stl. § 332), $\frac{12}{6}$ 1896; **28. d.** L. nr. 1 av $\frac{19}{7}$ 1910 m. till., nr. 9 av $\frac{26}{7}$ 1916, nr. 6 av $\frac{17}{5}$ 1890 (stl. § 339 nr. 1); **28. e.** L. nr. 11 av $\frac{7}{7}$ 1922; **28. f.** L. nr. 4 av $\frac{2}{7}$ 1910, l. $\frac{4}{7}$ 1893; **28. g.** L. nr. 3 av $\frac{9}{8}$ 1918; **28. h.** L. nr. 5 av $\frac{25}{7}$ 1913 (stl. § 339 nr. 2); **28. i.** L. av $\frac{6}{8}$ 1920 m. till.; **28. k.** L. nr. 1 av $\frac{16}{5}$ 1904, nr. 6 av $\frac{25}{7}$ 1913, nr. 3 av $\frac{11}{6}$ 1915, nr. 3 av $\frac{14}{7}$ 1916; **29.** L. nr. 15 av $\frac{27}{7}$ 1896 m. till., nr. 1 av $\frac{19}{4}$ 1899 m. till., l. av $\frac{11}{6}$ 1906; **30.** L. nr. 4 av $\frac{15}{8}$ 1908; **31.** L. nr. 1 av $\frac{10}{7}$ 1894; **32.** L. nr. 4 av $\frac{1}{7}$ 1887 (§ 61); **33.** L. nr. 1 av $\frac{21}{6}$ 1912; **34.** L. nr. 2 av $\frac{14}{7}$ 1893; **35.** L. nr. 2 av $\frac{21}{6}$ 1912; **36.** L. av $\frac{7}{9}$ 1854; **37. a.** L. nr. 1 av $\frac{12}{5}$ 1888 m. till.; **37. b.** L. av $\frac{29}{4}$ 1899 m. till.; **38.** L. av $\frac{22}{5}$ 1875 m. till., nr. 4 av $\frac{14}{7}$ 1922, nr. 6 av $\frac{29}{7}$ 1918; **39.** L. av $\frac{14}{6}$ 1851 m. till., $\frac{27}{7}$ 1896 (§ 22, jfr. § 7), nr. 2 av $\frac{20}{7}$ 1893 m. till. Under nr. 18 rusdrikkloven er der tatt med endel overtredelser som efter regelen i straffelovens § 2 blir å regne som forbrydelser (l. nr. 8 av 15. aug. 1908 § 43, l. nr. 3 av 12. juli 1918 § 3). For tidligere år (1917–20) er disse regnet med blandt forbrydelser. Enkelte av de anførte lover inneholder foruten forseelser også forbrydelser, således l. nr. 3 av 10 april 1915 (§§ 6, 2net ledd og 7, 4de ledd), l. av 6 august 1920 m. till. nr. 7 av 30 sept. 1921 (§ 4, 1ste og 3dje ledd).

Tab. 13. Straffelte pr. 100 000 inn-

År	1	2	3	4	5	6	7
	Forbrydelser ¹ :		Forseelser ² :		Antall straffelte pr. 100 000 innbyggere (tilstodoværende folkmengde):		Procent
	Straffelt ved dom eller vedtatt forelegg i alt	Herav kvinner	Straffelt ved dom eller vedtatt forelegg i alt	Herav kvinner	Ved forbrydelser	Ved forseelser	
1870.	3297	711	12 739	606	190	732	21,6
1871.	3240	679	13 666	844	185	781	21,0
1872.	3121	640	16 583	954	177	942	20,5
1873.	3131	612	17 179	892	177	968	19,5
1874.	3266	659	22 564	1022	182	1259	20,2
1875.	3182	648	27 272	1321	176	1504	20,4
1876.	3320	711	32 740	1468	181	1791	21,4
1877.	3271	659	33 036	1266	177	1783	20,1
1878.	3254	652	29 324	1263	173	1561	20,0
1879.	3097	613	25 782	1088	163	1353	19,8
1880.	3277	680	25 769	1223	171	1347	20,8
1881.	3318	650	25 369	1353	173	1325	19,6
1882.	3593	707	24 263	1406	188	1270	19,7
1883.	3185	674	25 977	1540	166	1356	21,2
1884.	3012	590	25 814	1676	156	1337	19,6
1885.	2803	533	24 382	1639	144	1252	19,0
1886.	2742	518	22 590	1441	140	1151	18,9
1887.	2932	548	22 664	1409	149	1149	18,7
1888.	2753	528	21 755	1473	139	1099	19,2
1889.	2938	514	24 926	1597	148	1258	17,5
1890.	³ 2603	429	25 248	1533	⁴ 142	1258	15,8
1891.	2548	415	28 360	1862	139	1404	15,6
1892.	3252	451	29 528	1753	162	1469	13,9
1893.	3208	499	30 660	2066	159	1518	15,6
1894.	3173	497	28 825	2329	156	1420	15,7
1895.	3044	539	34 626	2536	148	1685	17,7
1896.	3298	533	43 733	2942	158	2099	16,2
1897.	3644	579	47 849	2590	173	2268	15,9
1898.	3985	565	47 922	2354	186	2240	14,2
1899.	3838	487	54 459	2642	177	2466	12,7
1900.	4305	539	55 187	2682	196	2499	12,5
1901.	4067	592	52 656	2542	183	2363	14,6
1902.	3602	493	49 236	3036	161	2198	13,7
1903.	3480	413	46 545	2827	153	2052	11,9
1904.	3442	438	40 798	2529	151	1793	12,7
1905.	2920	330	35 795	2208	128	1566	11,3
1906.	2970	343	35 429	2332	129	1543	11,5
1907.	2654	291	37 289	2272	115	1617	11,0
1908.	2817	340	43 045	2649	121	1854	12,1
1909.	2967	307	42 858	2720	127	1833	10,3
1910.	2982	324	49 368	3053	127	2098	10,9
1911.	2952	278	56 931	4097	125	2401	9,4
1912.	2925	261	60 491	3457	122	2528	8,9
1913.	3045	277	63 875	3641	126	2629	9,1
1914.	3424	300	59 512	3435	140	2426	8,8
1915.	3219	300	63 964	3386	130	2594	9,3
1916.	3639	320	75 429	4058	146	3020	8,8
1917.	⁵ 4557	449	50 266	3581	⁶ (141) 180	⁷ 1986	9,8
1918.	8036	1109	41 036	3178	(165) 314	1604	13,8
1919.	6840	807	58 208	3142	(151) 265	2253	11,8
1920.	4960	530	57 571	2944	(123) 190	2201	10,7
1921.	4676	377	55 798	2308	(129) 176	2104	8,1
1922.	4172	351	61 755	2349	(120) 155	2300	8,4
1923.	3193	270	67 649	2554	(114) 118	2500	8,5
1924.	3441	296	62 191	2569	(122) 126	2283	8,6

¹ For årene før 1905 justissaker. ² For årene før 1905 politisaker. ³ For årene 1890 og 1891 er ikke tatt med de tatt med under forseelser. ⁴ Av hensyn til sammenligning med de følgende år er tallene for 1890 og 1891 beregnet med fem følgende år. ⁵ Stigningen fra 1917 av skyldes vesentlig de nye forbrydelser mot dyrktidsløvgivningen. ⁶ Tallene i seelsene

byggere m. v. i årene 1870—1924.

8	9	10	11	12	13	14	
kvinner:	Straffelt for forbrydelser i:						År
	Bygdene (herunder ladest.)		Oslo		Øvrige byer		
	Ved forselser	Antall	Pr. 100 000 innbyggere (tilstedevel. folke- mengde)	Antall	Pr. 100 000 innbyggere (tilstedevel. folke- mengde)	Antall	Pr. 100 000 innbyggere (tilstedevel. folke- mengde)
4,8	1567	107	659	1003	1071	562	1870
6,2	1575	107	670	990	995	490	1871
5,8	1448	98	694	998	979	475	1872
5,2	1369	92	697	974	1065	505	1873
4,5	1486	99	663	897	1117	517	1874
4,8	1511	100	639	841	1032	465	1875
4,5	1646	108	525	678	1149	511	1876
3,8	1561	102	544	676	1166	494	1877
4,3	1522	101	678	643	1054	432	1878
4,2	1450	95	566	514	1081	432	1879
4,8	1581	103	557	490	1139	446	1880
5,3	1499	97	774	643	1045	404	1881
5,8	1596	104	821	668	1176	453	1882
5,9	1468	96	709	566	1008	386	1883
6,5	1420	92	583	457	1009	386	1884
6,7	1404	91	518	404	881	333	1885
6,4	1338	86	572	440	832	310	1886
6,2	1300	83	670	503	962	355	1887
6,8	1260	80	641	472	852	313	1888
6,4	1247	80	681	484	1010	364	1889
6,1	³ 1077	⁴ 79	³ 631	⁴ 448	³ 895	⁴ 337	1890
6,6	982	72	606	416	960	357	1891
5,9	1312	84	763	491	1177	409	1892
6,7	1224	78	843	524	1141	388	1893
8,1	1205	77	827	494	1141	385	1894
7,3	1172	74	843	482	1029	338	1895
6,7	1300	82	963	524	1035	332	1896
5,4	1359	85	1069	552	1216	381	1897
4,9	1460	91	1122	538	1403	428	1898
4,9	1295	87	1223	556	1220	362	1899
4,9	1572	97	1389	615	1344	382	1900
4,8	1533	93	1276	560	1258	344	1901
6,2	1405	85	999	441	1198	315	1902
6,1	1379	83	962	427	1139	297	1903
6,2	1397	84	886	395	1159	300	1904
6,2	1102	66	779	346	1039	267	1905
6,6	1104	66	837	365	1029	262	1906
6,1	1055	63	575	248	1024	253	1907
6,2	986	59	716	306	1115	273	1908
6,3	1059	63	816	342	1092	265	1909
6,2	1106	65	713	295	1163	280	1910
7,2	1229	72	669	274	1054	249	1911
5,7	1035	60	733	298	1157	268	1912
5,7	1032	60	759	306	1254	285	1913
5,8	1247	71	863	346	1314	293	1914
5,3	1138	65	820	327	1261	274	1915
5,4	1131	64	1080	428	1428	303	1916
7,1	1575	⁶ (63)	88	1081	⁶ (406)	426	1901
7,7	3330	(89)	183	1626	(399)	636	3080
5,4	2858	(84)	156	1578	(351)	614	2404
5,1	2107	(70)	113	1247	(305)	482	1606
4,1	2200	(75)	116	971	(313)	375	1505
3,8	2067	(72)	108	828	(292)	322	1277
3,8	1384	(69)	71	773	(285)	301	1036
4,1	1424	(69)	73	1019	(384)	398	998

personer som i henhold til straffeprosesslovens § 287 eller § 377 har vedtatt straff for forbrydelser. De er i disse år tillegg av 225 for riket (bygdene 149, Oslo 19 og kjøpst. i øvrig 57) : de gjennemsnittlige årlige antall vedtatte forelegg i parentes er forbrydelser omhandlet i straffeloven. Jevnfor note 5. ⁷ Nedgangen faller vesentlig på drukkenskapsfor-

Tab. 14. Personer løslatt etter fengselsstraff for forbrydelser tilbakefall innen ett

Antall forutgående fengselsstraffer (Ø: forut for løslatelsen). Tilbakefallsperioder. Antall tilbakefall (førstegangs straffede)	Løslatt etter dom til høst 90 dagers fengsel						Løslatt etter dom til over 90 dagers, men under 6 mdr., fengsel					
	Alder ved løslatelsen						Alder ved løslatelsen					
	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Tilsammen	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Tilsammen
I. a. Menn løslatt tilsammen: . . .	30	218	426	351	660	1685	9	62	131	121	193	516
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	19	155	320	294	574	1362	1	37	84	91	152	365
falt tilbake første gang												
innen 1 år	11	63	106	57	86	323	8	25	47	30	41	151
Før 3 måneder	6	29	33	22	44	134	5	11	18	10	22	66
Efter 3, men innen 6 mdr. .	2	17	37	17	17	90	—	5	10	6	8	29
" 6, —" 9 " .	2	11	15	11	14	53	2	8	9	5	4	28
" 9, —" 12 " .	1	6	21	7	11	46	1	1	10	9	7	28
b. Kvinner løslatt tilsammen . . .	—	18	25	31	46	120	1	3	10	7	15	36
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	15	17	24	43	99	—	2	7	6	15	30
falt tilbake første gang												
innen 1 år	—	3	8	7	3	21	1	1	3	1	—	6
Før 3 måneder	—	1	1	1	1	4	—	—	1	—	—	1
Efter 3, men innen 6 mdr. .	—	—	3	1	—	4	—	1	1	—	—	2
" 6, —" 9 " .	—	1	4	2	—	7	—	—	—	—	—	—
" 9, —" 12 " .	—	1	—	3	2	6	1	—	1	1	—	3
II. a. Menn løslatt etter sin første fengselsstraff	25	149	277	211	350	1012	7	30	34	40	59	170
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	19	110	224	188	334	875	1	21	33	32	56	143
falt tilbake første gang												
innen 1 år	6	39	53	23	16	137	6	9	1	8	3	27
Før 3 måneder	3	18	17	9	9	56	4	1	—	3	2	10
Efter 3, men innen 6 mdr. .	2	11	19	7	3	42	—	3	1	2	1	7
" 6, —" 9 " .	—	5	7	5	—	17	2	4	—	2	—	8
" 9, —" 12 " .	1	5	10	2	4	22	—	1	—	1	—	2
Høyst med 1 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen .	6	25	36	22	15	104	2	8	1	5	3	19
med 2 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen .	—	13	17	1	1	32	2	1	—	2	—	5
med 3 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen .	—	1	—	—	—	1	1	—	—	1	—	2
med 4 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
b. Kvinner løslatt etter sin første fengselsstraff	—	14	13	20	31	78	1	3	4	2	5	15
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	11	8	18	29	66	—	2	3	2	5	12
falt tilbake først egang												
innen 1 år	—	3	5	2	2	12	1	1	1	—	—	3
Før 3 måneder	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—

¹ Herunder også ærekrenkelser. ² Herunder ladesteder.

i Riket og de større landsdeler 1923 og 1924 tilsammen, og deres
år efter løslatelsen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Løslatt efter dom til under 6 mdr. fengsel					Løslatt etter dom til minst 6 mdr. fengsel										Løslatt i alt			
Straffet for					Alder ved løslatelsen					Straffet for					Domsted			
Vinnings- forbrydelse	Volds- forbrydelse ¹	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Vinnings- forbrydelse	Volds- forbrydelse ¹	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	Byrgrader ²	Oslo	Andre byer	Riket
1601	311	66	223	2201	2	58	194	201	466	722	52	70	77	921	1083	997	1042	3122
1177	290	62	198	1727	2	28	106	114	312	390	45	65	62	562	886	635	768	2289
424	21	4	25	474	—	30	88	87	154	332	7	5	15	359	197	362	274	833
182	5	2	11	200	—	13	49	50	86	186	2	3	7	198	82	186	130	398
111	4	—	4	119	—	8	17	19	32	72	1	1	2	76	53	72	70	195
68	7	1	5	81	—	5	9	8	18	35	2	—	3	40	33	53	35	121
63	5	1	5	74	—	4	13	10	18	39	2	1	3	45	29	51	39	119
107	11	24	14	156	—	2	11	8	13	25	7	—	2	34	39	89	62	190
85	11	22	11	129	—	1	7	7	10	16	7	—	2	25	36	65	53	154
22	—	2	3	27	—	1	4	1	3	9	—	—	—	9	3	24	9	36
5	—	—	—	5	—	1	—	1	—	1	2	—	—	2	1	4	2	7
4	—	1	1	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	1	6	1	8
7	—	—	—	7	—	1	—	—	1	2	—	—	—	2	1	5	3	9
6	—	1	2	9	—	—	2	—	1	3	—	—	—	3	—	9	3	12
769	219	46	148	1182	2	22	38	46	125	116	29	49	39	233	640	324	451	1415
621	214	43	140	1018	2	12	31	45	122	100	28	47	37	212	579	265	386	1230
148	5	3	8	164	—	10	7	1	3	16	1	2	2	21	61	59	65	185
61	1	1	3	66	—	2	4	—	2	6	—	2	—	8	23	28	23	74
46	2	—	1	49	—	4	—	—	1	4	—	—	1	5	15	16	23	54
20	1	1	3	25	—	3	2	—	—	3	1	—	1	5	14	7	9	30
21	1	1	1	24	—	1	1	1	—	3	—	—	—	3	9	8	10	27
109	5	2	7	123	—	9	6	1	3	14	1	2	2	19	51	44	47	142
35	—	1	1	37	—	1	1	—	—	2	—	—	—	2	10	13	16	39
3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
54	11	18	10	93	—	1	5	7	3	7	7	—	—	2	16	28	41	40
43	11	16	8	78	—	1	5	7	3	7	7	—	—	2	16	26	31	37
11	—	2	2	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	3	15
2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	2

Tab. 14 (forts.). Personer løslatt etter fengselsstraff for forbrydelser tilbakefall innen ett

Antall forutgående fengselsstraffer (ø: forut for løslatelsen). Tilbakefallsperioder. Antall tilbakefall (førstegangs straffede)	Løslatt etter dom til høist 90 dagers fengsel						Løslatt etter dom til over 90 dagers, men under 6 mdr. fengsel					
	Alder ved løslatelsen						Alder ved løslatelsen					
	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Tilsammen	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Tilsammen
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	—	3	1	—	4	—	—	1	—	—	1
" 6, —" 9 "	—	1	2	1	—	3	—	—	1	—	—	2
" 9, —" 12 "	—	1	—	1	1	3	1	—	1	—	—	3
Herav: med 1 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen	—	3	5	2	1	11	1	1	1	1	—	—
med 2 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
med 3 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
med 4 tilbakefall innen												
1 år etter løslatelsen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. a. Menn løslatt etter minst 2nen fengselsstraff	5	69	149	140	310	673	2	32	97	81	134	346
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	45	96	106	240	487	—	16	51	59	96	222
falt tilbake første gang												
innen 1 år	5	24	53	34	70	186	2	16	46	22	38	124
Før 3 måneder	3	11	16	13	35	78	1	10	18	7	20	56
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	6	18	10	14	48	—	2	9	4	7	22
" 6, —" 9 "	2	6	8	6	14	36	—	4	9	3	4	20
" 9, —" 12 "	—	1	11	5	7	24	1	—	10	8	7	26
b. Kvinner løslatt etter minst 2nen fengselsstraff	—	4	12	11	15	42	—	—	6	5	10	21
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	4	9	6	14	33	—	—	4	4	10	18
falt tilbake første gang												
innen 1 år	—	—	3	5	1	9	—	—	2	1	—	3
Før 3 måneder	—	—	1	1	—	2	—	—	1	—	—	1
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
" 6, —" 9 "	—	—	2	2	—	4	—	—	—	—	—	—
" 9, —" 12 "	—	—	—	2	1	3	—	—	1	—	—	1
IV. a. Menn løslatt etter 2nen fengselsstraff	2	48	83	62	93	288	2	17	36	15	27	97
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	32	52	49	82	215	—	10	19	10	25	64
falt tilbake første gang												
innen 1 år	2	16	31	13	11	73	2	7	17	5	2	33
Før 3 måneder	1	8	10	4	7	30	1	5	4	1	—	11
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	4	11	3	2	20	—	—	2	2	1	5
" 6, —" 9 "	1	3	5	4	1	14	—	2	6	2	—	10
" 9, —" 12 "	—	1	5	2	1	9	1	—	5	—	1	7
b. Kvinner løslatt etter 2nen fengselsstraff	—	3	6	7	8	24	—	—	4	1	1	6
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	3	4	4	7	18	—	—	2	1	1	4
falt tilbake første gang									2	—	—	2
innen 1 år	—	—	2	3	1	6	—	—	2	—	—	2

i Riket og de større landsdeleler 1923 og 1924 tilsammen, og deres
år efter løslatelsen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Løslatt efter dom til under 6 mdr., fengsel	Løslatt efter dom til minst 6 mdr., fengsel												Løslatt i alt						
Straffet for	Alder ved løslatelsen												Straffet for	Domsted					
Vinnings- forbrydelse	Volds- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Vinnings- forbrydelse	Volds- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	Bygder	Oslo	Andre byer	Riket	
4	—	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	
3	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	
2	—	1	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5	
10	—	2	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10	3	14
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
832	92	20	75	1019	—	36	156	155	341	606	23	21	38	688	443	673	591	1707	
556	76	19	58	709	—	16	75	69	190	290	17	18	25	350	307	370	382	1059	
276	16	1	17	310	—	20	81	86	151	316	6	3	13	338	136	303	209	648	
121	4	1	8	134	—	11	45	50	84	180	2	1	7	190	59	158	107	324	
65	2	—	3	70	—	4	17	19	31	68	1	1	1	71	38	56	47	141	
48	6	—	2	56	—	2	7	8	18	32	1	—	2	35	19	46	26	91	
42	4	—	4	50	—	3	12	9	18	36	2	1	3	42	20	43	29	92	
53	—	6	4	63	—	1	6	1	10	18	—	—	18	11	48	22	81		
42	—	6	3	51	—	—	2	—	7	9	—	—	9	10	34	16	60		
11	—	—	1	12	—	1	4	1	3	9	—	—	9	1	14	6	21		
3	—	—	—	3	—	—	1	—	1	2	—	—	2	—	4	1	5		
—	—	—	1	1	—	1	—	1	—	2	—	—	2	1	1	1	3		
4	—	—	—	4	—	—	2	—	1	2	—	—	2	—	4	2	6		
4	—	—	—	4	—	—	2	—	1	3	—	—	3	—	5	2	7		
300	35	8	42	385	—	16	23	14	32	59	9	8	9	85	165	153	152	470	
207	29	8	35	279	—	7	14	11	28	37	8	8	7	60	130	98	111	339	
93	6	—	7	106	—	9	9	3	4	22	1	—	2	25	35	55	41	131	
35	2	—	4	41	—	5	8	1	2	15	—	—	1	16	15	26	16	57	
23	1	—	1	25	—	2	—	2	2	5	1	—	—	6	10	12	9	31	
21	2	—	1	24	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	4	12	10	26	
14	1	—	1	16	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	6	5	6	17	
24	—	2	4	30	—	1	1	—	1	3	—	—	—	3	6	19	8	33	
17	—	2	3	22	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	5	11	7	23	
7	—	—	1	8	—	1	1	—	—	2	—	—	2	1	8	1	10		

Tab. 14 (forts.). Personer løslatt etter fengselsstraff for forbrydelser tilbakefall innen ett

i Riket og de større landsdeler 1923 og 1924 tilsammen, og deres
år efter løslatelsen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
					Løslatt efter dom til under 6 mdr. fengsel												Løslatt i alt	
					Straffet for												Domsted	
					Alder ved løslatelsen				Straffet for				Til sammen				Riket	
					14—18 år	18—21 år	21—25 år	, 25—30 år	Minst 30 år	Vinnings- forbrydelse	Volds- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	Eygder	Oslo	Andre byer	
					2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	2
					2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	3
					3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3
190	25	1	7	223	9	33	13	23	62	3	5	8	78	90	99	112	301	2
125	20	1	4	150	5	19	10	20	40	3	5	6	54	67	59	78	204	2
65	5	—	3	73	4	14	3	3	22	—	—	2	24	23	40	34	97	2
32	—	1	33	33	2	8	1	2	12	—	—	1	13	5	23	18	46	3
13	—	—	2	15	1	4	2	—	6	—	—	1	6	8	5	8	21	3
10	3	—	13	13	1	—	—	1	1	—	—	1	1	1	6	6	2	14
10	2	—	12	12	2	1	—	1	3	—	—	1	4	4	4	6	6	16
16	—	2	—	18	3	—	—	—	3	—	—	—	—	3	2	15	4	21
12	—	—	2	14	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	11	2	15
4	—	—	—	4	2	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	4	2	6
1	—	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	2
2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	2
110	11	4	9	134	10	38	20	18	80	4	—	2	86	58	82	80	220	—
74	11	3	7	95	4	18	6	12	36	3	—	1	40	35	46	54	135	—
36	—	1	2	39	6	20	14	6	44	1	—	—	—	—	—	—	—	85
19	—	1	—	20	3	13	8	2	24	1	—	1	46	23	36	26	13	46
8	—	—	—	8	2	4	4	1	11	—	—	1	26	11	22	6	19	—
3	—	—	1	4	—	—	1	2	3	—	—	1	11	7	6	6	2	7
6	—	—	1	7	1	3	1	1	6	—	—	—	3	2	3	5	5	13
5	—	1	—	6	—	—	—	1	1	2	—	—	2	—	4	4	8	—
5	—	1	—	6	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	2	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—

Tab. 14 (forts.). Personer løslatt etter fengselsstraff for forbrydelser tilbakefall innen ett

Antall forutgående fengselsstraffer (: forut for løslatelsen). Tilbakefallsperioder. Antall tilbakefall (førstegangs straffede)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Løslatt etter dom til høist 90 dagers fengsel						Løslatt etter dom til over 90 dager men under 6 mdr. fengsel					
	Alder ved løslatelsen						Alder ved løslatelsen					
	14-18 år	18-21 år	21-25 år	25-30 år	Minst 30 år	Tilsammen	14-18 år	18-21 år	21-25 år	25-30 år	Minst 30 år	Tilsammen
VII. a. Menn løslatt etter 5te fengselsstraff	—	2	6	5	24	37	—	1	8	8	20	37
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	—	3	4	19	26	—	—	5	7	13	25
falt tilbake første gang												
innen 1 år	—	2	3	1	5	11	—	1	3	1	7	12
Før 3 måneder	—	—	1	—	3	4	—	—	2	—	4	6
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	2	1	1	1	5	—	—	—	—	2	2
" 6, —" 9 "	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	2
" 9, —" 12 "	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	2
b. Kvinner løslatt etter 5te fengselsstraff	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
falt tilbake første gang												
innen 1 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Før 3 måneder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" 6, —" 9 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" 9, —" 12 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VIII. a. Menn løslatt etter 6te fengselsstraff	—	1	2	5	23	31	—	1	4	7	10	22
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	—	2	4	19	25	—	1	1	5	6	13
falt tilbake første gang												
innen 1 år	—	—	—	1	4	6	—	—	3	2	4	9
Før 3 måneder	—	1	—	1	1	3	—	—	2	1	3	6
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
" 6, —" 9 "	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
" 9, —" 12 "	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	3
b. Kvinner løslatt etter 6te fengselsstraff	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
falt tilbake første gang											—	—
innen 1 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Før 3 måneder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Efter 3, men innen 6 mdr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" 6, —" 9 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" 9, —" 12 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IX. a. Menn løslatt etter 7de fengselsstraff	—	—	2	4	17	23	—	—	1	3	5	9
Herav: falt ikke tilbake innen												
1 år	—	—	2	2	14	18	—	—	—	3	3	6
falt tilbake første gang												
innen 1 år	—	—	—	2	3	5	—	—	1	—	2	3

i Riket og de større landsdeler 1923 og 1924 tilsammen, og deres
år efter løslatelsen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Løslatt etter dom til under 6 mdrs. fengsel					Løslatt etter dom til minst 6 mdrs. fengsel										Løslatt i alt				
Vinings- forbrydelse	Volds- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Straffet for					Alder ved løslatelsen					Straffet for				
Til sammen	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Vinings- forbrydelse	Volds- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	Bygder	Oslo	Andre byer	Riket	Dom	Stad	Oslo	Andre byer	Riket
63	4	3	4	74	—	25	24	30	74	—	32	76	45	153	—	—	—	—	—
41	4	3	3	51	—	12	13	19	39	—	22	45	28	95	—	—	—	—	—
22	—	—	1	23	—	13	11	11	35	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
9	—	—	1	10	—	8	7	8	23	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
7	—	—	—	7	—	2	1	1	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
3	—	—	—	3	—	2	1	1	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
3	—	—	—	3	—	1	2	1	4	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	2
1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	3	1	3	53	—	1	19	28	30	69	4	1	4	78	28	61	42	131	—
32	3	1	2	38	—	8	11	15	29	2	—	3	34	12	32	28	72	—	—
14	—	—	1	15	—	1	11	17	15	40	2	1	1	44	16	29	14	59	—
9	—	—	—	9	—	5	11	8	24	1	—	25	7	17	10	34	—	—	—
1	—	—	—	1	—	2	2	5	8	—	1	1	9	4	4	2	10	—	—
2	—	—	—	2	—	2	3	1	5	—	—	6	3	4	1	8	—	—	—
2	—	—	1	3	—	2	1	1	3	1	—	4	2	4	1	7	—	—	—
1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	2
1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	4	1	1	32	—	13	24	33	63	1	1	5	70	14	48	40	102	—	—
18	4	1	1	24	—	2	9	19	28	—	1	1	30	9	24	21	54	—	—
8	—	—	—	8	—	11	15	14	35	1	—	4	40	5	24	19	48	—	—

Tab. 14 (forts.). Personer løslatt etter fengselsstraff for forbrydelser tilbakefall innen ett

i Riket og de større landsdeler 1923 og 1924 tilsammen, og deres
 år efter løslatelsen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Loslatt efter dom til under 6 mdrs. fengsel					Loslatt efter dom til minst 6 mdrs. fengsel										Loslatt i alt				
Vinnings- forbrydelse	Volds- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Tilsammen	Straffet for					Alder ved løslatelsen					Straffet for				
3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	14–18 år	—	—	—	—	Bygder	Oslo	Andre byer	Riket	
2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	18–21 år	—	—	—	—	—	9	6	2	21
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	21–25 år	—	—	—	—	—	—	—	—	14
40	1	—	—	42	—	—	—	—	—	25–30 år	—	—	—	—	—	4	5	2	6
26	1	—	—	27	—	—	—	—	—	Minst 30 år	—	—	—	—	—	—	—	—	7
14	—	—	—	15	—	—	—	—	—	Vinnings- forbrydelse	—	—	—	—	—	—	—	—	2
3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	Volds- forbrydelse	—	—	—	—	—	—	—	—	2
5	—	—	—	5	—	—	—	—	—	Sedelighets- forbrydelse	—	—	—	—	—	—	—	—	6
3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	Andre for- brydelser	—	—	—	—	—	—	—	—	7
3	—	—	—	4	—	—	—	—	—	Tilsammen	—	—	—	—	—	—	—	—	8
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	Bygder	—	—	—	—	—	—	—	—	1
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	Oslo	—	—	—	—	—	—	—	—	1
16	2	—	—	20	—	—	—	—	—	Andre byer	—	—	—	—	—	—	—	—	1
9	—	—	—	11	—	—	—	—	—	Riket	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7	2	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3

Tab. 14 (forts.). Personer løslatt etter fengselsstraff for forbrydelser tilbakefall innen ett

	Loslatt etter dom til høist 90 dagers fengsel						Loslatt etter dom til over 90 dagers, men under 6 mdr. fengsel						
	Alder ved løslatelsen						Alder ved løslatelsen						
	14—18 år	18—21 år	21—25 år	25—30 år	Minst 30 år	Tilsammen	14—18 år	18—21 år	21—25 år	25—30 år	Minst 30 år	Tilsammen	
Antall forutgående fengselsstraffer (ø: forut for løslatelsen). Tilbakefallsperioder. Antall tilbakefall (førstegangs straffede)													
Herav: falt ikke tilbake innen 1 år falt tilbake første gang innen 1 år													
Før 3 måneder Efter 3, men innen 6 mdr. . " 6, —" 9 " " 9, —" 12 "													
XII. a. Menn løslatt etter 10de fengselsstraff					1	7	8				1	2	3
Herav: falt ikke tilbake innen 1 år falt tilbake første gang innen 1 år					1	4	5				2	2	
Før 3 måneder Efter 3, men innen 6 mdr. . " 6, —" 9 " " 9, —" 12 "					3	3				1	—	1	
b. Kvinner løslatt etter 10de fengselsstraff					2	2				1	—	1	
Herav: falt ikke tilbake innen 1 år falt tilbake første gang innen 1 år					1	1				3	3		
Før 3 måneder Efter 3, men innen 6 mdr. . " 6, —" 9 " " 9, —" 12 "													
XIII. a. Menn løslatt etter mer enn 10de fengselsstraff					3	20	23				2	20	22
Herav: falt ikke tilbake innen 1 år falt tilbake første gang innen 1 år					2	10	12				1	14	15
Før 3 måneder Efter 3, men innen 6 mdr. . " 6, —" 9 " " 9, —" 12 "					1	10	11				1	6	7
b. Kvinner løslatt etter mer enn 10de fengselsstraff					1	6	7				3	3	
Herav: falt ikke tilbake innen 1 år falt tilbake første gang innen 1 år					2	2				1	1	2	
Før 3 måneder Efter 3, men innen 6 mdr. . " 6, —" 9 " " 9, —" 12 "					1	1				2	2		

i Riket og de større landsdeler 1923 og 1924 tilsammen, og deres
år efter løslatelsen.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Løslatt etter dom til under 6 mndrs. fengsel	Løslatt etter dom til minst 6 mndrs. fengsel										Løslatt i alt							
Straffet for	Alder ved løslatelsen										Straffet for	Domsted						
Vinnings- forbrydelse	Volts- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	14–18 år	18–21 år	21–25 år	25–30 år	Minst 30 år	Vinnings- forbrydelse	Volts- forbrydelse	Sedelighets- forbrydelse	Andre for- brydelser	Til sammen	Bygder	Oslo	Andre byer	Riket
9	1	11	1	7						2	1	1	1	2				2
5	1	2	1	2	2	5	7	24	1	1	1	1	1	7	3	4	7	14
4	3	4	3	4	4	13	17	8						8	1	1	9	21
3	2	2	2	2	2	6	8	3	3					3	1	1	6	11
1	1	1	1	1	1	1	2	3	3					3	2	2	1	3
4	4	4	4	4	4	18	24	2	1	1	1	1	1	4	1	1	4	6
4	4	4	4	4	4	2	2	2	2					1	1	1	1	5
32	6	2	5	5	45	5	90	86	2	3	3	4	24	4	15	16	35	140
19	3	2	3	3	27	2	40	38	1	1	1	2	7	3	4	7	26	69
13	3	2	2	2	18	3	50	48	1	2	2	2	17	1	11	9	21	71
6	2	1	1	1	10	1	26	26		1	1	1	8	1	6	5	15	37
4	4	3	3	1	4	11	10	8	1	1	1	1	3	1	1	4	15	15
3	3	1	1	1	1	9	8	4	1	1	1	1	10	3	8	8	2	13
1	1	1	1	2	2	4	4	4		5	5	5	5	1	1	1	1	6
1	1	1	1	2										1	1	1	1	2

Tab. 15. Personer løslatt etter første fengselsstraff for forbrydelser i Riket i 1923 og 1924 og falt tilbake innen ett år etter løslatelsen, fordelt etter første og annen forbrydelses art.

Tab. 16. Personer idømt betinget fengsel for forbrydelser i Riket og de større landsdeler i 1920–1921 og deres tilbakefall i prøvetiden, særskilt for enkelte aldersgrupper og grupper av forbrydelser. (Forbrydere, ved dom eller vedtatt forelegg 1) og forbrydere mot hvem påtale er undlatt i Riket i (1920 2 og) 1921 og deres tilbakefall innen 3 år. Samlet innspart straff.

Straffeprosessuelle avgjørelser. Forbrydelsessted. Alder. Forbrydelser	I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Herav begått ny forbrydelse, straffet med fengsel, første gang:								Særskilt for betinget straffolto (dom eller vedtatt forelegg), betinget benådelse og personer mot hvem påtale er undlatt på betingelser			
	Samlet antall personer som fikk betinget fengsel (cell. bot) for forbrydelser, betinget benådelse, ell. påtaleundlate i (1920 og) 1921		innen 1 år		etter 1, men innen 2 år		etter 2, men innen 3 år		Proven bestått		Proven ikke bestått	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
I. Betinget dom på fengsel	1 396	190	121	8	44	6	39	3	1 187	173	209	17
Bygder (heru. ladest.)	598	57	39	3	13	—	17	—	528	54	70	3
Oslo	310	56	36	3	19	4	10	2	245	47	65	9
Øvrige byer	488	77	46	2	12	2	12	1	414	72	74	5
14–16 år	11	—	2	—	—	—	—	—	8	—	3	—
16–18 "	207	22	29	3	8	—	7	—	163	19	44	3
18–21 "	345	39	49	2	7	—	14	1	274	36	71	3
21–25 "	317	38	18	3	18	4	7	1	273	30	44	8
25–30 "	220	28	13	—	7	1	4	—	194	27	26	1
Minst 30 år	296	63	10	—	4	1	7	1	275	61	21	2
Tyveri, naskeri, heleri	1 030	121	98	7	32	5	28	2	868	107	162	14
Vinningsforbryd. for øvrig	98	16	8	—	5	—	6	1	79	15	19	1
Voldsførbr. og aerekr.	93	30	8	—	5	—	—	—	79	30	14	—
Sedelighetsforbrydelser	40	9	2	1	—	—	1	—	37	8	3	1
Andre forbrydelser	135	14	5	—	2	1	4	—	124	13	11	1
II. Betinget bot:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
dom, vedtatt forelegg ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Betinget benådning ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Betinget undlatelse av påtale ²	382	97	28	8	9	1	3	—	335	87	47	10
a. Efter straffeprosesslovens § 85, 2net–4de ledd	363	97	25	8	8	1	3	—	321	87	42	10
Under 21 år	249	50	21	7	5	1	3	—	215	41	34	9
Fylt 21 år	114	47	4	1	3	—	—	—	106	46	8	1
b. Efter straffeprosesslovens § 85, 5te ledd	19	—	3	—	1	—	—	—	14	—	5	—
Under 21 år	19	—	3	—	1	—	—	—	14	—	5	—
Fylt 21 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Undlatelse av påtale uten betingelser	118	22	6	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Under 21 år	43	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fylt 21 år	75	18	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—

Samlet innspart straff:

Betinget dom (vedtatt forelegg) 1920 22 289 dagers fengsel, (kr.s bot)
1921 23 360 —, — (kr.s bot)

Tils. 45 649 dagers fengsel, (kr.s bot)

¹ Opgave først fra 1923 av. ² Ingen opgave for 1920.

Tab. 17. Påtalemyndighetens saksbehandling i 1923:
A. Saker som angår forbrytelser.

Landsdeler	Samlet antall personer i de avsluttede forbrydesaker	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		H e r a v :											
		Personer under 14 år behandlet etter lov nr. 1 av 6/6 1896	Personer som ikke er åpnet forfølging mot eller mot hvem forbrytningen innst. på grunn av bevisets stilling	Personer mot hvem påtale er undlaatt ² med hjemmel av:	straffeprosesslovens § 85 (jfr. § 86, første ledd)	Personer som har vedtatt forelegg							
I. Riket	28 278	927	17 894	4 255	382	357	336	115	5	516	1 226	2 265	
Bygdene ⁷	13 118	194	9 204	1 482	72	226	156	11	3	305	421	1 044	
Byene	15 160	733	8 690	2 773	310	131	180	104	2	211	805	1 221	
II. Bygdene ⁷ fylkesvis													
Østfold	601	35	307	84	4	8	6	—	—	45	33	79	
Akershus	3 186	3	2 683	120	—	127	1	2	3	37	71	139	
Hedmark	824	5	480	128	8	12	4	—	—	59	42	86	
Opland	628	—	385	135	3	—	—	—	—	11	18	76	
Buskerud	611	12	404	98	—	3	6	—	—	9	36	43	
Vestfold	512	3	363	62	28	—	—	—	—	2	11	43	
Telemark	611	46	393	82	2	2	2	2	—	10	30	44	
Aust-Agder	151	3	93	25	2	1	2	—	—	2	9	14	
Vest-Agder	224	—	135	52	—	9	4	—	—	4	5	15	
Rogaland	713	21	466	111	4	4	32	—	—	13	17	45	
Hordaland	824	17	597	96	9	12	5	2	—	11	32	43	
Sogn og Fjordane .	611	2	476	69	—	4	11	—	—	15	2	32	
Møre	400	—	211	125	1	3	10	3	—	11	20	16	
Sør-Trøndelag . . .	265	2	165	31	2	—	2	—	—	13	15	35	
Nord-Trøndelag . .	489	—	330	38	—	10	24	—	—	12	21	54	
Nordland	1 122	30	733	129	7	23	16	2	—	29	48	105	
Troms	625	7	449	53	1	5	13	—	—	13	5	79	
Finnmark	721	8	534	44	1	3	20	—	—	9	6	96	
III. Byene fylkesvis													
Østfold	748	63	417	119	7	30	6	1	—	8	26	71	
Akershus	18	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oslo	4 876	249	1 995	1 387	77	37	81	48	1	111	311	579	
Hedmark	149	—	82	25	2	—	5	—	—	7	15	13	
Opland	179	—	115	41	3	—	—	—	—	2	7	11	
Buskerud	1 025	—	725	186	1	13	9	—	—	12	39	40	
Vestfold	610	41	434	57	6	3	2	1	—	4	27	35	
Telemark	623	25	391	125	10	9	4	—	—	5	25	29	
Aust-Agder	204	21	135	26	2	1	—	—	—	—	9	10	
Vest-Agder	438	9	282	85	—	11	8	6	—	3	15	19	
Rogaland	1 456	39	893	287	46	10	19	13	—	9	49	91	
Bergen	1 852	72	1 459	26	12	8	13	9	1	15	125	113	
Møre	1 166	150	579	179	115	1	5	13	—	2	79	42	
Sør-Trøndelag . . .	1 118	53	690	164	24	5	19	13	—	11	55	84	
Nord-Trøndelag . .	13	—	9	2	—	—	—	—	—	1	—	1	
Nordland	243	3	149	27	2	1	1	—	—	14	11	35	
Troms	240	—	195	19	—	—	2	—	—	3	9	12	
Finnmark	202	8	122	18	3	2	6	—	—	4	3	36	

¹ Også etter tiltalebeslutnings utferdigelse (selvom 2net ledd av stpl. § 85 ikke var anvendelig). ² Jfr. tabell 1 og 5). ³ Med eller uten forbindelse med annet ledd, men uten forbindelse med fjerde ledd (se note 5). ⁴ Med eller ikke tatt med her, men i vedkommende rubrikker nr. 5–9; likeledes er personer som har vedtatt forlegg etter til-

Utfallet for de mistenkte og siktede personer i saken.

B. Saker som kun angår forseelser.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
H e r a v :												
Sanlt antall personer i de avsluttede forseelsaker												Landsdeler
Personer under 14 år behandlet etter lov nr. 1 av 6/6 1896												
Personer som ikke er åpnet forfølging mot, eller mot hvem førfølgn., er innst.												
på grunn av hoveds stilling												
fordi formennedlikke har begitt håndteller har tatt sedan begeistring tilbake!												
lov nr. 1 av 6/6 1896 §§ 43 eller 44, ifr. straffeprosesslovens § 86 forstelldnr. 1												
Personer mot hvem påtale er undlatt med hjemmel av:												
straffeprosesslovens § 85 (jfr. § 86 første ledd):												
Personer som har vedtatt forelegg												
Personer som er dømt av forhørsretten i henhold til stpl. § 283 mot ⁶												
104 991	473	26 437	3 393	83	7 726	121	23	162	62 877	895	2 801	I. Riket
28 686	60	10 655	1 582	29	426	78	3	103	13 933	113	1 704	Bygdene ⁷
76 305	413	15 782	1 811	54	7 300	43	20	59	48 944	782	1 097	Byene
2 279	10	448	76	3	71	5						II. Bygdene ⁷ fylkesvis
4 715	—	2 134	128	—	123	3	3	17	2 048	13	246	Østfold
2 150	—	585	108	1	49	1	—	63	1 252	12	79	Akershus
1 334	—	276	93	—	—	—	—	—	853	4	108	Hedmark
1 917	3	878	73	2	44	—	—	—	857	2	58	Opland
1 340	2	492	36	1	1	—	—	—	640	4	164	Buskerud
1 545	8	581	23	1	18	—	—	—	804	18	92	Vestfold
273	—	78	5	8	6	—	—	—	147	—	29	Telemark
415	7	140	33	—	24	1	—	—	192	—	18	Aust-Agder
989	8	328	59	—	1	10	—	—	518	1	64	Vest-Agder
2 236	4	1 178	440	—	—	—	—	—	559	—	55	Rogaland
613	—	251	25	—	—	—	—	21	282	—	34	Hordaland
933	15	367	105	6	10	—	—	—	353	—	77	Sogn og Fjordane
1 230	—	580	94	4	—	—	—	—	486	2	64	Møre
1 286	—	272	50	—	23	58	—	—	825	3	55	Sør-Trøndelag
2 835	—	919	186	1	29	—	—	2	1 548	1	149	Nord-Trøndelag
1 148	3	415	22	—	—	—	—	—	638	—	70	Nordland
1 448	—	733	26	2	27	—	—	—	541	1	118	Troms
								—	—	—		Finnmark
4 809	31	992	143	12	639	6	11	10	2 792	43	130	III. Byene fylkesvis
50	—	32	1	—	—	—	—	—	17	—	—	Østfold
38 285	161	9 714	260	—	3 160	—	—	—	24 303	486	201	Akershus
708	—	170	30	—	—	—	—	—	500	4	4	Oslo
647	—	142	41	—	—	—	—	—	437	5	22	Hedmark
3 652	2	556	80	1	551	31	—	17	2 296	49	69	Oppland
2 565	—	456	32	—	—	—	—	2	1 945	33	97	Buskerud
2 587	19	411	183	—	205	—	—	—	1 687	32	50	Vestfold
715	—	125	21	8	68	—	—	—	470	1	22	Telemark
1 070	5	82	96	1	376	3	—	—	489	2	16	Aust-Agder
3 882	1	469	222	2	568	2	—	12	2 439	—	167	Vest-Agder
6 799	81	174	132	11	1 187	—	3	6	5 109	35	61	Rogaland
2 695	28	612	50	—	513	1	—	9	1 398	10	74	Bergen
6 158	79	1 354	473	19	14	—	6	2	4 016	79	116	Møre
76	—	20	2	—	—	—	—	—	54	—	—	Sør-Trøndelag
694	1	147	13	—	14	—	—	1	488	3	27	Nord-Trøndelag
501	—	209	11	—	—	—	—	—	271	—	10	Troms
412	5	117	21	—	5	—	—	—	233	—	31	Finnmark

¹rubrikker 17—20. ²Dog ikke forsøvdt paragrafens 3., 4. eller 5. ledd samtidig har vært bragt i anvendelse (se note 4 unten forbindelse med 2., 3. eller 5. ledd). ³Personer mot hvem påtale er undlatt etter utferdigelsen av tiltalebeslutningen talen opført kun i rubrikk 10. ⁴Herunder ladesteder.

Tab. 17. Pātalemyndighetens saksbehandling i 1924:
A. Saker som angår forbrytelser.

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	H e r a v :											
	Samlet antall personer i de avsluttende forbrydesessaker	Personer under 14 år behandlet etter lov nr. 1 av 6/6 1896	Personer som der ikke er åpnet førfølging mot, eller mot hvem førfølgn. er innst.	på grunn av bevisets stilling	Personer som der ikke har begjært påtale eller har tatt sådanne begjæring tilbake 1	Personer mot hvem påtale er undlatt med hjemmel av:	straffeprosesslovens § 83 (jfr. § 86, første ledd nr. 1)	straffeprosesslovens § 85 (jfr. § 86, første ledd):	Personer som har vedtatt forelegg	Personer som er domt av forhørssettens i henhold til stpl. § 283	Personer som der er reist tilake mot 6	
I. Riket	29 687	759	19 009	4 854	271	255	356	127	64	438	1 209	2 345
Bygdene 7	13 625	170	9 993	1 328	75	110	147	22	54	263	364	1 099
Byene	16 062	589	9 016	3 526	196	145	209	105	10	175	845	1 246
II. Bygdene 7 fylkesvis												
Østfold	760	40	396	71	11	27	6	—	—	45	32	132
Akershus	3 770	10	3 268	131	4	6	19	8	54	29	83	158
Hedmark	1 031	4	666	133	4	11	10	2	—	69	41	91
Opland	471	4	295	67	3	—	3	1	—	16	19	63
Buskerud	845	4	652	102	2	11	2	—	—	3	31	38
Vestfold	464	—	348	46	3	1	—	—	—	—	18	48
Telemark	635	2	493	57	5	10	—	—	—	5	22	41
Aust-Agder	194	3	117	39	—	1	8	1	—	4	6	15
Vest-Agder	187	22	108	30	—	—	—	—	—	1	3	23
Rogaland	569	11	314	111	3	10	14	5	—	13	12	76
Hordaland	760	9	580	96	13	2	9	3	—	9	8	31
Sogn og Fjordane .	459	5	353	56	5	1	3	—	—	5	4	27
Møre	390	7	243	89	2	1	7	2	—	9	11	19
Sør-Trøndelag . . .	251	—	122	32	12	—	8	—	—	7	26	44
Nord-Trøndelag . .	367	5	266	33	4	—	8	—	—	2	20	29
Nordland	1 276	23	853	164	2	19	37	—	—	31	20	127
Troms	598	13	471	32	2	6	10	—	—	10	5	49
Finnmark	598	8	448	39	—	4	3	—	—	5	3	88
III. Byene fylkesvis												
Østfold	824	28	461	93	16	69	23	2	—	6	47	79
Akershus	14	—	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	5 716	226	2 137	2 000	51	19	90	58	7	67	415	646
Hedmark	175	6	117	16	—	—	5	1	—	11	13	6
Opland	131	1	66	47	1	—	—	—	—	3	3	10
Buskerud	1 007	4	724	162	—	13	8	—	—	3	54	39
Vestfold	780	27	590	90	—	8	—	—	1	—	25	39
Telemark	614	10	410	95	15	16	—	—	—	9	24	35
Aust-Agder	228	7	154	37	2	1	—	—	—	3	5	19
Vest-Agder	408	5	281	66	4	1	11	1	—	4	10	25
Rogaland	1 440	46	873	310	25	4	30	7	—	17	36	92
Bergen	2 325	61	1 950	33	28	4	10	13	—	17	112	97
Møre	772	79	449	138	18	—	8	8	—	8	23	41
Sør-Trøndelag . . .	985	85	326	368	28	2	12	15	—	2	16	71
Nord-Trøndelag . .	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordland	216	—	158	21	7	1	1	—	—	5	9	14
Troms	242	4	165	27	1	7	10	—	—	5	6	17
Finnmark	182	—	139	22	—	—	1	—	—	1	3	16

1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7: Se notene under tabellen for 1923.

Utfallet for de mistenkte og siktede personer i saken.

B. Saker som kun angår forseelser.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
H e r a v :												
Samlet antall personer i de avsluttede forseksaker	Personer under 14 år behandlet etter lov nr. 1 av 6/6 1896	Personer som der ikke er åpnet forfølging mot, eller mot hvem forfølger, er innst.	Ba grunn av bervists stilling	Personer mot hvem påtale er undlatt ² med hjemmel av:	straffeprosesslovens § 85 (jfr. § 86, første ledd)	Personer som har vedtatt forelegg	Landsdeler					
			fordi formennede ikke har begjort påtale eller har tatt sådan begiering tilhake 1	lov nr. 1 av 6/6 1896 §§ 43, eller 44, ifr. straffeprosesslovens § 55, første ledd nr. 1	annet ledts første punktum	annet ledts 2.-3. punktum ³	tredje eller fente ledd ⁴	fjerde ledd (eller lov av 9/3 1918 § 28) ⁵	Personer som er domt av forbrenningen i henhold til sup. § 283	Personer som er reist tilte mot ⁶		
91 252	393	19 224	3 471	233	6 438	66	4	86	57 851	795	2 691	I. Riket
28 673	84	9 946	1 413	70	633	41	4	43	14 447	186	1 806	Bygdene ⁷
62 579	309	9 278	2 058	163	5 805	25	—	43	43 404	609	885	Byene
2 240	2	524	60	46	53	8	—	13	1 195	81	258	Østfold
3 749	6	1 258	89	2	112	2	—	15	1 913	6	342	Akershus
2 468	5	620	95	6	35	—	—	—	1 631	5	71	Hedmark
1 381	—	464	61	—	—	—	—	—	753	—	103	Opland
2 243	2	1 014	73	8	64	—	—	—	975	9	98	Buskerud
1 402	—	420	48	—	3	—	—	1	704	31	195	Vestfold
1 734	55	532	32	—	19	—	—	—	1 005	15	76	Telemark
459	—	120	40	—	33	—	—	—	231	2	33	Aust-Agder
344	—	113	9	—	12	—	—	—	183	5	22	Vest-Agder
1 050	2	205	73	—	151	28	—	—	544	1	46	Rogaland
2 053	—	1 276	289	—	1	—	—	—	466	2	19	Hordaland
541	9	161	30	—	13	—	—	14	284	—	30	Sogn og Fjordane
1 049	—	366	131	—	72	1	—	—	410	4	65	Møre
1 507	—	792	104	5	—	—	—	—	541	13	52	Sør-Trøndelag
1 207	—	249	13	—	42	2	—	—	824	10	67	Nord-Trøndelag
2 672	1	819	153	3	12	—	—	—	1 522	2	160	Nordland
1 184	—	578	8	—	—	—	—	—	536	—	62	Troms
1 390	2	435	105	—	11	—	—	—	730	—	107	Finnmark
4 283	2	895	108	11	572	20	—	24	2 524	16	111	III. Byene fylkesvis
80	—	16	1	—	—	—	—	—	62	—	1	Østfold
27 287	97	3 246	218	—	2 685	—	—	—	20 442	367	232	Akershus
630	3	183	22	—	—	—	—	—	413	4	5	Hedmark
412	—	92	24	—	—	—	—	—	285	1	10	Opland
3 360	5	917	113	—	168	4	—	6	2 087	25	35	Buskerud
3 161	3	691	77	—	2	—	—	—	2 290	22	76	Vestfold
2 200	—	395	173	—	161	—	—	2	1 414	13	42	Telemark
952	—	298	23	—	62	—	—	—	552	3	14	Aust-Agder
1 059	11	134	70	136	9	—	—	—	680	2	17	Vest-Agder
3 217	2	420	168	—	497	—	—	1	2 000	3	126	Rogaland
6 107	31	265	136	8	1 141	—	—	4	4 412	54	56	Bergen
2 585	47	385	62	1	482	—	—	1	1 533	10	64	Møre
5 523	108	703	827	—	7	—	—	5	3 738	87	48	Sør-Trøndelag
48	—	13	—	—	—	—	—	—	33	—	2	Nord-Trøndelag
742	—	276	10	7	9	1	—	—	412	1	26	Nordland
438	—	234	11	—	—	—	—	—	181	—	12	Troms
495	—	115	15	—	10	—	—	—	346	1	8	Finnmark

Tab. 18. Efterforskninger og rettslige forundersøkelser i 1923 og 1924.

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8
	1923				1924			
	Saker hvori efterforskning har vært avholdt	Efterforskninger hvorunder rettsmøte har vært avholdt	Saker hvori rettslig forundersøkelse har funnet sted	Efterforskninger og rettslige forundersøkelser hvorunder fengslingskennelse har vært avsagt	Efterforskninger hvorunder rettsmøte har vært avholdt	Saker hvori rettslig forundersøkelse har funnet sted	Efterforskninger og rettslige forundersøkelser hvorunder fengslingskennelse har vært avsagt	
I. Riket	121 628	5 948	288	3 095	104 787	6 179	341	3 337
Bygdene ¹	33 514	1 629	177	598	34 504	1 955	195	711
Byene	88 114	4 319	111	2 497	70 283	4 224	146	2 626
Herav: i forbrydelsessaker:								
Riket	27 812	4 047	254	2 154	29 153	4 291	293	2 400
Bygdene ¹	11 881	1 134	146	473	12 750	1 235	161	516
Byene	15 931	2 913	108	1 681	16 403	3 056	132	1 884
i forselelsessaker:								
Riket	93 816	1 901	34	941	76 034	1 888	48	937
Bygdene ¹	21 633	495	31	125	21 754	720	34	195
Byene	72 183	1 406	3	816	54 280	1 168	14	742
II. Bygdene ¹ fylkesvis								
Østfold	2 685	144	27	71	2 554	196	23	91
Akershus	6 531	217	8	114	6 317	378	8	166
Hedmark	2 193	105	19	35	2 115	112	6	51
Opland	1 535	99	10	40	1 511	88	11	35
Buskerud	2 590	84	6	46	2 846	143	10	48
Vestfold	1 327	134	26	54	1 741	308	43	52
Telemark	1 859	197	6	69	2 077	158	8	52
Aust-Agder	357	25	4	6	468	51	5	42
Vest-Agder	492	25	3	12	571	21	2	10
Rogaland	1 054	84	9	18	1 385	75	9	28
Hordaland	2 572	51	7	27	2 442	51	4	6
Sogn og Fjordane	663	38	8	3	899	23	2	3
Møre	1 113	75	5	19	1 217	71	4	35
Sør-Trøndelag	1 464	31	—	9	1 607	40	2	15
Nord-Trøndelag	1 802	53	3	31	1 138	30	10	37
Nordland	2 373	122	29	23	2 625	137	20	21
Troms	1 458	77	6	3	1 455	49	3	3
Finnmark	1 446	68	1	18	1 536	24	25	16
III. Byene fylkesvis								
Østfold	4 781	114	8	74	4 733	127	20	65
Akershus	62	2	—	1	59	—	—	—
Oslo ²	46 128	2 489	28	1 567	30 241	2 539	30	1 714
Hedmark	631	5	1	27	655	18	1	16
Opland	556	33	3	9	524	12	4	5
Buskerud	4 376	101	—	114	3 937	109	1	67
Vestfold	2 647	128	10	69	3 041	119	37	63
Telemark	2 715	211	5	80	2 601	160	11	66
Aust-Agder	499	38	1	21	1 071	63	—	48
Vest-Agder	1 260	21	3	32	900	16	1	35
Rogaland	3 056	61	31	58	3 269	33	9	61
Bergen	8 637	425	6	231	8 366	432	8	212
More	3 083	181	2	72	2 618	81	2	78
Sør-Trøndelag	7 849	410	2	103	6 416	458	4	161
Nord-Trøndelag	31	2	—	—	24	—	—	—
Nordland	883	46	9	27	796	33	5	20
Troms	437	25	2	2	532	15	2	6
Finnmark	483	27	—	10	500	9	11	9

¹ Herunder ladesteder. ² Herav i forbrydelsessaker henholdsvis 5 832, 1 759, 28, 1 052 i 1923 og henholdsvis 6 286, 1 949, 30 og 1 216 i 1924.

Tab. 19. Meddomsrettssaker. Antall pådømte saker og antall straffelte og frifunne personer i sakene 1923 og 1924.

Landsdeler	1923						1924					
	A. Saker som angår forbrydelser			B. Saker som kun angår forseelser			A. Saker som angår forbrydelser			B. Saker som kun angår forseelser		
	Antall pådømte saker (herunder saker avgjort etter spil. § 377, 5. punkt)	Antall personer i pådømte saker	Straffefelle	Antall pådømte saker (herunder saker avgjort etter spil. § 377, 5. punkt)	Antall personer i pådømte saker	Frifunne	Antall pådømte saker (herunder saker avgjort etter spil. § 377, 5. punkt)	Antall personer i pådømte saker	Straffefelle	Antall pådømte saker (herunder saker avgjort etter spil. § 377, 5. punkt)	Frifunne	
I. Riket .	1495	1590	352	1911	2098	401	1555	1768	385	1841	2011	427
Bygdene ¹ . . .	674	685	162	1068	1250	280	706	804	184	1184	1275	307
Byene	821	905	190	843	848	121	849	964	201	707	736	120
II. Bygdene¹ fylkesvis												
Østfold	55	59	9	134	183	27	72	95	15	171	223	42
Akershus	96	117	11	164	167	29	105	124	14	183	189	51
Hedmark	58	56	13	51	67	7	70	72	8	57	57	10
Opland	52	61	14	71	89	17	44	54	8	63	57	42
Buskerud	29	35	5	54	51	6	27	29	50	66	93	12
Vestfold	26	40	6	113	168	29	34	41	2	99	146	25
Telemark	34	32	14	54	54	28	33	33	11	61	58	13
Aust-Agder . . .	8	6	2	8	10	3	11	14	4	15	16	3
Vest-Agder . . .	12	11	1	12	23	1	9	6	3	17	29	2
Rogaland	32	31	3	40	45	17	36	34	8	36	38	9
Hordaland	24	26	—	30	31	12	24	31	—	14	12	6
Sogn og Fjordane	13	13	—	23	21	3	24	25	7	25	22	7
Møre	10	9	1	31	57	15	14	16	1	30	37	5
Sør-Trøndelag . .	27	19	9	42	34	16	26	37	1	35	37	10
Nord-Trøndelag .	36	40	6	42	44	10	23	27	1	43	53	15
Nordland	63	50	26	109	111	31	59	77	16	99	96	16
Troms	29	21	12	34	34	11	39	38	13	38	37	6
Finnmark	70	59	30	56	61	18	56	51	29	82	75	33
III. Byene fylkesvis												
Østfold	51	56	17	104	100	19	36	43	4	93	96	19
Akershus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Oslo	374	405	111	133	127	15	444	514	125	161	166	26
Hedmark	5	6	1	3	3	—	3	2	1	4	6	—
Opland	6	6	—	16	21	1	5	9	—	11	11	1
Buskerud	23	23	3	58	53	6	26	29	10	25	26	1
Vestfold	26	30	4	71	90	14	30	33	9	54	65	11
Telemark	24	28	2	34	34	6	20	18	4	29	34	7
Aust-Agder . . .	10	11	5	19	22	3	17	14	5	13	9	7
Vest-Agder . . .	14	14	5	14	13	2	18	23	4	12	14	3
Rogaland	72	81	13	125	121	28	62	78	10	95	105	19
Bergen	69	80	5	57	55	5	85	89	13	54	54	4
Møre	32	34	2	56	59	1	30	31	3	53	52	8
Sør-Trøndelag . .	66	82	4	95	94	11	41	52	6	52	46	7
Nord-Trøndelag .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—
Nordland	18	23	4	29	27	4	9	10	1	27	26	2
Troms	6	4	2	5	5	—	11	9	3	12	9	3
Finnmark	25	22	12	24	24	6	12	10	3	9	15	1

¹ Herunder ladesteder.

Tab. 20 Lagmannsrettssaker. Antall pådømte saker og antall personer i de pådømte saker fordelt etter dommens utfall. 1923 og 1924.

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	1923				1924				1923–1924						
	Antall pådømte saker ¹		Antall personer i de pådømte saker		Antall pådømte saker ²		Antall personer i de pådømte saker		Personer i pådømte saker til fornøyet behandling						
	I alt	I fornøste instans	Strafffelt	Frifunnet	I alt	I fornøste instans	Strafffelt	Frifunnet	Skjerpet straff	Uforandret straff	For mildet straff	Frifunnet	Strafffelt	Frifunnet	
I. Riket .	⁴ 427	206	⁵ 400	⁶ 140	⁷ 412	185	⁸ 394	⁹ 184	142	125	72	169	25	18	
Bygdene ³ . . .	221	114	193	68	210	95	166	96	61	59	33	88	10	9	
Byene	206	92	207	72	202	90	228	88	81	66	39	81	15	9	
II. Bygdene³ fylkesvis															
Østfold	11	3	6	3	21	9	21	8	4	3	5	7	1	1	
Akershus	39	21	38	19	29	10	23	20	7	11	4	26	—	2	
Hedmark	17	13	16	3	19	8	16	5	3	4	4	2	—	—	
Opland	4	3	4	—	9	5	7	7	—	2	2	6	—	—	
Buskerud	8	4	6	2	11	5	12	4	2	3	2	3	—	—	
Vestfold	14	6	6	2	13	4	8	6	5	6	1	7	—	—	
Telemark	13	5	9	6	13	7	10	3	3	3	4	3	—	2	
Aust-Agder . . .	3	3	5	1	7	5	4	2	—	1	1	2	—	—	
Vest-Agder . . .	10	5	11	3	26	3	3	—	3	1	1	2	—	—	
Rogaland	8	4	6	3	10	7	7	5	2	3	—	2	1	—	
Hordaland	13	7	16	3	7	3	4	3	4	3	2	3	—	—	
Sogn og Fjordane	8	6	6	3	7	2	8	3	6	1	1	2	—	—	
Møre	8	3	7	3	8	2	6	4	2	5	—	5	2	1	
Sør-Trøndelag . .	5	1	6	—	6	5	4	2	1	5	—	—	—	—	
Nord-Trøndelag .	8	5	8	3	9	3	6	3	—	6	1	3	—	—	
Nordland	29	18	28	10	16	11	10	7	5	3	—	9	1	1	
Troms	11	6	11	2	10	5	8	7	7	—	4	1	—	—	
Finnmark	12	1	4	2	9	1	9	7	7	—	1	5	1	2	
III. Byene fylkesvis															
Østfold	14	3	15	3	9	4	14	2	12	4	1	4	—	—	
Akershus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oslo	78	36	74	31	98	42	128	49	32	24	19	40	5	3	
Hedmark	1	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	
Opland	3	2	3	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	
Buskerud	13	6	12	4	6	3	4	2	3	5	—	3	—	—	
Vestfold	10	3	17	5	5	4	5	2	3	1	3	4	—	1	
Telemark	13	5	10	5	9	2	10	2	3	1	7	5	2	1	
Aust-Agder . . .	7	2	6	2	2	2	1	5	—	2	2	2	1	—	
Vest-Agder . . .	1	2	7	1	6	1	6	1	1	4	3	2	—	—	
Rogaland	13	4	11	3	13	1	13	10	4	13	2	9	1	1	
Bergen	21	15	21	4	17	5	12	5	7	3	1	5	2	2	
Møre	6	2	6	2	6	4	7	3	3	4	—	1	1	2	
Sør-Trøndelag . .	9	6	7	5	14	12	16	—	3	2	—	1	1	1	
Nord-Trøndelag .	1	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	
Nordland	2	1	—	2	7	5	5	2	—	—	—	2	1	—	
Troms	3	3	3	—	2	2	1	2	—	—	—	5	1	—	
Finnmark	5	1	13	5	5	2	4	2	10	1	—	—	—	—	

¹ Herav 1 gjenoptatt etter str.pr.l. kap. 30. ² Likeså 1. ³ Herunder ladesteder. ⁴ 53 saker gjaldt kun forseelser.
⁵ Herav 6 for hvem dommen ikke var endelig. ⁶ Likeså 7. ⁷ 55 saker gjaldt kun forseelser. ⁸ Herav 3 for hvem dommen ikke var endelig. ⁹ Likeså 2.

Tab. 21. Straffelte og frifunne personer fordelt efter rettsavgjørelsens art i 1923 og 1924.

Rettsavgjørelsens art	1	2	3	4	5	6	7	8
	1923				1924			
	Riket	Bygder	Oslo	Øvrige byer	Riket	Bygder	Oslo	Øvrige byer
A. Saker som angår forbrydelser.								
<i>I. Samtlige personer . . .</i>	4 164	1 797	1 040	1 327	4 307	1 830	1 294	1 183
Dom i forhørsrett	1 226	421	311	494	1 209	364	415	430
Vedtatt forelegg	516	305	111	100	438	263	67	108
Dom i meddomsrett { endelig . . .	1 749	751	471	527	1 909	874	568	467
{ ikke endelig	194	96	45	53	245	115	71	59
Dom i lagm.rett ved { endelig . . .	199	77	51	71	208	93	62	53
fornyet behandling { ikke endelig . . .	4	1	1	2	7	4	2	1
Dom i lagmannsrett i første instans	276	146	50	80	6 291	117	109	65
<i>II. Personer iltagd straff . . .</i>	3 696	1 584	899	1 213	3 753	1 572	1 123	1 058
Dom i forhørsrett	1 226	421	311	494	1 209	364	415	430
Vedtatt forelegg	516	305	111	100	438	263	67	108
Dom i meddomsrett { endelig . . .	1 413	595	363	455	1 546	699	452	395
{ ikke endelig	178	90	42	46	223	106	62	55
Dom i lagm.rett ved { endelig . . .	148	55	37	56	115	58	38	19
fornyet behandling { ikke endelig . . .	2	1	1	—	5	3	1	1
Dom i lagmannsrett i første instans	213	117	34	62	8 217	79	88	50
<i>III. Frifunne personer . . .</i>	468	213	141	114	554	258	171	125
Dom i meddomsrett { endelig . . .	336	156	108	72	363	175	116	72
{ ikke endelig	16	6	3	7	22	9	9	4
Dom i lagm.rett ved { endelig . . .	51	22	14	15	93	35	24	34
fornyet behandling { ikke endelig . . .	2	—	—	2	2	1	1	—
Dom i lagm.rett i første instans . . .	63	29	16	18	74	38	21	15
B. Saker som kun angår forseelser.								
<i>I. Samtlige personer . . .</i>	66 322	15 613	24 934	25 775	61 156	16 263	21 005	23 888
Dom i forhørsrett	895	113	486	296	795	186	367	242
Vedtatt forelegg	62 877	13 933	24 303	24 641	57 851	14 447	20 442	22 962
Dom i meddomsrett { endelig . . .	2 361	1 456	135	770	2 261	1 502	142	617
{ ikke endelig	128	74	7	47	177	80	50	47
Dom i lagm.rett ved { endelig . . .	56	34	2	20	72	48	4	20
fornyet behandling { ikke endelig . . .	5	3	1	1	—	—	—	—
<i>II. Personer iltagd straff . . .</i>	65 907	15 316	24 918	25 673	60 696	15 934	20 976	23 786
Dom i forhørsrett	895	113	486	296	795	186	367	242
Vedtatt forelegg	62 877	13 933	24 303	24 641	57 851	14 447	20 442	22 962
Dom i meddomsrett { endelig . . .	1 988	1 187	122	679	1 861	1 215	119	527
{ ikke endelig	110	63	5	42	150	60	47	43
Dom i lagm.rett ved { endelig . . .	33	17	2	14	39	26	1	12
fornyet behandling { ikke endelig . . .	4	3	—	1	—	—	—	—
<i>III. Frifunne personer . . .</i>	415	297	16	102	460	329	29	102
Dom i meddomsrett { endelig . . .	373	269	13	91	400	287	23	90
{ ikke endelig	18	11	2	5	27	20	3	4
Dom i lagm.rett ved { endelig . . .	23	17	—	6	33	22	3	8
fornyet behandling { ikke endelig . . .	1	—	1	—	—	—	—	—

Tab. 22. Varigheten (regnet fra siktelsen) av meddomsretts- og lagmannsrettssaker endelig pådømt i årene 1923—24.

Landsdeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	A. Saker som angår forbrydelser						B. Saker som kun angår forseelser.					
	Til og med 1 mnd.	Over 1 til og med 3 mndr.	Over 3 til og med 6 mndr.	Over 6 mndr; til og med 1 år	Over 1 år	Tilsammen	Til og med 1 mnd.	Over 1 til og med 3 mndr.	Over 3 til og med 6 mndr.	Over 6 mndr; til og med 1 år	Over 1 år	Tilsammen
A. Meddomsretts-saker.												
I. Riket	740	1 461	554	262	33	3 050	1 507	1 435	569	221	20	3 752
Bygdene ¹	254	650	292	157	27	1 380	684	927	399	172	20	2 202
Byene	486	811	262	105	6	1 670	823	508	170	49	—	1 550
II. Bygdene¹ fylkesvis												
Østfold	41	62	14	9	1	127	97	157	40	9	2	305
Akershus ²	32	123	34	12	—	201	138	167	36	5	1	347
Hedmark	21	65	31	10	1	128	11	53	35	9	—	108
Opland	36	44	13	2	1	96	72	43	16	3	—	134
Buskerud	25	25	6	—	—	56	63	44	9	4	—	120
Vestfold	21	29	7	2	1	60	104	82	17	9	—	212
Telemark	11	39	16	—	1	67	31	68	14	2	—	115
Aust-Agder	7	8	1	3	—	19	15	7	1	—	—	23
Vest-Agder	7	11	3	—	—	21	14	11	2	2	—	29
Rogaland	15	38	9	6	—	68	9	40	21	6	—	76
Hordaland	1	18	11	15	3	48	18	20	5	1	—	44
Sogn og Fjordane	3	12	12	10	—	37	12	19	10	7	—	48
Møre	1	8	11	4	—	24	7	25	19	10	—	61
Sør-Trøndelag	2	31	15	5	—	53	6	33	34	4	—	77
Nord-Trøndelag	9	38	11	1	—	59	22	33	24	6	—	85
Nordland	13	42	43	22	2	122	51	80	42	31	4	208
Troms	2	10	19	30	7	68	6	21	22	17	6	72
Finnmark	7	47	36	26	10	126	8	24	52	47	7	138
III. Byene fylkes-vis												
Østfold	34	43	5	5	—	87	94	82	20	1	—	197
Akershus	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Oslo ³	145	458	154	58	3	818	99	117	62	16	—	294
Hedmark	3	3	2	—	—	8	2	5	—	—	—	7
Opland	6	2	2	1	—	11	16	7	3	1	—	27
Buskerud	31	16	2	—	—	49	57	22	3	1	—	83
Vestfold	36	17	2	1	—	56	83	33	5	4	—	125
Telemark	11	21	8	4	—	44	28	27	6	—	—	63
Aust-Agder	13	10	3	1	—	27	21	10	1	—	—	32
Vest-Agder	10	21	1	—	—	32	23	3	—	—	—	26
Rogaland	74	47	6	7	—	134	134	67	13	6	—	220
Bergen	38	78	30	7	1	154	46	50	13	2	—	111
Møre	17	23	17	5	—	62	46	27	23	13	—	109
Sør-Trøndelag	46	42	11	8	—	107	129	15	3	—	—	147
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Nordland	14	6	5	1	1	27	28	22	5	1	—	56
Troms	4	10	2	1	—	17	3	9	5	—	—	17
Finnmark	4	14	12	6	1	37	13	10	8	2	—	33

¹ Herunder ladesteder. ² De anførte tall for forbrydelsessaker i 1923 er fremkommet ved beregning. I oppgavene var nemlig varigheten regnet fra tiltalebeslutningens datum. Tallene var henholdsvis 52, 38, 4, 2, 0, sum 96. Sammen er her fordelt på varighetsgruppene etter samme forhold som for 1924. ³ Likeså henholdsvis, 245, 91, 22, 13, 3, sum 374.

Tab. 22 (forts.). Varigheten (regnet fra siktelsen) av meddomsretts- og lagmannsrettssaker endelig pådømt i årene 1923–24.

Landsdeler	A. Saker som angår forbrydelser.						B. Saker som kun angår forseelser.					
	Til og med 1 mnd.	Over 1 til og med 3 mndr.	Over 3 til og med 6 mndr.	Over 6 mndr. til og med 1 år	Over 1 år	Tilsammen	Til og med 1 mnd.	Over 1 til og med 3 mndr.	Over 3 til og med 6 mndr.	Over 6 mndr. til og med 1 år	Over 1 år	Tilsammen
	B. Lagmanns- rettssaker i første instans.						C. Lagmanns- rettssaker til for- nyet behandling.					
Riket	80	128	92	58	29	387	—	—	1	1	—	—
Bygdene ¹	34	65	44	40	19	202	—	—	1	—	—	1
Byene	46	63	48	18	10	185	—	—	1	—	—	1
C. Lagmanns- rettssaker til for- nyet behandling.												
Riket	50	87	116	66	32	351	5	22	35	26	10	98
Bygdene ¹	16	28	53	43	25	165	3	7	18	18	9	55
Byene	34	59	63	23	7	186	2	15	17	8	1	43

Tab. 23. Høiesteretts kjæremålsutvalg: Begjæringer om fornyet behandling ved høiere rett (lagmannsrett) i 1923 og 1924.

Sakenes art	1		2		3		4		5		6	
	Antall prøvede begjæringer				Herav							
	1923	1924	innvilget	avslått	1923	1924	1923	1924	1923	1924	1923	1924
1. I saker hvor den ilagte straff alene er bøter eller betinget frihetsstraff, og som angår: a. forseelser, b. forbrydelser mot straffelovens kap. 22, 23, 28 eller 30 (L.s § 400, 2net avsnitt nr. 1)	418	418	66	44	2	352	4	374				
2. I saker angående borgerlige rettskrav som skal behandles etter straffeprosessloven (L.s § 400, 2net avsnitt nr. 2)	—	—	—	—	—	—	—	—				
3. I ubetinget private straffesaker (L.s § 432)	7	11	1	3	3	6	—	8				
4. I subsidiært private straffesaker (L.s § 436)	1	—	1	—	—	—	—	—				
	Tilsammen		426	429	68	47	358	382				

Tab. 24. Høiesteretts kjæremålsutvalg: Behandlede kjæremål i 1923 og 1924.

Kjæremålenes art og utfall	1		2	
	1923	1924	1923	1924
1. Erstatningskrav, salarer, saksomkostninger	20	43		
2. Fengslingskjørsmål	18	36		
3. Sakens avvisning	7	7		
4. Begjæring om fornyet behandling ved høiere rett	5	5		
5. Begjæring om gjenoptagelse	19	28		
6. Andre rettslige forfølninger og avgjørelser	30	46		
	Tilsammen		99	165
Herav:				
a. Forkastet	80	5 135		
b. Avvist	2	7		
c. Avgjort til gunst for den kjærende	17	23		

¹ Herunder ladesteder. ² Derav av formelle grunner 16. ³ Derav av formelle grunner 2. ⁴ Derav av formelle grunner 11 saker. ⁵ Herav 1 delvis avvist.

Tab. 25. Høiesteretts kjæremålsutvalg: Behandlede ankesaker i 1923 og 1924.

Sakenes art	Tilsammen behandlet i året	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Avvist i sin helhet					Meddomsretts- og forhørsrettssaker avgjort etter str.pr.l. § 387, 3.-4. punkt				
		som ikke betinng eller for øvrig ulovlige	som åpenbart grunnløse	dels som ulovlige, dels som grunnløse	I alt	fritfinesesdom avgjort	dommen ellers forandret til gunst for domfelle	dommen eller det vedtatte forelegg opphevet	I alt		
1923.											
Lagmannsrettssaker	101	2	42		44						13
Meddomsrettssaker ¹	440	12	143		155			12	16	28	74
Forhørsrettssaker	97	2	24		26		8	11	19	7	
Saker som angår vedtatt forelegg	14	1	3		4			2	2		2
Tilsammen	652	17	212	—	229	—	20	29	49	96	
1924.											
Lagmannsrettssaker	143	1	65	—	66	—	—	—	—		11
Meddomsrettssaker ¹	459	12	158	—	170	—	10	18	28	63	
Forhørsrettssaker	113	1	40	—	41	—	4	8	12	7	
Saker som angår vedtatt forelegg	23	2	3	—	5	—	—	6	6		1
Tilsammen	738	16	266	—	282	—	14	32	46	82	

Tab. 26. Høiesterett: Behandlede ankesaker i 1923 og 1924.

Sakenes art	Tilsammen behandlet i året	1	2	3	4	5	6	7	8
		Antall saker hvor anken er			Antall saker hvor den påankende dom er			Antall saker hvor ny dom er avgjort	
		Forkastet	Avvist	Ophøvet	Delsophevet, dels opprett-holdt	Til gunst for titalle	Til skade for titalle	Med samme resultat som underordnet rett	
1923.									
Lagmannsrettssaker	15	7	—	3		3	2		
Meddomsrettssaker	71	25	1	14	—	8	23		
Forhørsrettssaker	9	4	—	1	—	3	1		
Saker som angår vedtatt forelegg	2	—	—	2	—	—	—		
Tilsammen	97	36	1	20	—	14	26		
1924.									
Lagmannsrettssaker	13	8	—	2	—	3	—		
Meddomsrettssaker	61	24	3	12	2	4	16		
Forhørsrettssaker	7	2	—	1	—	2	3		
Saker som angår vedtatt forelegg	1	—	—	—	—	—	—		
Tilsammen	82	34	3	15	2	9	19		

¹ Herunder regnet vergemåssaker (1923: 3 avvist som grunnløse og 3 henvist til prøvelse i Høiesterett, 1924: 1 avvist som ulovlig, 1 som grunnløs og 2 henvist til Høiesterett) og akkordforhandlingsaker (1923: 2 avvist som grunnløse, 1924: 1 likses).

Tab. 27. Lagmannstingenes antall og varighet i 1923 og 1924.

Lagdømmer	Lagsogn	1	2	3	4
		Antall ting		Varighet i dager, søn- og helligdager ikke medregnet	
		1923	1924	1923	1924
1. Oslo	1. Oslo	20	20	116	139
	Tilsammen for lagdømmet	20	20	116	139
2. Borgarting og Agder	1. Østfold	4	4	20	26
	2. Hedmark og Oppland . .	4	4	18	21
	3. Buskerud	4	4	33	29
	4. Telemark	4	4	24	18
	5. Aust-Agder	3	2	7	6
	6. Vest-Agder	3	3	11	8
	Tilsammen for lagdømmet	22	21	113	108
3. Gula og Frostating	1. Rogaland	4	4	26	31
	2. Bergen	5	5	18	14
	3. Hordaland og Sogn og Fjordane	4	4	25	20
	4. Møre	4	3	16	19
	5. Trondhjem	5	5	28	40
	Tilsammen for lagdømmet	22	21	113	124
4. Hålogaland	1. Nordland	3	3	79	32
	2. Troms	2	2	25	38
	3. Finnmark	2	2	31	45
	Tilsammen for lagdømmet	7	7	135	115
	Riket	71	69	477	486

Rekke VII. og VIII.

Trykt 1926:

- Nr. 186. Norges handel 1924. (*Commerce.*)
- 187. Skolevesenets tilstand 1923. (*Instruction publique.*)
- 188. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1922. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 189. Norges jernbaner 1924—25. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 190. Norges telegrafvesen 1924—25. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 191. Sjømannsforsikringen 1923. Fiskerforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 192. Kommunevalgene 1925. (*Élections en 1925 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 193. Forsikringsselskaper 1924. (*Sociétés d'assurances.*)
- 194. Norges industri 1924. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 195. Ulykkesforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 196. Alkoholstatistikk 1924—1925. (*Statistique de l'alcool.*)
- 197. Norges postvesen 1925. (*Statistique postale.*)
- 198. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1926/27. (*Finances de l'État.*)
- 199. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1925—26. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1925—1926.*)
- 200. Folkemengdens bevegelse 1923. (*Mouvement de la population.*)

**Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)**

Trykt 1926:

- Nr. 1. Fattigvesenet 1922, 1923 og 1924. (*Assistance publique.*)
- 2. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1925. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1925.*)
- 3. Norges bergverksdrift 1925. (*Mines et usines.*)
- 4. Norges kommunale finanser 1923/24. (*Finances des communes.*)
- 5. Norges sparebanker 1925. (*Caisse d'épargne.*)
- 6. Folkemengdens bevegelse 1911—1920. Hovedoversikt. (*Aperçu général du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1911—1920.*)
- 7. Norges handel 1925. (*Commerce.*)
- 8. Norges fiskerier 1924. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 9. Sykeforsikringen 1925. (*Assurance-maladie.*)
- 10. Skiftevesenet samt Overformynderiene 1923 og 1924. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)

Trykt 1927:

- Nr. 11. Norges Brandkasse 1923—1925. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 12. Lønninger 1925—1926. (*Gages et salaires.*)
- 13. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1923. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 14. Forbudsavstemningen 18 oktober 1926. (*Plébiscite du 18 octobre 1926 de la prohibition des spiritueux.*)
- 15. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1927/28. (*Finances de l'État.*)
- 16. Det civile veterinarvesen 1924. (*Servise vétérinaire civil.*)
- 17. Sinnssykeeasylenes virksomhet 1925. (*Hospices d'aliénés.*)
- 18. Skolevesenets tilstand 1924—1925. (*Instruction publique.*)
- 19. Norges jernbaner 1925—26. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 20. De spedalske i Norge 1921—1925. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1921—1925.*)

